

અ નુ ક મ ભિ કા

૧ પ્રાસ્તાવિક : શ્રી. બો. જ. સડિસરા...	...	૪ થી	૬
૨ નિવેદન : સંપાદક	...	૭ થી	૨૨
૩ અંગક વિલાસર રાસ	...	૧ થી	૨૦૦
૪ શબ્દકોષ	...	૨૦૧ થી	૨૧૨
૫ પાઠશોધન	...	૨૧૩ થી	૨૧૮

પ્રાસ્તાવિક

હું હાઈસ્કૂલમાં અભ્યાસ કરતો હતો તે સમયથી સદ્ગત પ્રો. બનવત રાય હાકોરના સંપર્કમાં આ-નો હતો અને એ સંપર્ક ધીરે ધીરે નિમ્નના પરિચયમાં પરિણમ્યો હતો. મારા ઉપર એમનું ઘણું વાતસલ્ય હતું. પણ એના સ્મરણે બીજો ટાઈ પ્રસંગે લખાશે. તેઓ અવસાન પામ્યા એના થોડાક દિવસ પહેલાં જ, તા. ૨૭ મી ડિસેમ્બર ૧૯૫૧ ને રોજ મુગધી શ્રી ઉમાશંકર જોષી ઉપરના પત્રમાં (જુઓ 'સંસ્કૃતિ,' જન-મુઆરી ૧૯૫૨, પૃ. ૩૬) એમણે લખ્યું હતું, "વડોદરા દિવસો ગાળવાનો છું બેત્રણ કારણે અમડરાસના નિવેદન અને ટીકા તૈયાર થઈ ગયા છે તે લાઘવથી ભોગીતાન જોઈ જાય એ મુખ્ય કામ" આ કામ હું કરું એવી સદ્ગતની ઇચ્છા મારા પ્રત્યેના એમના સ્નેહભાવના એક પ્રતીક જેવી હતી એમ હું સમજું છું પણ એ બધું મને જોના-નાચનાનો લાભ મળે ત્યાર પહેલા, ધારેલી તારીખે તેઓ વડોદરા આવે ત્યાર પહેલા એમનું અવસાન થયું. 'અમડ વિદ્યાધર રાસ'નો ૨૦૦ પાનાનો મૂળ પાક તો ત્યાર પહેલા છપાઈ ગયો હતો, પણ બાકીનું બધું પુસ્તકાકારે પ્રકાશન યોગ્ય સ્વરૂપમાં મૂકવાનું મારે માથે આ મુ. છે એ પણ વિધિની એક નિયંત્રતા છે. અર્થાં વિચારણાનું જે કાર્ય એમની રૂબરૂ કરવાનું હતું એ ન થઈ શક્યું પણ એમની આ સશોધનકૃતિનું અનુસંધાન કરવાનો પ્રસંગ આવી પડ્યો સદ્ગત પ્રત્યેની આ મારી ચત્કિચિત્ત શ્રાદ્ધાન્નિ ગણાશે એટલો કંઈક સતોષ માત્ર લઈ શકીશ.

ઉપર જોના ઉદ્દેશ્ય કયો છે એ પત્રમાં 'નિવેદન' સદ્ગતે તૈયાર કરી દીધાનું જણાવ્યું છે. 'નિવેદન' ની જે સાફ નકલ મને આપવામાં આવી છે એમાં ૧૧ પરિચ્છેદો લખેલા છે. ૧૨ માં પરિચ્છેદનો અંક એમણે મૂક્યો છે, પણ ત્યાર પછીનું પોતાનું વક્તવ્ય તેઓ અક્ષરમદ્દ કરી ચક્રવા નથી. પત્ર તા. ૨૭ મી ડિસેમ્બર ૧૯૫૧ ને રોજ લખેલો છે અને જન-મુઆરી ૧૯૫૨ ની અધ્યક્ષતા તેઓ વડોદરા આવવાના હતા એટલે વચગાળાના થોડાક દિવસોમાં એ પૂરું કરી દેવાનું તેમણે નક્કી કર્યું હોવું જોઈએ પણ એ

અન્ય નહિ આમ 'નિવેદન' સપૂર્ણ નથી પણ એને પૂર્ણકર્ય ગણી શકાય, કેમકે કાવ્ય, કર્તા, કાવ્યની લખા, સપાદની પદ્ધતિ, હસ્તપ્રતો આદિ વિશે દૂધી, મુદ્રાસરની માહિતી એમા આવી જાય છે આથી નિવેદનમા કર્તા ઉમેરો નહિ કરતા જેવું છે એવું જ તે પ્રસિદ્ધિમાં મૂક્યું છે માત્ર બેએક સ્થળે જરૂરી ટિપ્પણો ઉમેર્યા છે

આ નિવેદનને પ્રો ઠાકોર મોતાની રીતે પૂરું કરી શક્યા હોત તો જે અદ્ભુતરસિક કથાકાવ્ય 'અમડ વિદ્યાધર રાસ'નો અભ્યાસ ટેક ઈ.સ ૧૯૦૬માં તેમણે શરૂ કર્યો તે વિશે તથા જૂના ગુજરાતી સાહિત્ય વિશે એમની મૌખિક રીતિએ ધણી જાણવા જેવી વાતો એમણે કહી હોત એમ નિવેદનનો જેટલો લાગ લખાયો છે તે ઉપરથી સહેજે અનુમાન થાય છે * એથી પણ, 'નિવેદન'ની મારા તરફથી ઈર્ષ્ય પૂર્તિ કરવાનું અહીં મને યોગ્ય લાગતું નથી

'અમડ વિદ્યાધર રાસ'ની ટીકા તૈયાર હોનાનો નિર્દેશ પ્રો ઠાકોરે ઉપર્યુક્ત પત્રમાં કર્યો છે પરંતુ શ્રી કીશનસિંહ ચાવડા અને શ્રી.ઉમાશંકર જોષી દ્વારા આ સપાદનને લગતા પ્રો ઠાકોરનાં જે લખાણો મને મળ્યાં છે એમા તો આ રાસના પહેલા આદેશની માત્ર ૧૭૦ કડી સુધીના, અછડતા, કાચી નોંધો જેવા ટિપ્પણો ત્રણેક પાનામાં લખેલા સાપડ્યા હતા, એ છાપનાતુ અહીં જરૂરી લાગતું નથી પ્રો ઠાકોરે લખેની આખી ટીકા જડી આવે તો અવગ પુસ્તિકારૂપે પણ એ પ્રકટ કરવી જોઈએ એ ટીકાને એમણે 'મુગ્ધમિત્ર એવું નામ આપી રાખ્યું હતું એમ એક છૂટા પાના ઉપરની નોંધ પરથી જણાય છે

આ લાખા કથાકાવ્ય ઉપર હવે સગળ મીઝ લખવાને બદલે, પ્રકાશકોને ઇષ્ટ એવો સંક્ષેપ કરવાની દૃષ્ટિએ તેમ જ અભ્યાસીઓની સગવડની દૃષ્ટિએ

* ઉદાહરણ તરીકે એક છૂટી ચળવળી ઉપર તેમણે નાચે પ્રમાણે નોંધ કરી છે, તેમાંથી ઉતારું છે- સ ૧૬૩૮ જેઠ સદ પ ચુરનારે ઉજ્જલિમા આ રાસ માટેલો [આદેશ ૧] કડી ૧૮ પૂરો કર્યો સ ૧૬૩૮ કાર્તિક શુ ૧૩ એટલે માસ છ અને ઉપર દિવસ નવ આમ આરસ અને સમાપ્તિ બનેની તિથિ મોરેની જણાય એવા અન્ય અભિચાર

એમાંના મહત્વના શબ્દપ્રયોગોનો એક સાર્થ શબ્દકોશ પુસ્તકને બંધે આપ્યો છે. આ પુસ્તકના નામપૃષ્ઠ ('ટાઈટલ-પેજ') ની યોજના પ્રો. દોડરા ૧૯૪૫ની સાલમાં કરેલી, એમાં અપરિચિત શબ્દોની અસિકા (વોકેબ્યુલરી) નો પણ ઉલ્લેખ કરેલો છે, એટલે આ શબ્દકોશ આપવાનું એમના મનોભાવને અનુરૂપ છે. એ તૈયાર કરવામાં મને સહાય કરવા માટે વડોદરા વિશ્વવિદ્યાલયમાં મારા સહકાર્યકર અને વિદ્યાર્થી શ્રી. ઇન્દ્રવદન અંબાલાલ દવે, એમ. એ. નો હું આભારી છું.

'અધ્યાપક નિવાસ,'

વડોદરા.

તા. ૨૪ જુન '૫૩

ભોળીલાલ જ. સાંડસરા

અંબડ વિદ્યાધર રાસ

નિવેદન

૧ ઇ.સ. ૧૯૦૯ દરમિયાન રાજકોટ ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદનું ત્રીજું અધિવેશન ભરનાની સેના ઉપાડના સમિતિએ સાથે સાથે પ્રદર્શન ભરવા હરાબુ, કેમકે વોટસન મ્યુઝિયમનો વિવિધ આકર્ષક સુવ્યવસ્થિત અને ધણે કીમતી સમૃદ્ધ ત્યા હતા તેમા અનેક ટુકાણેથી બીજી સાહિત્યગોષ્ઠી પ્રેક્ષકોને ખાસ આકર્ષક અને કીમતી વસ્તુઓ અને તેટલી મેળવવાનું સમિતિના એક મત્રી લેખે મ્હારે માથે આવ્યું, અને મેં વડોદરા, ભાવનગર, કચ્છ આદિ સ્થળે નિવૃત્તિપત્રો મોકલ્યા તેમા એક પૂણે તે વખતે ડેન કોલેજમાં જ સગકારે જૂની સરકૃત પ્રાકૃત પોથીઓનો ભેગો કરેલો મોટો સમૃદ્ધ હતા (જેને પાછળથી પૂણના વિદ્વાનોએ થક લેખે સ્થાપીને બાણકાંર ઓરિયેન્ટલ રિસર્ચ ઇન્સ્ટિટ્યૂટની સંસ્થા બનાવી લીધી), તેમાથી કેટલીક પ્રાકૃત અપભ્રંશ અને જૂની ગુજરાતી પોથીઓ રા બાઈશ્રી બેલવ દ્વર સાથે એકાદ માસ બેલી મોકલવા ડેન કોલેજના સરકૃતના (સદગત) આચાર્યશ્રી ઘાટેને વિનંતિ કરેલી, અને તેમણે ડિરેક્ટર સાહેબની પરવાનગી મેળવી એ પ્રમાણે તુર્ત અનુકૂળતા કરી આપેલી ઇ ૧૯૦૦-૧૯૦૧ ના મ્હારા શિષ્ય બાઈ શીખાદ બેલવદ્વરે જ આ વખતે એ પોથીસમૃદ્ધના પ્રયપાલ હતા. (હાર્વર્ડ મહાવિદ્યાલયના દાકતર તો તેઓએ પછી થઈ આવ્યા) તેમણે ડેન કોલેજમાથી રાજકોટ આ સમયે જે સખ્યાબંધ પોથીઓ પ્રદર્શન માટે આણેલી તેમાથી ત્રણે મળે ખાસ આપેલો અને બેચાર

દિવસ તેમનાં પાનાં ઉથલાવ ઉથલાવ કરીને મેં એ પોથીઓનું કંઈક પ્રાથમિક જ્ઞાન મેળવવાને પણ યથાશક્તિ પ્રયત્ન કરેલો. આ ત્રણમાંની એક તે આ રાસ. આપણા મધ્યકાલીન રાસસાહિત્યમાં અંગક રાસને નામે અનેક પોથીઓ જાણવાયથી છે અને તેમાં એક રાસ મોટો અને બીજા અન્યોન્ય બિન્ન બે (કે કદાચ વધારે) ન્હાના ન્હાના રાસની જુદે જુદે સમયે લખાવણી શુદ્ધાશુદ્ધ નહોતી છે. આ મોટા અંગક રાસને જ હું એ નામકને લગતા બીજા રામોથી જુદો પાડવાને 'અંગક વિદ્યાધર રાસ' નું નામ આપું છું.

નડિયાદમાં ગુજરાતી સાદિલ પરિપક્વનાં એક ઉપર એક બે અધિવેશનો ભરાયલાં, તેમાંનાં પહેલા વખતે તેના એક કાર્યકર બંધુએ મ્હને એક પોથી આપી જે આ જ રાસની અને ઉપલી પોથી કરતાં જૂની અને વધારે સારી જણાતાં મેં તે વધુ અભ્યાસ માટે રાખવાને માગી અને એ બાઈએ તે મ્હને ખુશીથી આપી. વચલાં વર્ષોમાં હું જૂની ગુજરાતી ભાષાથી સારી રીતે જાણીનો થઈ ગયો હતો અને જૈન દેવનાગરી લિપિમાં તેમ બ્રાહ્મણોની અને બાટોની લખેલી લિપિની જૂની પોથીઓ હું સરળતાથી ઉકેલી પણ શકતો.

આ નડિયાદથી મળેલી પોથી અત્ર સંજ્ઞા—ન ઉપલી પોથીની અત્ર સંજ્ઞા—સા આગળ ચાલતાં આવે છે તે ત્રીજી પોથી માટે અત્ર સંજ્ઞા—પા) મળતાં પહેલાં અને પછી મેં અનેકાનેક જૂની પ્રાકૃત અપભ્રંશ ગુજરાતી હિંદી પોથીઓ જોઈ છે, તે સર્વમાં આનાથી વધારે શુદ્ધ રીતે લખાવણી બીજી એક પણ જાણ્યે હશે. એટલે વાંચનો ગયો તેમ તેમ એમાં મને વિશેષ રસ પડ્યા માંડ્યો, અને એ સાત 'આદેશ'નો ગ્રંથ છે તેમાંથી પહેલા બે વાંચી રહ્યો ત્યાં જ મ્હને આપણા આખા રાસરાકમયમાં આલું સ્થાન મહત્ત્વનું અને વિચિત્ર છે, એ હકીકત સમજાઈ ગઈ.

પંચનંત્ર (સં), અરબી કરાન્નિઓ (આ), દિકંમરોન (ઇ), અને ધિ અર્થલી પેરેઝાર્સ (ઈ), જેવા સુપ્રસિદ્ધ સંગ્રહો ન્હાનામોટાં ક્યાનકોના બનેલા છે,

અને દરેકમાં સર્વને સપેટી સાંધી લેતું એક કથાનક પ્રથમપ્રેક્ષુ હોય છે, તથા આખા સંપ્રદાયને સમેટી લેતું એક સંપ્રદાયને અંતે હોય છે, તે બે અગ્રિમ અને અંતિમ કથાનકો આવા સંપ્રદાયોમાં સૌથી જરૂરી સર્વાનુમતે ગણાય છે. 'સિદ્ધસનજત્રીશી' નામે આપણા રાસજૂથમાં આવું જરૂરી પ્રથમપ્રેક્ષુ ધ્યાન આ 'અંબડ વિદ્યાધર રાસ'નું છે; સિદ્ધાસનને જે જત્રીશ પુતળાઓ છે, જેમાંની દરેક પોતાનો વારો આવતાં એક કથાનક કહે છે, એ જત્રીશ પુતળા મૂલ કોણુ હતી, અને સિદ્ધાસનમાં કપારે શાને જોડાઈ-જોડાઈ ગઈ, તેની કથા જ આ 'અંબડ વિદ્યાધર રાસ'. એ જત્રીશ પુતળાઓ તે અંબડ વિદ્યાધરની જત્રીશ રાણીઓ, અંબડ એક સામાન્ય નિધન સાધનહીન દાનિયમાંથી મહામોટો રાગ અને અનેક અપૌકિક વિદ્યાઓનો રાતા વિદ્યાધર કેવી રીતે થયો તથા એક પછી એક આ જત્રીશ રાણીઓને તે કેવી રીતે પરણ્યો, એ સર્વ અદ્ભુત બનાવોની કથા તે જ આ 'અંબડ વિદ્યાધર રાસ.' આ પ્રમાણે આ રાસ અદ્ભુત રસની એક મહા અદ્ભુત વાર્તા છે, અને ક્તાં વાચક મગલમાણિક્યે તેમાં વચ્ચે વચ્ચે ખીજાં અનેક ઉપાખ્યાનો દૃષ્ટિા મૌકિતકો આદિ ગુથી લઇને એને જાને તેટલી રસિક બનાવી, સર્વ સીધી દોર છટાદાર અને સરવ જાનીમા વેગીત્રી ગતિએ વર્ણનું છે. વળી અદ્ભુત રસ એટલે આપણા સાહિત્યમાં તે ચમત્કારો. અને ચમત્કાર ઉપર ચમત્કાર આવ્યા જ જાય, એનાથી કદાજે એવા વાચકને પણ ધડીલર લો આકર્ષે એવી આ ક્તાંની લાખાપ્રભુતા અને વર્ણનની ઝાજૂતા છે. એકથી વધારે ઉપાખ્યાન અદ્ભુત તથાપિ સસારચિત્ર લેખે કીમતી ય છે

૨. પ્રસંગોપાત્ત ઉમેરું છું કે આ રાસજૂથના છેક છેલ્લા કથાનક લેખે એક ન્હાનો રાસ છે જેને પોથીઓ 'વિક્રમસેન ચઉપાધ' અને ખીજા નામે આપે છે, પણ હું એ રાસના નાયકના નામ ઉપરથી 'વિક્રમચરિત્ર રાસ' કહું છું, તેને પણ મેળવી તેની મેં સપાદના કરી છે, અને 'અંબડ વિદ્યાધર રાસ' અને 'વિક્રમચરિત્ર રાસ' બે એક સમયે પ્રકટ કરવાની મ્હારી યોજના છે. એટલે એ ન્હાનો રાસ પણ ટીકા આદિ સાથે છપાઈ

રહેવા આવ્યો છે.* વિક્રમચરિત્ર પરદુઃખલંગ્ગન વિક્રમાદિત્યની ઉત્તરાવરથામ્માં થયેલા પુત્રનું નામ છે. એની માતા એટલે વિક્રમાદિત્યની છેલ્લી રાણીને તે ધૃતીને પરણેલો, એટલે પુત્ર મોટો થયો અને એ હકીકત જાણવા પામ્યો, ને તુર્ત એણે પ્રતિજ્ઞા લીધી કે હું વિક્રમાદિત્યનો સાચો પુત્ર હારે જ કે ત્યારે માતાનું ઘેર એ મહાધૂર્તને પણ ધૃતીને વાળું ત્યારે. 'વિક્રમચરિત્ર રાસ' નાયક પોતાની આ પ્રતિજ્ઞા પાળે છે અને પછી પિતા સંસાર છાંડી રાજપાટ આ સવાઈ પુત્રને સોંપી દે છે તેના વર્ણનનો રાસ છે, તેમાં આ બધું વસ્તુ ટુંકમાં જ ઉકેલ્યું છે.

૩. 'મહાપદ્મીશી,' 'મુકાબ્દોતરી' 'સિંહાસનખત્રીશી' વગેરેમાં અનેકાનેક ન્દાનામોટાં રસિક ગુજરાતી આખ્યાનો ગુંથનાર આપણા સાહિત્યમાં અદ્ભુત રસના જાણીતા હિસ્તાદ કવિશ્રી સામળ ભટ્ટ વૅંગણપુરીએ આ બે રાસ જ શાને જતા કર્યા હશે? આ બે રાસોના મહારા પ્રકાશનથી ગુજરાતી સાહિત્ય અને તેના ઇતિહાસાદિમાં રસ લેતા વિદ્વાનોને વિચારણા અને સંશોધનને માટે આ નવો સવાલ ઉપરિચિત થાય છે. સામળ ભટ્ટ જેવક બહુપ્રત વિદ્વાને આ કથાઓ તેમના જૂની ગુજરાતીનાં કે તેથી આગળનાં પ્રાકૃત સંસ્કૃત રૂપમાં જોયેલી જ નહીં, એટલે લખે પણ શી રીતે, એવા નિકાલ માટે તો અવકાશ જ નથી. છેક પ્રાથમિક ખુલાસા તરીકે આટલું સુઝે છે ખરું, કે આ બંને કૃતિઓમાં જૈન ધર્મના પ્રચારનો એક વિશેષ, એટલે જ સામળ જેવા બ્રાહ્મણ કવિએ આમ કર્યું હોય, પોતાના ખાસ આશ્રયદાતા પાત્રીદાર પટેલ, તેમને તે સમયે જૈનપથની ભારે સૂગ, તે કારણથી પણ તેમના આશ્રિત કવિની કલમ અટકી પડેલી હોય; આવાં છેક પ્રાથમિક સપાટિયાં સૂચનથી જ સંતોષ માનીને આ પ્રશ્નની રજા લઉં છું.

૪. કર્તા મંગલમાણિક્ય જણાવે છે કે રત્નસૂરિની સંસ્કૃત કૃતિનો ગુરુ ભાનુ ભટ્ટ પાસે અભ્યાસ કરીને આ રાસ રચ્યો. આ રાસની મૂલ

* આ રાસના મૂળ પાઠના છપાયેલા ફરમામ્માં ક્રીશ્નાસિંહ આપડા પાસે છે. તેઓ એના પ્રકાશન માટે વહેલી તકે પ્રબન્ધ કરે એવી આશા રાખીએ.

— ભો. જં. સાંડેસરા

સમૃત રચનાની પણ એક પ્રત પૂણા ભાગડાર્કર ઓરિયેટના રિમચ ઇન્સ્ટિ-
ટ્યૂટના મુનિશાળ સંગ્રહમાં છે પરંતુ અહીં આણી તે પહેલાં એ વર્ષો કે
પેઢીઓ લગી ગાભાચૂથા કચન અને નકામી ભાગનીટ્ટવી ઉસેટાયની
ચીને સાથે ગમે તેના છાપરા તળે અને ભાગેન જાળી બારીની નજીક કોઈ
કાતરિયામાં પડી રહી હશે, ત્યાં વર્ષાદના પાણીએ અને વાજાટે તેના હાન-
દવાન કરી નાખ્યા છે, અત્યત સાચરી સાચરીને એ એના ચોટી ગયેલ
પાના છટા પાયા ત્યારે પાણીને લીધે બધે જ ડાઘા ડાઘા થઈ ગયેન દીઠા
ઉપરાત સાઢી પણ એની રીતે આખા પાનામાં રેનાઈ ગયેન દીઠી કે તેમાં
કોઈ સ્થળે જ થોડા અક્ષરો પ્રયત્ને વાપી રામણ એમ હતું આ પ્રમાણેના આ
પાનાએને છૂંક કરીને તપાસતા તપાસતા છેત્રે પાને એક નોંક કઈક
રચ્યામાવના નિર્દેશનો હશે એમ લાગ્યું અદર એટલા વર્ષોઓ કદાચ*ક
કાચની મદદ વડે કંપી કંપીને ગોઠવી લેના પડે એમ હતું કે મ્હને તો એ
નોંક ખેઠો જ નહીં ઇન્સ્ટિટ્યૂટના નિષ્ણાત પડિતોએ એની સાથે મગજમારી
કરી અને પોતાને જેવું તેવું બેમે છે, તે અનુમાન જણાવે છે કે એ કૃતિ
કેદાય મા * રચાઈ હશે

આ સરકૃત મૂળની બીજી પ્રત-પ્રતો ગુજરાતના સાહિત્યગોષ્ઠી વિદ્વાનોએ
ગોધરી જોઈએ અને સારી મળી આવે, તો ગાયકનાડ ઓરિયેટવ કે મુબાઈ
સરકારની સરકૃત, કે મોઈ મહાવિદ્યાલયની અથમાનામાં તેનું સંપાદન પ્રકટ

* સદ્મત પ્રો કાકોરના મૂળ નિવેદનમાં વર્ષનો આકરો અહીં આ પ્રમાણે
પોલો જ રાખેલો છે આ સરકૃત 'અમડ-ચરિત' રચનાર મુનિ રતનસૂરિએ રાજ
કુમારપાલના મંત્રી જગદેવની ખિતીથી સ ૧૨૨૫માં પાગલુમાં 'અમમરનામી-
ચરિત' રચ્યું હતું 'અભટચરિત' પણ તેમણે પાટણમાં રચ્યું હતું અને જગદેવ
નાદિને સબળાવ્યું હતું (ધી મોહનલાલ દેસાઈ દ્વારા 'જૈન સાહિત્યનો સક્ષિપ્ત
ઇતિહાસ,' પૃ ૨૮૧) આથી 'અભટચરિત' પણ સ ૧૨૨૫ આસપાસ રચાય
હોતું જોઈએ

કરી તેને સુલભ કરી આપની જોઈએ. કદાચ ગુજરાતમાંના જ કોઈને કોઈ જ્ઞાનભંડારમાં એની પ્રત-પ્રતો પડી હશે. આ ચોપડી હાથમાં આવે અને પાનાં ફેરવતાં આ કલમ ઉપર નજર પડે એવા કોઈ જૈન વા જૈનેતર વિદ્વાન એ પોથી-પોથીઓ વિશે મૂકે એકસ ભાગ આપશે તો હું જ તે મેળવવાની ખટપટ કરીશ અને મળ્યા જતાં જાતે ઉપર પ્રમાણે પ્રકટ કરીશ અથવા તો કોઈ વધારે નિષ્ણાત અને વળી જુવાન વિદ્વાનને એ પ્રમાણે પ્રકાશન માટે સોંપી દઈશ.

અને આ સંસ્કૃત મૂલ આ પ્રમાણે છાપેલી ચોપડી રૂપે સુલભ બની જતાં, મગલમાણિક્યે પોતાનો આ રાસ રચતાં એમાંથી કેટલું એમ ને એમ ઉતાર્યું છે, કેટલું લેતાં ફેરવી નાખ્યું છે, એમાં નથી એવું કેટલું બીજેથી-ક્યાં ક્યાંથી-પસંદ કરીને કેટલા ફેરફાર સાથે પોતાની કૃતિને દીપાવવા-વિસ્તારવાને તેમાં કેવી કલાથી ચુંધી લીધું છે, વગેરે પ્રશ્નો પણ વિદ્વાનો સારી રીતે તપાસી શકશે. દીવે દીવો પ્રકટે છે એ સૂત્ર જોટલું વ્યવહારમાં તેટલું જ સ્પષ્ટ અને સંશોધનના વિષયમાં લાગુ પડે છે.

૫. ન પ્રતની ગુણવત્તા જોઈને મેં આ રાસ જાતે જ સંપાદવાનેટ નિશ્ચય કર્યો, તે સાથે આની બીજી પ્રતો જાતે તો મેળવવાની ખટપટ શરૂ કરી. બે ત્રણ દૂર દૂરના જ્ઞાનભંડારોમાં એક એક પ્રત છે અથવા હતી ખરી એમ ચોક્કસ જાણવામાં આવતાં તે મેળવવા મધ્યો પશ્ચ કંઈ વળ્યું નહીં. આપણા કેટલાક જ્ઞાનભંડારોના રખેવાળ ધનિદો સ્વદેશી વિદ્વાનોને દાદ જ દેતા નથી, ન્યારે જર્મની-અમેરિકાથી કોઈ અભણો ટોપીવાળો પશ્ચ ગ્રંથો મેળવવાને આવ્યો હોય, તો તેઓ સામા રટેશન ઉપર જઈને પોતાના જ્ઞાનભંડારોમાંની વીશપચીસ અપૂર્વ વાનીઓ તેની આગળ ધરી દે છે, અને તેને જે જોઈતી હોય તે તો આપે જ ઉપરાંત એક બે બીજી પણ વળગાડે, અને

આગગાડી સ્ટેશને અર્વો કયાક જ રોકાતી હોય તે દરમિયાન એ ટોપીવાળાને પોતે મેળના ધ્વજો હોય તે કરતા પણ વધારે મળી જાય,—આપણો ગરીબ બાપડો દેશ સતાનને હાથે જ એટલો લૂંટાય—એવું એવું મેં નજરે જોયું છે હોય ગુલામીમા છદાયવી પ્રજાના આગના બીજ જાતના હોય પણ કપાથી ! વારુ, આવું હીન માનસ સૈકાઓ લગી ચાલેલું પણ હવે તેની ઘટિકાઓ ભરાઈ ચુકેલી લાગે છે. હવે પગીની પેઢીઓમા આપણા વિદ્વાનોને આની કશી મુશ્કેલીઓ નહીં નડે એની આશા રાખું છું

સારાભાઈ નનામ વગેરેએ અમુક પ્રસંગે અમદાવાદમા જૈન પોથીઓનું ગળનર પ્રદર્શન ભરેલું. તેનાં જોતા જોતા એક સુશીન જૈન વિદ્વાનની કૃપાથી એ પ્રદર્શનમા મેં આ રાસની એક પ્રત જોઈ એ કેની રીતે મેળનાય તે વિશે મેં મ્હારા જ્ઞાનગળના વયોવૃદ્ધ મિત્ર સદ્ગત કુંવરજી કાપડિયાની સનાહ લીધી અને એક સુપ્રતિષ્ઠિત બારિસ્ટર સાહેબની ચિઠ્ઠી લઈને મ્હારા મિત્ર (તે વખતે અમદાવાદના સરકારી વકીલ) દિ બ રતિવાવ લાખિયાની જોડે શેઠ સાહેબ કરતૂરચંદ લગી પહોંચ્યો એક બીજા મિત્ર—શ્રી માવગકર—મારફને

* પ્રજા એવિરેવંત રિસર્વ ઇન્ડિયનમા જુદા જુદા જૈન કવિઓએ ત્રણ ચાર સેકા દરમિયાન લખેલા નવાખ્યાનોની સારી પ્રતો હતી સૌથી મ્હોટું પ્રેમાનની નવાખ્યાનનું લગભગ સમકાલીન હલુ પ્હેના વિશ્વયુદ્ધ દરમિયાન એ બધી પોથીઓ એક સામગી જમન વિદ્વાનોએ મજાવેલી જે આગમોદમા મોકલાર્દ હતી તે આગ બોલનો જ એક જર્મન છન્નાવે (સપ્તમેરીન, ઇન્-ગ્રામ, અદ્ય) એલેક્ઝાન્ડર અને માલ્ટા વચ્ચે લોગ લીકો મ્હારો એક મિત્ર સદાશિવ મણિનારાયણ દીક્ષિત પણ આ સુવર્ણનીમા જ હુબી ગયો હતો હલુ હિંદજરમા પયસયજ્ઞ બીજા જ્ઞાનજ્ઞ હારોમા એ નવાખ્યાનોની પ્રતો મળી આવવી જોઈએ, ગઈ તે બધી પોથીઓની યાદી ઇન્ડિયનમા છે, તેમણી કોઈકની જ બીજી એકે પ્રજાના મને એમ બને પરંતુ કોઈ ગુજરાતી વિદ્વાને આજ સુધી આ કશી તરદી લીધી નથી ગુજરાતીના આચાર્યોની સખ્યા, કાલેને વડે છે તેની સાથે વધતી તો બધી છે, તેઓ કહે છે શું ?

આગળથી વાત પહોંચાડી હતી. એટલે એ પ્રત (સંગ્રહ-પા) મળી જવામાં દરકત કે વિલંબ નડ્યાં નહીં. આ પ્રત સારી હતી જો કે હાથી પણ ઉતરતી. મેં આ ત્રણ પ્રતોથી જ સંતોષ માનીને તુલનાત્મક અભ્યાસ શરૂ કર્યો, તે પછી મ્હારો પગ ભાંગ્યો તેમાં વરસ સવા વરસ ગયું અને મ્હારે વડોદરા છોડી મુમુક્ષુવિંસી ચતુ પડ્યું. અને પછી તો આ બીજું વિશ્વપુદ્ધ ફાટી નીકળ્યું અને તેની અનેક મુશીબતો મોંઘવારીઓ વગેરે પુસ્તકમુદ્ધપ્રદાનમાં થ પુષ્કળ નડવા લાગી. શેઠ સાહેબ તરફથી આ પ્રત માટે ઉધરાણી પર ઉધરાણી થયેલી એકેને ગણકારી નથી, પ્રતને આજ લગી વળગી રહ્યો છું. ગ્રંથને છાપવા આપ્યા પછી જ પાછી મોકલી આપી છે. હા પ્રતને પણ મેં ત્રણચાર વાર મંગાવી ને મ્હારા એ પૂછાના મિત્રોએ દર વખતે ખુશીથી મોકલ્યા કરી છે અને મેં મહિના ને મહિના રાખેલી છે. ઉપરાંત ખાસ એ પ્રતની ખાતર જ હું બે વાર પૂણે જઈને ચાર ચાર અઠવાડિયાં ઉપર ત્યાં રહી આવ્યો છું. મ્હારી પ્રકૃતિ મૂલથી એવી છે કે મ્હને અનેક ચીજો આકર્ષ્યાં કરે છે. કોઈ પણ એક કાર્યને તે પૂરૂં થતાં લગી વળગી રહું, એમ હું કોઈકે જ વાર કરી શકું છું. થોડું થાય અને કોઈ બીજું કામ વહેલું કરી નાખવાની જરૂર બની થાય, એટલે આગલું પડતું મુકાય; મહિનાઓ પછી તેને હાથમાં લેવાનો જોગ આવે, ત્યારે કેટલુંક ફરીને કરવું પડે એવી સ્થિતિ બની થઈ હોય. આમ સાતમાંથી ત્રણ આદેશની ચાર ચાર નકલો થઈ છે; કોઈ આદેશની બેથી એકથી થઈ નથી. નકલ કરવામાં, મૂલ સાથે તેને સરખાવવામાં રાસની બે પોથીઓની સરખામણીમાં એમ સાત-આઠ સુવકધુવતીઓની મેં સહાયતા લીધી છે, જે તેઓએ મ્હને ખુશીથી અને નિવમિત રીતે રોજ ને રોજ જની શક્યાં તેટલાં અઠવાડિયાં આપેલી છે. એકબે આ પ્રમાણે તથા ' કાન્હડે પ્રગ્ધ, ' ' વિમળ પ્રગ્ધ, ' ' લાલણ કાદંબરી 'ના થોડા ભાગ મ્હારી સાથે વાંચીને મધ્યકાલીન ગુજરાતી ભાષા કેટલીક શીખી પણ ગયા છે. આ સર્વનાં નામ અને દરેકે કેટલો સમય આપેલો કેવોક શ્રમ લીધેલો તે કશું અહીં નથી નોંધતો તે ઉપરથી વાચકે માની ના લેવું કે મ્હને એવી

મદદ કે એવા સહાયકોની કદર નથી. એ યુવક યુવતીઓ પોતે તો મહેને કૃત-
જ્ઞતામાં મોજો નહીં ગણે એ મહારી ખાતરી છે.

૬. દરમિયાન મહારા પોતાના જૂના તેમ રચાતા જાય તે નવા
ગ્રંથોના પ્રકાશનનો ભાર મહારે માથે હતો જ. ઉપરાંત આવો મોટો ગ્રંથ
છાપવા પ્રકટ કરવાનો બધો ભાર ઉપડે એવી ભારી સ્થિતિ રહી નહીં એટલે
મેં ભાઈશ્રી દા. બિનચતોષ ભટ્ટાચાર્ય, ઓરિયેંટલ રિસર્ચ સંસ્થા, વડોદરા,
ભાઈશ્રી દા. જ્યોતીર્દ્ર મહેતા, વડોદરા વિદ્યામંત્રી, અને ભાઈશ્રી આચાર્ય
ગોવિંદલાલ ભટ્ટ, વડોદરા કાલેજ સંસ્કૃતપ્રાકૃત આચાર્ય, એમને આ ત્રણ
પોથી બતાવી ગ્રંથનું ગૌરવ જણાવી એમની મારફત વડોદરા દિવાન સાહેબને
વિનંતિ કરી અને સાહિત્યોજનાર્થે લાલચુકૃત કાંઈમરી (પૂર્વ ભાગના) ના
પ્રકાશન માટે શ્રી. કે. હ. મુને શ્રીમંત ગાયકવાડ સરકારની મદદ મળેલી, એ
તાજો દાખલો ટાંક્યો. આમ એ મુશ્કેલી પણ દૂર થઈ અને તે પછી જે વિશેષ
વિશ્લેષ થયા ક્યોં છે તે વધતી જતી હંમર અને બીજી અનેક જંજળને
સાધને થયો છે.

૭. તુલનાત્મક અભ્યાસને અંતે મેં સંપાદનાની શાસ્ત્રીયતા સાધવાને
માટે નીચલો માર્ગ લીધો છે. પ્રત નને આદર્શ પ્રત ગણી આખો રાસ એમાં
છે તે પ્રમાણે છાપ્યો છે. એમાં ઘણા શબ્દોની જોડણી એકધારી નથી.
વિશેષ નામ, સામાન્ય નામ, ભાવવાચક નામ, સર્વનામ, વિશેષણ, અવ્યય,
નામાદિનાં વચન વિકૃતિ આદિ પ્રમાણેનાં ૩૫, ક્રિયાપદોનાં કાળ, પ્રયોગ,
પુરુષ, વચનાદિ પ્રમાણેનાં ૩૫, કશું જ એકધારું નથી. જૂની મધ્યકાલીન
અર્વાચીન સંસ્કૃતકુટુંબી આપણી કોઈપણ પ્રાકૃતમાં (તેમાં વપરાતા સંસ્કૃત
શબ્દોને બાદ કરીએ તો બીજા) શબ્દો અને રૂપની જોડણી એકધારી છે જ
નહીં, હતી નહીં, થશે નહીં. અને જરાક વિચાર કરતાં જણાશે કે એકધારી
જોડણી માગવી, તે ઈચ્છે અને યુરોપી ભાષાઓની દેખાદેખી ઉપરથી જ
ઉપજતી માગણી છે, આપણી ભાષાઓની પ્રકૃતિ અને આપણી લિપિની

શુદ્ધવત્તાના આપણા અસાનમાં જ એનું મૂલ છે, કહો કે સૈકાઓ ચાલેલી શુભામગીરીને લઈને જામેલ આપણા હીનમાનસનો જ પુરાવો છે.

યુરોપી લિપિ બધાં સ્વરવ્યંજનઉચ્ચારણોને ઘેંચી વળે એટલી પૂરતી નથી એટલે તેમાં એકથી વધારે જુદાં જુદાં ઉચ્ચારણો માટે એક જ સંજ્ઞા વાપરવી પડે છે એટલે કે એક જ સંજ્ઞા એકથી વધારે ઉચ્ચારણુ માટે હોય છે—તોપણ કેટલાંક ઉચ્ચારણુ રહી જાય છે જે માટે કોઈ પણ સંજ્ઞા નથી; અને તોપણ કેટલાંક ઉચ્ચારણુ દર્શાવવાને એકથી વધારે સંજ્ઞા તેઓ વાપરે છે. ક્ ઉચ્ચાર યુરોપી લિપિ માં C થી K થી Ck થી Ch થી એમ કેટલાક શબ્દોમાં એક રીતે કેટલાકમાં બીજાં સાધને કેટલાકમાં ત્રીજાં સાધને કેટલાકમાં ચોથી રીતે દર્શાવવો પડે છે. એ લિપિમાં માત્ર છ સાત સ્વરચિહ્નો ■ અને એ લોક સ્વરોચ્ચારણો તો આપણે કરિયે તે તમામ કરી શકે કરતા આવ્યા છે અને કરે છે. આ બે દોષ જ એટલા મોટા છે કે બીજા દોષોને જતા કરીને પણ આપણે કહી શકીએ, આવી લિપિ વાપરતી ભાષાઓમાં દરેક શબ્દની જોડણી ઘોઝપંથી રીતે કે ગમે તે રીતે એક જ રાખવામાં ના આવે, તો જોતજોતામાં અતિથોર અવ્યવસ્થા (Chaos) નીપજે, કોઈકોઈનું બોધધુલખ્યું સમજે નહીં; અને સેંકડો વર્ષ સંસ્કૃતિવાહન બનેલ ભાષા અને સાહિત્ય પોતાના અવ્યવસ્થાપાપે જ મરવા પડે.

સામી બાજુ આપણી સંસ્કૃત અને સંસ્કૃતકુટુંબી ભાષાઓની લિપિ લગભગ પૂરતી છે. ઉચ્ચારણુસ્થાન પ્રમાણે શાબીય રીતે ગેહવેલી છે, તેમાં લગભગ દરેક લિપિ ઉચ્ચારણુ માટે એક જ સંજ્ઞા છે, દરેક સંજ્ઞા એક જ ઉચ્ચારણુ નિર્દેશે છે.

આખી ચર્ચા વિસ્તારથી અને દાખલાદલીલ સાથે રજુ કરવાનું આ સ્થાન છે નહીં : હુંક્રમાં આટલું જ જસ છે કે સંસ્કૃતકુટુંબી આપણી પ્રાચીન

મધ્યકાલીન અને અર્વાચીન ભાષાઓમાં શબ્દો સંસ્કૃત ભાષાના અને સંસ્કૃત-
તર એ બે જ વર્ગના છે; સંસ્કૃત શબ્દો મૂલ પ્રમાણે લખવા અને લખવા
તેમ જ ઉચ્ચારવા, એ એક નિયમ પાળવો એ વર્ગ માટે અનિવાર્ય છે.
પૂરતો પણ છે.

સંસ્કૃતોત્તર શબ્દો ઉચ્ચારિયે તેમ લખવા માટે આપણી લિપિ સમર્થ
છે, તો તેમને ઉચ્ચારિયે તેમ જ લખવા એ એક જ નિયમ તેમને માટે પણ
પૂરતો છે. અર્થમાં જુદા જુદા અંશ ઉપર વત્તોઓછા ભાર પડે તે પ્રમાણે
આપણે આ શબ્દોના ઉચ્ચારણમાં કેટલાક સ્વર લઘુને બદલે તે તે વખતે
ગુરુ બોલિયે છ, કેટલાક તે તે વખતે ગુરુને બદલે લઘુ બોલિયે છ; આમાંની
એકબે ભાષાઓમાં તો નિયમ જ છે કે ભારદર્શક જ પણ જેવું અવ્યય
આવે તારે તે પહેલના સ્વર લઘુ હોય તો ગુરુત્વ પ્રાપ્ત કરે. ગુજરાતીમાં
પણ એ નિયમ સારી પેઠે પ્રવર્તે છે. “આટલું કરિ આપ,” એ વાક્યમાં
ત્વ કે પણ ઉમેરાતાં, તે “આટલું કરી જ આપ,” “આટલું પણ કરિ
આપ,” “આટલું જ કરિ આપ,” એમ જ બોલાય છે. ઉચ્ચારાનુસારી
(ફોનેટિક Phonetic) લેખન માટે આપણી લિપિ સમર્થ છે, એ પ્રમાણે
શબ્દોના કેટલાક અંશ એકધારાને બદલે વિરિધરૂપના લખાતાં કશી જ અવ્ય-
વસ્થા કે બીજી અડચણ થતી નથી અને ભારવ્યવસ્થા કે ઉક્તિ પ્રશોક્તિ
કટાક્ષોક્તિ કે કયા પ્રકારની છે, ઉક્તિની પાછળ લાગણીનો ભેદ કેટલો
છે વગેરે પણ આપણે જણાવી શકિયે છ, શ્રોતા તે અચૂકે અદ્વય
પણ કરી લે છે.

આપણી સંસ્કૃતકુટુંબી ભાષાઓમાં સંસ્કૃતમાં નહીં. તેમાં ઉચ્ચારણો
પણ છે. સંસ્કૃત ઉચ્ચારણમાં પ્હોબો એ નથી, પ્હોબો ઓ નથી, પોચો
અનુસ્વાર નથી, જા નથી. પરંતુ સંસ્કૃતોત્તરોત્થ નવું નવું લોહી દેશમાં વિજેતા
ધાર્મિકોરૂપે ધૂસી ગયું તેની સાથે આ નવાં નવાં ઉચ્ચારણો દાખલ થયાં છે.

તો તેમને માટે આપણી લિપિને અનુરૂપ નવી સંજ્ઞાઓ તેમાં ઉમેરી લેવામાં જરા પણ મુશ્કેલી નથી.

કોટર (સં) પણ કોઠ (પ્રા.-પ્હોળું ઉચ્ચારણ)

સેના (સં) પણ સેન (પ્રા.- " ")

અંગુલિ (સં) પણ આંખ (પ્રા.- પોચો અનુસ્વાર)

૮. ચલણી પ્રાકૃતો સંસ્કૃત નાટકોમાં આવે છે. તેના સંસ્કૃતેતર શબ્દોમાં એકધારી જોડણી હોતી નથી, તથાપિ તેથી કશો અનર્થ કે બીજો ગેરલાભ ઠાઈ શકે એવો નથી. ચલણી પ્રાકૃત અને અપભ્રંશમાં લખાયેલાં કાવ્યો પ્રકટ થયાં છે તે સર્વમાં સંસ્કૃતેતર શબ્દોમાં અને વચન વિભક્તિ કાળ આદિના પ્રત્યયો સાથેના પૂરાં શબ્દપદોના લેખનમાં લઘુગુરુ સ્વરની આગતમાં અનુસ્વારના લાવાભાવમાં અને બીજું થોડું વૈવિધ્ય જોવામાં આવે છે; કેટલુંક લોકોના ઉચ્ચારણમાં પેઢીએ પેઢીએ કંઈક ફેર પડે તેથી એ વૈવિધ્ય છે. કેટલુંક જુદા જુદા સ્થળના ઉચ્ચારણમાં કંઈક ફેર હોય તેથી એ વૈવિધ્ય છે. એનાથી પણ કશો અનર્થ કે બીજો ગેરલાભ નથી જ થતો.

સદેશરાસક એ ચલણી અપભ્રંશમાં એક વિદ્વાન મુસ્લિમ કર્તાની કૃતિ શાસ્ત્રીય રીતે સંપાદિત થોડા વખત ઉપર જ પ્રકટ થઈ તેમાં સંપાદક આચાર્ય શ્રી હરિવંશજી લાવાણીએ જોડણીવૈવિધ્ય વ્યાકરણવિષયક પ્રવેશક (ઈ.) માં લંબાણથી અચ્છે છે, તે જોવાથી પણ ખાતરી થશે કે સંસ્કૃતેતર શબ્દોમાં અને શબ્દરૂપોમાં જોડણીને એકધારી કરી નાખવાની માગણી પોતે જ અશાસ્ત્રીય છે, લાવાણી પ્રકૃતિ વિરોધી પૂરતું અને સુવ્યવસ્થિત જ્ઞાન ન હોવાનું જ પરિણામ છે.

૯ આખો રાસ આદર્શ પ્રત ન પ્રમાણે જાખ્યો છે. એ પ્રતમાં છેલ્લું પાનું નથી તેટલો લાભ પ્રત લાખી પ્રમાણે જાખ્યો છે. જોડણીવૈવિધ્યના એક એ દાખલા અને ન પ્રતની કેટલીક વિશિષ્ટતા ટુંકમાં જણાવું છું.

લક્ષ્મી શબ્દ લખમી, લપિમી, લાછી, લાચ્છી, લચ્છી, એ

પાયમાથી ગમે તે જોડણીએ લખ્યો છે, પાચે ચાર ચાર માત્રાના સન્દ-
 એટલે પદના માપને એકે રૂપ વસ્તુ-જોડુ અનુકૂલ છે નહીં ખ સત્તા
 બહુ થોડી વાર લખેલી છે, ઘણેખરે પ્રતમા ૫ જ ॥ ચોક્ખા ૫
 ઉચ્ચારવાળો કે ચોક્ખા ખ ઉચ્ચારવાળો સંસ્કૃત સન્દ હોય ત્યા ઘણખર
 ૫ લખ્યો છે, જો કે ખ કાચ નથી એમ પણ નથી પ્રતમા જના ખ છે
 ત્યા મેં ખ જ રાખ્યો છે ઘણખરા ૫ પણ રાખ્યા છે, કાઈ ઠેકાણે મ્હારી
 પ્રતમા ખ ધર્ધ ગયો હોય અગર મુદ્રકે છાપતા ખ કરી નાખ્યો હોય તો તેને
 સુધારવાનો આમહ માત્ર ૫ ઉચ્ચારવાળા સંસ્કૃત શબ્દ પુરતો જ રાખ્યો છે.
 પ્રતમા અનુસ્વાર ઘણા છે, ન હોના જોમએ ત્યા પણ છે. બુદ્ધવ્યવસ્થાના,
 નાનપતર રૂપેના બીજા પુરુષના કેટલાક ક્રિયાપદ રૂપેના, સાતમી વિભક્તિના,
 ત્રીજી વિભક્તિના-પ્રતમા છે ત્યા રાખ્યા છે કાઈ રહી ગયા હોય તો તેને છાપ
 બૂન કે શરતચૂક ગણી વાચકે સુધારી લેવું પણ પ્રતમા તો છે માન, જાણ, નામ,
 કાન, પ્રણામ, આરામ, નપાણુ, આણુ, પાન, સ્વામ, મુનિર્વ (મોળયુ), મૂલ
 (બાળક, મરાઠી-મૂલ), અસમાનિ વગેરે, વગેરે, આ અનુચ્ચારો કહાડી
 નાખ્યા છે, શ્રંમ ક્રમ જેનાં છત્રે માત્રાની જરૂર હોય ત્યા રાખ્યા પણ છે
 મૂકડુ, નીંદ, જેવા ૫ કેટલાક રાખ્યા છે જેમ જને એમ વધારે કહાડી
 નાખના કે ઓછા જ કહાડી નાખવા, ખેમાથી એકે નિયમ એકસરખો પળાયો
 નથી, પાળવા ઇચ્છા પણ નહીં અપભ્રંશ બારામા પણ નાસિક્ય ઉચ્ચારણુ
 ઘણુ વધારે હતુ, એટલે આપણને ઘણા લાગે એટલા બધા અનુસ્વાર એ
 લાપાતી જોડણીમા ૫ છે વળી દરિયામગ્ગ એટલે દૂરણુનું ઉચ્ચારણુ જો
 નાસિક્યોથી ભરેણુ = ગૂગણુ (= કૂકણ ?) આજે ૫ છે અને કૂકણુ એટલે
 છેક વનસાડ અને તાપી નદી લગીનો અંદેશ કાઢિયારાડીઓ દાવા કરે ॥ ૧
 અમારૂં ઉચ્ચારણુ નાસિક્ય નથી પરતુ કાઢિયાવાડમા ૫ નાગરાણીઓ અનુ-
 સ્વારપ્રચુર ૫ જોયે છે ને ૨ એટલે ઉચ્ચારણુમા નાસિક્યપ્રાધાન્ય સેમજો દર
 મિયાન ધીરે ધીરે ધસાયુ છે રાજપુતાના માગવા, શહાવત, સપદા-

લક્ષનાં લોહી જેમ ગુજરાતે વધારે બેળાતાં ગયાં તેમ તેમ જ આનર્ત અને લાટના ઉચ્ચારણમાંથી નાસિક્યતા ઘટતી ગઈ હશે.

૧૦. ઉ એટલા લઘુ ઇ એટલી ગુરુ અથવા અંત્ય માટે તો આ નિયમ પાળવો જ; બે દીર્ઘ ઇ બંધે સાથે સાથે આવે બે હ્રસ્વ ઇ તો સાથે સાથે ના જ રાખવી, વગેરે ધોક્ષપંથી નિયમો હોય વાચનમાળાના અને તે પછીના છે. હેમચંદ્રચાર્યથી હોય સાહેબ લગી આપણી જોડણીમાં દીર્ઘ ઉ અને હ્રસ્વ ઇ (ઈ) ઘણાં વધારે લખાતાં શા માટે નહીં? એક શબ્દના ઋષિ, ઋષિ, રૂષિ, રૂષી; વૃક્ષ, રૂષકો; યતિ, જતી; અભિજ્ઞાન, અહિનાણા, એધાણ; કાર્ય, કન્નજ, કાજ, કારજ; વદ્ધલ, વાર્વલ, વ્દાલમ, વ્દાલો; નાથ નાહ, નાહુ, નાવલિયો; કૃષ્ણ, કરસન, કહાન, કહાનુકો, કાન્હડ : એમ અનેકાનેક રૂપ લખાયાં કરતાં; દરેક શુદ્ધ મનાતું : અમુક અમુક શૈલી સાધવી હોય તે પ્રમાણે ત્યાં એક જ સમુચિત ગણાતું એમ શૈલીવૈવિધ્ય સાધવામાં યા જોડણીવૈવિધ્ય ઉપકારક થતું. અને દરેક શબ્દની એક જ જોડણી એવો જોડુ-કમી દંડ ધ્રુમાવવાની-પોતાની લિપિની અનેકાનેક ખામીઓના કારણે દરજ પડેલી એવી યુરોપી ભાષાઓ પણ જ્યારે પછ માટેની જોડણીમાં કેટલીક છૂટાં અનિવાર્ય ગણતી, ત્યારે આપણી સંસ્કૃતકુલની જૂની નવી ભાષાઓમાં સંસ્કૃત, રૂપ પાકૃત રૂપ અપભ્રંશ રૂપ અને અર્વાચીન રૂપ સાથેજાગાં ચત્રણી હોય એવા શબ્દોમાં ફાવે તે જોડણી રૂપ ફાવે તે શૈલીમાં ગદ્યમાં કે પદ્યમાં ખુશીથી વપરાતાં તે તમામ શુદ્ધ ગણાતાં આવ્યાં છે. વળી સંસ્કૃતેતર રૂપો ઇ-ઉની લઘુગુરુતા જ્યાં જે ઉચ્ચારવી કાઢ વિશેષ અર્થોસ માટે જરૂરી હોય ત્યાં તે એકસરખી શુદ્ધ, ગણીને વાપરતા આવ્યા હિયે. આપણા જ્ઞાનભંડારોની દુર્ગતરે બદકે લાખો પોથીઓમાં આ પ્રમાણેની ઉચ્ચારણારૂપ વ્યવસ્થાવાળી જોડણી છે, તે જ એ જોડણીની શાસ્ત્રીયતા અને વિશુદ્ધિ છે. આને બદલે એકધારી એટલે ધોક્ષપંથી જોડણીને શુદ્ધ ગણવી એ જ અશુદ્ધ સાન્ન્ય અને આપણી સૈકાઓની પરંપરાને વિરુદ્ધ જતી અશાસ્ત્રીયતા છે. આપણામાં સંસ્કૃતનું વર્ચસ્વ એટલું જામવા પામેલું કે આપણે જે કંઈ સંસ્કૃતેતર તેને વિકૃત અને

બ્રહ્મ અને ઉત્તરતુ ગણતા ગણાવતા થૈ ગયા એ જ આ આખા વિષયમા આપણી ગભીર અસાક્ષીય જૂન થઇ છે. મઝ પણ સજ્જન બોલોએ નવા અવતારેલા પદાર્થને હલકુ નામ આપવું તે તેની નિષ્કારણ બદનામી કરના સરખું પાતક છે એ પત્રી પછીના સૈકામાં ઉચ્ચારણપવટે થયેલા નવ નવતર નવતમ રૂપોને આપણે બ્રહ્મ કે અપબ્રહ્મ નહીં ને ક્રાંતિજન્ય, અને સમુદ્ભૂત રૂપો (ઇવોલ્યુટસ, Evolute) ગણના જોઈએ, જેટલા સરકૂત રૂપો શુદ્ધ અને શાસ્ત્રીય તેવા જ આ રૂપોને પણ શુદ્ધ શાસ્ત્રીય માનવા જોઈએ, એ મહાત્મ અવીન મત વિદ્વાનોની નિચ્ચારણા માટે અત્ર પૂરતો ભાર દઇને જણાવું છું.

૧૧ જૂના અથની નની પ્રતો થાય છે તેના કારણે પણ ત્વરાથી જોઇ વળિયે જૂની પ્રતો કાળે કરીને જીર્ણ થાય અકસ્માતે અને પ્રમાદે નષ્ટપ્રાય થાય સારેસાહિસામ્યાસીઓ નની પ્રતો લખે લખાવે સમૃદ્ધિસપત્તિની પેઢીઓ દરમિયાન નવા જ્ઞાનભાકારો અને અભ્યાસક્રમે થાય તેમની માગણી નની પ્રતો જન્મવા સત્તા સમૃદ્ધિ અને વિદ્યાના પ્રમાદ ચીલા ત્યજે નવા ચીલા પાડે ને નની પ્રતો થાય બીજું બધું તેને તેરજી હોય નથાપિ સમયના વહન સાથે ભાપા અને ભ જ્ઞાના ઉચ્ચારણ ફરે, અને જૂની ભાગવાળી જૂની પ્રતોમા વધારે વધારે શબ્દ શબ્દગુરુઓ વાક્યો અશો અને નિભાગો દુર્બોધ થતા જાય તેમ તેમ મૂળ લખાણનુ તત્ત્વ જાગવડા તે તે અશોના ચનણી ભાષામા પયધિ યોજવા સમુચિત લાગે અને એમ જે નકલો થાય છે માત્ર નકલો નહીં ને નવીકૃત રૂપાતરિત અશોવાળી પ્રતો થાય લહિયો થોડો ઘણો વિદ્વાન હોય તે નકલ લખતો જાય તેમ તેમ તેના મગજમા આવા કારણ અજ્ઞાત અર્થ જ્ઞાનરૂપે રુકુરે અને રૂપપટ્ટા થઈ જાય આખ્યાનની લોકપ્રિયતાને લઈને નવો કથક પોતાના ઉપયોગ માટે નની નકલ કરે કરાવે તેમા પોતાના શ્રોતાઓને ઝટ બેસી જાય અને ચોટદાર નીવડે એવા ચલણી પયધિ તે જૂની રચનાઓને ઢેકાણે જ્ઞાતાત્માત રીતે ગોઠી લે આમ ધારો કે આપણી આગળ પચાસ પચાસ વર્ષને અંતરે લખાય ની ત્રણ પ્રતો છે, તો તેમાના પાઠભેદો આપણે જેવા હોય તેવા ચીવટથી નોધી લેવાના વેદિયાપણાને શાસ્ત્રીય સપાદના ગણવી નહીં જ જૂનામા

જૂની, કર્તાના સમયને સૌથી નિકટ, સારી પ્રતને વળગતું એ જ સંપાદનાની શાસ્ત્રીય પદ્ધતિ છે કેમકે આપણે જેને અભ્યસવા આતુર હિયે તે કર્તાના સમયની કર્તાની પોતાની લાપ્તાનું સ્વરૂપ છે. ન પ્રતની વિશિષ્ટતાઓમાં જે કંઈ બીજી પણ અભ્યાસીઓને દેખાડવા લાયક છે તે વિશે ટીકામાં પ્રસંગોપાત્ત લખાયું છે, એટલે આટલી સામાન્ય ચચનિ જ બસ ગણી લઈને આપણે આગળ ચાલિયે

૧૨. *

બલવંતરાય ક. ઠાકોર

* ['નિવેદન' નહોતી આવડું છે]

શ્રી

॥ અંબડ વિઘાધર રાસ ॥

પ્રથમ

આદેશ

॥ ૮૦ ॥ ૐ નમઃ પરમાત્મને ॥

- ૧ । સદા સૈપદ સદા સૈપદરૂપ હૈંકાર
પરમેષ્ટી પૈથષ્ઠ સહિત દેવ ત્રણિયુ સારદા મેવિત ।
મહાતાન આનંદમય પ્રજ્ઞાશ્રીજ યોગીંદ્રવંદિત ॥
- ભૂપણ ત્રણિયુ ગુણ ત્રણિયુમય વિદ્યા ઔદ નિવામ ।
હં પ્રણુમું પરમાત્મા સર્વસિદ્ધિસુખવાસ ॥ ૧
- ૬ । પરમઘોતિ પરમેશ જે શ્રી ગુરુ સારદમાય ।
આદિકવીશ્વર સૈતજન નિત વૈદું તસ પાય ॥ ૨
- હૈંકાર ત્રિભુવનમય સિદ્ધિશિખાશિરિ બિદુ ।
સમર્થ નિત ઐસારદર ગ્રાસ બપદ યોગીંદ ॥ ૩
- વિદ્યાનંદ આનંદમય શુદ્ધ રૂપ ભગવાન ।
સર્વાવાસ અનંતગુણ પ્રણુમું ચિદ સમાન ॥ ૪
- સુ । વિણ અધ્યયન અઘડ વિદ્યાંસ દ્રવ્ય વિના જે ધમિર થીસ ।
નહીં ડુંગર માર અવનાર નવિ આપુધ રિપુછપણુદાર ॥ ૫
- દર્શનિ દુગિત દરમ ભગવંત વૈદષ વૈજિત પામઈ સૈત ।
પૂજા દેષ સુરેશ્વર સિદ્ધિ નમું ચરણ જિન કેવલસિદ્ધિ ॥ ૬

ગુરુવચને જડમતિસિદ્ધાદ પારસમણ્ણ કાચ નિમ લોહ ।
 રત્ન સુવર્ણ સંગથી થાય તિમ નગ્દેહ સિદ્ધતનુ થાય ॥ ૭
 ગુરુમેવા દાષર્થ ઉત્તમની મુગતિપંથ તે ગતિ સિદ્ધની ।
 વિધિ હરિ હૃદ રૂપ પરબ્રહ્મ મહાતીર્થ નમ્ર ગુરુકૃમ ॥ ૮
 વાણી વૈદ જસ ભંડાગ દોષધ વાધધ અર્થ અપાર ।
 શુદ્ધ અભ્યસધ એમ્મવાગ સાતે જવે સિદ્ધિ દિધ સાર ॥ ૯
 શુણ્ણ વાચા રૂપ સારદા તેહનું સંપદ પામધ મુદા ।
 સંપદથી સુખ મન ચિર થાય મૈન ચિરંતધ મોક્ષ ઉપાય ॥ ૧૦
 સાધુ પુરુષની મૈગતિ માન મુગ્ય નર દુધ વિદ્યાપાત્ર ।
 મહામલિન જલ ગૈલા નિલધ તેણુધ નીરિમ્લુપ સવિ ટલધ ॥ ૧૧
 અઘાનિધ જાવિ ભુવા જેહ કથી શાસ્ત્ર પંથિ આપયા તેહ ।
 તે સવિ સાધુ તણા ઉપરેશ મહી કથા કરે લવલેશ ॥ ૧૨
 મિત્ર લાડજી દરીયાગુણી કરી પ્રાર્થના તેણુધ ધણી ।
 મુનિ લાડણુના આદર વતી અંબડ કથા મૂઠ્ઠ ગસનતી ॥ ૧૩
 વામન પરધ મૈદ હ મૂલ જિયા રૂલ લેવા અનુકૂલ ।
 વીરમ્યા મદિવા રસ થાય તે ગુરુ બાનુજદ મદિમાય ॥ ૧૪
 બિડાઈબીયા આગમ પક્ષ શ્રીમુનિ રત્નચરિયર દક્ષ ।
 અષ્ટ વિધ્યાની બિરુદ જેહનૂ અંમડચરિત રચિઉ તેહનૂ ॥ ૧૫
 ગદપદ્મધી તે કથા તાસ સીસ સહુ સમઝર્ધ વથા ।
 મૈગનરૂપ રસિક પાવની કહધ પ્રિશેષિધ જનરંજની ॥ ૧૬
 અંબડ વાત જેણુ નવિ મુણી તે કિમ નામ ધરાવધ ગુણી ।
 નવરસરૂપ સુણુધ જવ એદ અન્યકથા આદગ્ધ ન તેહ ॥ ૧૭
 સવત સોલ અઠતીસધ સાર જેહ મુદિ પંચમી ગુરુવાગ ।
 માડિઉ રાસ મલસિદ્ધિ યોગિ મહી જજેણુપુરી નયોગિ ॥ ૧૮

ઐઐઐ વિદ્યાધરની કથા સરસ વિનોદ શુદ્ધિમય વથા ।
આદર કરી લણ્ણે જે નિત મુણ્ણતાં સાદસીક હુઈ ચિત્ત ॥ ૧૯
ધર્મઈ લખિમા દોરધ આય ધર્મઈ વિદ્યા નિર્મલ કાય ।
ધર્મઈ વશ પરમારથ સિદ્ધિ ધર્મઈ ઐઐઐ પામિઉ રિદ્ધિ ॥ ૨૦
તે ક્ષિત્રી કુણ્ણ થાનકિ હૂઉ કિહાં ગયુ મુખી કિમ થયુ ।
હરિઉ કિમ્બું કાજ કિહાં રહી મૂલ કથા બોઈઈ તે કહી ॥ ૨૧

વ । વીર ઐઐઐ વીર ઐઐઐ હૂઉ વિખ્યાત
વારધ શ્રી જિનવીરનાથ પ્રથમ વઈ તે હૂઉ નિર્દન
ધન કારણિ તે મેવિવા ગયુ પાસિ ગોરવ મોગિનિ ।
માત ખરઈ તસ હિત કરી દોષ સત્ત સત્ત આદેશ
સાદસ બલિ તેણ્ણ કીયા ચિઉ બલરત નરેશ ॥ ૨૨

મુ । ધર્મવિષઈ ઐઐઐ સંઘ વીર વિચક્ષણુ સુચુઉ પ્રમીધ ।
જિજ્ઞુસીય ભરત જિહાં ક્ષેત્ર તિહાં શ્રી વાસપુરી બુનેત્ર ॥ ૨૩
તેહ તવર મુખી સુવિશાસ વળ્ણુ અદારધ ધર્મસુગાથ ।
હરિ દર બ્રહ્મા જિન સારદા પદમા વાસિ વસઈ જિહાં સદા ॥ ૨૪
તિહાં રાય શ્રી વિક્રમસિદ્ધ કરઈ રાજ રિપુ જાપરિ સિંહ ।
પાલઈ ન્યાય સૈતજન લોક દાતા ધર્મવૈત ગતરોક ॥ ૨૫
શકનઈ દમઈ સાધુનઈ ભગ્ન આશ્રિત ભરત પાપનઈ ત્યજઈ ।
બહુ ઐતેઉર સુત પરિવાર હય ગય રથ પામક નવિ પાર ॥ ૨૬
રાજકુલી જે જઈ જનીસ અધિકારી સેવઈ નિશિદીસ ।
સમા બધાઉ તે એકવાર તવ ખરદેશી આનિઉ સાર ॥ ૨૭
તે રાજ આગલિ કહઈ વાત સુણુઈ એક અચિરજ જઈ તાત ।
પુ રાજ પૂજઈ કહુ કિમ્ દીઠિ સુણુઈ સાયતઈ જિસિઉ ॥ ૨૮

તે વસતું બૂપ પ્રતિ લણુઈ એકમનુ તવ રાગન સુણુઈ ।
 સજા સમક્ષ મૂલથી કયા માંડી કહઈ દીડી તેણુઈ યથા ॥ ૨૯
 ધનગિરિ ગોરખોગિ(ની) નિવાસ ખ્યાનકુંડિકા તેહનાઈ પાસિ ।
 મહાનિખ્યાન અછઈ તસુ ઠાય કહી વાત તેણુઈ આગલિ રાય ॥ ૩૦
 રાય લણુઈ કિમ જાણુઈ તુને આદર કરુ જોઈવા અઢે ।
 વસતું તેહ વદઈ મુણિ બૂપ કુરખક નામિ હું ક્ષિત્રીરૂપ ॥ ૩૧
 માહરુ પિતા જે ઐળડ વીર તે જનમદુષી પણિ સાહસધીર ।
 ધનઅરથી યિહ સધવઈ લમઈ રૂત તૈત્ર ખ્યાતુનઈ ધમઈ ॥ ૩૨
 રસકૂપિકા પુર વિયર પ્રવેશ ઐજનસિદ્ધિ પૂછઈ ઉપદેશ ।
 મૈત્રૌપધઈ ન પામઈ ધન દરિદ્રણુઈ નહીં ચિર મૈન ॥ ૩૩
 કુસુમ નિગ્રીધ કુહિઈ જિમ ઐન સર અનીર અયોવન તૈન ।
 છવ વિના કહેવર જિસઈ નિહનપણુઈ જાણિવઈ તિસઈ ॥ ૩૪
 ગુણુ એકાઈ ન ત્રિભિમી હોય જાગ્ય વિના સીપતિ મ મ જોય ।
 સર ધીર નર રૂપ કરઈ દેવ પૂંકિ વધરીયિહિ દિરઈ ॥ ૩૫
 એક ધરિ બછાઈ પામઈ ધન એક રઝવડઈ ન દેપઈ ઐન ।
 રાત દિન મેવા કૃષિ કરઈ કર્મ વિના સવિ ન ફલ સરઈ ॥ ૩૬
 વિણુ જામગ સ્વામી કહુ કેમ પામઈ નર વૈજિત ધન મેમ ।
 જીજમગધિક દરિઈ કુઈ કિસિઈ પૂછઈ નૃપ કુરખક કહઈ દસિઈ ॥ ૩૭
 ઉદમ જાગ્ય સુણુઈ દર્શીત રતનવતી નગરી ગુણુરૈત ।
 વસઈ વણિક મોગ નઈ જીમ બાઈ વાદ કરઈ નિતુ ઈમ ॥ ૩૮
 સોમ બણુઈ જામગ તે લસઈ ઉદમ જીમ બણુમ ગુણુનિયત ।
 આપાપણુઈ વણાણુઈ પદ્મ જેઠિ નિદર્શન દાપઈ દક્ષ ॥ ૩૯
 બોલઈ આગરૈત નર ઘણું વનગિરિસાગર કરસણુપણું ।
 કરઈ રીત વાતતપ સહઈ જાગ્ય વિના એ ન ફલઈ કિમ્મઈ ॥ ૪૦

જિમ નિવાણ તિહાં દુર પ્રણા સગેવર તિહાં ગણુ ધેરીતણા ।
 વદધ બીમ, જિહાં ઉઘમ થાય તિહાં નાનાવિધ સ્થપદ પાય ॥ ૪૧
 સોમ ભણુઠ બાયગ વિણુ જોય રૈકર સેવ કરધ સ્યું હોય ।
 વાસિગતુહધ વાયુ જ ભપધ તપધ ઐગિ તે અમૃત પપધ ॥ ૪૨
 ઉઘમ વિણુ લપિમી કિમ મિલધ વાયુ વિના વહ્નિ કિમ જલધ ।
 એક હાથિ નવિ તાલી પડધ વિણુ જીનમધ આથિ નવિ ચડધ ॥ ૪૩
 સમુદ્ર થિટી હરિ પાગ્યા લાગ્છી જીનમિ ઇમિર આગ્યા કાઠિ ।
 જોયુ રત્ન લેધવા લાગ વિષ દાલાહલ આગ્યું ભાગિ ॥ ૪૪
 જુ હુધ સર સખલ બહુજુદિ ઉઘમ કરતુ પામધ સિદ્ધિ ।
 ન ફિરધ મધ રહધ સોહ બલી મુખિમૃત આવિ ન પધમધ મિલી ॥ ૪૫
 ધમ તે વાદ કરધ બે જણા મિલી લોક સમજાવધ ધણા ।
 પ્રીતિયા નહિ બયા તે રાજિ બેટિહ રાય બોલિનધ કાજિ ॥ ૪૬
 ભણુધ રાય કહુ સું કાજ વલણું કિલધ સુણુહિ મહારાજ ।
 ઉઘમ ભાગ્ય વપાણુઈ અલે સમઝ સાચ કરુ જિમ તુલે ॥ ૪૭
 પૂજિહ સોમ થાપધ તું કિસિઈ સ્વામી ભાગ્ય વિહુ મનિ વસિઈ ।
 તે કિમ વલણું પૂજધ રાય તવ દષ્ટાંત કહિધ સમજાય ॥ ૪૮
 સર સિહ કરધ વિદ્યાર્વિત રચધ પ્રપંચ ધણું મતિમૈત ।
 બપઠહિ ગણેશ સિદ્ધિસું રમધ હણુકે તેલ જીનમથી જિમધ ॥ ૪૯
 તુ ઉઘમ નઈ પૂજધ જૂપ કહુ તુલે આપણું સરપ ।
 વાયુ વિગેવધ ઉઘમ કરધ સાચર જલ ઈજારિ લેધ બરધ ॥ ૫૦
 વરમધ સકલ જીવ સુખ થાધ ઉઘમ તણુહિ જોઉ મહિમાય ।
 વલણું કર્મવાદી ધમ વદધ નૃપ દષ્ટાંત વિચારધ હૃદય ॥ ૫૧
 સ્વામી સાચર બહુ વિસ્તારિ પૂરધ સકલ નદે તસ વારિ ।
 ફિરધ મેધ જગિ ખારધ માસ જણા બદધિ ઉપરિધ આસ ॥ ૫૨

રાહુ ભર્મણ પર્વર્થ મિલક વદઈ બીમ સુર શિશિ ગિલક ૧
 સસ્ત્ર શગેર વિના બલ જોહ ઉલમનઉ મહિમા છઈ એહ ॥ ૫૩
 અંગિ અનંગ ગહિઉ જગ દમક ચિંતિઉ કગ્ગ વિવ નતિ ગમક ૧
 સોમ ભણુક નૃપ સુધૂં સ્ત્રણુકિ ધર્મ કર્મનઉ અંતર ધણુકિ ॥ ૫૪
 વૈધ્યાચલ આગલિ મદરત ડોલક ગજળ હુ કેલિ કર્ત ૧
 ગવિ નિત જોઈ તુરગ આક્રમ પામક ન ન ચાલક રથ સમુ ॥ ૫૫
 હવઈ બીમ વ્વામી પ્રતિ વદઈ પૈચામૃત ભોજન જે સદક ૧
 કરઉ ઉલમ વિણુ તે ન જિમાય ધણુ ઉલમિઈ મહાતસ પાય ॥ ૫૬
 બઈઉ ગજ સદસ ન બગઈ હોરુ હેમિ રહિઉ રતિ કરક ૧
 કુકર કાક ઇગઈ ફિરઈ પેટ મલિઈ પૂર નવિ ભરઈ ॥ ૫૭
 પુરુષ ઉલમી નવિ સીદાઈ ગિહાં ગિહાં જાક તિહાં ફવ પાઈ ૧
 પોતક નહોં ગાય દુધાલ પીક દુધ દિન પ્રતિઈ ગિડાલ ॥ ૫૮
 બિહુના અર્થ સ્વાભવી રાય ભાવમ ઉલમનઉ મહિમાય ૧
 મો મિટમાહિ ન દેલિઉ જાલ બાધા સદ્ વિચારઈ કાય ॥ ૫૯
 પૂજિના મંત્રી કરુ એ ન્યાય વિમાસતાં બિપતુ ઉપાય ૧
 ઊહર્મક દૂપ છઈ રાજિ કીધકિ (લાજિ) રાપિવા કાજિ ॥ ૬૦
 તેહમાહિ બેતારુ એક તિહાં રહિયા સમઝિસઈ એક ૧
 કહઈ રાય એ સુધી વાત પણિ તિહાં કીધકિ જોઈઈ ભાત ॥ ૬૧
 કહઈ પ્રધ્યાન એક પરિ કરુ ધાવી રત્ન મોદક માહિ ધુ ૧
 દૂપ વચિઈ જાગી છઈ ધરૂ લેસઈ પુલી એ આફૂલી ॥ ૬૨
 જીજમ ભાગ્ય વિગતિ લાભિમઈ તવ એ આપોપઈ સમઝિસઈ ૧
 મોદક એક ગ્લમક કગિઉ બીજકિ રત્ન વિના તિહાં ધરિઉ ॥ ૬૩
 દૂપમાહિ બિનાગિયા બેય બઈકિ ભાગ્યરત છઈ જે ૧

ફિરઈ માંહિ ઉઘમી ઘણુઈં નિમ પાગું કુષ બેદતણું ॥ ૬૪

રહિયા માંહિ પ્રહર ત્રણિ હુઆ તવ બેદ જણુ બુધ્યા યયા ।

તિહાં મોજન ભણુ નહીં લાગ ફિરતુ બેઈં જાલીયાં માગ ॥ ૬૫

દીઠા મોદક લીધ્યા બેય મનમાંહિઈં અતિ હરિધ્યુ તેમ ।

આવિઉ ભાગ્યવણી છં જિહાં દેવાડિયા લાડૂ જિઈં તિહાં ॥ ૬૬

કહુણ ભાગ્ય વડઈં ઉપક્રમ જણી રહિઉ ન બોલિઉ મર્મ ।

પાવા લાગૂ લાડૂ એક તેણુઈં મર્નિ ચિંતવિઉ વિવેક ॥ ૬૭

જુ એક આપું એકનઈં હાથિ તુ ઉઘમ અધિકુ એ સાથિ ।

ધમ ચિંતી મોદક તસ દીઉ તેણુઈં બિહુ હાથિ મૂલીઉ ॥ ૬૮

પાતાં તે માંહિ લાધું રત્ન સાંતિઉં તેહ કરી અતિ યત્ન ।

લાડૂ ઉઘમી પાઈં રહિઉ ખીજઈ રત્નમર્મ નવિ કહિઉ ॥ ૬૯

જણુ પૂજિવા મોકલયુ રાય કાંઈ સમજિ પડિઈં તુલ લાય ।

તેજે કહિઉં પ્રીજિયા છું અભે બાહિરિ આવુ કાલઉ તુભે ॥ ૭૦

તે કાઠી રાઉ આગલિ લીયા સમજિયા કિમ રાઈ પૂજીયા ।

કહંઈ ઉઘમી મુઝ લાડૂ લાધ એહની જૂવ લાંછ દેઈ આધ ॥ ૭૧

ભીજમ વિના પુરુષનઈં ફિંહી કાઈં મનોરથ સીજઈ નહીં ।

કાપર સધલા એહવું કહંઈ જેહ કુણારે તેહજિ કુષ ॥ ૭૨

તવ મૂપતિ પૂછઈ સોમનઈ ભાવગ ફલ દાણુ મુંહનઈં ।

વલણું કહંઈ સ્વામિ તુભે મુણુઈ મહિમા ભાગ્યતણુ છં ઘણુ ॥ ૭૩

રયણાવરિ જે નાપઈ જલ આવઈ મત્સ્ય બેક નીમાધ ।

મોતી રત્ન ન પામઈ તેહ વિના ભાગ્ય નહિ લવિમી ગેહિ ॥ ૭૪

જણુઈ રાય તુ પ્રીજિયા નહીં સોમઈ રત્ન દાણિં તવ મહી ।

આ પામિઉ તઉ મોટઈં ભાગ્ય ઉઘમઈહીં જણિયુ અભાગ્ય ॥ ૭૫

શનિ ઉ રાય દેવીનાઈ તેહ પશ્ચિ જીન્મથી પામિઉ એહ ।
 બિહુંમાંહિ કુલુ વપાણીય શાસ્ત્ર અર્થ એ મનિ આણીય ॥ ૭૧
 જિમ છાયા તાવડ છઈ એટ ઉઘમ ભાયગ તિસઉ વિવેક ।
 તાવડ પપઈ છાહ કિમ વવઈ વિલુ જીન્મિ કિમ ભાયગ દૂલઈ ॥ ૭૨
 એલુંય વયલુંય સવિજન રીઝીયા વાદી બે સમઝી ધરિ ગયા ।
 મુલ વાત હિવઈ કુરખક કહઈ તે વિકમસિહ રાય હદિ મહઈ ॥ ૭૩
 જૂંપિઉ તરસિઉ ઝીખડ ફિરઈ લોભઈ દહદિસિ ઉઘમ કરઈ ।
 સૈત એક તસ કહઈ ઉપદેશ જઈ ગોરખયોગિનીનિવેશિ ॥ ૭૪
 ધનગિરિ જઈ સેવઈ તસ પાપ તુ હેલાં સર્વ સિદ્ધિ વું પાઈ ।
 સુશ્ચિ દેતે દિનિ ધનગિરિ ગયુ દેવી શિવરી જીબુ રહિઉ ॥ ૮૦
 તે સુંદર પર્વત સુવિશાલ જીપરિ ગુહા શિવર વનમાલ ।
 જલ નીઝરણુ શિલાવિશ્રામ વાવિકુંડ આશ્રમ આરામ ॥ ૮૧
 નિરર્પતઉ પર્વતમેખલા પાજિઈ પુહતુ ઔધિત શિલા ।
 તિહાં પવિત્ર દેવમય હામ વાડી ફૂલફૂલે અભિસામ ॥ ૮૨
 તે શ્રીગોરખયોગિની ખ્યામ પેલી માતા હરિઉ પ્રજ્ઞામ ।
 કિસિઉં તેજમય યોગિનીરૂપ બધડી આસનિ સિદ્ધિ સુરપિ ॥ ૮૩
 ધરી જટા સિરિ કુંકલ નાનિ ઐગિ વિભૂતિ બરી અસમાનિ ।
 ગણિ કૃયા મેખલ જપમાલ ઝોલી ૧૫૫૨ દંડ વિશાલ ॥ ૮૪
 દટિ[ઈ] મેખલા પાદુકા પાપ સાધઈ યોગ કરી ચિર કાય ।
 સવિ દંદ્રિય મન એકઠાં કરી રત્ની એકાંત હૃદયમાંહિ ધરી ॥ ૮૫
 મંડી નેત્ર અગ્રનામિકા બમદિ મધ્ય સધી તારિકા ।
 નિરખઈ પરમ જ્યોતિનુ પ્રકાશ સકલ સિદ્ધિ દેખઈ તેહ પાસિ ॥ ૮૬
 ગગનચક્રિનાદ સિઉં રમઈ નાદ ઐતિ ઉનમનિ સિઉં શમઈ ।

બેઠુ લોક આપવણ કરી પૂરણ થલિ ગદી મન ધરી ॥ ૮૭

મુકી યોગનીદ્ર તતકાલ વિકસ્યા નેત્રકમલ સુવિગલ ॥
દીકડે આગલિ બઘાડે દુષી બોલઇ યોગિનિ ચર્ષ સનમુખી ॥ ૮૮

અહો પુરુષ તું કુણ કિનામિ કિમિઇ કાન્નિ આન્યુ એલુઇ ઠામિ ॥
વલતુ અંમડ બોલઇ એમ કુપીઉ માત કર દં કેમ ॥ ૮૯

માતપિતા મુઝ કો નહિ મિત્ર ધનદીણુઉ દુબ્બલ અપવિત્ર ॥
સ્વામી સત્ગુરુ મુત આધાર નહો કહિતાણુ કો ગણલુદાર ॥ ૯૦

તું જનની મુઝ લાગ્યઇ મિલ્લી છુઝ દીકરું દુષ ગ્યા સવિ દબી ॥
મનિ ઉલ્લાસ માહરઇ આજ હવઇ સીધુ મુઝ અથલ કાજ ॥ ૯૧

ભાવડિ કિજઇ દઇ આધ્યાત્મ વૃ કરઇ કહિ પડ્યાની આગ ॥
તું નિર્દાન જન દિઇ ધરચત્ર વૃ અપૂત્રીયા નઇ આપઇ પુત્ર ॥ ૯૨

અંબદીણુનઇ આપઇ અંજ દીઇ અંધનઇ લોચન ચંચ ॥
વૃ હીન કંકનઇ આપઇ રાજ કોપી બીદાનઇ સત્રાજ ॥ ૯૩

તું વન ગિરિ દગિ રક્ષા કરઇ સિંહ સર્પ અમિ ભય દરઇ ॥
બ્યાધિ વેતાલ બ્યાસનઇ દમઇ વૃ જલિથલિ ત્રિપુદુષ નીગમઇ ॥ ૯૪

કલ્પવેણિ પગિ રંજિત કરઇ કામધેનુ વૃ અલરિયા ભગઇ ॥
પૃથિવી જેમ પદાચ ધગઇ તું અમૃતોદધી રામ અપદરઇ ॥ ૯૫

વૃ લવિમા નિર્ગુણ અદર નદકન્યા પગિ પોષણુ કરઇ ॥
દર્શનિ તાપ જંગ પગિહિરઇ વૃ સાગ્રા પગઇ ઉદરઇ ॥ ૯૬

વૃ ભવનાવિઇ ગ્રાણી તરડ મહાસિદ્ધિ પગિ સધવઇ કિંગઇ ॥
વૃ માતા પગિ પાવણુદાગિ પિતાનણી પરિ વૃ હિતકાગિ ॥ ૯૭

મિત્ર તણી પરિ અવસગિ ગઈ સ્વામી પરઇ સદા નિર્વહઇ ॥
અપઇ દુબ્બલ રાજ સમાજ વેરિઇ કંઇ રિપમ જે કાજ ॥ ૯૮

વધમધન પીડા જવ હોઈ તવ સમરીઈ ભગવતિ તોહિ ।
 તુઝ અનેક ગુણ જિહા એક મઘ ઈકઈ કિમ યાઇ વિવેક ॥ ૯૬
 દુષિ પીડયુ આવિ તુઝ પાસિ જાહિ ધરી મુઝનઇ આશાસિ ।
 તુઝ સેવઇ નવિ પામું રાજ તુ માતા તુઝ લાગઇ લાજ ॥ ૧૦૦
 જિમ નગ સાયગ સેવા કઠઇ જુ તેહનુ દરિદ્ર નવિ હરઇ ।
 તે લજ્જા રચણાવર સદી તિહાં દુષણ પુરુષનઇ નહીં ॥ ૧૦૧
 ગુણ જાણઇ નર વિગ્યા તેહ પાલઇ નિર્દન થયાં સતેહ ।
 વિરલાં જેહ કરઇ પરકાજ દુષઇ દુષીઆં વિરલાં આજ ॥ ૧૦૨
 તૂ પરદુષ વિનાસણુદારો હું આબુ તાહરઇ આશ્વારિ ।
 ઔમડ કિત્રી મુઝ અભિધ્યાન દિહિ અનાય દેવિ ધનદાન ॥ ૧૦૩
 તવ યોગિની ભણુઇ એતલઉ અજઇ કામ કરિવું સોહિયુ ।
 તૂ ભાયગનુ ધણી ઇમ જાણિ જુ મુઝ લગઇ આબુ એણુઇ ઠાણિ ॥ ૧૦૪
 કહઇ યોગિની વીર સુણિ વાત મુઝ આદેશ કરઇ જઉ સાત ।
 તુ તૂ પામઇ વૈજિત આયિ અષ્ટ મહાસિદ્ધિ આવઇ હાયિ ॥ ૧૦૫
 તવ બોલીઉ કર જોડી વીર એકમના થઇ સાહસ ધીર ।
 કર કામ તુઝ પાપપસાય દઇ આદેશ યોગિની માય ॥ ૧૦૬
 વલતુ કહઇ ગોત્રયોગિની સત્વ વિના નહીં સિદ્ધિ કામની ।
 કડિન કાજ તઉ સીઝઇ ધણુ ધીર ચિત ઉ સાહસપણુઉ ॥ ૧૦૭
 જે જે કામ રવામિની તુઝ કહઇ પ્રેમદષ્ટિ ધનિ મુજઝ ।
 તવ યોગિની જાણુ સાહસી દિઇ આદેશ વીરનઇ હસી ॥ ૧૦૮
 વ । નિસુણિ ઔમડ નિસુણિ ઔમડ પુન્વ દિસિ જાઇ
 ગુણવર્દન વાડી તિહાં સફલ વૃક્ષ દેવનઉ જાણુઉ
 તેહ નામ ચત શક્તિ તાસ પકવ ફલ એક આણુઉ ।

એહ કામ મઈ તુઝ કહિઉં વહિયું કગિને વીર
લેધ આસા ચરણે નમી ચાલિઉ માલસી ધીર ॥ ૧૦૯

દૂ । સીંહ પરધ તે એકલઉ નહીં સપાઈ કાઈ ।
વ્રજ સકિત તનુ દુઝનલઉ ચાલિઉ નિર્ભય સોઈ ॥ ૧૧૦

નવિ ચંદા નવિ સંછેલુ બદ્ધ નવિ જોઈ ધરિ રિદ્ધિ ।
સરવર્ધત [] સવિ ઝંગઈ જિહાં સાહસ તિહાં સિદ્ધિ ॥ ૧૧૧

ઉદમ સાહસ બુદ્ધિબદ્ધ ચરણલઉં થીર જીવ ।
એ જઈ નર પાસઈ દુધ તેહયિ ત્રાસઈ દૈવ ॥ ૧૧૨

સિંહ ઝીંચાણુ મર નર ગુણુ વિદ્યા જિહાં જાય ।
માનઈ જગ એ આપણઉં જી ચિંતઈ તે યાપ ॥ ૧૧૩

સુ । પંથઈ આઠ પુહર તે વીર ચાલિઉ જાઈ સાહસ ધીર ।
યયું પ્રાત પૂરવ દિશિ જામ દીકઉં નયર કમંડલુ નામ ॥ ૧૧૪

આગસિં સર આવિઉં જલિભગિઉ પંચવણુ કમલ આવરિઉ ।
બાંધઉં પંચવણુગિરિશિલા અમૃતકુંડ કિગિ આવિઉ કલા ॥ ૧૧૫

ચકે હંસ સારસ શિપિ આપ શુક પિક બક સાલહી કાક ।
ચકોર હીક ચાતુક પારેવ સ્ટિલ આદિ કરઈ જલસેવ ॥ ૧૧૬

વાડી વૃક્ષ એણિ રાજગુ જલકસ્ત્રોલિ ધણુઉં માનગું ।
નાદક ગીત ગાનિ ગોલગુ નારી વંદ રહમ ઝીલગુ ॥ ૧૧૭

પીધઉં જલ સર પાલઈ રહિઉં કૌતુક દેષિ મનિ ગદિગદિઉં ।
પુરુષ સવે તિહાં પાણી લખઈ નારી ચડી તુરંગમિ ફિરઈ ॥ ૧૧૮

અચિન્ન ચિઉં પૂછિયુ નર એક આણુપ પુરિ એ સિઉ અવિવેક ।
સ્ત્રીયાનકિ પુરુષ જલ વહઈ નારી દુકરાણી પરિ ગદઈ ॥ ૧૧૯

તેહ સાપ ઝંબડ પ્રતિ કહઈ અરે મુગધ મૌન કરિ રહઈ ।

એ વચન સુણેસઈ નારી તુ વિગોષ મહિસઈ વિડાગી ॥ ૧૨૦
 શાસ્ત્રઈ વડે કહી ઝઘં જુદિ મૌનપણાથી સતી સિદ્ધિ ।
 તેહ જીપરિ સાંભળિ દષ્ટીત અણુમોતઈ હ્રદ બહુ ગુણ સેત ॥ ૧૨૧
 આગઈ સત્યરૂત મુનિ સદા ત્રણિયુ ગગનિ આલષ એકદા ।
 જનતા જલધિ જીપરિઈ ડેક બેટમાંહિ દોહ બક એક ॥ ૧૨૨
 તેણુષ જૂવઈ મીન મુપિ ઝહઉ મૂકિ મૂકિ બક મુનિવઝ કહિઉ ।
 કહિતાં મમુદિ પડિઉ તતકાનિ જીજઉ વયિબોબિઉ તેણિ તાપિ ॥ ૧૨૩
 અરે મ મૂકિ બક બોબિઉ યતી કદિતાબેવિ પડિઉ જલ તિતી ।
 ત્રીજઉ પડયા પેવિ જવ દોય એ મુરોતણાં ફલ જોર ॥ ૧૨૪
 મૂકિ મ મૂકિ કિમ્હઈ નનિ કહું બલ એહ અણુમોતઈ રદું ।
 મૌનપણાતુ એ સિદ્ધિ હ્રદ કુશલઈ ગયુ નીચ ધગિ વહી ॥ ૧૨૫
 તેણુષ મનરૂ ચિંતિઉ એમ સત્યરૂત ગતિ ચૂકા કેમ ।
 સાગરિ પડિયા બેઉ જો યતી તે તુ અધર્મ બોનિવાવતી ॥ ૧૨૬
 બૂધુ બા ઝા મુકઈ મરઈ મ મુકિ કહિઈ મીન નિમ્તગઈ ।
 મિહુનઉ વચન સંજોર જાણિવઉ તેદથી સાચ મૌન આણિવુ ॥ ૧૨૭
 એા । મુચ મુચ પતલેકા મા મુચ પતિતો દુષ ।
 તો ઉભો પતન દ'દવા મૌન સર્વાર્થસાધન ॥ ૧૨૮
 કદઈ અંતઃ જીયુ બપ કિસિઉ એ સિઉ કરિસઈ તે નર કસિઉ ।
 આ તુ ઝઘં તઉ જાણિસિ વાત એ સચેત કઈ પાઠમિ ધાત ॥ ૧૨૯
 બે જાણુ વાન કઈ ઇમ જામ ગાજચિઠ ધગતી આ તામ ।
 જન ચમઝ નેન્ય પગિવારિ જનની અંતઃ દેઈ નારી ॥ ૧૩૦
 નિનિ રિદિ ચમઝિ ચોતિ મનિ વિમાસઈ હ્રદ ઇમ નીતિ ।
 નમિ જામેતાં બહુ ગુણ દોય જાઈઈ ફલ નવિ પામઈ દોષ ॥ ૧૩૧

કોઈ ઉપકારી એહવુ મિલય જોહયિ લાખ્યકયા ગુણુ દુવઈ ।
 મુનિ ગામ અક ખગ ગુણી ભમતા ભનાં જ નારી ભણી ॥ ૧૩૨

નવ કૌતુક વિદ્યા ગુણુ ગેહ દુજગણુ સયણુ જાણિયં છેહ ।
 દુપ તણા રેડક નર તેહ જઈ પગદેશિ ન જાઈ એહ ॥ ૧૩૩

ઈમ જોતા એક ગરદી નારી વજ્ર પોટવય જાધી વારિ ।
 ઘણૂ નિસ્મયૂ અંમડ દીક આવી જોવાચૂ તે ધીક ॥ ૧૩૪

અગે વિદેશિ પૂજઈ કિમૂ મુઝ ધનિ આવિ જોછપુર નિસહિ ।
 જે વૂ પૂજઈ તે પુઝ કહ તાહરા મનની વાત સવિ લહ ॥ ૧૩૫

સુણિ બીહનહિ અંમડવીર વદા પૂંછઈ ચાપુ ધીગ ।
 સાહસ ધનિ તસુ મીદિ ગયુ દેખી અહિ મનિ વિસ્મય ભયુ ॥ ૧૩૬

મીદિરિ સોવન મણિમય થીજ રત્ન ગૂવ પુતલિઆ રેહ ।
 વાપી ગુપત કુસુમવાટિકા મપતભૂમિ તન મણિપીરિકા ॥ ૧૩૭

મીડપ વચિ જઈડી સુંદરી નવયોવના જૂજો ભરી ।
 મૂર્ચ મોમ મીડલ તેહ સાથિ મંગલ રાહુ જીલાયય હાથિ ॥ ૧૩૮

કરતી કીડા કંદુક તણી દેખી અમલિ અંમડ ગુણી ।
 પૂજઈ નાગિનઈ એહ સરપ કિમ મહ દમય કામિનીરૂપ ॥ ૧૩૯

ડોકરી આવિ કહય તેટલે અહો અંમડ વૂ આવિહિ ભલે ।
 ગોરખજોગિનિઈ મોકવિહિ પૂગ દિસિઈ આથિહિ એકવૂ ॥ ૧૪૦

બહિનિ અભારી તે છઈ વડી કર જોડી અહો આગનિ પડી ।
 રહ સદા વૂ મેવક તાસ મિલિહિ મુઝ તું દુવિ પુઝ આમ ॥ ૧૪૧

કહય વૂ કુશલ અજય તેહનઈ આપુ છઈ કામય જોહનય ।
 એ વૃત્તીત દુઈ જાહિદુ હવઈ ગુણુવર્દન વન અતિ ગવિહિ ॥ ૧૪૨

શનશકકંગતણુ ફન જોહ જઈ લેવા કાગણુ તેહ ।

જા આણી ફન લિંહિ તુઝ હાથિ તા લગિ રમિ એહ તુમરી સાથિ ॥ ૧૪૩
 ચંદાવલી સુતા એ મુજઝ વણૂ રમેમઝ ચગિચુ તુજઝ ॥
 માની વચન પેવિવા કાજિ આગનિ બઝઝિ સાહસ સાજી ॥ ૧૪૪
 રવિચરિત્ર નઈ મહસંચાર તાગચલણુ મહુના ચાર ॥
 છુદ્ધિમૈત જાણુઈ સર્વદા નારીચરિત્ર ન જુઝઈ મદા ॥ ૧૪૫
 ગુણિજન વેલૂકણુ યેગના સાગરજલ સંખ્યા મેરુના ॥
 અંગલિમાન બોમપદિ લગઈ મહિવાચિત પાર નવિ વદઈ ॥ ૧૪૬
 બનાવની ડોઝગીનૂ નામ ગઈ ધરમાદિ કરેવા કામ ॥
 અમઝ પ્રતિ મહઈ ચંદાવની સુણિ મુઝ સાથિ રમઝ જૂ વની ॥ ૧૪૭
 એ સુરચંદ્ર પાંચીમ લેવ એતુહિ વહિ કિસ્મ પણુ તે ૫ ॥
 રમતાં જહિ કંદુઝ જુઝ પડઈ કરથી હારિ તાસ સિરિ અડઝ ॥ ૧૪૮
 હાગઈ તે પસેવા મરઝ જીતાતણી એહ જીપણુ સિરઝ ॥
 કરી પ્રતિજ્ઞા મેહુ મિની અબઝ જોત્યુ તેહસ્યુ વલી ॥ ૧૪૯
 દેસિહિ દાણુ રમેવા ૫ ॥ તુઝ સરિસ મઈ ગમિતુ તલ ॥
 મરી પ્રમાણુ એનિવા મેય બઝઝા કંદુકનઈ કરિ લેય ॥ ૧૫૦
 ચંદાવની ચતુઝ લેઇ યદા જિનાનઇ રવિકુંદક તલ ॥
 ચાઈ વિસ જિનાલઇ ચેદ મેડન તવ ચાઈ નિશિદદ ॥ ૧૫૧
 કંદુઝ નહુબોમમય જેહ જિનાયિઈ હુઝ સંખ્યા એહ ॥
 ચઈ અંતરિ બે મેડન ગહઈ એ સીચરિત કહુ કુણુ લહઈ ॥ ૧૫૨
 અમઝ મનિ વિસ્મય લાગીહિ તહિ કુંદક વારુ માગીહિ ॥
 રમિના એકવાઝ મુઝ દેઇ ચંદા કંદુક લિંહિ તસુ લેઇ ॥ ૧૫૩
 અબઝ રવિકુંદક લિંહિ જામ મુઝકિરણિ બ્યાકુલ ચિહિ તામ ॥
 મહા પામિહિ મેડલ માદિ પડિહિ અચેત અગિ નહિ આદિ ॥ ૧૫૪

તિસઘ ફહિ રજનીનહિ અંત તવ ચંદ્રાવલિ થઈ એકંત ।
 રવિદ્ગુક નાપિહ આકાશિ રહિહ ગવિચક્રમાંદિ નિજ વાસિ ॥ ૧૫૫
 નાગડ સારથિ પાસઈ રહઈ રવિમંડલિ કાલિ કિસી કહઈ ।
 નેઈ પડિહિ પુરુષ આકાર જાણી ઐગિ તેજનુ વિકાર ॥ ૧૫૬
 દયા જીપની નાગડ હઠઈ તૂ જીવઈ અમૃત પાઈઈ ।
 સેવા મુખ્યા સોમ ધરિ ગયુ નહીં ચંદ્ર તવ વિચયુ થયુ ॥ ૧૫૭
 ચંદ્રનારી પૂજી રોહિણી કહુ જીનઈ કિહા નિશિધણી ।
 તે રાયતી વલતૂં કહઈ તુઝ બંધવ પુરવીતલિ રહઈ ॥ ૧૫૮
 પુરી કમંડલુ લક્ષવલી તેહની પુત્રી ચંદ્રાવલી ।
 હે દેહર એહની તે દાસી દીહઈ મુદા અગ્નિઈ પાસિ ॥ ૧૫૯
 અંગુલિ જીપગિ રાવઈ ધરી નિતનિત પીઝઈ તે હહ કરી ।
 રાતઈ ઠોડી મુકઈ વળી તેણિ દુષ્પિહ છહિ આકુલી ॥ ૧૬૦
 ધણુ કહ સહિ દેહર તુઝાં મહાદુષ્પ એ ટાલહિ મુઝ ।
 તૂ વસ્ત્રજનઈ ઠોડવિ આજ માગુ માન કરુ એ કાજ ॥ ૧૬૧
 નાગડ મોલઈ મુણિ રોહિણી લ્યાવુ ચંદ્ર વગિ તે હણી ।
 મેલહિ તુઝ વસ્ત્રલ મ મ રોઈ રહઈ માસતી કરુતે જોઈ ॥ ૧૬૨
 કહી એમ ગતિ જિતાવલિ આવિહ ધર જિહા ચંદ્રાવલી ।
 તેતલઈ નાગડ પાસઈ ગયુ તતપિણિ ચંદ્રાવલીઈ લહિહિ ॥ ૧૬૩
 નાગપાસઈ બાધહિ તતકાલ હાહાકાર કરઈ સ્ત્રીબાવ ।
 ચંદ્રાવલી મા લક્ષવલી નાગડ દેવિ હસી વલકથો ॥ ૧૬૪
 લની પુત્રિ તૂ મઝ મની વસી જે નાગડમદ જિતારિહિ ધસી ।
 તેતલઈ સર્પ દુષ્ટ શૂખવા નાગડગદિનિ જાણિ અપકવા ॥ ૧૬૫
 સુરપ્ર બાજુઈ હેલિ પાસ આવિ વેગિ ટાલિહિ જનહાસ ।

બહિનઈ બેવન હોડિની બીધ ધ્યાયુ નાગડ ચઈ પ્રાપીધ ॥ ૧૬૬

હિવ હ મારુ બદાવવી કરી દુત્તાર રહિઉ ઝનહલી ।
તેતવઈ બદાવવીઈ સુ મંડવ પીડકિ મંત્ર હ પૂરિ ॥ ૧૬૭

મુર્ચિઈ જોથં જાનઈ દરી જાણિઉ બદાવલોનુ ચરી ।
કિંજલુવેગ પુત્ર આપણુકિ મોકનિ હઈ ઉર્ધ્વલકિ ધણ ॥ ૧૬૮

અરે નાગડ વધઃ મ કરેસિ શન્તિરૂપ યોગિની જોવેસિ ।
અતિ સમની અસુગસુર દમઈ નવ નવ રૂપઃ ત્રિભુવનિ ભમઈ ॥ ૧૬૯

એહનુ જાણિ વહિલુ આવિ મ કરિ હઠ મુપરઈ સમજાવિ ।
થાએ સાસણ સરિમઈ જાજ ઉતાવલિઈ ન પામીઈ ગજ ॥ ૧૭૦

કામ ન મીઝઈ તે આદરઈ મુજન વધઃ પ્રભુસ્થુ હઠ કરઈ ।
જોજનનહિ આણુઈ વીઆમ માયાચન એ આગિ નિરાસ ॥ ૧૭૧

ધણુકિ વનર ણુ એક પરિ જઈ કુંડનિની શક્તિ મનિ ધર્મ ।
આગધના પ્રમન જુ હમઈ ણુ ણુઠ કાંજ સર્વ સોજિસઈ ॥ ૧૭૨

સાધી શક્તિ કુંડલિની તેણિ શક્તિરૂપ વઃ દીધકિ જોણિ ।
સમલ શત્રુ જીવઈ તત્કાલ ॥ નાગડ કંઈ મુખ આન ॥ ૧૭૩

આગઈ સિંહ અનઈ પાનગિઉ વિવધર પાનતણુઈ બધિ ભરિઉ ।
દાવાનથ વનમાયા મિલિઉ મયગદમત્ત મારિવા વલિઉ ॥ ૧૭૪

માનમામિ હિમગિરિનુ બાર જિમ ૧ નુમાન રામ આધ્યાર ।
હરિ સાનિધિઈ શુરુડ વિકરાવ જિમ પ્રાપીતિ જલધિંજીજાલ ॥ ૧૭૫

ચકતઈ નાગડ તિસ્યુ અજેવ મહિષ દૈત્ય રૂપ ધરેવ ।
બદાવની હણી તતકાલ રામ જેમ તાડકા ઝાલ ॥ ૧૭૬

રવિમંડલ મોહવકિ ક્રોધ શશિમંડલ વેગિન્યુ લોધ ।
દૂધઈ પન્નક જિમ દુર્ધ મત્ત તિમ માતજલિઈ હતી મદ ચિત્ત ॥ ૧૭૭

શ્રદ્રાવલીનું મર્દિઉં માન માત વિના મુખ ચિઉં મિસિવાન ।
 જાપર ટલિઉં હ્રષ સાંસતી નાગઃ ગગનિ ગયુ ઉતપતી ॥ ૧૭૮
 શ્રદ્ર જઈ મુખિઉં રોહિણી યઈ રુહીયાતિ ભુગમ્મ લણી ।
 સોમ પાસિ સુધ્યારસ લીઉં પાઈ ઐગઃ બઈઠિ ક્રીઉં ॥ ૧૭૯
 પૂછઈ સુગદેવ તસ વાત કવણુ તુ હ તુઝ કહઈ અવદાત ।
 તેણુઈ સંશ્લેષ આદિથી કહિઉં મહાદુષી તે મનસિઉં લહિઉં ॥ ૧૮૦
 દયા કરી તૂઠિ દિનનાય માગિ વીર હવઈ ફૂલ સનાય ।
 ઐગઃ આદિતની સ્તુતિ કરઈ કર જોડી પ્રણમી ઉચ્ચરઈ ॥ ૧૮૧
 જપ માતૈંઃ ત્રિવેદી રૂપ હરિ હઃ બ્રહ્મ વિશ્વતુ બુધ ।
 ત્રિલોકાલ શેકર તુઝ નમઈ હરઈ તિમિર હિતકાન્તિ બમઈ ॥ ૧૮૨
 સકલ જીવ બોધન તઈ યાય તુઝ દરશન વિશ્વ સવિ કુમલાઈ ।
 ત્રિભુવનભોગ્યન રવ્યંબ્રકાશુ પ્રસન્ન દેવ તુ વિશ્વાવાસ ॥ ૧૮૩
 બુ અપ તેજ વાયુ તિઈ વિહાય (નાગ) અમુર ગિરિ સુર સમુદાય ।
 પુણ્ય પાપ પદારથ બહુ તુઝ દીપઈ પ્રગટઈ એ સહ ॥ ૧૮૪
 જુ તું નહીં તઉ નહીં ઉપાય તુઝ દીકઈ સહનુ મહિમાય ।
 અવર દેવ નામિઈ જઈ તાત તું સાક્ષાત વિશ્વ વિખ્યાત ॥ ૧૮૫
 સ્તવન મુણી હરિબા દિનરાજ તુ અન્નય સુરમનુજસમાજ ।
 ફલિ હવઈ ઇદ્રજલની લિઈ વિદ્યા વલી નભગામિની ॥ ૧૮૬
 વિદ્યા બેઉ આપી રવિરાય નાગઃ સૂર્યવચનથી જપ ।
 રાનસક્કરા વૃક્ષલ લીધ ઐગઃનઈ નીજ હાથિઈ દીપ ॥ ૧૮૭
 ફલમહિમા નાગઃઈ કહિઉં એકમતાં યઈ ઐગઃઈ ગ્રહિઉં ।
 ફલથી ધરે હુઈ રિદ્ધિવૃદ્ધિ રદિઈ પાસિ સુવસંપતિ સિદ્ધિ ॥ ૧૮૮
 રવિ આદેસઈ નાગઃ લેય મુકિઉં જિહાં ઐગઃ નિજ ગેહ ।

વિદ્યા ઈંદ્રજલની તિહાં સાધી બેઠી સુયાનક જિહાં ॥ ૧૮૯
 યઈ પરલક્ષ તવ મનિ ચિતવઈ ચંદ્રાવલી પ્રતિઈ જઈ હવઈ ।
 વાહું વધર છપું તસ વાહી ઈંધર રૂપ રચિઈ તીણુઈ દાહિ ॥ ૧૯૦
 કિંમુ તેહ વાહનિ વૃષ જસ ભૃંગી નંદી પ્રથમ ગણુ દાસ ।
 નૃપુર પાવ નગન લંગોટ લસમલેષ મેપલા જંગોટ ॥ ૧૯૧
 પરશુ ત્રિશલ પ્થલનુ કપાલ કરિ પિનાક પડવંગ વિશાલ ।
 કૃત્યુ ઠામિ પદમ મહાપદમ અનંત તક્ષક ઐગદ કમ્ભ ॥ ૧૯૨
 વાસુકી નાગ હાર જિહાં કોટ કાને શેષ ચૂડ કકોટ ।
 મુકુટઈ સહસ દણાધર શેષ તિહાં અભ કુંકાર વિશેષ ॥ ૧૯૩
 જટા ઝંગ લાલઈ ચંદ્રમા પાવક નયોતિ વાસ તેહગમા ।
 પૈયવદન ત્રય નેત્ર વિશાલ ઉજવલ ઐગ બલઈ વિષજાલ ॥ ૧૯૪
 મુંડમાલ પુરુષનઇ ધરઇ પુંડરીકમું કીડા કરઇ ।
 રક્ત ચર્મ ગજ રહઇ આકાશિ કનકકુસુમ અર્ક લઇ વાસ ॥ ૧૯૫
 સેવઈ અષ્ટ સિદ્ધિ નવ નિધિ અકલ સર્વ ઈંધરી રિદ્ધિ ।
 શૈલરૂપ એહવૂં સમ ધરી આલિઉ ચંદ્રાવલીની પુરી ॥ ૧૯૬
 આલિઉ ધરિ જિહાં ચંદ્રાવલી તે મીડપિ બપડઇ ઇંધ વલી ।
 મૂર્તિમૈત ઈશ આવણ દીકુ અચિરજ બિપજવણ ॥ ૧૯૭
 એહ અઠારણુ વાત મનિ ધરઇ હરિષી સનમુખ જઈ સ્તુતિ કરઇ ।
 તૂ શંકર સ્વામી સિવ ઈશ વૃષભધ્વજ રુદ્ર જગદીસ ॥ ૧૯૮
 તું પાર્વતીરમણ અજદેવ તું મુખ દેહિ કરઇ સુરસેવ ।
 માહુરુ સદૃશ જન્મ તે આજ પાવન દૃઢ મંદિર મહારાજ ॥ ૧૯૯
 કામધેનુ કદપતરુ ફલિઉ ચિંતામણિ તુઝ દર્શનિ મિલિઉ ।
 આજ ઐગિ માહરઇ ઉત્સાહ બેટઈ પરમ દૃઢ મુઝ લાલ ॥ ૨૦૦

એહવાં વચન ભક્તિનાં કહી કરી પ્રણામ ચિદ્રાવલી રહી ।
 મહાદેવ તવ મૂકી પોક રોદન કમ્પ ધરી ઇતિ ગોક ॥ ૨૦૧
 દેવી ખીલની ચિદ્રાવલી પૂજ્ય દુષનું કારણ વડી ।
 કર્તા હર્તા વિશ્વાધ્યાર વૃં ત્રિભુવનની જાણુધ સાર ॥ ૨૦૨
 ઇન્દ્રનંદ દુષ દીધ તે કુણ સમયુ એહવડે સિદ્ધિ વિહણ ।
 પૂજિઉં શેકર બોધ્યા પજ્ય મુન્દનંદ દુષ દિધ તે કુણ આજ્ય ॥ ૨૦૩
 ચિદ્રા વદ્ય ઇ વૃં કિમ દેવ કર્ય વિલાપ કિંગી એ ટેવ ।
 ઈશ્વર બોલ્ય ચિદ્રા સુણુઉ પાર નહીં દુકખ જેહતણુઉ ॥ ૨૦૪
 પ્રાણપ્રિયા અર્ધાંગધારિણી જનમમિત્ર સૈતાપહારિણી ।
 સુખની પાણિ સદા ગુણુવતી તે પરલોકિ પુહતી મતી ॥ ૨૦૫
 તેહનું દુષ હઈઈ નવિ માય એહ વાત કહિનંદ કહિવાય ।
 રામચંદ્ર તે જાણુધ ધાત જેહનંદ ઐગિ એ વીતી વાત ॥ ૨૦૬
 દ્વ । જે નવિ જાણુધ દુકખ પર નવિ લેજિવા મમન્ ॥
 દુષીયા મું દુષિગે નહી તસુ કિમ કહીધ વત્ત ॥ ૨૦૭
 તો સુખચિંતા મનિ નહી જાં વાલકુ ન(વિ) ડાય ।
 જઉ કેહમું પ્રીતિ જ કરી તણ દુકખ વિચારું જોય ॥ ૨૦૮
 પ્રીતિ તણુઉ લીધ બેદ એ સુખના દિન ન જણાય ।
 જઉ વિચોગ હુમ તેહનકે ઇ જનમસાલ દુષ થાય ॥ ૨૦૯
 જઉ સુખ હઈ સડે વરિસ ક્ષણ દુષ દિધ તે આલ ।
 જિમ સંપદ સવિ ભવતણી હુમ ધરીઈ વચવાલ ॥ ૨૧૦
 કરે રથે હો પ્રાધ જન વાર્યજનકે વીસાસ ।
 જઉ તનુ જાતઈ મિતનું રહ્ય આપણુ જ સાસ ॥ ૨૧૧
 જનમ મિત્રતાં પ્રીયજન સુખ સહિજઈ ન જણાઈ ।

ધણું વિયોગદ્ તેહનઈ સ્થલુ વગસા અહિ યાઇ ॥ ૨૧૨

સુ । વદઇ ઈસ પ્રતિ ચંદ્રાવલી કિસી છુદ્ધમારા મનની રુઢી ।

મ કરુ દુપ મુઝ સગિયું કાજ કહુ કૃપા દરી મહારાજ ॥ ૨૧૩

શીખુ કહઇ સાંભળુ બાલ પ્રિયા વિના કિમ જસઇ દાલ ।

ચાનકિ શિવા તણુઇ તું યાય દુગ્ધાં તણુઈ દુપ છ જનમ ॥ ૨૧૪

ઈશ વાત એહવી સાંભલી વણની બોલઇ ચંદ્રાવલી ।

હું અપવિત્ર માનુષી દેહ મધ મૂત્ર રુધિરનું ગેહ ॥ ૨૧૫

દેવશરીર કિહાં મુજ યોગ મિલઇ કેમ માણસનું ભોગ ।

યધુ લાંટ બાલદા ન્યાય ઇમ કુયોગ કિમ ઐગી યાય ॥ ૨૧૬

હર બોલઇ હે ચંદ્રાવલી છ મુજયોગિ હુઇ તૂ વલી ।

પ્રગ્ઝનઈ તેહનહિ કર્દ ઉપાય એણુઇ દેહિઇ યોગિની યાય ॥ ૨૧૭

જે જે મનની ઈજા હોય તે બેઠાં પૂરે સરિ તોહિ ।

જુ મારી જગતિ જી પ્રગ્ઝન છ તૂં એહ વચન કરિ મુજઝ ॥ ૨૧૮

તવ ચંદ્રાવલી માનિઉ તેહ એહ પ્રમાણુ વદઇ તૂં જોહ ।

કહઇ હર તૂ આવઇ કેલાસિ નર આચાર જુ મુકઈ આશ ॥ ૨૧૯

ઈ કિમ મુઝઇ ચંદ્રા કહઇ કહુતે પરિ જિમ એ તનુ રદઇ ।

ઈશ્વર આખઇ સુણુઈ ઉપાય પહિલુ જહિ સિરિ વપન કરાય ॥ ૨૨૦

સડિયાં વન્ન જૂનાં પહિરેય મુખ સપલું કાજલિ લેપેય ।

લોહ સંકલિ એ બંધી પાય ગર્દલિ ચડઈ વિબુતિ લગાય ॥ ૨૨૧

તહિ એ દેહ દેવમય યાય હેલાં માત્ર કેલાસિ જવાય ।

ઇમ હરવચન ચંદ્રાઇ કરિઈ તનુ લેપી પર જીપરિ ધરિઈ ॥ ૨૨૨

આન્યા ઈશ વૃષભિ આ સહી નિ પુહડે ચંદ્રા તિહાં ગ્હી ।

મિત્યા રૂપ જોવાનઈ લોક કી બાલકના આવઇ થેક ॥ ૨૨૩

સદ વપાણુષ ઈદ્રાવની ધન્ય ધન્ય સીકર સિહં મિત્રી ।
 એ ઇશ્વર અર્દાગિઈ રહી એ ગૌરીપદ પામી સહી ॥ ૨૦૪
 ગિરિદેવાસવામિની હુઈ સુણુઈ લોકવાણી જૂજૂઈ ।
 જિયું જોઈ ઈદ્રા આકાશિ વૃષભિ ચરિહિ હર દેવઈ પાસિ ॥ ૨૦૫
 મન્તકિ સાક પુરીના ધાય મુકઈ ત્રણિયુ વાર તિણિ ઠાય ।
 ઈદ્રાવની તવ બોવઈ ઇમિયુ લોક દેવનાં હાસુ કિસિઈ ॥ ૨૦૬
 આ અવચર નહીં રામતિ તણુઈ કહઈ તવ માર પડઈ સિરિ વણુઈ ।
 થઈ પીઠા લાગી રોષના સ્વામી મ કરુ આશા નવા ॥ ૨૦૭
 રોઈ જવ જોયુ આકાશિ ઇશ્વર ઈંડ ન રોઈ પાસિ ।
 દેવઈ લોક તુ વિજપી થઈ અરહ પરહ જોઈ નઈ રહી ॥ ૨૦૮
 ચૂકી જિમ માકડી ફાય દોષી હસઈ બાવગોપાસ ।
 અહો ઈદ્રા કેવાસઈ ગઈ ઇશ પાસિ અર્દાગિઈ રહી ॥ ૨૦૯
 હવઈ આંહા એ નાવઈ કિન્દઈ માણસ ગૈધ ન એહનઈ ગમઈ ।
 એહનઈ કિહા ગયુ માત્રીપણુઈ ઇમ જઠાં યોક દિઈ થણુ ॥ ૨૧૦
 જિમ કામી આવી દવમાહિ બાજીગર વાનરી વાહિ ।
 જોમ સીયાની પામમાહિ પડી જિમ વેસ્યા ધૂર્ત કરિ ચડી ॥ ૨૧૧
 ગયું દૂધ નારી જાદિરી માંજરી ઠા જોઈ ફિરી ।
 ધરતુ થણી દૂધ લેઈ ગયુ જાદિર દગિ પઈસારુ ભયુ ॥ ૨૧૨
 વિણુડા અર્થ એહુ તે કયા આગઈ વટે કહી જઈ યથા ।
 કામ અનેરુ ચિંતિઈ જોહ દૈવઈ કરિઈ અનેરુ તેહ ॥ ૨૧૩
 ધનપુરી કિત્રી હૂઈ ધનરંત કરઈ વણિજ ધરિ રહઈ નચિંત ।
 એક વાગ તિણુઈ ઇજા ધરી આવિઈ કનકાવતી જિહાં પુરી ॥ ૨૧૪
 સોવન ટંકા સહસ તે લેઈ જારી વાગણુ કડિ બધા સગી ।

જિમી વલ નવાં ઐગિ ધરી ભેઈ નયરી સવયઈ ફિરી ॥ ૨૩૫

જવ વેશ્યાવાડઘ આવિઉ ગસ લેવા મન સિઉ ભાનીઉ ।

ફિરી ફિરી ભેઈ વગ સાર આવિઉ એક વેશનઘ બારિ ॥ ૨૩૬

બધી બેટી ડરી શૃંગાર શોભઈ ભૂષણના બહુ ભાર ।

પાસઘ તસુ માતા કુદિની તે બસની ભેઈ એકમની ॥ ૨૩૭

ભીડીનઘ તસ આદર દીઉ બધસણિ પાટ ચાડુવઉ દીઉ ।

ભોગ કાજિ રહિઉ તે ગતિ વેશાઈ પૂછી કુલ જાતિ ॥ ૨૩૮

ચયુ ત્રાત તસુ દેઈ દાન ચાલ્યુ સરોવરિ ઢરિવા ગ્લાન ।

ભોજન કરીનઘ આવ્યુ તિર્કા બધકંઉ જઈ ગહિઉ તુ નિર્લા ॥ ૨૩૯

પૂછઈ વેશ્યા માગી માન જિમુ અન્ન આરોમઉ પાન ।

કહઈ વયતુ હું જિમી આનીઉ નિર્લા કાજિ સેજ મુઝ દીઉ ॥ ૨૪૦

દીકંઉ દ્રવ્ય કડિઈ જે ધરિઉ તવ અકા ધ આદર કંઉ ।

આર્થી થા । ફૂલ ફલ પાન બહુ મુપવાસ અનર્થ પકવાન ॥ ૨૪૧

ચૂપા ચૈદન તેન સુગંધ કુમકુમ અખીગ તણા પુટબંધ ।

અગર કસૂરી કેસર પૂર સરસજ બાધિ પોઢીસ કપૂર ॥ ૨૪૨

ધરી બેટિ તમ આગલિ ધસી દેખી વિટ તે બોલ્યુ હસી ।

મઝ માની દેવ યાત્રાવડી તિર્કા લીધી એહની આડી ॥ ૨૪૩

માત વિના ભોજન નવિ ગ્લાન આપણુઘ હાથિ નિભેયું ખ્યાન ।

કેસ શુદ્ધિ મર્દન નવિ ધરુ જે ઢરિયુ તે હાથે હરુ ॥ ૨૪૪

ગુરુની આજુ ધરુ ઇમ ઐગી નવિ બઈમુ નીચનઈ ઈગિ ।

સર્ગાસણીન જિમવા વારિ મિત્ર હાથિ નવિ પીઉ વારિ ॥ ૨૪૫

કુદિની મેળી બેઈ મિની કસ મેત્ર વિમાતઈ વની ।

એદનઈ ધન સાથિ જઈ ધલું કિસિઈ ઉપાઈ થાઈ આપણું ॥ ૨૪૬

સેવા કરતાં રીંઝ નહીં નહીં જેતુ પરચ ન ગાઈ વહી ।
 મહાધૂત વાહીકિ નવિ જાય ધન લેવા દે અણ્ણ ઉપાય ॥ ૨૪૭
 બણ્ણ પુત્રી એવહુ સ્થં અર્થ ગવા દિકિ એ પરહુ અનર્થ ।
 કહઈ કુટિની તું ન લહઈ જાય લીજઈ અર્થ કરીનઈ ચાલ ॥ ૨૪૮
 આપણ્ણ એક અર્થસુ કામ જિમ કિમ કરી આણીઈ દ્રામ ।
 ખેટી કહઈ સિહિં કગિવુ ધટઈ વદઈ વેશિ વિસ દીધઈ મિટઈ ॥ ૨૪૯
 લીજઈ ધન થાલોઈ પાઝ નવિ જણ્ણ દે નટ વિટ નાઝ ।
 વિસ દેવાઈ કિસઈ ઉપાય આપણ્ણ હાથિઈ કિંપિ ન પાય ॥ ૨૫૦
 ન પીઈ પાણી મદિગા સ્વાદ કરઈ જિવધગુટિકાની બાધ ।
 નવિ વીમાસુ પરિ કિસી એકનૂં લીજઈ દોરાસી ॥ ૨૫૧
 રચઈ પ્રથિય પણિ ન પડઈ હાગ સાવચેત રહઈ જિમ કાગ ।
 એ જણ્ણ જિમિઈ અન્ન જેતયુ નિત આપઈ મૂલ્ય તેતલઈ ॥ ૨૫૨
 હવિઈ એક માગિવા ઉપાય લીજઈ નિદ્રા વશિ જવ થાય ।
 કામ મેવાઈ થાકઈ જામ એ ચૂઈ નિદ્રા ભારિ તામ ॥ ૨૫૩
 તવ પાતલ્લી વાંસની નાલિ આણી વિષ મુકીઈ વિચાપિ ।
 લેપી ઘૂત ગુદ માહિ ભારીઈ મેદમૈ તે સંચારીઈ ॥ ૨૫૪
 કરી દીપ પાસઈ મુકીઈ મુખ માંડી સબલ ફુંકીઈ ।
 વાસુ બલઈ વિસ ચાલોઈ જાય કામ આપણ્ણિં તતવિણિ થાય ॥ ૨૫૫
 તે સુકુમાવ જુગની તણુકિ કરી મૈય વિસ મૂકો ધણુ ।
 વિટ નિદ્રા ધારિઈ જેતલઈ કુટિની પાસિ ગઈ તેતલઈ ॥ ૨૫૬
 ગુદ ચાનક જિવાકું કરી ત્રિષ જુગની માહિ જવ ભરી ।
 સુતા દીપ ધરિઈ કુટિની કુકઈ મુદ માંડી એકમની ॥ ૨૫૭
 દેવયોગિ વિહૂટકિ વાય વિટના પેટ ચિકી તેણ્ણ તાય ।

અવધુ વિન ડોકરિ મુખ માદિ જમ ચુદટઉં તાનુનઇ ઠાહિ ॥ ૨૫૮

તવ જીયલી પડી તતકાવ ગયુ જીવ નવિ લાગી તાલ ॥
સુતા તાસ મુખ વિલપું ચયુ ડીઉં કામ વાંકું સવિ ગયું ॥ ૨૫૯

વેસ્થામોગી જાગીઉ જામ પેપઇ નલો આસણુ વિચિ તામ ॥
દીડી ડોકરડી જીયલો પૂજી વેસિ કિસિઉં એ હલી ॥ ૨૬૦

‘સાયઉં’ ન કહઇ તે ડોકરી નલો સહિત લેઇ આલિઉ ધરી ॥
તેતલઇ પાદરી આબ્યા ધસી દેપી વિચિત્ર રજા તે હસી ॥ ૨૬૧

જમ બૂપ તેણુઇ વીનવિઉ વેસ્થા વિટ ગય હટ ઇ ચયુ ॥
મૂઝ ડોમી આણી તસ ઠાય બોલિ સાય દાસી કહઇ રાય ॥ ૨૬૨

વેસ્થા વયતુ કહઇ મહારાજ મુઝ માતા ધન લેવા કાગિ ॥
વિટ મારિવા ચીંતલો વાત કગિઉ દેવિ કુદિની ધાત ॥ ૨૬૩

કુતિગ દેપી રીઝિઉ રાય કીધઉ વિટનઇ ધણુઉ પસાય ॥
વેચિસુતા તસ ધર ધન જેહ વડઇ દીધઉં સચયું નેઉ ॥ ૨૬૪

તિહા પંડિતે પડિઉ એ શ્લોક તે હવણા જહુ જાણુઇ લોક ॥
ચિલ્યુ અન્ય ચયું અન્યથા દેવઇ હણી કુદિની યથા ॥ ૨૬૫

શ્લો ॥ અન્યથા ચિંતિતં કાયં દેવેન કૃતમન્યથા ॥
નલિકાવિપચૂર્ણેન કુદિની પ્રસર્થે મતા ॥ ૨૬૬

ચુ ॥ ઇમ જીઠાં ચિદ્રા નઇ દીધ ચયાતથા બોલઇ નવિ જીદઇ ॥
લોક હસી ઈમ ચાહગિ ચવા ચિદ્રાવલો બેઉ જવ ગયા ॥ ૨૬૭

ચિંતિઉં જૂઉં અનેકું હઉં કરતા નવું મૂલયું ચયુ ॥
પુંડક ન લાગઉ દાધી દાધિ ન રલી પતિ ન મઈ સિવ સાધિ ॥ ૨૬૮

ઈમ અપવાદ લોકના સુણી મુઝ સિઉં વીતુ આરતિ ધણી ॥

વાદલ વાયુ વહી જિમ જાય વધી હઠયાસિદ્ધિ વિસ્મય થાય ॥ ૨૬૯
 ચિંતી મૌન કરી જવ રહી તેતલ્લ ઝંખા આગ્યુ વહી ।
 દેખી વિલખી તે સુંદરી કિમ દુષ્ણ પૂજા આદરી ॥ ૨૭૦
 નવિ બોલછ પૂંતાં તેય વલતું ઝંખા આપછ એહ ।
 મઈ રવિમંડલ છતઈ આજ આપછ વારુ રમિવા ઠાજી ॥ ૨૭૧
 જાણી કપટ કહઈ યદ્રાવલી અરે ગદા સહ કીધઈ મિલી ।
 લોક સમક્ષ વિગોઈ કિસિઈ છુડ ચરિત સવિ અણિહિ જિસિઈ ॥ ૨૭૨
 રીસઈ ઝંખા કદિ રે રીડિ વિરૂઈ કિમ બોલછ પાવડી ।
 વલી નવું કહ તે જોય સિઈ વીસિરિઈ પૂવિહુ તોછ ॥ ૨૭૩
 એ ક્ષત નઈ ઉઘાપન એહ બીહની મૌનપણુ રહી તેહ ।
 રમુ વહી દાણુ દિહિ છુડે છતાપણ ન મેહલહિ અહો ॥ ૨૭૪
 રમછ ઝંખા યદ્રાવલી એહ છતુ વીર સુર બલિ તેહ ।
 હારિ યદ્રાવલિ નતકાલ હવઈ ચરણુ એવુ મુઝ બાલ ॥ ૨૭૫
 જુ નહિં સેવછ છુ વું જોય માહડું કીધઈ જાણુ સોય ।
 ધણું વિભાસી ઝંખા વરિઈ રમતાં વદિહિ બોલ તે કરઈ ॥ ૨૭૬
 તે પરિણી પૂજા પુર વાત કહું સરૂપ નૃપ જન વિખ્યાત ।
 વલતું વદઈ શક્તિપુર એહ રહઈ શક્તિ સવે નિજ ગેહિ ॥ ૨૭૭
 એહ કારણુ અવધી છજ નીતિ સી ઠાકુર નર કિંકર રીતિ ।
 કહછ ઝંખા સુંદરી સુણુઈ કુણુ વિદ્યા પરિચય છુહ ધણું ॥ ૨૭૮
 સાંભલિ સ્વામી નભગામિની રૂપકેર ચિંતિત કામની ।
 આકર્ષણી વિદ્યા એ આરિ આહનછ ધણુ એહનહિ આખ્યાર ॥ ૨૭૯
 નાય સર્વ છઈ એ તાહરી રિદ્ધિસિદ્ધિ કાયા માહરી ।
 ઓતિવચન સુણીનછ તેહ કેતુકાલ રહિઈ તસ ગેહિ ॥ ૨૮૦

હેમ રથણુ નડ ચંદ્રાવની લેઈ ચાલિઉ નિન્ ચાનકિ વધી ।
 તિહાયુ ગોરખોગિની પાસિ આવી પપ પ્રણમ્યા ઉઠ્ઠાસિ ॥ ૨૮૧
 શતશર્કરામ્સદૃષ જોઈ આગલિ ધરિયુ બેઠણુ તેડ ૧
 ચંદ્રાવની તવ લાગી પાપ માયછ હાથ ધગ્છ તવ માય ॥ ૨૮૨
 ચર્ષ પ્રસન મુપ પૂજિઉ વીર અહો કુશવ પુઝ સાહસ ધીર ૧
 પુઝ પમાય આજર્ષ સવિગેમ આવ્યુ સુનઈ કરી આદેશ ॥ ૨૮૩
 અંમડ મિતિ કર ચોગિનિ ધગ્છ તું જય વોર સમદ ઉચ્ચરર્ષ ૧
 લહી અનુયા યોગિનિતણી આગુ લેઈ રિદિ ધરિ ધણી ॥ ૨૮૪
 વસછ સપત જૂમિમય ગેહ સુર ભોગવઈ વિવિધ પરિ તેડ ૧
 વિદ્યાબક્ષઈ ચિંતઈ તે કગ્છ રહછ સુખઈ યોગિનિ અનિ ધગ્છ ॥ ૨૮૫
 બદીધાન નિલ્લંગમ પસાય વિદ્યા લણી જાનુબટ પાપ ૧
 મિન લાડજી મુણિના કાજિ વાચી કયા નિડાર્ણી ગાજિ ॥ ૨૮૬
 કદર્ષ વાચક મંગવમાણિકય અંમડકયા ગ્સઈ અધિકર ૧
 તે ગુરુકૃપા તણ આવેશ સાતમાદિ એ પ્રથમાદેશ ॥ ૨૮૭

છતિથી ગોવપોગિની અંબધે અંબડવિદ્યાધરકથાનકિ

પ્રથમ આદેશ ॥ ૧ ॥

અંબડ વિદ્યાધર રાસ

દ્વિતીય

આદેશ

॥ ૮૦ ॥ ૐ નમઃ પરમાત્મને ॥

- ૬ । પ્રથમ નમું જિનપયકમલ શ્રી સ્વહાણી માય ।
વંચિત વિદ્યા વર દીર્ઘ નિવૃ સમરું તસ પાપ ॥ ૧
- અર્પડમીડલ રૂપ જે કીલિ ચરાચરિ વ્યાપ ।
દાખૂં પદ તે ગુરુ નમું રાનઈ હેદિયું પાપ ॥ ૨
- શ્રી ગુરુની ઝીનિધિ વિના મૂરખ કિમ મતિમંત ।
સુનયન મણિ અંખારડઇ દીપક વિષુ ન લક્ષિતિ ॥ ૩
- પદ વેદી સદગુરુ તણા કહું અપર આદેશ ।
ગોરખયોગિનિષ્ઠ દીલિ પ્રોતઇ અંબડ રેસિ ॥ ૪
- વ । વધી બીજી વધી બીજી વાર તે વોર
આવી ગોરખ યોગિનિ પાસિ પ્રેમસિદ્ધિ પાપ લાગઇ
અંબડ કરમ્પુટ કરી માત પાસિ આદેશ ભાગઇ ।
પૂજઇ યોગિનિ પુજાતણુઈ અંગિ કુસલ આનંદ
અજઈ માત તવ મુખકમલ દીઠઈ પરમાનંદ ॥ ૫
- સુ । ધમ કેતલે દિને યોગિની બોલઇ અંબડપ્રતિ બોગિની ।
કરુ વધી બીજી આદેશ મહાસિદ્ધિનહિ તે ઉપદેશ ॥ ૬
- કહઇ અંબડ પુક દીકઇ ઝલ્લિ પુક વેદનથી વંચિત વૃદ્ધિ ।
પુઝ કીર્તનઇ નિર્મલ લુદ્ધિ કદપવેલિ તું જપતાં સિદ્ધિ ॥ ૭

જહિ તઈ મુજ સિરિ દીધઉ હાય વૃ હં સયયધ દૃઉ અનાય ।
 જાગિઉં ભામ્ય માદરૂં આજ દયા ધરી જવ દીધઉં દાજ ॥ ૮

૧ । કહિય યોગિનિ કહિય યોગિનિ નિસુણિ આદેશ
 દિશિ દક્ષિણ સાગર વિચિઈ હરિઅંધ દીપ છઈ જુલિ સમાણુઉ
 મોટઉ મથ આરામ તિદાં કમલકાંચન યોગીંદ્ર જણુઉ ।
 અંધારી જે તેહતણી દ્યાવુ વેગઈ તેહ
 કરિયું વચન અહારફ સુધું નવિ કંદેહ ॥ ૯

એ આદેશ યોગિની તણુઉ અંખડ મહિમા જણી ધણુઉ ।
 લઈ ચાલિઉ શીપ સ્વામિની વિદ્યા જપી ગગનમામિની ॥ ૧૦

વીચી સમાપિ જઈ ઉતરિઉં જહુ પર્વત જલધિ જલસરિઉ ।
 મેહવું તે હરિઅંધ સુદીપ જેહવું મુગતાફલ વિચિ સીપ ॥ ૧૧

સાપરતટિ મોતી અંખાર મકરડાદમણિમાણિક સાર ।
 જલકાંત વિદૂરના રાશિ પર્વત પાચિ તણા તસ પાસિ ॥ ૧૨

ચિંતામણિ પારસમણિ તિહાં દક્ષિણાવર્ત શીપમણિ જિહાં ।
 લતા પ્રવાલિ કાલી વેલિ અડધ કંઈ રમણાપર રેલિ ॥ ૧૩

કરુપવૃક્ષ શ્રેદન ધનવાસ લવિંગ હામાદુમ તટ પાસિ ।
 બહુવનતરૂપર વનચર જીવ અગમકામ બચલરિઉં અતીવ ॥ ૧૪

ગોરખયોગિની વચન વિગેવિ મઠમઠમંદિરસુંદર દેવિ ।
 યોગી કામ લહીસઈ કીમ ગિયુ વનખિતરિ ચિંતઈ ઇમ ॥ ૧૫

તેતલઈ તિહાં દીઠઉ નર એક તેણિ જોવાવિઉ કરી વિવેક ।
 ધણે દિવસિ જોયેતા વાટ અંખડ આવિઉ ગિઉ જીયાટ ॥ ૧૬

વિરમય અંખડ પામ્યુ તામ મુઝ સંધાતિ કિસિઈ કહુ કામ ।
 તે કહય કામ યોગી છઈ જેહ કમલકાંચન જણુઈ તેહ ॥ ૧૭

તે સાંભરી હૃદિ લયભીત જોઉં ચરિત ચમ દહ ચીંત ।
 ચિંતી મહારૂપ તવ ધરી યોગી પાસિ જિંઝે વેગઈ કરી ॥ ૧૮
 જઈ બધઈઉં તવ યોગી લણી મુકઈ પોક અધ્યારી ઘણી ।
 રાહિલ પૂછઈ કાં વૂ ગય વણતું ધણી પ્રતિષ્ઠ કહઈ સોય ॥ ૧૯
 મુણ્યો કમલકીચન પુલે એ અંબડચી બીહુ અલે ।
 ધૂત એહ લેઈ જસઈ મુજઝ રહે સચિત કહું છું પુજઝ ॥ ૨૦
 અગે અધ્યારી યોગી કહઈ મુઝ જીવતાં કવણુ તુઝ પ્રકઈ ।
 એહતુ કુણુ જીમડસમાહિ જલઈ ઈંદિયી તુઝ લેઈ જઈ ॥ ૨૧
 હવઈ મ રોષ વારુ પુહનઈ એહ વાતની ચિંત મુહનઈ ।
 અચિરજ મોટઈ દેખી એહ તવ અંબડ રામચિઉં દેહ ॥ ૨૨
 લાભ ઝેહ કુન્હારુ હોય નાતિ કટે જગ પરિ ગજ જોઈ ।
 પુઠ ગવઈ હ હવઈ નીસરઈ તેહનઉં ગર્ભજાર કુણુ કરઈ ॥ ૨૩
 કપટઈ આવઈ તેવા હરી ન કરી વાત પુહઈ વિસ્તરી ।
 કિમ કરિયુ મનસું ચીંતવઈ એ વિપરીત ચપૂં તો હવઈ ॥ ૨૪
 જિણુઈ વિષ પાવા અભ્યસિઉં અફ કનક તાસ મનિ કિસિઉં ।
 મુકિઉં સાપ જેણિ પેવવી તે વીંછી ન ગણુઈ માનવી ॥ ૨૫
 જે મહમત મતીગજ દમઈ તે અજનઈ દેલિઉં કિમ નમઈ ।
 જે કેમહીસુ મીડઈ તાલ તિહાં સખલ સિઉં કરઈ સીઆથ ॥ ૨૬
 ધમ ચીંતી અંબડ રહઈ જિસઈ યોગી કમલ બોલાવઈ તિસઈ ।
 અહો અંબડ ગોરપ યોગિની કુજયુ વાત કહઈ તસ અંબની ॥ ૨૭
 કહઈ અંબડ કુ જોડ પછઈ તુઝ પ્રસાદિ સનાપિની અજઈ ।
 યોગી પછઈ સેવકનાઈ સાચિ ધરિ મોકલિઉં અંબડ નિજ હાથિ । ૨૮
 ભોજન કાજિ ગયુ તે જગ તેત(લ)ઈ કમલ નારિ જે તામ ।

કાગી નાગી નાનઈ તેહ આવિ કહઈ અંખડનઈ એહ ॥ ૨૯

આવિ આવિ અંખડ તું પાસિ બદિનિ અહારી ધનગિરિ વાસિ ।

છછ કુશલઈ યોગિની જોહ કહઈ અંખડ સુષિનિ છછ તેહ ॥ ૩૦

પૂછી કુશલ કરાવિહિ સ્નાન લાલી પરઈ ભોજન દઈ માન ।

નિમિહિ પાન દીર્ઘા જેતલઈ કુકુટ રૂપ થયું તેતલઈ ॥ ૩૧

કાગી નાગી કરતી કામ વધ મીઝારિ જે આવી તામ ।

બીહાવિહિ કીધહિ આકુલહિ મુકર્ષ નહી ધડી મોકલહિ ॥ ૩૨

ધણુઈ રિગાયુ સુચઈ જેય આવિહિ ધરિ યોગી તવ તેહ ।

દેખી અંખડ કૂકડ થયુ હસિહિ કમલ જોલ ધમ કહિહિ ॥ ૩૩

કિમ અંખારી લેવા તુલે આખ્યા ધસી ન જાણ્યા અલે ।

યોગી ધરિ આવઈ જેણુ વાર ધણુઈ પચારઈ ધમ બહુ વાર ॥ ૩૪

કામ પ્રધાન બલ ધમ હોઈ હરિ હર મિલઈ મરડ તવ જોઈ ।

ગરુડ નાગચું જોઈ નવિ સકઈ ઈશ બલઇં સર્પથી લુકઇ ॥ ૩૫

સુણિ અંખડ મનિ આકુલ થાય મર્મ તણે વયણે વેખાય ।

દોહિલઇં દિન નીગમઇ રહી લાગી પરી કર્મગતિ સહી ॥ ૩૬

હૃદ ૧ અનુ ચિંતિજાઇ અનુ હુઈ અનુસિં (સિં)ચઇ અનુ પાપ ।

જે ઊચાલુ તેવિ ચિરુ જે ચિરુ તેહ જાપ ॥ ૩૭

કાલી તું કુપલ કરઇ સીચી તું સીદઇ ।

સુપપ અન્ન મણોરડે અન્નેરડે વિદાય ॥ ૩૮

સીંદ તણીપરિ સાંકલિહિ બજ નૂડિહિ મદમત ।

દમિહિ નામ નિમ ગારુડ દેવઈ તિમ સમરત્ય ॥ ૩૯

સદા ન પુલ્કઇ તરુપ વન સદા ન આવણુ હોઈ ।

સદા ન વૃંતિત પાઈઈ સદા ન સુખ સિજોય ॥ ૪૦

શકતિ વિના કોપ જ કરઇ નિહાન વૈછીઇ માન ।
અગુણી વધરી ગુણુ તણુ લાકડ ત્રણિણુ પ્રમાન ॥ ૪૧

ચુ । ઇમ સંતોષ ધરી મનિ રહઇ જેહ હુણારુ તેહ જિ હુઇ ।
કાલઈ શુભ અશુભ સવિ ટલઇ કાલઈ કલહુઇ નવિ પલઇ ॥ ૪૨

પહિલું વડે કહી ઇમ કયા ઉતપતિ વિપતિ કાલથી વયા ।
કાલઈ સમું વિષમ તે ચાય વિષમ તેહ સમું થઇ જાય ॥ ૪૩

તે કિમ હુઇ જેહ દર્શીત કાલઈ હુઇ કલેચનઉ અંત ।
અસંભમ વાત કાલથી હોય કાલઈ સી પુરુષ ચિહ જોય ॥ ૪૪

કનકાવતી પુરી તિહાં રાય કનક ભ્રમ સુર કરઇ સપાય ।
ચંદ્રમુખી રાણી ધરવાસી સુખ સંયોગ ભોગ સવિ પાસિ ॥ ૪૫

મતિસાગર મેત્રી તેહનઇ રાજભાર સંપિહ જેહનઇ ।
પ્રગતજ્ઞાં કાજ તે કગઇ ધનભંડાર ન્યાયથી ભરઇ ॥ ૪૬

પ્રધ્યાન તણુ ભેદ જઇ આરિ પડછંદા પરિ દઇ હુકાર ।
રાજા મનિ જેહવહિ તે કરઇ દર્પણુ પરિ નિર્મલ ગુણુ ધરઇ ॥ ૪૭

દીવ પરઇ દેવાડઇ વગુ સર્વ પદારથ આભુઇ હસ્તુ ।
દુહવીનઇ દિત દાવઇ જેહ અંકુશ સરિષા મેત્રી તેહ ॥ ૪૮

ચંપાવતી કામિની તાસ લજ્જાશીલ અજઇ ગુણુવાસિ ।
જાણે ધરની સિધિમી તેહ પરસ્પરઇ જઇ અવિહડ મેહ ॥ ૪૯

રાય પ્રધ્યાન તણુ અતિ પ્રીતિ રાજકાજ કરઇ ઇક ઔતિ ।
એક વાર તે રમતાં રંગિ વાત પ્રીતિની કરઇ પ્રશંસિ ॥ ૫૦

પૂછઇ રાય ગુણ કહુ પ્રધ્યાન કિસઉ ગુહારઇ જઇ સંતાન ।
સ્વામી ગર્ભાવતી સી અજઇ જાણીસઇ તે જનમ્યા પગઇ ॥ ૫૧

જાણુઇ રાય પટરાણી ગુણ તેહઇ ગર્ભાવતી કહુ ગુણ ॥

પુત્રીપુત્ર મિહુનઈ જઈ હોય કરું વીવાહ તેહનઈ એવ ॥ ૫૨
 સ્વામી એ યુગતી નહીં વાત કીચન કાચ તણી જિમ ધ્યાત ॥
 સરિપુ સર્પપ નહીં ગિરિમેરુ જિમ સાગર છીલરતુ દેર ॥ ૫૩
 કંપવૃક્ષ નહ કિહાં કરીર કિહાં કાપર રણિ સુરધીર ॥
 કિહાં દિણ્યર જમગઈ પઘોત કિહાં ચંદ્રમા દીપ ઉઘોત ॥ ૫૪
 રાનકાકરુ મિંબ ચંદન મુગમઠ નીલિ કપૂર લથુન ॥
 રાજદંસ વાપસ ધૃત તેલ પટકૂલ પાસર કિહાં મેલ ॥ ૫૫
 કિહાં ગરુડ સમવડિ જલનામ કિહાં અમૃતરસ વિપનઈ ભાગ ॥
 કિમ પર ભદ્રગતિ સમગ્રણઈ તિમ સ્વામીસેવક નઈ મિશ્રણ ॥ ૫૬
 રાય ભણુછ મંત્રી કાંછ મૂઠ એહ વાત રાપિતી ગૂઠ ॥
 કરું વિવાહ દેહ જઈ ધરું એહ વચન જાણિવઈ પરું ॥ ૫૭
 છુ પ્રધ્યાન મનિ ચિંતા કરછ ચિડી વદનિ ભોર જિમ ધરછ ॥
 તે આધું પાછઈ નવિ થાય ગજવાદઈ શાષ ઝાંઝાં આય ॥ ૫૮
 તવ પ્રધ્યાન ભીડી ધરિ ગયુ તે વૃત્તીત નારિનઈ કહિહિ ॥
 છુ વલતું કામિનિ વીનવછ રાય આદેશ કરેસિહિં સવછ ॥ ૫૯
 કંપવૃક્ષ પામીઈ યદા કરછ કરીરિ વાસ કો તદા ॥
 ચિંતામણિ જવ આવછ હાથિ ધરછ પ્રીતિ કો કાકર સાથિ ॥ ૬૦
 પૈયામૃત પામીઈ આહાર મદછ કોઈ કૂકસા અસાર ॥
 લાભછ સોવનસિદ્ધિ પ્રસંગિ ખોછ ધૂલિ કવણુ નર રીનિ ॥ ૬૧
 જઈ હુછ પુત્ર ભલઈ એ કાજ જઈ પુત્રી તઈ મોટઈ રાજ ॥
 મિહુ હામઈ લાડુ જાણિજે મોટી વાત એ મનિ આણિજે ॥ ૬૨
 દિન કેતલા ગયા જેતલછ ચંપાવછ પ્રસવી તેતલછ ॥
 પુત્રી રૂપછ અતિમુદરી રાની ગુપત જુદિરછ ધરી ॥ ૬૩

તિહાં પાલક બહુ યત્નથી ખાત ખાહિરિ વાત ચલાવી આસ ।
 હઉં પુત્ર ઉચ્ચગ્રહ ગોગિ શુભ દિન શુભ વેલા સંયોગિ ॥ ૬૪
 જનમપત્રિકા મીડી તાસ સુજન મિત્રની પૂગી આસ ।
 હિતસવ ધરિ આનંદ અપાર નામ દીર્ઘ તસ મદનકુમાર ॥ ૬૫
 દાંડી તનુ રાપક તસ માય બીડક દાઝ ઊર ભગ દાય ।
 પુરુષ વેશ સવિ અંગઈ કરક લુપ્ત કુંવરતણાં સવિ ધરક ॥ ૬૬
 લોક માહિં ચલાવી વાત અતિરેખઈ કુંવર વિખ્યાત ।
 દષ્ટિદોષ કોઈ હરક ઉચાટિ નવિ આવક ખાહિરિ તે માટિ ॥ ૬૭
 જનમ્યા પગલ માસ બિંધ હયા કરક આચાર સુજન જુજુઆ ।
 પગલ રાપધરિ પુત્રી હક સુણી શૂપ મનિ હરિપતિ સહી ॥ ૬૮
 રાહિરાણી મનિ ચિંતક એમ અઠા જગદીસ કરક જઉં એમ ।
 સુતા મૈત્રિસુતનઈ દીનિંધ એ વીવાહ બલટિ કીજી ॥ ૬૯
 તવ પ્રધ્યાન તેડિનઈ કહિઉં હવક આપણુકે ચિંતકે ફૂકે ।
 તાહરક પુત્ર સુતા માહકક દેવકે યોગ કીલ નવિ ફિરક ॥ ૭૦
 તક પ્રધ્યાન નવિ માનક ઇસિયુ ગય ભણક રિમાસક કિસિલે ।
 જઉં પશ્ચિમ દિસિ ભગક સુ જઉં હુતાશન કુક હિમપૂર ॥ ૭૧
 જઉં આસક પર્વતની માસ ચંદ્ર ઝરક પાવકની ઝાલ ।
 પવનદેવતા જઉં ચિર રહક સાવર મર્યાદા નવિ વહક ॥ ૭૨
 શેષનાગ કુંડક બૂભાર કલપવૃક્ષ ચૂકક ઉપકાર ।
 અમૃત દેહગય નવ હવક મહાપુરુષ બોલિઉં નવિ કરક ॥ ૭૩
 એ નિશ્ચય જાણે વીવાહ કરુ મૈત્રિ મનક જિતસાહિ ।
 ધરિ આવિઉં મૈત્રિ કહક વાત રાપ ન મુકક પૂરવ ધ્યાન ॥ ૭૪
 એ કહક સુણુકે હુલ મેત્રીય સાહસક સિદ્ધિ કરક જગદીસ ।

વિના દેહ મત્વ મહિમાય જીવઈ જૂવણ નિજિ ગતિરાય ॥ ૭૫
 એકમનઉ તે પામઈ મિદિ વિણુઈ તેહ ઝલી જસ ભુદિ ।
 થિય થઈ કામ ગેહના કરુ એ ચિંતા અધથી પગિહરુ ॥ ૭૬
 દિન દિન પ્રતિ એ વાધઈ બાલ પૈય વગસ વહિયા નિજિ કાલ ।
 માન પિતા તમ આદર કરી પંડિત વાસિ પદાવઈ ધરિ ॥ ૭૭
 મંત્રીપુત્ર ભુદિઈ ભણુઈ નવિ આણુઈ પાસિ દેહતણુઈ ।
 રાજકુમારિ વિદ્યા અભ્યસઈ જેહવી ગુરુનઈ મનિ વીચસઈ ॥ ૭૮
 વગસ અગ્યા તણા તે દયા માતપિતા ચિંતઈ જૂજૂયા ।
 દિવઈ વીવાહ મેલીઈ એહ પરણાવીઈ નહી જોઈ ॥ ૭૯
 હીઉ લગન મેલી વીવાહ ગળ મંત્રી અતિ ઉત્સાહ ।
 પાણિઅનઉ ઉત્તર કીજી દમ અય ગય દમ અહુ દીઉ ॥ ૮૦
 ધનિ આન્યા કીધઉ આચાર હજીઉ વીવાહતપુ વ્યવહાર ।
 એક વાર તે રાજ તણુઈ આવિઉ દૂત નૃપતિ પ્રતિ ભણુઈ ॥ ૮૧
 પૂનવ દિશઈ તુલાના દેસ તિહા મીધઉ વધરીએ પ્રવેશ ।
 આવી ઝોગિ કરુ જઉ સાગ લઉ લોકનઈ ટલઈ અગિબાર ॥ ૮૨
 રાઈ તેડિઉ તવ મૈત્રીશ ગજભાગ મૂપિઉ તુલ શીસિ ।
 કટક લેઈ પરદેશઈ જઈ રક્ષા કરુ પ્રજાની (સહી) ॥ ૮૩
 કહઈ પ્રધ્યાન હુ આવઉ સાથિ તુલજ વિણુ ગજ રહી નવિ હાથિ ।
 કહી ગય આજ્યા દનલેય છડે પીયાણો પૂહતા તેય ॥ ૮૪
 ગય પ્રતાપિ ગયા રિપુ ભાનિ જઈડા જન ધરાવઈ રાજિ ।
 તિહા તેડિઉ યેતેકર સાય પાવઈ રાજ સુખઈ નરનાથ ॥ ૮૫
 સુતા મોહથી સાસગ્વાસઈ દિન કેતયા રહિ પતિપાસિ ।
 પાછી પીડનવાચઈ મઈ માતપિતા પાસઈ તે રહી ॥ ૮૬

એક વાગ તસ પૂજવ માત કહુ પતિના મુખની સી વાત ।
 સુતા માતનઈ અતઃ દીઁ તે પીઝઈ મુઝ દેખી હઈઈ ॥ ૮૭
 તૂ પતિ પ્રતઈ ધરી અભિમાન નરી કરતી હુમ આદરમાન ।
 તેહ માદઈ પતિ કમઈ સહી જણાઈ ઝઈ ચુણવતી નહી ॥ ૮૮
 ખીજવાઃ આસઈ ગઈ મામ ઇમામ તિહા પશિ મહી ।
 જવ આરી તન પૂજઈ માન કહઈ કંતમુખ સંધી વાત ॥ ૮૯
 હુમરી જણવ લગતી વણુ કરુ ચઈ કંઈ કરી મુખ પહુ ।
 અમાચાર હમ થિઈ ત્રણિ વાર તુ ગયગણી કમઈ વિચાર ॥ ૯૦
 ને નવુમક હુમ જમાત એ તા જણી જોઈઈ વાત ।
 ખીજ સુતા તણુઈ વીવાહ માડીઈ ધણુઈ કરી ભમાહ ॥ ૯૧
 ગયગણી હમ ખરી વાત દસાદીઁ તેડઈ જમાત ।
 ધરિ તેડી જોઈ તમ રૂપ સી નવુસ લાભીસઈ અરૂપ ॥ ૯૨
 મંત્રી પ્રતઈ ગય ઈમ નિાઈ દિમ વીવાહ હઈ તુલ પરાઈ ।
 કરિવા બેગીતુ એ ઢાઁ આનઈ વેગી લવારી ગાઁ ॥ ૯૩
 આથિ જમાઈ સહુ પગિવાર જે તુલ સગા અણીજ સાગ ।
 અવિ લ્યાતુ જિમ રૂપ મહઈ ધણુઈ રાય લેખાહિ કહઈ ॥ ૯૪
 લેઈ લેવ ધડીઈ યોજન આપઈ સાદિ વેગિ જિમ પરીન ।
 આવી પત્રી મંત્રી હાથિ આપી વાત કહી સરિ સાથિ ॥ ૯૫
 પિનાહ દાનિ રાહ આકના તુલે તેડિયા તિહા જીતાવયા ।
 નમ લવાવઈ જિલા વીચાસ ગે પાજ્યઈ હઈ વિચાસ ॥ ૯૬
 વિણુ મિઈ વાત કિમહઈ નવિ મિવઈ ગમિ તુઁ મદેહ ધન ટનઈ ।
 સર્વ હજીદગિ મિનિઈ નાઉ પડિઈ કપટ તણાં ફલ દાઉ ॥ ૯૭
 તુ મંત્રીશ મિમાસણુ કરઈ ચંપાવતી વયણુ હિચરઈ ।

દિન આતલા બોગવિહિ રાજ એહ લાલ મનિ માણુહ લાજ ॥ ૯૮
 ધીરપણુહ જહિ મરિનહિ તોષ ન જીવોષ ડાયર ચિઈ લોષ ।
 કાયર ધીરપણા બિહુ માહિ ધીરપણુ તે લલુ કલાપ ॥ ૯૯
 જોણુષ સ્તન મુકિયા પપ ભરી ઉદર ચિકા હમ ચિંતા કરી ।
 દેત વિના થઈ જીવનચાલ તેહ દેવ કન્નિષ સમાવ ॥ ૧૦૦
 જોહની જગ્ઠ વિધ્યાતા સાગ તે મનસિહ કા બીહધ ગમાર ।
 હવુ હગિણુ ઇક વન મજાગિ ગજભવતી હાધી પરિવાગિ ॥ ૧૦૧
 રહિતા એક દિનસિ તસ કાપ મીડિહ પાસ ચોધીઈ ગા ।
 આગલિ સર મીધીનધ ગહિહ મૂગીસદિત ગલગચિ મહિહ ॥ ૧૦૨
 પુહઈ દવ ચાલિહિ વિકરાન માગ્ય કામિ આન ઈઈ કાપ ।
 થયુ મૂગી પ્રસવનહિ કાલ ચિંતધ હગિણુ ગહી સવિ ચાલ ॥ ૧૦૩
 કવણુ અકપ દેવગતિ કનઈ મિમ જાણુઈ નગ તે કિમ દવધ ।
 ધણુહ પણુહ તૂટહિ બાધનહિ દવઈ બવિહિ બેધન ગાનનહિ ॥ ૧૦૪
 જોડિહ રાશુ દરની ઝાન પૂહઈ આન મયુ દેઈ કાન ।
 વૂંહિ મેન દવાનલ શમિહિ મૂગ સકુટન વનિ નમિહ ॥ ૧૦૫
 નેવઈ ગરિહિ ઈમ જોગરઈ તહિ ચિંતા માનવ ગિહિ કરધ ।
 જહિ વિધ્યાતા રાષણુદાર માગધ કિમ તસ મા(ગ)ણુદાર ॥ ૧૦૬
 ઘાપ ઉગામ્યાયુ મ મ બીહિ બાજઈ કષ બનઈ એ લીદિ ।
 ઘગિ બધઈ હી લાગઈ કર્મ કરધ ન તહિ જાણુઈ મર્મ ॥ ૧૦૭
 કરી ગાનની પરિ મેત્રીશ સકુટબડ પરિનાગ મરી(શ) ।
 ચાલિહિ વિદેસિ ગપ હજ ગિહા આવિહિ હડે પીવાણે તિન ॥ ૧૦૮
 બેટિહ રાડે જોતાગ હીવ સપગિવાગ આમિતણુ કીધ ।
 બોગનવેયા થઈ જોતનઈ નપ તેકધ મેત્રીનઈ બલઈ ॥ ૧૦૯

સંતિ નાગિ મુત નલુષ વહી આગતિ કૃષ્ણ એકર્ષ મિત્રી ।
 રાય જમાઈપરિ જાણિયું સવિ ધાણું ધાલી પીવિયર્ષ ॥ ૧૧૦
 દહધ પુન એક દુ ઉપાય જિહા જિહા નાકા તેણિ હાય ।
 પંડાણી મુકડિ તોગર જુન પડવડિ કૃષ્ણ પોકાર ॥ ૧૧૧
 મમ વન માહિ કરાવડિ ચાય આવિઉ સિંહ મારતઉ કગન ।
 હામિ હામિ સેવક આપણા મુકડિ ભૂષ પોતે જા નણા ॥ ૧૧૨
 માજમાહિ જાઉ જોણી વાગ માડધ મજનનનઉ ઉપચાર ।
 તન કરયો પોવધ પોકાર જિમ નીચર થધ અમવાર ॥ ૧૧૩
 મુકનર્ધ નહી મે આની મિત્ર પદસી વનિ ગદ્ધરિ આમલધ ।
 જલદહ ભગવ ડેખા કૃષ્ણ જાધ મુગુહા ગિગઈ મેચરી ॥ ૧૧૪
 પામ્મહતિહા ગદ્ધસ વેતાસ તુ સવિ કુટુંબ જીવલધ કાલ ।
 મધ જાતધ સદ્ધ જીગરધ યશ વાધધ કવેસ નિગતગધ ॥ ૧૧૫
 દબી ધાંચ જો છાસધ જાલ સજ્જ જીવલધ પુહરજ ચાય ।
 પુહર રહધ મિ જાધ વહી દિવર્ધ કાલ ઠેલાધ મહી ॥ ૧૧૬
 ચિના મ દરુ મનસ તાત સાહસ ધરી રહુ મુઝ માત ।
 કાલ વિશ્વનર્ધ મુક મવિજાજ લીખ્યો જિમ પામિઉ ગજ ॥ ૧૧૭
 સોહમાહિ મુલ્કીધ દહંત એક ગદ્ધન મિત્ર મહાત ।
 હવુ તેહનધ વાઉ રાય જે માગઈ તે દિગિ પસાય ॥ ૧૧૮
 ગજન મૂધી જઉ દિધ વાય દહધ મિત્ર તુ માગઉ માથ ।
 નાય જાણુધ બોલ જે કદ સાધી સુ કરી નિર્વરુ ॥ ૧૧૯
 વી મૂ જીજાનિધ આકાશિ પડધ હેડિ જવ આપણુ પાસધ ।
 વાકગી મુઝ આપુ જે ગજ પ્રેમપરીણા જાણુકે આ જ ॥ ૧૨૦
 ગઈ તેહનઉ માનિઉ મોલ સદ્ધ મિનિઉ જોધવા દોષ ॥

લીંબુ બલ્લઈ નાપિઉં આકાશિ આલિઉ વેગિ પવનનઈ વાસિ ॥ ૧૨૧

તેહનઈ રાઈ દીધઉ ગજ આગવિ પ્રગ્ન કરઈ સવિ કાજ ॥

લીબૂતણી કિસી ગનિ દૂઈ સમસી ઝડપી વ્યોમઈ મઈ ॥ ૧૨૨

વલ્લનું ન પડિઉ પુહવી પીઠ ભેયું ધણુઈ ડા ન દંડઈ દી ॥

ગગન વદન વિકામી રહિઉ વિનોદ લોકમાંદિ એ યયુ ॥ ૧૨૩

અકલ વિધ્યાતાનો એ વાત જે નિમિયુ તે હોસઈ તાત ॥

અગિઉ ધડઈ ધડિઉં નવિ કરઈ કરિવા હીડઈ તે નવિ ફિગઈ ॥ ૧૨૪

શાખમાંદિ ઇછ ઇસિયુ વિવેક કુવ વિણુમઈ તે ડેહિ એક ॥

આમકાનિ કુલ એક ટાલીઈ દેશ કાનિ આમ ટાલીઈ ॥ ૧૨૫

એક જીવ જાતઈ આપણા છટઈ જુ જીવ અતિ ધણા ॥

અભયદાનિ જીતા ભવ ભેય આગવિ સહી વિણુસઈ એ દેહ ॥ ૧૨૬

મત્રીઈ સુતની માની વાત રોગન કહઈ મુણુનઈ માત ॥

પુન કહઈ એ ધટઈ વિચાર બીજઉ નહી કોઈ ઉપચાર ॥ ૧૨૭

પરડી જેહ તેહ પગિ કગી વસી નૃપતિજાણુ આઆ ફિગી ॥

તેડઈ ભોજન દાજઈ ગય મદન કહી માતનગ જાય ॥ ૧૨૮

આલી આઆ ગજ દૂઆરિ કરઈ સંચ ગજમાંદિ નારી ॥

મનમન યરિઈ પાટ પટ ધરઈ રાણી મિત્ર દામીમિત્ર કંઈ ॥ ૧૨૯

મર્દન કરિવા દુવર જામ પહિગઈ બીજઈ પેતી તામ ॥

હાસઈ વજ દાદિયો ફિરી જુલે ભેજવઉ નગ્ન તે કગી ॥ ૧૩૦

સ્ત્રી નપુસક જે એ દસઈ તવ જમાઈ પાગ લાભમઈ ॥

ધમ પરડી ધગમાંદિ તેડિયા આવા નેડપ હેઈ ગયા ॥ ૧૩૧

દાસી દવાવઈ તેવ સુનેય છોડઈ કગા દિ નાજા જવ બેધ ॥

કુંવર મેવઈ કરિ તવ આવ પડી દૂજ સુખી તતકા ॥ ૧૩૨

નગરમાહિ કાલાહલ ભયુ પૂજ્ય ફૂંચર આકુલુ થયુ ।
 ચાલિહિ વેગઈ હયવરિ ચડી લીધી અન્નતણી આપડી ॥ ૧૩૩
 એહ ધર્મ અભારુ અછટ વાહર કરી જિમીસું પછઈ ।
 પેડિહિ ચંપી ચંચલ તુરી ધણુઈ મેહલી પુઠઈ પુરી ॥ ૧૩૪
 કેડઈ સખલ સેન સજ ચાપ જિમ આવઈ તે પૂઠઈ મય ।
 વેગઈ તુરી અનેકિ નીકલઈ એહવા નહીં જે તેહનઈ મિલઈ . ॥ ૧૩૫
 કુંચર ચાસઈ જિવટ ઘાટ મહાવન મહર ગિરિની વાટ ।
 ચાકું સેન સકલ વનિ રહઈ કોપોની મુદ્ધિ નવિ લહઈ ॥ ૧૩૬
 ધમ પેડતાં આયમિહિ મુર જોઈ કુમર ગુહા જલપૂર ।
 પછસઈ ચકું જપરિ ગિરિ તૂંગિ ઝંપાવાત આદરું ચંગિ ॥ ૧૩૭
 તહિ એ કલેશ સવિહુનઈ ટલઈ જહિ મુઝેવ દેવકા મિલઈ ।
 હમ ચીતવી મદન જીતરઈ વિષમ કામ જોવાનઈ ફિરઈ ॥ ૧૩૮
 ખાંધી તુરગ એક તરુ શાપ મુણુત વાધ સિંધની ભાપ ।
 દેવઈ એક મુહાનહિ દાર માહિઈ પછંહિ ઘોર ઝંખાર ॥ ૧૩૯
 દેહ ઈડવા આધહિ ધસઈ જણુઈ યક્ષ કિન્નર કે પ્રસઈ ।
 ધણુઈ ગયુ દેવઈ જિમસ વનવાડી બૂમિનહિ પ્રકાશ ॥ ૧૪૦
 આવઈ ગ્રીષ વિવિધ અલિશમ દેવઈ દેવતણાં તે કામ ।
 તાલ મૂર્દગ વેણુ મુર મુણુઈ તિમનિમ જોનહિ ચાલઈ ધણુઈ ॥ ૧૪૧
 નિરપઈ દેવસભા હુઈ નાય કરઈ કિન્નરી મધુરી વાય ।
 નવરસ ગાન તાન બહુ નાદ હેમરણુ મય તિહાં પ્રાસાદ ॥ ૧૪૨
 આવી રહિહિ કરૈતહિ એવ દીઠહિ નર તવ બોલિહિ દેવ ।
 અછઈ કુરાલ કહુ સું કાજ આધા પખારીઈ નરરાજ ॥ ૧૪૩
 ફૂંચર કહઈ સેવક છઈ અભે બોલિહિ સાય કરેવઈ તુલે ।

દેવતણી દૃષ્ટિ જે વાય તે ગર્જતતણી પગિ માય ॥ ૧૪૪
 પ્રગીનઈ પાઠનવિ થાય નિમ પાષાણિ રેષ નવિ જાય ।
 દેવવિભાસઈ મનમ્ જોડ કહઈ મિત્ર નગરાજ એક ॥ ૧૪૫
 જોડુ રાનિ વિચારી યદા હૃદ સ્ત્રી પુરુષ વેશમ્ સદા ।
 ભલુ એક મઈ બોલી વાય તૂ નગરાજ એ અલ્પ વાય ॥ ૧૪૬
 આદિથિની રામય સવિ કહિઉ પ્રાપ્ત્યાગ કરિવા સામહિઉ ।
 જવ દર્શનિ પામિઉ તૂ નાય તવ જીવતુ ગહિઉ મુજ સાય ॥ ૧૪૭
 તેણુ આપી મુખી જોડ પ્રત્યષિ દેષાડિઉ નડુ તેડ ।
 એ કગિ બાધ્યાનઉ મહિમાય નારી મ્હી પુરુષ તે થાય ॥ ૧૪૮
 ગતતણી એ વસુધ્વા પાણિ ઉન્માન્ત જીવધી જાણિ ।
 એ અદિનાથ મનર્થછિત કરઈ મુ(જ) જાણિઉ દુષ દાગિદ દરઈ ॥ ૧૪૯
 માયઈ હાય દેવતા દીઉ શુદ્ધ પુરુષરૂપ તે મીઉ ।
 જીપાડી મુકિઉ તે બારિ દીઠઉ તુગ્ગ ચડિઉ તેણિ વારિ ॥ ૧૫૦
 કરી પ્રણામ દેવતાપાય વેગઈ આસિઉ તે વનમાંહિ ।
 મ્હક સહ વનિ જોતઉ ફિરઈ ટુઅર નયર જણી સંચરઈ ॥ ૧૫૧
 જાણિઉ કુચર આવતુ જામ વદામધી ગમનઈ તામ ।
 મીઈ લોખ જનનઈ દસી સ્વામી નય આવિઉ વનિ વસિ ॥ ૧૫૨
 તુ રાગ નગરના લોખ માતાપિતા મિત્રના મોખ ।
 આદમા મિત્રેવા આન્ધા અહ આર્ન પુગમાંહિ ચિયુ બહ ॥ ૧૫૩
 રેદી માતાપિતાના પાય વન ગિરિ વાત કદી સમજાય ।
 તેડ મુજી દૃષ્ટ જે દૃષ્ટ તે કવિજનઈ ન જઈ કદિઉ ॥ ૧૫૪
 આવી ગય તેડી ધગિ ગયા નતેઉરિ બહ ઉસવ બયા ।
 મર્દન કગિવા દામી મિધી મ્હી વસ્ત્ર ગજ તે જણી ॥ ૧૫૫

દીક્ર દેવલિંગ તે ૩૫ ગાપી સમાચાર કહઈ શૂપ ।
 તેડી પુત્રી દીધી ગાલિ આપ વિગોષ્ઠિ કીધઈ આલિ ॥ ૧૫૬
 ટી રનાન વચ્ચ પહોગિયા મુપરઈ સવયે ભોજન કીયા ।
 સદ્ ગુનીયાયત હુગઈ સાચ મુતા વિવાહ કચ નરનાથ ॥ ૧૫૭
 નાઈ દિઈ બહુ ધનભંડાર સંતોષિઈ મદન દેઇ સાર ।
 પૂ વ ડામિ પુઠઈ હુઈ સવિ પરિનાગ મુખી નિહા યયુ ॥ ૧૫૮
 અંનઃ મનસિઈ ચિંતઈ એમ કાલવિરંખિઈ પામૂ જેમ ।
 મ નકયા પગઈ દિન વયઈ ચિ ચિતઈ સાહસ સવિ ક્ષયઈ ॥ ૧૫૯
 દિન કેતે જાતે એક વારિ યોગી કહઈ સાલવઈ નાગિ ।
 કુકક વાન શવનઈ કચ રંગેચણ મલ મૂતઈ ભગ્ગ ॥ ૧૬૦
 કિ દિ એક વનિ લઈ મુકઈ દ્રુગિ ગુફા ગહન જિહા તરુચ ગુગિ ।
 કાગી નાગી થઈ માંજરિ દાતે ગ્રહિ કાઢિ મં બાહાગિ ॥ ૧૬૧
 કાઈ ન દેવઈ નિશિ ગઈ ધણી વનિ મૂકી આનિ ધર લણી ।
 યોગી હમી નાગિનઈ કહઈ ધણૂ વિગોયુ છપડુ લહઈ ॥ ૧૬૨
 ખીજ વાર હસિ નહી કરઈ અખ્યાગિ લેવા નઈ સિરઈ ।
 તે કૂચ વનિ સનનઈ ફિરઈ પુહગિ પુહગિ પોકાગવ કરઈ ॥ ૧૬૩
 ભમતા તગસિઈ થિઈ એકનાર પુનઈ ધણૂ નીર અખ્યાગ ।
 દેવી વાવિ એક પછડૂ માંહિ પીધઈ પાણી મન જીઠાદિ ॥ ૧૬૪
 તેત । પુરુષ સરૂપઈ થયુ જાણી જન મહિમા ગદિગદિઈ ।
 પાછ કય નિશા વનિ ગદિઈ તે એણી પરઈ કાલ નિર્વહઈ ॥ ૧૬૫
 એકદા મંધરાતિ વનિ મુણુઈ કો અન્યા ગતી હની વણુઈ ।
 મન્નિ વિમાસઈ ગગે વહી કાગણુ જાણિઈ જોઈઈ સડી ॥ ૧૬૬
 ઈમ ચિંતી અંજા સાહગી રાઈ નારી ગયુ તિહા ધમી ।

તે પૂછી કિમ ગેઈ જાવ છંડી રોદન કહય તતમય ॥ ૧૬૭

બાલા મોવળ સુણિ સતરૈત માહરુ જે પૂગવ વૃત્તાંત ।

ગેલગણુ પદણુ છય જિહા દમગજ ગમ છય તિહા ॥ ૧૬૮

પગગણી તાસ શ્રીમતી ગજદંસી પુત્રી ગુણવતી ।

તે દ યૌનન પામી યદા પિતા ત્રિનાક વિવેકય તદા ॥ ૧૬૯

પૃથિવીપુરિ નગપતિ હર્ગિચંદ તેહનઉ કુચ્ચ અઠય મહાર્ચદ ।

મેલિઉ તે સાયઈ પીવાહ સમલ સમર્પ કગિ જિહાદ ॥ ૧૭૦

આગા પાટણિ તે પરિણુચા લનન દિવસિ દુષ ઉત્સવ નવા ।

બધા મેડપિ ધરી મિંગાર કુચ્ચનારી સવિ કરિઉ આચાર ॥ ૧૭૧

આગઈ આદિત્યઈ મુઝ દિઉ તે પદિગિઉ હવૃ કંચુઉ ।

અતિ ગુણરૈતઉ મહિના ભણી તે જોવા આની સ્ત્રી ધણી ॥ ૧૭૨

વિવાદમંડપિ જોસી ધણા કર મેલિવા કાજિ તેહતપા ।

તેત (લ)ઈ નગ ઓમિઈ જોતરી ગયુ ગગનિ કન્યાનઈ હરી ॥ ૧૭૩

કંચુક લેના કાણિ ધણુક કરિઉ વિટંનન તે મિઉ ભણુઉ ।

મઈ કંચૂ નવિ મૂંઉ કિમ્મય કીધય ધણુય બલઈ તેહનઈ ॥ ૧૭૪

નાવિઉ કગિ તે માટય ધીક જાતાં નારી દ બૂખી ।

આ વનમાહિ આવિનઈ પદી છઉ એકથી તે માટય રહી ॥ ૧૭૫

હવઈ તૈવ મુ કગિસય તેહ ન જાણીઈ બારી છય જોદ ।

દીમ્મઈ દુકમ તણુઉ નહી પાગ નહી પતિ માનપિતા અધ્યા ॥ ૧૭૬

દુ । જન જાણુઈ મન આપણુઈ મનરંજિત પૂરેસિ ।

દેવ જાણુઈ ઁ જીવડા દ પણિ અવર કરેસિ ॥ ૧૭૭

૯ જેણુઈ દુષ પામિતુ મુખદુષ સવિ સંસારિ ।

પુત્ર ભરૈતગિ કિમિઉ તે જુજી ગરણુદાર ॥ ૧૭૮

મણીડીતા દુકામ દુધ સુ વંઝિયા નવિ હોય ।
જિમ દુકામ આવધ સુખ તિમ બહુ વિલવધ સુ હોઈ ॥ ૧૭૯

જિમ ચાતુક અતિ આગડધ તુ પાવસિ નમ જાવ ।
જહ મણી નર આદુલકિ ગુદઈ કાવઈ કસ પાઈ ॥ ૧૮૦

ધીરા નર મન ચિર કરુ ચિરતુ વંઝિત હોઈ ।
વેલિ સીંચીધ મુકિ ઘડે રતિ વિશુ કિમ દુવ જોઈ ॥ ૧૮૧

દુષ્ટ સુખ સુખથીજ દુષ્ટ સદા ન દુષ્ટ સુ હોઈ ।
રાતિ પછઈ જિમ દિવસ છઈ ફિગઈ ચક ગચિ જોઈ ॥ ૧૮૨

સુ । અંબડનઈ તે કહઈ મુંદરી હ રાજિ એ કાન્થુ કરી ।
કેહ આગયિ એ કહીઈ દુકામ નહી કે સમગ્ય કગિવા મુકામ ॥ ૧૮૩

અંબડ કહઈ પુછકિ નંદેહ કિમ રંચૂલિ ચડિલિ ગુલ એહ ।
તે વૃત્તાત વદઈ મુંદરી ચાલવિ મવ ધિક્ક દિવઈ ચગી ॥ ૧૮૪

માતપિતા મુઝ લણિવા લણી સન્વતી પંડિતા મુણી ।
તસ પાસઈ મુઝો નિત જાણુ પ્રેમ ધગી મકાવઈ વણુ ॥ ૧૮૫

વધી નયર વ્યવહારી તાપી પુત્રી લણુઈ તિહા માતઈ જણી ।
હ આમી માહોમાહિ તેહ વાધિકિ ગહિતા ધણુકિ સનેહ ॥ ૧૮૬

અહે લેશાયઈ એકી રફ ગતઈ નિદ્રાજરી તિહા સુહ ।
કમ નિરાદિનિ રહિતા એકલા સવિ સગી હ જાગૂં તા ॥ ૧૮૭

મધ્યરાતિ દીવી સરગતી પંડયાણી મંડવ માડતી ।
મંત્રનલઈ ચોમડિ ચોગિણો આવિ તિહા ખેલઈ આફણી ॥ ૧૮૮

કેમમાહિ પંડિતા વંઈ માતપ્રમાદ કરી નિજ હુન્ધ ।
આપુ સિદ્ધિ માગુ ગુલ પાસિ વચતી યોલઈ શકિત વિમાનિ ॥ ૧૮૯

પહિલુ અહ પંડિતા મુણુકિ દિલિ ભોગ પ્રાણીવવ તણુકિ ।

આપુ મિદ્ધિ અત્રે તુ વણી મન ઈજા પ્રહયષ્ઠ શુભ તણી ॥ ૧૬૦

પદ્મણી વયતું કહઈ ઇસિઉ શુભ ાગણિ કન્યા કલ્પિયઈ ॥

મઈ આશ ઇલી વિધિ કાંઈ શિઉ ભોગ કૃપા મનિ ધરી ॥ ૧૬૧

ભયઈ કલ્પિઈ સરસતિઈ એક કહઈ શકતિ અઠા ભેઈઈ તેહ ॥

ઓદિશિ ગવિવાઈ કરે નવ નૈવેદ્ય મિ પુરેરે પરે ॥ ૧૬૨

તેહ માયઈ કન્યા કલ્પિજે ચૈત્ત્ન દય કૃલઈ પૂજિજે ॥

આવી અત્રે ભોગ લેઈમુ શુભનઈ મનવંછિત દેઈમુ ॥ ૧૬૩

ઇમ કહી સાડી આપી તાસ પહિગી આવે મેડસ પાસિ ॥

ગુઝ શરીગી ગ્દ્ધા એક નડી પહિગઈ તો ચૂકિસિ દેહ ॥ ૧૬૪

કહી યોગિનિ ઇમ અંતરિ ઘઈ મઈ ભગતાં વાત સવિ લહી ॥

થયું પ્રાત ભયનીત હુ કુઈ નિદા જય તગસ સવિ ગઈ ॥ ૧૬૫

બીજી બહિનરિ મુઝ પૂગીઉ રાજદંભી મુહ મલ્લ કીઉં ॥

કિમઈ કામિ તે અઠાનિઈ કહઈ તુ બોયો મુઝદુષ અતિ દહઈ ॥ ૧૬૬

પથ સમાન નથી કો જગ દારિદ અમ પગિભવ નહી ધન ॥

બૂધ સરીપું દુષ નહી માનિ મરણુ સમાન નડી ભય જાણિ ॥ ૧૬૭

દાનવ દેવ રાય ચક્રવર્ષ પૂજઈ જઈ મગણુ ચિટ્ટી તે સવઈ ॥

નાચી મોઝ ભેઈ પચ લણી જિમ રોઈ તિમ ગતિ સદુ તણી ॥ ૧૬૮

કિમિઉ દુકખ શુઝ અઠાનઈ દાપિ કીજઈ વાહર ગુપત મ રાપિ ॥

કદઈ નયનુ મ કરુ વિનાઈ દિવડ ાનનકે ગચઈ પ્રભા ॥ ૧૬૯

જકે ચત્રદશિ ગવિ દિન આરિચઈ આપણનઈ ગરસતિ માગિસઈ ॥

વયનુ તે કદઈ કરિવઈ કિસિઉ કહુ ઉપાય ગુહે જાણુઈ જિસિઉ ॥ ૨૦૦

અવિકેહનઈ નુપ્પ મનિ ગમઈ પ્રાણી કોઈ દુ-ખ નવિ પમઈ ॥

રેઈઈ મદ્દ જિવા પાનુ નવિ વેઈઈ કો મરિવાપણુઉ ॥ ૨૦૧

ગુમણ કહિઉ એક પતિ વડુ પિતા હૈસ પૂછીઈ વડુ ।
 આગાધન કીજઈ ગવિતણુઉ જિમ એ વિનન દવઈ આપણુઉ ॥ ૨૦૨
 દાવિદ ઉદ્ધમ મીધઈ જામ જપતા પાતક સવિ છેદાય ।
 કીજઈ મોન કવઈ છુ દવઈ જાગૈતા લય દૂરિઈ પલઈ ॥ ૨૦૩
 સખી તેણુ સવિ માની વાત જઈ વૃત્તાત વીનવિઉ તાત ।
 ઝાવિઉ રામ અગિત સાભવિ મિની વાત ડાકિણુ પાશુવિ ॥ ૨૦૪
 સેવક નઈ સીધ દઈ રામ જઈ મારુ પૈક્યાણુ દાય ।
 નઈ વીનવિઉ રામ ધમ પછઈગે માગતા સકતિ એ અજઈ ॥ ૨૦૫
 મરતી એ ગુહનઈ મગિસઈ બીદનઉ રામ હઠયાસ તિસઈ ।
 પૂછીશુતા મિઉ કગિવઉ ધટઈ તિમ કગિવઉ કલેશ જિમ મિટઈ ॥ ૨૦૬
 તાત સુઝ આરાધન કરુ જિમ મઠેવ જપશ્રી વડુ ।
 પુનીનઈ રાઉ દીધ આદેશ કહિ કુછ તે કરુ વિશેશ ॥ ૨૦૭
 પછઈ મઈ આગધિઉ સુઝ કરી હોમ પૂજ જપ પૂઝ ।
 તૂકેઉ ગિ સુઝ ક્યુક દીઉ ગોની સાત કુઅરી ગુલ લીઉ ॥ ૨૦૮
 કરિઉ કૈચુ ગુટિકા મહિમાય જવ સરસતિ ગુહ તોડી જાવ ।
 સાડી આપી યોગિનિ તણી પહિરી આવઈ જવ ગુહ લણી ॥ ૨૦૯
 મીડય પાસઈ રાવઈ વદા કુમરી કૈચુ પહિરે તદા ।
 બીજી કન્યા ગોની સાત મુપિ ગણિયો અવર નહી વાત ॥ ૨૧૦
 આદિત્યઈ ધમ દીધી મીષ તિહાં ગુહનઈ નહી દુષ વીષ ।
 કુશલ ગુહ સધલાનઈ હસઈ તે પંડિતા વૈચિત પામિસઈ ॥ ૨૧૧
 ધમ સીધઈ સાકલ જિતઈ રવિ પુગ્યા કહિ ગજન અંતરિ ।
 કન્યા સધની હગી તામ વલો લણેવા ગઈ તિહિ ગામ ॥ ૨૧૨
 તે શકિત કહઈ એડવા દીસઈ ગુહનઈ મંકટ ભાગ ।

મુજ બેડી માટઈ તુલ કટુ ટલે વિન તેદની પરિ લહુ ॥ ૨૧

અને કહિકં સહી એ વાત કલેશ વિનાશ કુ તે માત ।

આધિક ચલિશિ આદિતવાઁ કન્યા સવિ નેડી તેણોવાર ॥ ૨૧

નંદન આઁમાં ન વેદ મર્દન આન રચી નઈ બેદ ।

અને આઁ બદ્ધસારી પાસિ પૂજા મંત્ર કંપના રાસિ ॥ ૨૧

ગયો સવ ધરમાહિંઈ ગઈ યોગિનિસાડી પદિગઈ ગહી ।

મનમલઈ આકખ્યાં લણી આવી અદિ મુસડિ યોગિણી ॥ ૨૧

મનજ થઈ આવઈ જોતવઈ રવિનું વચન કહિઈ તેતલઈ ।

મઈ કંચુક પદિરિહિ તતકાલ જોસિ મુખિ ધાલઈ સવિ બાલ ॥ ૨૧

બાહિગિ સગસતિ આવી જમ અપભાવ થઈ અલે તામ ।

અલ માડી તાણીનઈ લઈ ગ્યા ટલી નમન તે થઈ ॥ ૨૧

તેનનઈ યોગિનીઈ તે ગ્રમી પીધું રુધિર નીચામઈ વસી ।

મસહી પેટ ગુદન પગિ થઈ બિલ વિના વ્યાધિ અવિ ગઈ ॥ ૨૧

જ્ય હોઠ અલને તેણુક કાચ હગિગિહિ લોક લલું કલઈ ગાય ।

એણિ પગિઈ મુઝ કંચુ અહિહિ લવઈ દેવ રેરી નીમડિહિ ॥ ૨૨

વધી કુમરી તે રોદન કમ્પ કલઈ અંગઃ કાઈ કુપ ધમ્પ ।

તવ કાવિહં કપ આપણુકે પેવઈ કુમરિ કું-રપણુકે ॥ ૨૨

જોઈ કપ થઈ સાવખ્યાન નહીં પુરુષ હો એહ સમાન ।

દીગઈ વિદ્યાગતનઈ ધણી ચિંતઈ ગજદંતી આણી ॥ ૨૨

ધણઈ પુપ્પઈ મઈ બામિહિ એહ એ વર વડુ નહીં સ્તેદ ।

સુણિ આમિ લગનદિન આજ મુઝ કરે મદુ દુમ્પ તુલ રાજ ॥ ૨૨

અં. ૧૩ જાણી તેદનુ ઉમાહ કહિહિ નિદાં ઉધર્વ નિવાદ ।

ધણી પ્રીતિશ્ચં ગદિનાં વન્નિ રમતી ગજદંતી કક દિન્નિ ॥ ૨૨

લેધ વનવાડી જલગમ મુંદર ઝાટ વિહગ વિથામ ।
 દી'ઉ તરુ મુંદર ફલ મૂલ કગ્ગ લક્ષ તે થઈ અનુફલ ॥ ૨૦૫
 નારી ટલી ગર્દભી થઈ અંબડ પાસિ બૂ કગ્તી ગઈ ।
 દેવી દેહ થિઉ અગ્નિધ લાવિ લેધ ગયુ સજલ જિહા વાવો ॥ ૨૦૬
 ફૂંડ ફૂંડ ટલિઉ આપણુડ તેહનઈ તે જત પાયુ ધણુડ ।
 રાજ'સી નિજ રૂપઈ દુષ્ઠ થિઉ આચિગ્ગ પતિ પૂછઉ રહી ॥ ૨૦૭
 તુમે કિમ જાણુડ જલ મહિમાય તુ અંબડ બોલઈ તેણિ 'ાય ।
 કહિઉ વૃત્તાંત પાઠિલઈ સર્વ દરિઉ યોગીઈ ધરિ જે ગર્વ ॥ ૨૦૮
 સુણિ ક્ષેપ્ત ટહઈ ફૂંડારી દાપૂં વૃક્ષ થઈ જે ધરી ।
 બેહુ ગયા ધુવતા નિહા સદ્વચ્ચલ વૃક્ષ ઝલ જિહા ॥ ૨૦૯
 તેહના પત્ર પુષ્પ મનિ ધરઈ પૂછઈ વહી સુણુડ મુંદરી ।
 તે આડી પોગિણિની નિહા કહિઈ તે માહરુ ધગ ઝલ જિહા ॥ ૨૧૦
 રાજગપુર પત્તન તેણુઈ દાય ચિંતઈ અંબડ તિહા જવાય ।
 જઈ તે સાડી આનંદ હાથિ તુ જાણીઈ ચડી બહુ આઠિ ॥ ૨૧૧
 ટહઈ રાજદેસી પ્રતિ તેહ તુતિહા આપણુ જઈઈ બેહુ ।
 વિદ્યા વિના ગગનગામિની ન જવાઈ રતનઈ આપણી ॥ ૨૧૨
 વિદ્યા રાજદેસીનઈ તેહ આપી બોમગામિની જેહ ।
 સમરી ચાલ્યા બેહુ આકાશિ વેગિ ગયા રાજગપુર પાસિ ॥ ૨૧૩
 અંબડ તિહાના વનમાહિ ગહિઉ પુષ્પવેશ કુમરીઈ કાઉ ।
 ધગિ જઈ માતપિતા નઈ મિલો દગ્ગીઉ સહ પૂગી મનરુહી ॥ ૨૧૪
 માતપિતા પૂજી તસ વાત કેણુઈ હરી કેહનઈ સંપાત ।
 મિલિઉ કેમ આવિ તે ટહઈ જિમ મેતોન અહ મનિ હુઈ ॥ ૨૧૫
 સર્વ જાન વીનકની વહી માહરુ ગમણુ વન્નિ ઝઈ સહી ।

સવિ દમ્યા તેડવા ગયા બેટિયા વનિ હિમવ અતિ ભયા ॥ ૨૩૧
 સજન જમાઈ ધગિ આરીયા વધી વીવાદ વિતરણીયા ।
 કન્યા અરુ આત તે વરી ગઈ દેવારી આદર કરી ॥ ૨૩૭
 અરુરણ અદ્વૈસન ગાજ આપિલું અંગડનઈ સવિ કાજ ।
 આઃ વગસ કન્યાસ આઠ મુખ ભોગવઉ ગદિઉ તિથિ ગ(૦) ॥ ૨૩૮
 વારુ એક વરસમ્ નારિ એકઠી રહિઉ ધરનારિ ।
 આલિઉ આઠ નારિ અધગજ લેઈ ઝલિ દલી મહાગજ ॥ ૨૩૯
 ગગન માગિ ઇછા આપણી ગિઉ હરિર્બંધ દીપ વન ભણી ।
 સવનઉ મેન રોપી ઇક ગ્રામ વાપી તરુ ફલ ગિહાતિદા ભય ॥ ૨૪૦
 તે તરુફલ જલ વાપી તણુઉ વેઈ દીપવનિ ભવા મગ્ન ।
 કલક દ્વિગિ જાનું રારીઉ રહુ પુષાત તેદનઈ આપીઉ ॥ ૨૪૧
 તવ અંબડ યોગી મઃ જાણી ધરી રૂપ કમલનઉ ગુણી ।
 જોતુ વન આરીઉ ધગમાગિ જોઈ મમય મોવાવી નાગિ ॥ ૨૪૨
 સ્વામીતપુઉ વચન સાજરી કાગી નાગી આવી મિલો ।
 પૂછિઉ કિ પિ નીપતુ પાક કલિઉ મુખાદ આણિઉ જલ શાક ॥ ૨૪૩
 જલી પરિઈ નીપાઉ જોદ પત સ્વાક સગસ છઈ એક ।
 આજ મલારે ભોજન કરી રમિસમ્ વન જોઈસિઉ મિરી ॥ ૨૪૪
 પ્રેમચયન ગ્રિયા પ્રનિ કહી ચીરી ફલમાહિ બેલિઉ સવી ।
 આપી કહિઉ બેતાવનિ કરૂ આન કાગિ ખોતી જલ ધરુ ॥ ૨૪૫
 આપણિ એકમ જિમીઈ આજ આતુ કરી દેહનઉ કાજ ।
 હસી એમ પ્રેમસ જાઈ અજ શાક ગધ્યા કણ્ઠમાદિ ॥ ૨૪૬
 તેતલઈ અંબડ કાગી તણુઉ કરી રૂપ અતિ મુંદ વણુઉ ।
 યોગી કમલતણુઈ મગિ જઈ તેડઈ વચન પ્રેમના કહી ॥ ૨૪૭

સ્વામિ પંખ્યારહિ ધરિ આપણુ મ કરુ વાર અન્ન નીપનઈ ।
 આજ સભારું રાંધીહિ સર્વ જિમવા ગિહિ દિન છઈ પર્વ ॥ ૨૪૮
 વાર ત્રણિયુ કહીનઈ રહી યોગી પ્રેમ નારિનહિ લહી ।
 જીડી રાહિલ આગલિ ચાય પૂંછ ઓ પછડી મઃમાહિ ॥ ૨૪૯
 તિહાંથી અંખ્યારી ઉઢરી ગઈ તવ પોઝારવ કરી ।
 મુહિ અપેદા દેઈ વરી રાતી તે જુજમાહીં ધરી ॥ ૨૫૦
 વાર વાર રાઇ રે દાસિ માર સાર જહિ આપો પાસિ ।
 દિમ્હઇ ન મેહલું ઘુઝનઈ જણિ ખીદ્દં નહીં રાહિલનઈ પ્રાણિ ॥ ૨૫૧
 ઘુ અંખ્યારી છાની રહી જિહા વનિ કટકે ગયુ તિહાં વહી ।
 આપો ગજદંભીનઈ હાથિ એ ગયુ છઈ મોટી આથિ ॥ ૨૫૨
 ઇમ જણી જલવિગો ધણુહિ અંખ્યારૂં રૂપ કરી આપણુહિં ।
 વહી ગયુ યોગી ધરિ જનમ મોટહિં કૌતુક દીઁહિં તામ ॥ ૨૫૩
 યોગી કાગી નાગી જેય જૂકઈ રાસલ ચદનઈ તેય ।
 ગર્દભ કમલ ગર્દભી નારી મારઈ પાદૂ તણુઈ પ્રહારી ॥ ૨૫૪
 જુ કઈ ફાતે કરડઈ ધણુહિ નિગ્ગઈ લોટ નવહિ પેપણુહિં ।
 તાલી દીઈ વગ્નવર્ષ બાહુ હસવાનહિ તેણે લાધુ વાહ ॥ ૨૫૫
 બદલાનઈ ભલેરા મિલક મહાધૂર્ત ધૂર્તનઈ મિલક ।
 હઠમાદૂટહિ અંધસિહિં લિલક બહીહિ વીર રાક્ષસનઈ જલક ॥ ૨૫૬
 મત ન દેવઈ દૂવણુ આપ મુવિ ન જણુઈ પરદુખ તાપ ।
 મુખ ન પેનઈ પાત્ર કુપાત્ર ધૂતઈ ધૂત આપ પર માત્ર ॥ ૨૫૭
 સજલ વિગોણુહિ યોગીતણુહિ દેવી અંખ્યારૂં દર્શિહિ ધણુહિ ।
 બોલાવી કાગણિ નાગિણી મુલિ રે રાહિલ ધરના ધણી ॥ ૨૫૮
 તામ્રચૂડ અંખ્યારૂં કરી ચડ બલાઈ ચૂચિયો ફિરી ।
 ઘુલ્લે અંખ્યારી દિહાં તે ધરી મઈ લીધી ઘુલનઈ જલ કરી ॥ ૨૫૯

એમ પચારી વારોવાઝ થયુ ગઠિત ઊપગિ અમવાઝ ।
 મારછ દિડિ ચપેટા દીર્ઘ હસછ વિડિબછ વ(ધ)ર ધમ લીર્ઘ ॥ ૨૬૦
 દહઇ લોક દિવઇ લાગી સીય દિહિ જવા જિમ માગછ બીય ।
 હાથપાપ લાગુ સવિ અન્ને અવગુણિ પર હિપમરી તુન ॥ ૨૬૧
 ઊતારી આસણ કરી તવ અંમડઇ દયા મનિ ધરી ।
 વાપી જલ પાચુ તસ જમ ત્રિદુનઇ રૂપ દલખાં પર તામ ॥ ૨૬૨
 યોગી બેહ નારિ નિજરૂપ પામી અંબડ વીનવિહિ બૂપ ।
 અન્ને મવે કિંમર તુલ તણા દીર્ઘ આશીય લેહ જામણા ॥ ૨૬૩
 તુ અંમડ અંધારી લેવ કવત્ર આઠ કટક સિહિ તેહ ।
 ગગન માગિ નિજયાનકિ ગયુ લીલા દગઇ મુખિધ તિહા ગદિહિ ॥ ૨૬૪
 ધર્મિમળ દુઇ વિપુલ ધન આવ મુષ શરીરિ સૌભાગ્ય મુગાય ।
 દારિદ્ર દોહળ મરણુ અઘાલ પાપતણા ફલ એ સમખાન ॥ ૨૬૫
 તે અંબડ અંધારિ આદિ વગ્તુ સર્વ લેઈ આલ્હાદિ ।
 જો પ યોગિનિ આગલિ ધરછ ચગ્જુકમલ વંદી સ્તુતિ કરછ ॥ ૨૬૬
 દેરી અંબડ યોગિની હસછ મોટહિ વીઝ અસમ સાહસી ।
 વિચાગતા મૈત્રુક ઊપજછ કમિન મમ એ તઇ નીપજઇ ॥ ૨૬૭
 તુહી અંમડનઇ વર દીહિ મનમાનિહિ ગયપુઝ પ્રતિ ગયુ ।
 અર્ધરાજ નવ કન્યા સહિત મુષ ભોગવછ અંતગ ગદિત ॥ ૨૬૮
 ભગીવાન નિજજમ પસાય વિદ્યા લણી લાનુલટ પાય ।
 મિત્ર લાગજી મુલિવા કાજિ વાયિ કથા વિગરંભિ રાજિ ॥ ૨૬૯
 દિહિ વાયક મૈજવમાણિ ય અંબડ કથારસઇ અધિકર ।
 તે ગુરુ કૃપાતણુહિ આદેશ સાતમાહિ બીજહ આદેશ ॥ ૨૭૦

હતિ શ્રી અંમડચરિત્રે ગોગ્ધયોગિનીદત્ત સપ્તાદેશ

મધ્યે દ્વિતીયાદેશ સંપૂર્ણ ॥ શ્રી ॥ ૨

અંબડ વિઘાધર રાસ

તૃતીય

આદેશ

॥ ઠઠ નમ પરમાત્મને ॥

૩ । ત્રિધા શુદ્ધ શ્રી જિન નમૂ વૈદ્ય આગદ માય ।
રિઘાશુરુ કવિગજ જે નિત પ્રણુમી તમ પાપ ॥ ૧

ભવ અટવીમાહિ પડિયા મૂદ ન ભણુઈ માગ ।
જાન દેઈ ગુરુ ઉદ્ધરઈ આપઈ પદ રૈગગ ॥ ૨

ધ્યાનમૂન ગુરુમૂર્તિ ઝઘ ભમ્ભિમૂલ જમ પાપ ।
મૈનમય ગુરુનુ વચન મુક્તિ કૃપા ગુરુગાય ॥ ૩

તાસ પસાઈ મૈભતિ બોલ જે ઉપેશ ।
ત્રીજઉ ગોગખયોગિની દિઠ મૈનડ આદેશ ॥ ૪

સુ । પ્રગ્તાવઈ વધી આવિઉ તિહા અંબડ ગોગખ યોગિની જિહા ।
પપ લગ્ગી કરુ ભેડી રહિઉ ૭૦ શલિ યોગિનીઈ કહિઉ ॥ ૫

કલઈ અંબડ તુઝ ચગલુ પસાય પ્રેમ સમાધિઈ મુઝ સ્તિ જાય ।
હવઈ માત ત્રીજઉ આદેશ કૃપા કરી તસ દિઉ ઉપેશ ॥ ૬

૮ । વદ૦ યોગિની વદઈ યોગિની સુણઉ હિત માત
અંબડ ઝિન-દીપ જિહા મોમચિદ તિહા ગજ પાવઈ ।

અંદારાણી તમ સુતા ચિદવના જસ જગ નિહાવઈ ।
વિમલગ્લભાષા અજઈ હાર તાસ હંડાગિ ।
આશુઉ તે લિતાવણઉ આપ્ત અંબિ નિવારી ॥ ૭

ચુ । લેઈ આદેશ ઐય્ય બલવંત ચાલિઉ સિંઘવદીપિ તુરંત ।

અનેક દેશ વનગિરિ ગાહવુ કેતે દિને પુહવુ પેલવુ ॥ ૮

કેહવઉ છંદ તે સિંઘવદીપ ચલિ હોરા જલિ માણિક સીપ ।

ધરિ પદમની વનિ ગજ રહઈ સરોવરિ દંસ કમલ મહમહઈ ॥ ૯

તિહાં વિવિધ વનતરુફલફલ કરિવા ભક્ષતણાં બહુમૂલ ।

કેતાંએક નામ તસ કહિયાં બીજાં નામ તે નવિ સંમર્થા ॥ ૧૦

જંબૂ ઐય્ય દ્રાખની વેલિ રાજેલી સોનહિલી કેલિ ।

દાડિમ કરણાં તાડ ખજૂર ખારિકી નાલેરી બીજેર ॥ ૧૧

સોપારી અવશેટ બદામ પિસ્તાં વાયમ સઠર બદામ ।

વુલસિરી રાષણિ જંબીર અમૃતફલ નારિંગ ઐજર ॥ ૧૨

ફાલસ ચારુલી સેલડી સદાફલ નામરવેલડી ।

ફેથુસ સેવ કહેલ વડેલ જરદાલુ સપતાલુ વેલ્લ ॥ ૧૩

મદ્દૂતિ પીલુ બોરડી સંગતિરા અંબિલિ કુંવડી ।

લીંબુ કમરખ કરમીદિકા કઃ જંબૂ મૂંદાગુદિકા ॥ ૧૪

વડ પીંપલ દીબરુ બરુ રાષ આમલાં મુકાં જાંબરું ।

બહુવિધ ફલવલ્લી ફલજારી રૂંપ મુશીધ ગદિયા વિરતરી ॥ ૧૫

આરિ જાતિ ચીપટનાં ફલ સદાફલ સિતપોત અમૂલ ।

ભૂચીપક કેતકી અરોઠ કમલ ગુલાલ સેવંત્રી થોક ॥ ૧૬

કમળુ જીમરુઉ કરણી કુંદ વાહિવેલ મોગર મુઝકુંદ ।

જાંઘ જૂહી પાડલ જાસલ વડુલ બાણુ નીમાલી ફલ ॥ ૧૭

બીજ તરુના નહીં તિહાં પાર વાપી ફૂંડ કુંડ સર સાર ।

મોટઉ વન દેખી તિહાં રહિઉ પેળી પુર ચિંતાતુર યદુ ॥ ૧૮

રાયમીદિરિ મુઝકિમ પાંસાર હસધ એમ ચિંતધ બહુવાર ।

નતી સ્ત્રી દીવી એક તામ તસચિતિ જી મોટકે આરામ ॥ ૧૯

૩૫૫૫ ને નવયૌવના દેખીનધ ચિયકે વિગ્મયમના ।
અમડ પાસિ તે આવી નારિ દીવી રત્નમાલ ગણિ ધ્યાગિ ॥ ૨૦

તે તેડી પૂજી સુદરી જાણિકે ચંદ્રયશા એ વગી ।
તુ ખોલાવઇ અમડ સહ ચંદ્રયશા કિંહિ જાઇ એહિ ॥ ૨૧

તે જી કહઇ અહો તું મૂઠ વિદ્યન ચયુ વનચર તું મૂઠ ।
મિલે મુતુ જી કે આકાશિ ટં વાલિકે ખોલઇ ન વિમાસિ ॥ ૨૨

એકાએક ગમઇ તે વદઇ ચંદ્રયશા મુઠ જાણુઇ હદઇ ।
કાઇ અચેતન બાવઇ ઇચિત્તે આવઇ રાજકુમરિ આહા કિસિલે ॥ ૨૩

બીલા દગ્ધ તે મીલિતિ ગદી હ વિરોચનપુત્રી સહી ।
મિત્રિસુતા રાજલહે નામ નવર એહ મુઠ વસિવા ધામ ॥ ૨૪

તેહનઈ અમડ પૂજઇ એમ વૃક્ષ સદિત વન માયઇ કેમ ।
માહરઇ મનિએ કોતુક આપ હનિરી કહઇ હે તુ મુલિ બાપ ॥ ૨૫

તે નર ચંદ્રયશા મુઠ પ્રીતિ રહુ એક' ૧ એક' ૧ આંતિ ।
એક વાગ વનિ રમવા ગવા રમતા ડોકિ દીવી તિહા ॥ ૨૬

તે મહા ભંકર નિમ રાક્ષસી દતિ ખીલતી નારી પુરદિશિ ।
અહા પુંદિ યાહી તે ધસી આનન ચર્ષતે વાધિણી નિમી ॥ ૨૭

તુ અદ્વે દદ ચર્ષનઈ ગદી સાહમી આતી આવી વહી ।
મહઇ તે નવતુ મુઠ ડોકરી આગલિ કિમ જાસિકે ડોકરી ॥ ૨૮

આવુ અમે વીનરી વાત નમરકાગ કરિવા તુઠ માત ।
મુણી વૃદ્ધા અસની ચર્ષ હમી વાત અહનઈ તુ કહી ॥ ૨૯

નકે મિઈ તુ ન આવકે મુઠ સાચિ તુ બેટાહુ ઇચિ હાચિ ।
વનતુ અમે દહિકે મુલિમાત કિમ જાણાઇ તિહા કહુ વાત ॥ ૩૦

કિહા ઈશિ તુન ઠહિ કજલુ વદહ ડોકરી વવતુ વળુ ।
 આદિચિખી ઉતપનિ તુલ કહુ દગસંધિ જિહા ૬ ૨૬ ॥ ૩૧
 સાજવિ ફયગિ ગિરિ દેનાસિ ઈશ્વર ગૌરી તણુષ આનામિ ।
 તેહતણી ૮૬ ૬ પડિહાગિ સમતિ અચિત જહ મુઝ અપાગિ ॥ ૩૨
 કહમ કુમગિ જગ્ગણ તુલ પાસિ આખ્યા લેઈ જાઉ દેનાસિ ।
 તેડયા તેણિ અમે તિહા ગયા ઈશ્વરપાર્વતિ દર્શન લના ॥ ૩૩
 તુ અલે મુહણા સરિતુ તેહ દેરી ડોકરી પૂગી જોહ ।
 એ સવિ દીમ ૭૦ જે માત દંતમય કહ સાચી વાત ॥ ૩૪
 તે ડોકરિ વહઈ એ સનિ સાચ વચ્છિ જૂં નહિ માહગી વાય ।
 મઈ દેરીઈ આપ્યા જાણિજે એ ઝંદેહ મન્નિ માણિજે ॥ ૩૫
 ભૂમિ એહ ગુણુનંત બરી માણિ ચિત એક દેરી કરી ।
 દાતા તાપસ સૂઝ વિનાણુ વિનમ્નયિષ્ઠ અધિકા હઈ જાણુ ॥ ૩૬
 હમ ખોલી તે મરહી નારિ એ પ્રત્યવિ સંકર અવતાગ ।
 ગુણી અમે તવ અણે પડી પૂછઈ હા કુણુ કન્યા વડી ॥ ૩૭
 જોનઈ ડોકગિ ડોકરિ બેઉ પુનવદંતર કહીકે તેવ ।
 રુદ્ર બવાની બેટિ નાવિ મઈ કહિઉં મુઝ સાચઈ આવિ ॥ ૩૮
 તુદા હા કહિઉં જગર્વતિ માબઉ વર દુહ જે તુલ ચિતિ ।
 વનતુ અલ વીનવિકિ દેન આપુ નિન્ન ચગણુ તુલ મેવ ॥ ૩૯
 હ-ખ્યા રીકર તુ । વડી પ્રણમઈ કીપસા તિહા લતી ।
 દિગિ રત્નમાનતુ હા આરોપિઉ ઈશ્વરઈ ઉતાર ॥ ૪૦
 કૂમ દેડ મુઝ દાયક દીઉ મહાનસાઉ થીકેઈ કીઉ ।
 અલ વીનવિકિ કન્યેડી તેવ દેડહાગ મહિમા કહુ મેવ ॥ ૪૧
 વન્તુ પ્રભાવ વદહ મહાદેવ ગુણુ અનંત પણિ કંઈ લીરેવ ।

તુસઇ દેવ પુરુષનઇ જેહ મહાભાગ્ય નગ પામઇ તેહ ॥ ૪૨

હાર પ્રમાણુઇ ચિંતિત ૩૫ જગસિગિ વરીઇ એહ સરપ ।

દુરમ દૈડઇ વધઁ વિયોગ વિનત ટપઇ જાઇ મહારોગ ॥ ૪૩

વલી પાચિઉ અહો શેઝડેવ નિત દરિવા આવુ તુલ્લ સેન ।

એ ઉપાય મિહુનઈ શીખવઉ જઉ અહગોપરિ હિત લેખવઉ ॥ ૪૪

ભક્તિ વચનિ તૂં ગૌરીશ ત્રિંડ નામિ વૃક્ષ દિઇ ઈશ ।

તરુઅર એ મુઝ હર્ગન સહી કગવિસર્ધ નિવુ તુલ્લનઇ વહી ॥ ૪૫

વચન પ્રમાણુઇ કરી પ્રણામ માગી શેઝડની તવ આણુ ।

લેઇ ડોકરિ તિહાથી કૈલાસિ અન આણી મકયા બૂવાસિ ॥ ૪૬

અડઇ ત્રિંડ ઊપરઈ જિહારિ કૈનાથ લયઇ વાધઇ તેણીવાગિ ।

અહો જીતગી ઈશ વદીઇ પૂજી રોગદોષ છેદીઇ ॥ ૪૭

મિહુ પુહરે વચીઇ તિહાધિકા આવી તરુ મમ્મ વાટિકા ।

નિજ રૂપઈ થઇ વની જાઇછિ નિત્યમેવ શેઝર સેવીઇ ॥ ૪૮

ઇમ તેણીઇ ચગિત નિજ દહિઉ દી ઉ દહિઈ સવિ તે લહિઉ ।

વલી અખડ પૂજઇ નારિસિઉ તુઝ મિરિ વનદીસઇ એ કિસિઉ ॥ ૪૯

એ મઝનઈ ટાલઉ સંઢેહ તે દહે વલતુ મુણિ નગ જેહ ।

ઇમ જાતા કૈનાગઇ સમ તક્ષિ અડિયા મુઝનઇ એકદા ॥ ૫૦

વિચિત્ર એહવઉ દેખઇ મૂગ આનઇ વૃક્ષ પવન જિમ પૂગ ।

ગરિ ચિંતઇ કો સકિત સરપ બપઇ વિકરાલી લેઇ રૂપ ॥ ૫૧

જાતી આવઇ નિત આજશિ મુઝ ભક્ષણ કગિવાનઇ પાસિ ।

ઇમ ખીહતઉ નિજ મૈડવિ ઠપી જાએ વડેતા રટઈ તે લપી ॥ ૫૨

મુઝ પાછી વવતા એક વાગ માનવરૂપ દી'ઉ રવિ આરુ ।

પૂંઉ સગિ વૃક્ષ કમિની કિહા જઇ આવઇ નભગામિતી ॥ ૫૩

મઇ સ્વરૂપ હતું તે દહિઉં એ રિવશશિવની ઇમ લલિતે ।
 હરિયા બોલઇ મુદિત ગુલ રીતિ વન્માનુ દિઉં અન્ને ॥ ૫૪
 મઇ માગઉં આપઉં સિવ મેવ તુ વલિ અતિરૂ । નવિવ ।
 નિજ ભંડા-ચિહ્ની તવ દીઉં તિલક અપૂર્વ મઇ તે લીઉં ॥ ૫૫
 એનઉં મદિમા માનિની મુણુઉં સિતિ ધનતા ઉઘોન કુર્ષ ધણુઉં ।
 બોધ્યા વધી ગવિ થઈ પ્રસન્ન માનુ વઠિ જે કુર્ષ ગુલ મન્નિ ॥ ૫૬
 વધતું મઇ માગિઉં રવિ પાસિ મહ્યાનો વન દિઉં ઉત્કાસિ ।
 સુવિના દીધઉં વન ચાલતુ મન્તરિ આવદ નિત સેવતુ ॥ ૫૭
 લેઇ વર આવી મુક ઠામિ ગજસુના ફ રૂ એ ધામિ ।
 નાઉં નિત્ય બેઠુ કેવાસિ સિવપૂજ આવડ આવાસિ ॥ ૫૮
 ઇમ હરમન્તિ રચડ નવજાતિ મહામુખ ઉઘ દિન ગનિ ।
 ઇમ કદી ગજલદે ધરિ મઈ પુઈ એમડ આગલિ વહી ॥ ૫૯
 નગન્માહિ મુહટા મન્તરિ કેઈ એમડ આગલિ નારિ ।
 અધ્યાત્મીની વેઇ ગણ હાગી એમિ જોતલો માય ॥ ૬૦
 તવ દીમાણી ગજલિ ગદી રહિઉં એમડ નરૂપઇ થઈ ।
 નાટ માડઉં અતિહિ ગસાલ વલગવઇ માદવ અસરાલ ॥ ૬૧
 લાગા લોક જોઇવા મિલી કદઇ કૌતુક એ મોટઉં વધી ।
 નાટક કરિસઇ િમ એકનઉં હીમઇ કનારીન કો જલઉં ॥ ૬૨
 મુણી વાત તિહાં જલરૂપિણી અભા વિદ્યા સમરી ધણી ।
 પ્રકટ કરિયા પેલા જનોસ થઇ અર્ચિત પેલી એકત્રીસ ॥ ૬૩
 લાગાં નાટક કરિવા સહ એક નાગી વિષુ જીણુઉં જા ।
 ગજલદે બોલવી જલઈ એમડ આણુઇ વિદ્યા જલઈ ॥ ૬૪
 આવી સગી ખેલિવા દાજિ કેમનમ પછડી નટમાહિ ।

સહ મિલ્લી લાગઈ નાચિવા દાપઈ હસ્તક રસ સીંચિવા ॥ ૬૫

તેહનઈ પૂરું નાટક થયું કૌતુક જોવા સહઈ રહિઈ ૧

સારઈ નગરિ આલો તે વાત આવઈ જોવા જન સંઘાત ॥ ૬૬

રાયરાણી પુત્રો ચંદ્રવશા રાજલોક સર્વિ આવઈ ધસ્યા ૧

આપ આપણા મુખીઈ કામ આવઈ જોવા નાટક કામ ॥ ૬૭

શીઝઈ નૃત્ય દેખી સહુ ધણુડ વહો કૌતુક રાજલદે તણુડ ૧

નાચીતી દીઠી નીચ દેહિ ચંદ્રવશા બેઠાવઈ તેહ ॥ ૬૮

હે અખિ એ માડિઈ તઈ કિસિઈ કહઈ રાયરાણી મુખિ ધસિઈ ૧

લાજ લોકમાંડઈ એ ધણી લાગઈ ચુહટઈ નાચ્યા ભણી ॥ ૬૯

વણતી રાજલદે ઇમ વહઈ એ નાટક બાવઈ મુઝ હદઈ ૧

ચંદ્રવશા તુ વૂ મુઝ સહી જઈ નાચઈ મુઝ પાસઈ રહો ॥ ૭૦

વેગિ આ'વ દિવઈ મ કરિ વિશ્વેષ તઈ નાચતઈ પુહતઈ સર્વિ અંખ ૧

એહ જિ કરિ ચંદ્રા ઇમકહઈ તુહઈ નાચીતી નવિ રહઈ ॥ ૭૧

રાજલદે માતા નઈ પિતા ઈધવ સત્રા મિત્ર જે હતી ૧

તેજે મિલ્લી વીનવિહિ ગય ગ્વામિ ધણુડ વિગોણુડ યાય ॥ ૭૨

એ પૂતારઈ વાહો પરી માધઈ એકા સુરકી ધરી ૧

મિઈ કદિવઈ રવામી એહનઈ દિહિ આગ્રા તુ મહ નંદનઈ ॥ ૭૩

હણુમાંદિ અંખક તેતલઈ ક્રિષ્ણકૃષ્ણ ધરિહિ આગસઈ ૧

બીજઈ ગચિ વિપ્લવુ રૂપ નાટક માંડિઈ જોઈ ભૂપ ॥ ૭૪

એક પામઈ આ નંદરદેવ કરઈ ઉમા અર્ધીંગઈ મેવ ૧

નવઈ નામ આભરણે ધરિયા નીદિચંદિ ભૂગી ગણુવરિયા ॥ ૭૫

શિરિ સહસ્રમણિ શેષ દીપતુ દીસઈ ગલઈ વાસિગ દો'ચતુ ૧

વિન્યા જ્યા દાસિ પરિવરિહિ પયનપુર કુણુકારઈ કરિઈ ॥ ૭૬

નારીની વીણા કાઠિ ધરી લાગ ઝીસ રાગ જરૂર કરી ।
 જગમોહન નાટક તિહાં કચ્છ જા ૩ લોખ નારી મન હરે ॥ ૭૭
 ખીજી પવિ લવિમીનઉ કંત સ્વામા ધરી સરિસ પેરેત ।
 લીલા લહર ગંગા આવણ મોહન રૂપિ જાગત આવણ ॥ ૭૮
 મોન સદસ લેષ ગોપામના વિચિવિચિ હરિ બિહુ પવિ કીમના ।
 મુનિ વંશલી બળવધ ધી રમધ ગમણિદૂં ગઈ બરી ॥ ૭૯
 મસ્તકિ મુદ્દ રત્ન ઝનલધ ઉગિ કૌસ્તુભહ ગલિ મિલધ ।
 મણિ રમતે દુગ્ધ લવધ પીતામઝ લલિ ધ કલિતવધ ॥ ૮૦
 મૈકલ નરમોહન તેલુધ નાય મુનિ મોદતઉ અમૃત વાય ।
 બાજી મૃદંગ વીણા મગતાન તતવિતત વન શિખર ગસાન ॥ ૮૧
 બલુધ રાગદિક મનિનો મૂર્ધ રજે નાય મનિ ઝો ।
 સવિમ્હિનધ મનિ રુડઉ ગમિઉ આજ અન અમત એ જિમિઉ ॥ ૮૨
 ગીઝિઉ ગાઉ દીઠ બદુ દાન લેષ નદી ન વંછઈ માન ।
 ગળ પ્રગ મિતધ મે દેવ વિદ્યાધગગળ ઝધ એવ ॥ ૮૩
 નિર્લોબી કે એ નર સિદ્ધ અર્થ વિના જન જન કિદ્ધ ।
 મતિ વિરમયુ લોક કલધ ધમિઉ નાટક ઇન્દ્રણુઉ એ જિસિઉ ॥ ૮૪
 જિમ વીજલી તણુઉ ઝખમર સંધારાગતણુઉ અનુમર ।
 જે તીકવ અખડઈ સાન ગમિઉ સંવગિઉ તતમલ ॥ ૮૫
 દમ નાટક વળ્લુવતા લોક આપાપણે ગયા સવિ ઝો ।
 રાજનિ દેવી ગધ આવાસી માતપિતા પૂજી તસ પાસિ ॥ ૮૬
 નટ એણુધ વાહી વૂ કેમ સુહટધ ચડી ધમ નાચી જેમ ।
 લાજ નહી લોડ દેખતા શીમ નાણી અલ વારતા ॥ ૮૭
 વનતી કલઈ સુણુઉ છુલે વાત નહી વાહી હુ કેણુધ માત ।

અં વિ રાસ

નવિ જાણુઉ નાટક એ દિસિઉ એહ નટાવઇ મુઝ મન વસિઉ ॥ ૮૮
 આણુઈ ભવિ મુઝએ ભર્તાંગ એહ વિના બીજઉ નહી આગ ।
 વળગુ માયબાપ કહઇ ઇસિઉ અરે પાપિણી બોલઇ દિસિઉ ॥ ૮૯
 તવ રાજલિ અણુબોતઇ ગદી સાઝઈ ચંદ્રયસા ઘડિ જઈ ।
 કહિઉ તેહપ્રતઇ સુણિ અબી મુઝ નાટક બેયુ પારી ॥ ૯૦
 રાય મુતા કહઇ તઈને કરિઉ તિણિ નાટકિઈ મુઝ મન હરિઉ ।
 કહઇ સાચઉ તું નાચી જલઉ જનસમક્ષ ઈજન ફેવવઉ ॥ ૯૧
 જેણુઇ તુ નાટક સીપત્રી તે કુણુ નગ મુઝ કઇ હાત્રી ।
 તઈ જાણુઉ સુ તેહનઉ પાર અયત્રા નહી તે કહઇ વિચાર ॥ ૯૨
 ગજસુતા સુણિ એહનઉ વૃત્ત બધુ પામઉ જે કુખ ચિત્ત ।
 તે સનનઉ મુઝ આગલિ વ્હઈ એહથી ચિત્ત અવગ નવિ ગદઇ ॥ ૯૩
 મુઝ સિઉ નહી ઉલપતિ કિસી સુણુઇ ચંદ્રયસા ઉચ્છસી ।
 પહિલઉ વનિ જે કાધી કથા પુરીમાંહિ વસિ કરિવુ થયા ॥ ૯૪
 સવનઉ ગજસુતાનઈ વ્હિઉ સમાચાર મનિ આચઉ લહિઉ ।
 ચંદ્રયસા તુ કહઇ સુણિ સહી ગેહવાત માહરખ મનિ ગદી ॥ ૯૫
 ગજસુતા તુ જઉ એ વડુ બીજઉ નર અંગી નવિ વડુ ।
 આપણિ બિઠનઉ એ વગ સહી માહોમાટિ પ્રતિજ્ઞા ગદી ॥ ૯૬
 તઈ ગજલહે આજ એ ગુણી નિશિ મોઝલિવઉ મુઝ વગલણી ।
 ધમ કીરત આપોપઈ ગી ચાલી અનગનઉ મનિ ધરી ॥ ૯૭
 લતી અવસ અંગ વીનવિઉ મુણુઉ ચવુર સંદેશ પામિઉ ।
 ચંદ્રયસા ગયપુત્રી જેહ મુઝ હાથિઈ તુઝ તેઝઇ તેહ ॥ ૯૮
 મોનન ગુખ તણુઉ અદિનાણુ ગજકુંઠિ રહિવાનુ ઠાણુ ।
 તિહાં જાવઉ તઈ ગતઈ સદી તુઝનઈ મિલવા રીઝત રહી ॥ ૯૯

કદો અમડ મોકલિઉ તિહાં આપિઉ પુઠની ધર હઈ જિહાં ।
 જવ તે રાજકુમરિ ધરિ ગયુ ચંદ્રવત્તા મનિ જિહટ થયુ ॥ ૧૦૦
 રરાગન વચન ધણી પ્રતિપત્તિ ક્રાધી પ્રીતિ ધરો બહુ ચિત્તિ ।
 ચાર્ત્તલાપ પ્રેમનહિ ક્રાઉ જાતાં પત્ર ખીડઉ તસ દીઉ ॥ ૧૦૧
 તે લઈનધ વલનું વીરિ વાસિઉ કપૂરિ આપણઉ ધીરિ ।
 રૂપ દેર દુલ્લ ચૂરણુ ધરી આપિઉ ખીડું આદર કરી ॥ ૧૦૨
 દુનિશિષ મોકલાવીઉ નીસરિઉ આવી નીચ થાનકિ જીતરિઉ ।
 ખીડઉ પત્ર અગર તણુઉ પરિભવ દરહ મુર્ગધર્ધ ધણુઉ ॥ ૧૦૩
 દરી બક્ષ મૂલી કુંવરી ફિરિયું રૂપ થઇ તે પરી ।
 વિહાણુઇ જવ દાસી સવિ મિલ્લી જોઈ પાટ જોપરઈ લલી ॥ ૧૦૪
 કુંવરી થઈ મર્દખી રૂપિ અસંખખ પાત સણ્ણી તે જૂપિ ।
 રાંણી રાજસોદ સવિ મિલઈ સધલઇ નયરિ વાત જીહલઇ ॥ ૧૦૫
 કાપિઉ રાપ સુતાધરિ ગયુ એ વિપરીત પ્રકાર સિઉ થયુ ।
 દીડી પરી રૂપિ તે થઈ લગ્નમણી વાત એ કુઈ ॥ ૧૦૬
 રાજવગ્ગાં મિલ્લી આવીઉ તેહનઈ મનિ વિરમય જાવિઉ ।
 માતા પિતા દુકખ બહુ ધરઈ મિત્ર પ્રધાન વિમાસણુ કરઇ ॥ ૧૦૭
 કાંઇ ઉપચાર કરુ મહારાપ તેડિયા વૈષ જ્યોતિષી ગય ।
 ધૂણા ઉપાસની આગી કેહનઈ વાત સમજિ નવિ પડી ॥ ૧૦૮
 ગઈ જોલ કહિઉ ધમ પરુ કાઇ ફેરિનઈ સાજી કરુ ।
 કાડિ મુવવણુ આપુ.તસ ગુણી રાજિનન તે આવિઉ સુણી ॥ ૧૦૯
 લોભ કાજિ વિદ્વાંસ અનેક દરઈ ઉપાય ન લાગઇ એક ।
 દીસઇ ઐગિ ગુણુ નહીં જગાર તુ રાજ મનિ કરઇ વિચાર ॥ ૧૧૦
 બુદ્ધિ જોપની જૂપતિ હઈઈ મૈનિસુતા રાજલિ પૂજીઇ ।

કારણુ ટલવાનઉ એ માત્ર બીજા પ્રકાર તણુ નહીં લાગ ॥ ૧૧૧
 તેડી રાજકદે તેણુ ઠાય પૂછઈ કર જોડીનઈ રાય ।
 તૂં શીકર પાસઈ નિત જાય તેહતણુ ઉઈ પુજા પસાય ॥ ૧૧૨
 તેહ માટઈ તૂં કરિ ઉપચાર સહીતણી ચિહં ન કરઈ સાર ।
 રાજસિ જણુ રજનીકામ ગયુ અંબડ તિહાં પડિઉ વિરામ ॥ ૧૧૩
 બોલઈ રાજસિ રવામિ સુણુ પડહ વજ્રવહિ પુરિ આપણુ ।
 જે નર કુયરી સાજી કરઈ અરધરાજ ને કન્યા વરઈ ॥ ૧૧૪
 બોલ અત્યાર એ જઈ સાચ પિતા તણી મુઝ જણુ વાય ।
 ધમ કહિતાં કે એક બમટઈ રાસજાતણુ રૂપ પાલટઈ ॥ ૧૧૫
 પ્રથિસી જઈ બહુ રૂને ભરી લોભઈ મૂઝ સાજી કરી ।
 નરપતિ વાત માનઈ તે પરી વજ્રવહિ પડહ આદરી ॥ ૧૧૬
 નિજ રૂપઈ અંબડ તિહાં જામઈ સાજી કરું વૈલ હં દવઈ ।
 સેવક જઈ રાયનઈ કહઈ સુણી વાત સદ્ હરિપિહં હઈઈ ॥ ૧૧૭
 વખ્યામણી તવ આપઈ રાય આણુ વેગિ આપણુ ઠાય ।
 એતલઈ સૈત તે આવિહિ વહી સજ કરિવા વાત જોણુ કહી ॥ ૧૧૮
 તેડિઉ રાઈ આદર કરી આસન દીઉ પ્રેમ મનિ ધરી ।
 આડંબર માંડિઉ અંબડ મિતઈ તે હુઈ વિદ્યા વડિઈ ॥ ૧૧૯
 રાજસભા વરણુ વ્યવહારિ વધરી ધરી સાસરા મઝારિ ।
 નારીવૃંદ રાજકુલ માંહિ તિહાં આડંબર કીધઈ લાહ ॥ ૧૨૦
 આડંબર વિણુ જઈ હુઈરાય તેહનઈ નદઈ કે માન પસાય ।
 આગઈ આડંબર જિણુ કરિહિ તેહનઉ યશ સધલઈ વિસ્તરિહિ ॥ ૧૨૧
 તેહ ઉપરિ કહીઈ દર્શીત રાંકર સેડિતણુ વત્તોત ।
 કમલાતયરી સુંદર રાય પદમાવતી કૈત કહિવાય ॥ ૧૨૨

મોટડ નગર અતિ સોભારીત તિહાં વ્યવહારી વસઇ શ્રીમત ।
 એટ ગઢ છઈ પર્વત પ્રાય બાહિરિ એક અજઇ એક માંહિ ॥ ૧૨૩
 માંહિ ગઢ તિહાં રાજ્ય રહઇ કોટી ધન વાસ તિહાં લહઇ ।
 કાંઈ જીણુકે કુખ જહિ દ્રવ્ય બાહિરિ કોટિ વસઇ તે સતી ॥ ૧૨૪
 વડઇ દુર્ગિ બ્યવહારી ધણા કોટિ પ્રમાણિ દેડ ધન તણા ।
 ધર જીપરિઇ ઈંધ્યાઈ તાસ લાપીણા બાહિરિ ગદિ વાસ ॥ ૧૨૫
 તિહાં લાપીણા દીવા બલઈ દીદરાનિ તેજ નહુ દહઈ ।
 નગર લોક સહુધ ધનયીત દાન પુર્ય કરઇ બહુ સીત ॥ ૧૨૬
 જલ નિવાણુ દેહલ ઉદરઈ સત્રકાર પ્રાણુ દિત કરઇ ।
 સપત ક્ષેત્રિ ધન વેચઇ તેહ ઉત્સવ મેળસ કુખ નિતગેહિ ॥ ૧૨૭
 દેવદાસ તિહાં રહઇ જૂયાર નિત પેલઇ પાસાનઈ સાર ।
 ક્ષણિ હારઈ જીપઈ ઈંધ સદા ગાંઠ ધન તસ ન રહઇ કદા ॥ ૧૨૮
 આગિઈ બલિહ જલઈ જે ગદિહ ધન સમૂં તે દેવે લદિહ ।
 નૃપ ચૌરે તે ચિહિ ઉપકાર હારિહ જૂઈ થયું તે જાર ॥ ૧૨૯
 જે જૂ રમઇ હારઇ સદી તેહ હારિહ ચોરઇ નહીં સીદેહ ।
 ચોર્યા માટી મરાઇ સદી પણિ જૂઆ રસ મે જહઇ નહીં ॥ ૧૩૦
 જૂયારી ધરિ રિધિ કુખ જેહ મીકક કીકિ હાર તિત તેહ ।
 ગદિલી મા ચઈ જલના ફૂલ જાજઈ નહીં વાણુકા ઈંધ ॥ ૧૩૧
 રમી જૂય ધન વૈજઇ જેહ પદસેવાઈ ગોટિમ દેહિ ।
 પરનારિઈ સુખીયા ચઇ રહઇ દેવઇ દંડિયા તે જુધ કહઈ ॥ ૧૩૨
 જૂ પેલઈ ધન આચા કરઇ શિર મુંડાવી રૂપ તનિ ધરઈ ।
 દાસીસૂં મીકઇ ધરવાસ એ તણિ આસ બણિવી નિરાસ ॥ ૧૩૩
 નપ ધાસઇ કર પંડુર થાય સનનન સવિ દુનજણુ ચઈનપ ।

ગતાં દેહન નીચ સહાય એવ જૂથ પચાઇ માય ॥ ૧૩૪

દમ જૂ રમઇ ન પામઇ ધન ક્ષિપ્ત દહુ દિશિ ચૈવ્ય મૈન ।

જથ ચોરી હેગિજી ક્રોધ કપટિ પાપિ પિંડ તે ભગ્ન ॥ ૧૩૫

તિહા પ્રાસાદ અઝઈ ચામુંડ તેહનકે મહિમા પુગિ ઉદ્ધ ।

આશા દગી લોકે જે જન તેજન મનચિત્ત રૂન પાપ ॥ ૧૩૬

સખનુ પ્રત્યય તેહનકે મુણી દેવદાસ ગિતે દેરી ભણી ।

બધ ઉ દેનિનઇ કરી પ્રણામ નિજ વેદના ચીનરી તામ ॥ ૧૩૭

મુઝ દુખીયાની કગિ તુ સાર તુ મેવજન દઇ આધ્યાત્મ ।

ગેગ સેગ વ્યાધિનઇ હરે તુ આગધી યપદ દગ્ધ ॥ ૧૩૮

તુ અઝા પીડ રાણી દહિવાય બિજેણીઈ હગિસિદ્ધી માર ।

કામરૂપિ મામાખ્યા કહી ઉગ્રીયાણિ મદામાયા રહી ॥ ૧૩૯

અહ્ પીડિ ભરૂપિ મૈંધવા વની કામ તાહરાં અજિનવા ।

દીલીમીકલિ તું ચોગિણી જવાતામુખી ભરૂંધગિ ધણી ॥ ૧૪૦

તુ કામગીરિ દેશિ સારદા અર્જુન ગિગિરાસઈ અર્જુન ।

તુ ચામુંડ મુખ્યાચનિ રહી અમા વિષ્ણુચનિ તુ કહી ॥ ૧૪૧

વ્રથ ગિરિનારિ અમિદા વાસ દિગુંનાજ ગ્રાનિ ગિગિ તાસ ।

દિમાચલિઈ ત્રિલક્ષ્મિ તુ માત ભરૂંધગિ રૂણિ વિષ્ણુચાત ॥ ૧૪૨

જિહાં જિહાં જનની તોરા ભમ તિહા તિહા સદી માહરુ પ્રણામ ।

વિષ્ણુચણી તુ પાવણુદાગિ મુઝનઈ દુખ પાર બિતારિ ॥ ૧૪૩

રૂ વ્રઝ બપરિ ચૈવન ધરુ કગ્ધ સાર તુ ભોજન મુ ।

જડ મુઝાઇનવિ સાહઇ હાથિ ન કરઈ પ્રેમ કોઇ વ્રઝ સાથિ ॥ ૧૪૪

દમ આઈ ધડ માડી ગહિઉ વવણુ બિતર દેવિઈ કહિઉ ।

તાહરઇ પોતઇ ભાવગ નહીં અરે મૂઝ ધન પામઇ કિદી ॥ ૧૪૫

કર્મ અધિક ફેણુષ ન થવાય પુત્રનંદ ધન મહ કિમ દેવાય ।
 કર્મં ઇ વંધય મેલ્યા દેવ કિંદુષ ન છૂટા કર્મનિષેવ ॥ ૧૪૬
 રવિ પદ રાગી શનિ પાંગુશ્ચક શુક્ર એક આંધ્ર આંધલકે ।
 સહસયોનિ હંદ્ર ચંદ્રમા લીછનવૈત નગન પતિ ઉમા ॥ ૧૪૭
 લોચન રાગી હરિ ધનસ્મામ ઘલા કરમ પ્રભપતિ કામ ।
 સર્વભયી વહ્નિ અલ વાયુ મસ્તક રાહુ હામ વિષ્ણુ કાપ ॥ ૧૪૮
 મહ નક્ષત્ર ભમઈ દિન રાતિ ગમન શન્ય કડિન ગિરિ જાતિ ।
 અથિર મેધ સાગરજલધાર કુટી ધનદ વરુણ જલધાર ॥ ૧૪૯
 એક પાગ વમ વિષમય શેષ રાક્ષસ વૈતર કુત્સિત વેષ ।
 કાકે કંપતરુ મણિ પાષાણુ કામધેનુ પશુ લાછિ અગણુ ॥ ૧૫૦
 કર્ણ ચરણુ કર વિષ્ણુ નાગિદં કંટક ક્રીયા કેતકિ અગવિદં ।
 અમૃત કુસગી ચંદ્રનિ નાગ જન વિયોગ ગુણી દુખલાગ ॥ ૧૫૧
 શકતિ તોતલી ચક્ર હઈ નદી પૃથિવી ભુધે અચેતન વદી ।
 બલિ હરિચંદ્ર રાવણુ નભ રામ વાસુદેવ યુધિષ્ઠર નામ ॥ ૧૫૨
 કર્મ ઇ વિનકયા એમ અનેક પરલ્લભ દૂષણુ વિષ્ણુ એક ।
 અરે ભુધાર વિચારી ભેય ઠેલી કર્મ ન સક્રમ્ મેય ॥ ૧૫૩
 દેવદાસ કહઈ દેવી જાણિ એ નિશ્ચય માહરુ મનિ આણિ ।
 અથવા મરું પુત્રથી વર વરું બિહુ પ્રકાર ત્રીભુ નવિ કરું ॥ ૧૫૪
 પુત્રથી અણુપામઈ જહિ મરું પુ પુત્ર મહિમા ન રહઈ પરું ।
 નિ પ્રભાવ લોકમાહિ દૃષ્ટિ બલિ પૂજા પુત્ર સેવા ગઈ ॥ ૧૫૫
 દેવ ચિકી હુષ દાનવ કૂર તેહથી દુષ્ટ રાક્ષસ હઈ ભૂર ।
 રાક્ષસથી અતિકૂર વષાણિ બૂધ્યા નીલજ નર ક્રમ જાણિ ॥ ૧૫૬
 ઈન્દ્ર મરિતું હઈ એક વાર પુત્ર મૂરતિનઈ કરી પ્રદાર ।

નાથું દહ દિશિ ચૂરણ કરી હવઇ વાત મઇ એ આદરી ॥ ૧૫૭

દેવીઇ તે જાણ્યુ દુષ્ટ લાજ લોપિસઇ એ પાપિષ્ટ ।

યોગઇ કાનિ ધણુકે યશ જાય હદિર કારણિ બિરિ ટંકાય ॥ ૧૫૮

મશક જેમ મરીગજ દમઇ ચરકિઇ સિંહ નિપાતિઉ જિન્દગી ।

હેદઉ લગુન જેમ ક્રિધાય દુનનન હેરિઉ દોહિલિઉ યાય ॥ ૧૫૯

નીચ સાથિ નહુ કીજઇ પ્રીતિ તેહસિઉ વધરિ નાણીઇ ચીતિ ।

તાવુ અંગારઉ કુ દહઇ જઉ શીતલ કરિ કાલિટિ રહઇ ॥ ૧૬૦

મારઇ એહ નહીં યશ લાહ ઈકાવીઇ કિસી પરિ કાહ ।

કાંઈ આપીનઈ સમઝાવીઈ તુ લોકમાહિ કહઇ ભાવીઇ ॥ ૧૬૧

ધન સાત ધમ વદતાં થઈ ઇક દિન દેવી પ્રત્યક્ષિ હુઈ ।

ધન વિષુ કાંઈ વિચારી માગિ આપુ જિમ તું મારગિ લાગિ ॥ ૧૬૨

હક મોટાં સઉ નવિ દીજઇ હવંઈ આપઇ તે લીજઈ ।

તે જૂયાર વિમાસઇ ઇસિઉ દેવી કહઇ કિવઇ ચાચિઉ કિસિઉ ॥ ૧૬૩

ચિતિ વિચારી માગિઉ એમ ચિતિઉ રૂપ થાઈ મુઝ જેમ ।

આપુ વર એહવઉ મુઝ માય જૂવું સુખઇ તે જીનઝ પસાય ॥ ૧૬૪

આપિઉ વર તસ દીધી વાય ચિતિત કપ હસઈ તુઝ સાય ।

પય લગી પુહુતુ જિહાં કામ માહિઉ કરિયા ખહિલુ કામ ॥ ૧૬૫

જેઇ કામ પુરમાહિ ધૂતિવા કરઇ ઉપાય ધગિધર્મિ પડસિવા ।

દીહ રાતિ એણુઇ ચેજઇ રહઇ સવિ પઈસાર નગરનાલહઈ ॥ ૧૬૬

તિહાં બ્યવહારો વાસઇ ધણા કોટિધન મંદિર તેહતણા ।

તેહ માહિ જે શંકર સાહ સૂબ સવિહૂ માહિ ભલિઉ બાહ ॥ ૧૬૭

જાવટિ થવવટિ તમ આપાર દેસિ વિદેસિ ધણુ બ્યવહાર ।

કમઈ વિણુજ ચલાવઇ જાગ આણુઇ વગુ વેચઇ જે સાર ॥ ૧૬૮

હાટિ વપારિ ધણા વાણુકિત્ર ધન ભંડાર ખ્યાન્ય પશુ મિત્ર ।
 સુજન કુટુંબ ધણુકિ પરિવાર દ્રવ્ય તણુકિ નવિ લાભક પાર ॥ ૧૬૯
 અપલક્ષણુ ઝંગિ મોટક ઝેક ધર્મ તણુકિ ધરિ નહીં વિવેક ।
 યતી સતી કે નાવઈ ખારિ પુણ્ય કર્મ મકિલ વીસારિ ॥ ૧૭૦
 વાર 'પર્વ' વિત્ર' પરકુણા કહોઈ ધરિ નાવઈ તસતણા ।
 ધર્મ અર્થ કાનિષ્ઠ જન મિલક યાચક જંગમ દેષક દલક ॥ ૧૭૧
 નાટક કાવ્ય રાગ રસ ગીતિ તે અમૃત ઉત્તમ નઈ ચીંતિ ।
 દાન તણા જાય મોટક ઝેલ અગ્ન ધાય સૂંબહ સિરિ તેલ ॥ ૧૭૨
 કૃપણ ખારિ અનનાં સીથ દેવી કૃપિલ કાક અતીથ ।
 સહી મુઠ મહિવા મેડિલ પાસ કૃપણ તણુકિ કર્મ હલ વિશ્વાસ ॥ ૧૭૩
 દેતાં બીહની દાતા ધિક્કા લિખિમી સૂંબ પાસિ જઈ લુકી ।
 કાકી ન દિલિ શરણુથી ટુલક જે યમરાય ન મારક મુલક ॥ ૧૭૪
 કાડી દરિ સાંચઈ કણુમાલ માપી લરક મધુનું મહઆલ ।
 મેલી મૂકક કૃપણ ભંડાર તાસ અનેરા વિવસણુહાર ॥ ૧૭૫
 લાલિ મુરઘરિ રૂડા ચામ ભોમિ દાતા ધરિ ચૂંચાય ।
 વિઘા તિહાં સુવિધી દલક પુત્રી પરક કૃપણ સં મિલક ॥ ૧૭૬
 દાતાની ઓ લિખિમી સહી ભોગી ધરિ માતા પરિ રહી ।
 જગિની વ્યવહારિ ધરિ જાણિ કૃપણ સુતા લિખિમી નિરવાણિ ॥ ૧૭૭
 ઝેલવલિ સૂંબ જવ સાહમલિ મિલક તે દેવી લોક પાછલિ વલક ।
 લેતાં નામ બુઈ કુટક પાય બીહલું કાઈ ખારિ નવિ જઈ ॥ ૧૭૮
 કે એક દિઈ દેતુ સાંભળક જાડક નીંદ ઉદર પલખલક ।
 આમિત્રણિ વીતારક ન જાઈ જામક રહક ધર અજણ મોહિ ॥ ૧૭૯
 નીચવેય પદિરીનઈ ફિરક મિલક આર તિહાં ગતિ નવિ કરક ।

ધગિ સ્ત્રી નખિણુ પુત્ર છં બાન પેવિછં પડં આજં ત્સ અં ॥ ૧૮૦

વારૂ વસ્ત્ર પહિરવા ન દેવ કાગ કાદિરા નિમર્ષ ધગિતેય ।
ખીહતી સ્ત્રી નકગ્ધ સૂંગા લેઈ લાકડ અર્ધસર્ધ ધગ બારિ ॥ ૧૮૧

મિત્ર ન ખાધ કૃપણુ ધન્ન ન લહં પાન ગુણી તસુ અન્ન ।
નાવં બંધવ ધાયક કાજિ ઝૂંત્રી અગનિ ચોર લંછ ગનિ ॥ ૧૮૨

એશ્વાર તે નગર મઝારિ હુઈ ઉત્સવ ધગ ધર બાગિ ।
વિવાહ ઝૂંત્રી ધજ એક કરં તે પશ્ચમં જન જોતરં ॥ ૧૮૩

મોટા બ્યવહારી નુહતરિયા ગ્યતુરગ પાયઃ સજ કરિયા ।
તિહા તેડાબ્યા સકર સાહ અજગ ચાઉ જવા વીવાહ ॥ ૧૮૪

તે કહં બાહિરિ નવિ નીસરૂ પૂઠિં ધર વિલુસં કિમ કરુ ।
સજગન સવિ વિનગીનં હાયિ મન્નાવિહિ આવેવહિ સાથિ ॥ ૧૮૫

જનઉ શેખરં નવિ ગમં સર્ગ મિત્ર મિત્રીનં દમદ ।
અણુગમતં તેડી ચાનિયા પશ્ચિમ દિશિં જન લેઈ ગરા ॥ ૧૮૬

ધણે દિવસિ ધગિ લાધઉ લાગ આન ગિગા ધગં યોગિ રાગ ।
ગધં સાવિ દાસિ ધૃત ધોલ પહિગિર્ધ ઓર રચં રગ રાવ ॥ ૧૮૭

તે દેવં દેવસસ જૂવાર શેકર સાહં કગિહિ વિહાર ।
તવ દેવી સમરી આશ્રુડ લીધઉ શેખરં અર્ધ ॥ ૧૮૮

હાય પાય માયં પાધડી ઉડી પિતાની પહેવડી ।
પૂઠઉ હાયિ ધરો લાકડી પર્ધઉ નગરિ મીટિ વાંકડી ॥ ૧૮૯

પૂસર ડાઠી પૂપૂ મરં નીચં શરિ નુહટં સંચરં ।
પૂઠં નયર લોખનિ સાય કિમ મૂકિહિ જનનહિ યોગત ॥ ૧૯૦

માડા સકુન માટિ હ વલિહિ વર ચિતાં અતિ આકુલહિ ।
જોયુ વિમાસીનં બહુપગિ ચાલિહિ નહી આવિહિ હ ધરે ॥ ૧૯૧

લોક કહ્યું એ કિમ નીસરખ એહનખ ધન ધર કિમ વીસરઈ :
 પાછલિ જલિ આવખ ધરમાંહિ તુ એહનઈ મન આવિઈ ઠાહિ ॥ ૧૮૨
 ધમ કહિતાં ધરિ આવિઈ ધરી દેખી સવિ નારી ધસમસી :
 નાપઈ ચીર જિતારખ હાર લાંકઈ અન્ન નીપનાં સાર ॥ ૧૮૩
 મંદિરમાંહિય પછડલિ જમ દેખ રિદ્ધિ લારિઈ ધર તામ :
 માથિક મોતી હીરા સાર સોવન રૂપ તણુઈ નહીં પાર ॥ ૧૮૪
 સપત જુમિ મૃદ હય રથ સાર ગોકુલ દાસી અન્ન લીકાર :
 તવ જીનખ કહઈ શંકર સાહ કાંના સહિ લિખિમી લિલિ લાહ ॥ ૧૮૫
 હવઈ મ ખીહલિ મુઝથી છુલે પાત પીયત ન વારું અલે :
 લિલિ સુરવાદ સાર રૂંચાર કરુ પકવાન્ન અન્ન જે સાર ॥ ૧૮૬
 દિલિ દુકખીનઈ ભોજન ધન્ન કરલિ પુણ્ય દાન એક મન્ન :
 મુઝ જીપનલિ આજ વધરાગ કરિવા ધર્મતણુઈ જમ લાગ ॥ ૧૮૭
 જનમાંહિ વ્યવહારી કૃદ આઈ પીછ કરખ આનંદ :
 વિલસઈ લાજિ ભોગ ભોગવખ નિત ઉત્સાહ કુરૂંજ ભોગવખ ॥ ૧૮૮
 જાઈ તવ મનિ એહવલિ કીતવિઈ આવલઈ જનમ સર્વ નીર્ગમિઈ :
 સાચિલિ ધન નવિ આવઈ સાચિ સરખ પછતાવલિ દાશે હાથિ ॥ ૧૮૯
 પાછલિ વલી તિલિ ધરધનચાહ મનિ જીપનલિ એહવલિ ઉઝાહ :
 ધડી પીયાગી પરવસિ દેહ કોષઈ વિદ્યિનિ પડઈ અતિ હેહ ॥ ૨૦૦
 જલિ દીનખ તલિ લકીઈ ધણુડ જે રહઈ તે ધન નહીં આપણુડ :
 આગઈ વડા વડેગ દુવા સવિ ચંચોગ મેહલી મુઆ ॥ ૨૦૧
 એ કૈસાર મઈ લહિલિ અસાર દેહ હુમ કૃમિ વિષ્ટા જાર :
 જાઈ શૂંતાં ધન આપણુડ પિંડ પડિઈ સું કહિવું ધણુડ ॥ ૨૦૨
 સત્રકાર કરે ઉપકાર દેકેય નિવાણુ પર્વ ઉદાર :

અભયદાન દીનહીતઝરુ હિવડ પુણ્ય પોતઈ ઇમ ભરુ ॥ ૨૦૩

ધરતી નાગિ ન માનઈ વાત એહનઈ પુણ્ય તણી સી ખ્યાત ।
ટલિઉ ડુંભ મેનિઉ કિસિઉ કમ પાગુ નોઈ અલ ઇસિઉ ॥ ૨૦૪

નિર્મ વૃક્ષ લુ મધુરુ થાય વાયસ કોકિન ચ્વ જહિ ગાય ।
જહિ સીમાય મિહ ગુણુ ધરઈ જહિ વૃદ્ધ પુરુષાતન કરઈ ॥ ૨૦૫

જહિ દિદન હસ ગતિ હોઈ આવક ચિન વ્યાધ જ નોઈ ।
વિપધઃ મુપિ અમૃત નિશ્ચામ લંશુન આપણુહ મૂકઈ વાસ ॥ ૨૦૬

ઇમ દુર્જને પ્રકૃતિ નપિ ટવઈ જહિ અનેક માનુ સિહિ મિલઈ ।
ચિન્નચંગિ નિવિષ નહી નાગ તિમ પાપી ઉત્તમ મતિભાગ ॥ ૨૦૭

જહિ દુષ્ટનઈ એષ્ટ મતિ થાય ઉત્તમ પાપણુદિ ઊપાય ।
મેહનઈ અરગુણુ ગણિવહિ પ્રકૃતિ પાલટહિ મનિ અણિવહિ ॥ ૨૦૮

મુદ્દઈ લયહિ નવિ માનઈ નાગિ પુ ભોજન માત્ર તેણી વારિ ।
જિમવા બઈહિ પ્રીસિઉ અન્ન કુલ્લઃ મેદિંગ દીપ્ત બિન્ન ॥ ૨૦૯

લાભ્યા ઊગી ભાજન થાલ એના ખૂસાઈ ચોડ્યા ગાન ।
કહિઉ ટંક માહટુ નવિ મુ અમૃત ભોજન હઈ તે ધરુ ॥ ૨૧૦

સ્ત્રીએ જાણી અસંભવ વાત માની પતિ પવટાણી ખ્યાત ।
તેણુઈ જેહ કહિઉ તે કહિઉ ધર્મી કૃપણુપણુહ નીસગિઉ ॥ ૨૧૧

તવ ઓ મ્મ અન્ન યગાર ભોજન શાક અન્ન જે સાગ ।
વેવહિ દેવહિ સુજન સંતોષ માડિઉ પ્રદન ન્યાતિનુ પોષ ॥ ૨૧૨

અનેક દાન દિઇ સત્કાર મોટા સરિસિઉ મિત્રાચાર ।
રાય તણા જે હતા પ્રધાન તેડી ઘડિ દીધ્યા બહુ માન ॥ ૨૧૩

ગાજ યાં મવિ આપણુહ પ્રાઉ જે જેહનઈ નોઈઈ તે દીહિ ।
મિત્ર વાહત્ર આપચણિવીઆ બહુ પસાઉ વેહનઈ તે દીધ્યા ॥ ૨૧૪

દીન દુખી જે પર આપણા આપ્યા અરથ તેહનઈ વણા ।
 કડી કાપડી ચોગી ચતી આપઁ વસ્ત્ર પાન ગુણવતી ॥ ૨૧૫
 વ્રતધારી યાચક જનપાન ધનૈવ નાવિ ગણુક દુપાન ।
 દૃપથ દલી (નઇ) મકાદાતાગ સારઇ નયગિ હોઉ જ્યજ્યકાર ॥ ૨૧૬
 ધર ઐ સુતનઇ મુખયોગ આપઇ નિત નવનવા ભોગ ।
 દાગિ પોલીઆ સીં તેહનઈ પૂછિયા વિના મ મુકિ કેહનઇ ॥ ૨૧૭
 રાજ ભવનિ મિલવાનઇ ગયુ તિહાં પરિગઠિ આપવસિ કાઉ ।
 બાહિ બેહુ ગ્લ સિઉ ભરી અપતિનઇ ભેટિ તે કરો ॥ ૨૧૮
 ઈજિઉ રાજ દીઇ પસાય રાજ્યોકિ વીનવિકિ ગય ।
 એ વ્યવહારી સમગી જોડ એહધિ નાજિ આવઇ નિત પ્રડિ ॥ ૨૧૯
 સારી સભામાહિ માનીઉ કેઇ પસાય વડુ તે કાઉ ।
 પૈય રામદ નાદ ગાજ તઇ ધગિ પુકુચાડિઉ સદ્દ પેવતઈ ॥ ૨૨૦
 જે જે અધિકારી પુરિ ઠાહિ વડા ઈતોપઈ ધગમાહિ ।
 કેહનઇ વૃષભ તુર્ગમ ધન વસ્ત્ર અપૂરવ દિઇ કિસ અન ॥ ૨૨૧
 ઈમ લખિમી વિવસઇ નિતલણી માનઈ લાજ લોક તેહલણી ।
 આવઈ કાજિ સદ્દ તેહલણી કંઈ જનુ જનુ યશ મુણી ॥ ૨૨૨
 દાતા પ્રીતિ કરઇ તતમય સુજલ રામાવઇ તૃપા કરાલ ।
 નિદા તતવિણિ આણુઇ સુખ સદ્દ જો દાનઈ મનદુખ ॥ ૨૨૩
 ઈમ નિલસતા હોયા બિ આગ શૈકગનઈ મનિ પુહયઈ આરા ।
 ગર્ભ જન તે પાછી વધી સદ્દ સજ્જન સાલૂ ગિઉ મિતી ॥ ૨૨૪
 મિત્યા મહાજન માહોમાહિ નિવગેવસકા તેણઈ ઠાહિ ।
 દોડઉ તિમ લોકે ઈમ કહિઉ મૂર્વૈષ શૈકર કિમ પ્રદિઉ ॥ ૨૨૫
 કહઇ જાનીયા એ અલ સાથિ હતા આજ્યા પાઠા ઈરાતિ ।

નગર વણિક વિમાસઇ વાત એ તાં મોટઉ ચિલિ ઉપાત ॥ ૨૨૬
 શેકર સાહ ઘેર તે અજઇ તે મોટઉ બીબ સહ પજઇ ।
 હવણાં અલ્લે આબ્યા તિહાં ચિડી તુલો રહિયા એહવકેં સિલિં બડી ॥ ૨૨૭
 સહ કે આવિલિં નગરમઝારિ જૂનઉ શેકર ગિલિ ધરિબારિ ।
 જવ પોલઇ લાગલિ પધસવા દેઈ લાઠી ન દીલિ બધસિવા ॥ ૨૨૮
 પાડી પોક તેજુઇ બાહિર રહી જોવા લોક આબ્યા તિહાં વહી ।
 શેકર નવલિ તે આવિલિ ત્યાંહ હાડી ઝલિલિ સાહી બાંહ ॥ ૨૨૯
 ધરના ધણી થયા તવ ચોર જિમ વેશ્યા ધન ધૂત કોર ।
 મેકડ નાચિલે યોગી ખાઇ પ્રાપચિત્તિ પાપીધન જાઇ ॥ ૨૩૦
 જૂનઉ શેકર જૂબ પાડતું રાવ કરઇ સધલઇ હાડતું ।
 લોકે સીધ તેહનઇ કહી તમ વિશુ ન્યાય ન પામઇ સહી ॥ ૨૩૧
 દિન બિચારિ ઇમ કરતાં ગયા સગા મિત્ર કે ન કરઇ દયા ।
 બિપરા જન નિરતી તેહ તણી પાસઇ નાવઈ સગપણુ બણી ॥ ૨૩૨
 રાહિલિ મિલવાનઇ સજ થયુ બેટિઇ બોર સુંડલઉ લીલિ ।
 રાહ પોલિ જઈ કરિલિ પોઝાર હવઇ કરલિ કોઈ માહરી વાહર ॥ ૨૩૩
 સખા પૂરિ બઈલિ જિહાં રાય મેહલી બેટિ દટઇ તવ યાય ।
 હસઈ લોક અરે તૂં મૂઢ રાય આગ લઇ બોરસ્તાં ખૂઢ ॥ ૨૩૪
 દેખી બેટિ રાય તવ હસિલિ એહનઇ પૂજલિ ઝગડુ કિસિલિ ।
 પૂજલ પ્રધાન કહિરે સુ કાજ તે બોલિલિ મુઝીનઇ લાજ ॥ ૨૩૫
 ધૂતારુ પઈલિ મુઝ ધરે લખિમી કણુલઇ નવ નવ પરે ।
 માસ બેપહ જાનિઇ ગયુ તવ ચોરઇ પઈસારુ કીલિ ॥ ૨૩૬
 હું પાગલિ આવિલિ ધરબારિ દેઈ ગલહમ્મ કાદી-ઉગારિ ।
 તિહાં પધસિવા ન દિઇ કાય રહિલિ શિર કૂટિ ઇમ રાય ॥ ૨૩૭

પાપીનઇ જે નિમલ કંઇ સાધુ પ્રગ્ન મુનિનઇ ઉદ્ધરઇ ।
 અનાથ દીન ભયાનુલ હોઇ એહની સાગ કંઇ નૃપ જોય ॥ ૨૩૮
 જલદ જેમ જીવન ગતિ મહી નીગધિ નદી તણી ગતિ કહી ।
 ભર્તા નારી ગતિ મનિઆણિ રાગ સવિદું તણી ગતિ જણિ ॥ ૨૩૯
 દિવ મહાગય માહગી સાર કરુ ધૂત કાઢી દિલિ માગ ।
 દિવઇ ધરતુ સ્વામી મુઝ કરુ એ પાપીનઇ ટાલિ પ્હરુ ॥ ૨૪૦
 પૂછઇ રાય તે કુણુ જઇ ધૂત કંઇ રાવ જસ રીકલ પૂત ।
 મૈત્રી કલઇ દિવઇ કરુ ઉપાય તેહનઇ પૂછઇ વૃ કુણુ ભાય ॥ ૨૪૧
 તે બોલઇ દૂ શીકર સાદ કોટી ધન વ્યવહારી માહિ ।
 મહાકૃપણુ ધન એટલિ કરુ ધોદ પ્રાણુ ન પ્રામ વાપરુ ॥ ૨૪૨
 નગર લોક સદ્ જાણુઇ મુજઝ રાવ કરુ નવિ ચોલઇ મુજઝ ।
 તલિ ગગ મૈત્રીનઇ કલઇ કરુ ન્યાય અદનલિ એ લલઇ ॥ ૨૪૩
 તેહનઇ રાય તેરૂ મોકલઇ વલતુ મૈત્રી ઇમ વીનવઇ ।
 સ્વામી કાંઈ ન જાણુલિ સાહુ કીધી બેદિ ગ્લ ભગિ બાહુ ॥ ૨૪૪
 સુધુ રાય વાત તે હલિલિ મહાત તેહ સિલિ ઝમડલિ કિસિલિ ।
 દુહિ તેગણુ જિમ પૂછીઇ ચોર સાદ વિગતિ કીજઇ ॥ ૨૪૫
 પ્રખ્યાન સાદ તેડઇ મોકલ્યા પુહતા ધરિ શીકરનઇ મિલ્યા ।
 આસન દેઈ દીધાં માન આપ્યા દેમવસ કલપાન ॥ ૨૪૬
 તેણે વાત વિનય સુ કરી રાઇ તેડઇ મિલવા દિત ધરો ।
 પ્રજનન નૃપ જણાવી વાત સાદ તેગણઇ નિજ સંધાન ॥ ૨૪૭
 જૂના નવા મિત્ર વાણુલિ આ-આ મિલ્લી સાતસઇ તત્ર ।
 સાદઇ રત્ન બાદિ બે જારી મિનવા સખવ સન્નાઈ કરી ॥ ૨૪૮
 ગજમુવનિ ચાલ્યા જેતલઇ મહાજન સાથિ સદ્ તેતવઇ ।

મિયિઉ જમ્ જીહારિઉ ગાય ગ્લરેડ ક્રિયા નૃપ પાયિ ॥ ૨૪૯
 અતિ આડંબર દેખી રાય સર્પ દગિજમ દીઉ પસાય ।
 આવકાગ મહાજનનમ દીઉ સંકનમ કુચલ પૂછીઉ ॥ ૨૫૦
 ગ્લન આપણા દેખી રોહિ રોસર્પ કરી ગતદી દ્રેક ।
 ધનત રીકર પેખિઉ જામ લાગઉ પેટ ફૂટિવા તામ ॥ ૨૫૧
 વાનિઉ લોકે પશ્ચિ નવિ રહમ મોઁઉ સાવ દીકક તે દહમ ।
 આગલિ બધકઉ રીકર માહ પૂછમ ગાય લેવાનમ માહ ॥ ૨૫૨
 કહુ રીકરજી આ ઈમ કહમ એ ધન ધર મુઝ સહકો લહમ ।
 સાયમ જનતણમ એ હવુ આરી ગજ આગલિ ચિકિ જીવ ॥ ૨૫૩
 નવઉ સાહ રાય પ્રતિ વદમ સ્વામી ચગુર સખા સહ હહમ ।
 એનક વાત અસમજમ જાય જેહનઉ મારુ દેશ સપાય ॥ ૨૫૪
 પુત્ર કલત્ર મિત્ર પરિવાગ કુટુંબ પડેમી સેવક સાગ ।
 સર્પ મહાજન જણુમ જેહ હાય પાપના લક્ષણ દેહ ॥ ૨૫૫
 સતજન સગા કરમ બવહાગ વાણુજિત ઠામિ ઠામિ વધારિ ।
 કે એક રાક સગીવઉ એહ કરી પોકાગ ધણી હુમ તેહ ॥ ૨૫૬
 પૂછિયા મીત્રિ રાયના લોક પોકારમ એ સાચઉ ફેક ।
 અદે બીનપૂ આ નરધણી બધાઉ વાત કરમ ગુહ જણી ॥ ૨૫૭
 તેડિયા વણિગનમ વ્યવહારીયા તે કહમ લક્ષણરૂપ પરખીયા ।
 કિતગ ન જણાઈ એહ જ્વામિ જમ દાતા કૂળનમ વિગમિ ॥ ૨૫૮
 ગાય જણુમ વધરાગ જ ચામ સારહમ પુરુષ પ્રકૃતિ પનદામ ।
 એહ વાતનઉ મરણ કિસિઉ સહકો છતારમ વીસ સિઉ ॥ ૨૫૯
 નૃપ દહમ પુત્ર કવત્ર તેડીમ એહ તેહ એકત્ર જોડીમ ।
 પિતાદિત ઉલ્લસમ તેહ શુદ્ધ પાગૂ લાભમ જેહ ॥ ૨૬૦

તે પરીવચિ ક્રીતગિ તેડીયા દાતા સૂંજ એકડા કીયા ।
 કહુ બિહુ માંહિ તુભારુ ધણી સવિ નીસરઘ વાત આદુણી ॥ ૨૬
 વલ્લભ દાતા સવિકેહતણુઈ તણુવત સહુ કૃપણુનઈ ગણુઈ ।
 સાચઉ, રાઉ આગલિજે સાહ બીજઉ મેહવઉ જલપરવાહિ ॥ ૨૭
 જીએ કહિઉ એહવઉ જામ કૃપણુઈ શિર કૂટિઉ કરિ તામ ।
 કહુ પ્રધાન સિઉ કરિવઉ ઘટઈ સૂંજયિકો સદુઈ બિહટઈ ॥ ૨૮
 દાતા નચિંત અજઈ મનમાંહિં તલપઈ કૃપણુ આકુલઈ થાય ।
 પેષઈ રાગ અચિરજ ધણું ટલઈ વિગોણુઈ કિમ એહતણુઈ ॥ ૨૯
 મેત્રી કહઈ એક પરિ અજઈ સાચઉ કરિવા હોડઉ પછઈ ।
 આણુઉ પાણીનુ ભિંગાર જિમ કાદીઈ એહનઉ પાર ॥ ૩૦
 તવ સોટઉ લેઈ આગલિ ધરિઉ આમાંહિઈ પધસી નીસરઉ ।
 વેગિ નીકલઈ ના લઈ જેહ ધરનઉ ધણી કીજઈ તેહ ॥ ૩૧
 સવિ કેણુ તે પરહિઉ સાચ કહિઈ રાય પિતા મુઝ વાય ।
 બિહુ માહિ રથે કાઈ મનિ બીહિઈ એ કોણુક જણિઉ જોઈઈ ॥ ૩૨
 બલઈ રવામિ એ વચન પ્રમાણુ કરવી વાય સાચ નિરવાણુ ।
 વત્ત જિતાગિ શકિ જપ કરિઉ મસકરૂપિ પધસી નીસગિઉ ॥ ૩૩
 અમતકરિઉ રાગ તવ ચીંત મૂંઝ હણુ તે ચિઉ બયબીત ।
 કહિઈ રાગ પધસી નીસરઉ જઉ ધગ ધન કુવા ખપ કડુ ॥ ૩૪
 તવ તે વદન વિદાસી રહિઉ માંહિજ નવિ પધસઈ બહુ કહિઉ ।
 રાય કહઈ તુ નહી ધરધણી શિર કટિઉ વયણુ તે સણી ॥ ૩૫
 કહુ પ્રધાન ચોર કુણુ સાહ આડંબરી પધડઉ જે માંહિ ।
 એહ ચોર જણેવઉ તુભે રાજન કહુઈ કડુ તે અલે ॥ ૩૬
 તેડી ધૂત કાનમાંહિ કહિઉ જે તેં કરિઉ તે સવિ સાંસ હિઉ ।

અભે દીધઉ ને તુઝનઈ બોલ તે નિજ યાનકિ જઈ કઠિ કહોલ ॥ ૨૭૨

તેડિઉ કૃપણુ ગઈ કંઈ મૂઢ વણુઉ લોભ કરઈ કાં ખૂઢ ॥

હવઈ તાહરઈ ધરિ તું ભાઈ કરે પુણ્ય નિમ વિધન ન યાઈ ॥ ૨૭૩

તવ બોલિઉ શંકર દાતાર સુણિ હો કૃપણુ કહું મતિસર ॥

એ ધન દેજે પાજે સહી એ તુઝનઈ સીપમઈ કહી ॥ ૨૭૪

મેો ॥ દાતવ્યે ભોકાવ્ય સતિ વિભવે સંચયો ન કર્તવ્ય : ॥

તૈ ચૈવ્ય કરિખસિ પુન રેખ્યામિ શંકર. ॥ ૨૭૫

સુ ॥ જહિ ધન એ ભોગવિસુ નહીં નહીં દિઉ પાત્રઈ અવસર લહી ॥

તુ ભણિયો પાસ છઉ અભે સવિ દેખતા સુણેતુ તુભે ॥ ૨૭૬

હસી રાય દાતાનઈ કહઈ હવઈ તુંહ અહા પાસઈ રહઈ ॥

લેઈ વરતણુ નિત સેવાવરે એહવઉ કામ અવર મ મ કરે ॥ ૨૭૭

સૂન્ય વહિલાવિઉ શંકર સાહ તે ધરિ જઈ ચિંતઈ મનમાં ॥

મઈ ધન સાધિઉ ને બદ કાલ મુઝ દેખતા થયુ વિસરાલ ॥ ૨૭૮

હિવઈ હુ લખિમીનહિ લિઉ લાહ પુણ્ય કાજિ કીધઉ ઉત્સાહ ॥

દાન ભોગિ વિલસઈ તે વણુઉ સુખી કીઉ કુટુંબ આપણુઉ ॥ ૨૭૯

આડંબરથી રીઝિઉ ગય ધૂરત શંકર દીઉ પસાઉ ॥

માનિઉ અભયદાન તસ દીઉ સવિ સેવક માહિ મોટઉ કીડે ॥ ૨૮૦

રાખ્યા ભેદઈ મોટઈ ગજિ વિચિત્ર પુરુષ તે આવઈ કાજિ ॥

ખારા ખાટા તીખા વ્વાદ નિમ ભોજનઈ કરઈ આલ્હાદ ॥ ૨૮૧

તિમ અંખડ આડંબર કરી શાંતિક હોમ ભપ મનિ ધરી ॥

દિવસ ત્રણિણુ થપ કીધી પરી વાપી જલ પાયુ કુયરી ॥ ૨૮૨

તીણુઈ જલઈ છાટિઉ તસ દેહ નારિરૂપ ચિઉ નહી મેદેહ ॥

સાજી હુઈ સવિ જન દેખતા ઈજિઉ રાઉ સુતા પેપતાં ॥ ૨૮૩

દર્શિઉ લોક સહ તવ હૃદય નહો સામાન્ય પુરુષ ઈમ વદય ।
 અર્ધ રાજ રાઉ દિધવહિય કન્યા રત્નમાલ તે સહિય ॥ ૨૮૪
 અતિ ઉત્સવિ પાણિગ્રહણ કોઉ મિત્રિ સુતામ તે અવિ લલિઉ ।
 તવ રાજસિ દે અંગડ વરય વિવાહ વિધિ મિત્રિ તિહા કરય ॥ ૨૮૫
 રહિઉ અંગડ કેતલા દોહ વનગાદી વદય જિમ સીહ ।
 જે આપણુઉ સર્વ તે લીધ પૂછી સહ પીયાણુ કીધ ॥ ૨૮૬
 કુશલય રથ પુરિ આગ્યા તિહા દિન કેતલે ચોગિની જિહા ।
 જઈ બેદવા માતના પાય કર જોડી બધકહ તેણુઈ કાય ॥ ૨૮૭
 રત્નમાલ કન્યાદિ સર્વ આગણિ મૂકય ન ધરય ગર્વ ।
 કૃપા કરી બાહિ તવ ધરિઉ નિજ કરિ તિલકવિભૂતય કરિઉ ॥ ૨૮૮
 દેય સનમાન નગરિ મોકલિઉ લેય સીય નિજ ધાનકિ ચલિઉ ।
 ગજ ઝહિ સુખમ્ જોગવય એકાદશ કન્યા જોગવય ॥ ૨૮૯
 જડીખાને નિજગમ પસાય વિદ્યા બણી ભાનુભટ પાય ।
 મિત્ર લાડજી મુણિવા કાજિ વાંચી કથા વિગલિખી રાજિ ॥ ૨૯૦
 હૃદય પાચક મેગલમાણિક્ય અંગડ કથા રસઉ આધિક્ય ।
 તે ગુરુકૃપાતણુઉ આદેશ સાતમાદિ ત્રીજઉ આદેશ ॥ ૨૯૧
 ઇતિશ્રી ગોરખચોગિનીદત્ત વર અંગડ કથાનકે તૃતીયાદેશઃ ॥ ૩ ॥

અંબડ વિઘાધર રાસ

ચતુર્થ

આદેશ

ૐ ॥ ઈ નમઃ પરમાત્મને ॥

- કુ । જિન ભગવંત જપી સદા નમી સરસ્વતિ માય ।
જાસ પસાઈ પામઈ સાધન જલ ઉપાય ॥ ૧
- ગુણસાગર નવિ પાર જસ પંપણુ વિણ જે સંદ ।
નહી તાપ યુરુ સર જિમ પ્રણયું વિદ્યાવૃદ ॥ ૨
- શ્રી ગુરુરાજકૃપા વિના મતિપ્રકાશ કિમ થાય ।
જિમ દિણ્યર દર્શન વિના તમસમૂહ નવિ જાય ॥ ૩
- સુ । વહી સમય જોઈનઈ ગયુ ગોરખયોગિનિ આગલ રહિઉ ।
કૃપા કરીનઈ નિરપિઉ જામ તવ કર જોડી કાઉ પ્રણામ ॥ ૪
- વાંસઈ હાથ ધરિઉ તેહનઈ પૂજિઉ કુશલ આજઈ વૃંદનઈ ।
કુશલ મુજઝ છુઝ કરી પસાય દિઉ આદેશ વીનયું માય ॥ ૫
- ૫ । વાર ચઉથી વાર ચઉથી યોગિની પાસિ
આવી ઈંચડ વિનયસુ નમીય માત આદેશ માગઈ
ચિતિ ચમકઈ દર્શનારિ કહઈ તેહસુ પ્રેમ આગઈ
નવલખ પદ્મણિ વણિગ ઘરિ જોહિઅ નામઈ જેહ
નવલકખી તિહાં માકડી આણી જોઈઈ તેહ ॥ ૬
- સુ । અંબડ વીર મુણી આદેશ નવલખ પદ્મણિ તણઈ પ્રેશિ ।
મહાસજાઈ પરિ તે લેય કાજ કરેવા ચાહિઉ તેહ ॥ ૭
- ધણઉ પંચ ઉદ્દેશઈ જામ જામ નગર પર્વત આરામ ।

જોતુ કૌતુક મારગિ વહઈ વિદ્યા વડિઈ અગમ ગમ લહઈ ॥ ૮

જેહ સમર્થ કિસઈ તસ લાર વિવસાર્થ સિદ્ધ દૂર અપાર ।

વિદ્યાર્વતનઈ કિસઈ વિદેશ મીડાં બોલાં વયર ન લેશ ॥ ૯

સોવનફલિ ફલી એ ધરા ત્રવિણુ પુરુષ ચૂંટઈ છઈ ધરા ।

એક મર નઈ વિદ્યાધણી બોલી જાણુઈ જે નર ગુણી ॥ ૧૦

જીજમાલ કીખડ વૈયાન ઉલ્લિધી આવિઉ જિહાં રાન ।

તિહાં સુગંધવન દીઠઈ એક બર્ષઈ મહિવા રીધ અનેક ॥ ૧૧

ધણુઉ પૈય પાએ નિસ્તમઈ ધણુ ધાએ વધરી જિમ મરઈ ।

શુભ વાધ દરસણુ સંપજઈ સમુદાઈ સવિ કામ નીપજઈ ॥ ૧૨

મૈદ મૈદ વન માંહઈ ગયુ વિવિધ વૃક્ષ જોવા રસ થયુ ।

ફિરી જોઇ પેષઈ આગલઈ વકુલ વૃક્ષ કૌતુક તેહ તલઈ ॥ ૧૩

જેહવઉ વીજતણુ ઝખઝાર કીમઈ નવયૌવનનઉ લાર ।

એક વનમાંહિ દીડી બાસિકા જિમ કરિ દેઈ જાઈ તાસિકા । ૧૪

મોહિઉ કીખડ પૂઠઈ ખ્યાય તિમ વેગઈ સરમાંહિ જાય ।

જોતાં તે અદશ થઈ ગઈ તવ પહિલઈ સધલઈ વન રહી । ૧૫

નવિ લાધી જોઈતાં જેહ ચિઉ વિલપઈ વનિશિરતઈ તેહ ॥

દેષઈ વૃક્ષ તેહનઈ કહઈ કુમરીતણી સિદ્ધિ કે લહઈ ॥ ૧૬

હે તરુ નિશ્ચય જઈ તુલ ઈંદી જાતી દીડી યુવતી કીડી ।

તાસ વિયોગિ મહિઉ ફં ફિરું દયા કરુ તુ દર્શન કરું ॥ ૧૭

વિઝલ દરઈ ઝલાઈતનઈ પીડઈ પંડિત દમઈ સંતનઈ ।

કાયર કરઈ ધીરનઈ પ્રાણિ કામદેવ વિષમ મનિ જાણિ ॥ ૧૮

લગતઈ ચાટુ જોલવઈ નાય ગીતિ બ્રીતિ રાધવઈ ।

બીતિ રેવિ જૂનયન વિલાસિ ઉપાલીબી દ્વૈતિ ઓપારા ॥ ૧૯

હાન્ય ભાવ લલન લય માટિ અર્ધ કટાક્ષ પેષિય ગિફગટિ ।
ગેસમ વચનય ઈપય નાગિ લીવાચ્ચલય ચૂકય મારિ ॥ ૨૦

ઝીવિવાસ ગાહાચુરસ કમિની વાણિ ગસાલ ।
ન હગય એ મન કેહના વલી બોલઈ જે બાલ ॥ ૨૧

જે પડીયા જે પડીયા જે જગિ જીપરવટ ।
તે મહિલાઈ ફિરિયા નિમ ઝરીય ધગટ ॥ ૨૨

વનબીતરિ ઈમડ ભમય રુદન હગય તેણુય દુકિમ ।
દોહિ લઈ દોહાડા મમય ઓ ઓ ભાપઈ મુકિમ ॥ ૨૩

ઝી દોકય મુન મોલીય કિમ વેધીય ન વિનાસિ ।
વાગુગિ હગિયુ ઝમકકીય કેમ ન પડીય પાસિ ॥ ૨૪

સઘ પ્રીતિ દાતા હગય વેગય જલ તસ વાપ ।
શીઘ સૌખ્ય નિદ્રા દીપ તિમ ઓ મન હરિ જાપ ॥ ૨૫

સમલી ચોરી ઓતણી મૂન ન બાગ જેહ ।
આપોપઈ અમગી ગહય જન દેવત મન તેહ । ૨૬

જહ ચોકોરનેત્રા અહય મુઝ સ્વર્ગિઈ સ કાજ ।
જહ ધગિ નહી તે વલનલા ઘુ સ્વર્ગિઈ સ કાજ ॥ ૨૭

ચુ । અર્થિત ફૂલ બડૂ તેતલય કો એક આવિલે તે તરુ તલય ।
આગલિ ફૂલ મૂકી પય નમય ઈમડ પ્રતઈ વાત વીનવય ॥ ૨૮

હે ઈમડ આવિ ઘુય સાચિ અમગવતી તેડય મુઝ હાચિ ।
ગુઝ દેવિવા રામીચિત કાય ઈમડ જાણિ ઉનટ મનિ થાય ॥ ૨૯

આજ શકુન મુઝનમ એ ફૂલ ઈપકમાલ ભેટિ ફૂલ મિલ્યા ।
મનિ વીજિલે તેહલે તતકાલ પ્રીતઈ પેટ ભરિલે સમમલ ॥ ૩૦

ઈમડ મનસિલે ચિતઈ ધસિલે ઈપક વિમ ચગિત ચિલે નિસલે ।

પુરુષતણ્ણ જાગઈ જવ બાગ્ય તવ અણુચિતિઈં ટલઈ અજાગ્ય ॥ ૩૧

કુણુ ચીપક વિગ્ર કહાં દૂઉ કવિ કહઈ જન કૌણુક તસ જૂઉ ।

નંદગામિ તે ચીપક વસઈ ચ પૂત્રિયા કૌધિઈ ઉલ્હસઈ ॥ ૩૨

ધરિ દરિદ્ર નઈ દયિતા દૂર તૂડાં રૂપક પુત્રી પૂર ।

વિરૂઈ મનસા જલિ સીંચાઈ પાતક તરૂયરિ એ ફલ યાય ॥ ૩૩

દારિદ્ર એ ગુણુ રાગ આગિ યાયક ચોર નહીં ભય માગિ ।

પાધઉ સર્વ જરઈ નહીં રોગ વરસવીયાઈણિ ધરિ ઓયોમ ॥ ૩૪

યતી સતી સ્ત્રી નહીં બારિ વાર પર્વ ન કરઈ ધરનારિ ।

પાંચ સાત ગામિ નિત ફિરઈ સ્થાવઈ અન્ન ઉદર ગુ બરઈ ॥ ૩૫

નિરાખ્યાર કે ન કરઈ સાર જઉ કલ્યાણ વઈ નહીં કિન્હાર ।

ગુ સી હોરુ બૂખ્યાં રહિઈ સાત કુટુંબ ભાવડિ ધમ સહઈ ॥ ૩૬

તેહનઈ યતી મિલિઉ એકદા તેહ પૂછિઉ મુઝ કંઈ આપદા ।

યતીઈં કહિઉ કર્મનઈ વિપાક સાંભલિ સાચરે વિગ્ર વરાક ॥ ૩૭

પદ્ધિનઈ ભવિ તઈ ન દરિઉ પુણ્ય આણુઈ દુષીઉ તેણિ અધન્ય ।

આંહાં નહીં પુણ્ય આવનઈ દુષી ત્રિવલ્લ વિણુડા જોઈ પારથી ॥ ૩૮

શુણી એમ ધન કાગઈ ઇસિઈ ચિનઈ વિદેસિ જાઉ આહાં કિસિઈ ।

જાનઉ નિશાં સગઈ કરઈ દીપક તેલિ ઉપાનહ બરઈ ॥ ૩૯

તવ વાસઈ દીડઉ નર એક તેહઈ તેજ દઈ પય તણ્ણ ઉક ।

પૂજઈ ચીપક ગુહ કુણુ ભાય પથિ ચાલિવા કરુ સમુદાય ॥ ૪૦

તે કહઈ દરિદ્ર હું ગુઝ સદાય જિહાં વું તિહાં માહરુ દાય ।

આગઈ કક્ષીં ને દીડા ગુહો દુઝાઈપણિ ન મિત્યા અહો ॥ ૪૧

કહઈ દયિદ્ર ન ગુન્ન દેવતા પણિ અન્ન ગુન્ન મીટઈ રાવતા ।

ભાઈ તે ધર ચિંતા કરઈ અજુઝું આણી મીદિરિ બરઈ ॥ ૪૨

તુલિ ચરણુ એ મહિમાય નિહાં જાઉં તિહાં ફેડઉં દાપ ।
 કરે વીનતી દરિદ્ર સુણિ બાપ અભે ચાલું તુલે રહુઉં સમાપ ॥ ૪૩
 વધતુ દગ્દિ કહઇં તસ વાત તાહરુ કિમ મુકું સૈયાત ।
 જોવા દેશ વિદેશ તુંહ સજ યાપ ગંગા સિંધુ ઉર્વધી જાય ॥ ૪૪
 ગિગિ જીતગઈ સમુદ્રનઈ પાગિ હુ તુઝ પુકિ રહુનવિ હારિ ।
 તું ધમ અસન થયુ ઉચ્ચગઈ કિસિઈ પડ વજિઈ ધીર પરિહરઈ ॥ ૪૫
 મઈ ધગિઉ બાંહિ તુઝ મુકું કેમ જો આપણુ જીવુ તાં એમ ।
 જિમ કપાલ વિલખૂં ધરાનઈ તે મૂકિઈ જાઈ કે કહઈ ॥ ૪૬
 તઉ ધર ઉડિ આલખ નિવાણિ તુ ચિહુ ડગને હુ આગલિ જાણિ ।
 ચિંતખ વિપ્ર એ ન મેહલખ કેડિ સિઈ વિદેશ ધરિ રહઈ નીમેડ ॥ ૪૭
 તે એક વાર બહુ ગામે ભમિઉ પામિઉ થોડુ જૂવઈ દમિઉ ।
 મુહિડઉ આનિઉ ધરની નારિ કરિવા લાગી કથહ તિહારિ ॥ ૪૮
 ધરના બાવક રોઈ ધણુઉ જૂવઈ શિર ફૂંધ આપણુઉ ।
 વહઈ નારિ રે પાપી કૈત આજ દા લીઉ અહારુ ચિત ॥ ૪૯
 આપોપઈ પરગામે જિમિઉ અહ આગલિ જુઠઈ કહઈ ભમિઉ ।
 કહઈ વિપ્ર અરે કિમ કરુ પામ્યા વિણ પાછઉ કિમ ફિરું ॥ ૫૦
 આપ્યા કણુ તે લેઈ તુલે રાધઉ વેગિ જિમૂ જિમ અહે ।
 ભમતાં લાગી સખલી જૂવ નિનવઉ દેહ મિળી મુઝ ફૂં ॥ ૫૧
 રીસડ તડડતી સ્ત્રી લેય દવઈ કણીય કણુકાટસ તેહ ।
 ચૂંઘા પાસિ બઈની રાધિવા તવ ચાક વિપ્ર લાયુ જીવિવા ॥ ૫૨
 હણુકે નીંદ્રતણુઉ ગિઉ વહી જાગિઉ સોનઈ જીડિઉ કહી ।
 લ્યાવિ જિમૂ પ્રીસિ મુઝ અન્ન જૂવઈ આકુવ ચિઉ મુઝ મન્ન ॥ ૫૩
 તુ સ્ત્રી હાકી જીડી તિસડ પડી ઝાપ પેટિ તુઝ કિસઈ ।

આ બાલકે જૂથઈ દયવલ્લભ દેવી લાજ ગુંદનઈ નવિ વલઈ ॥ ૫૪
 હમણાં હં બઈડી રાંધિયા તૂ તાકઈ નાટલ સોધિયા ।
 પહિલું બાલકે જિમવાં અજઈ પડી રહઈ પાએ તૂં પછઈ ॥ ૫૫
 બોહતુ બાંબજુ નવિ બોલીઉ વધી નીંદ્રનઉ ઢલુકઉ લીઉ ।
 જાગિઉ તવ માગિઉ પાછવા કોધઈ ધણિ લાગી, ધ્યાનવા ॥ ૫૬
 કાચઉ અન્ન નથી નીપનઉ જિમવઉ ગુજ્જ બલઉ જીપનઉ ।
 છોરુ જિઆ પછી ગુંદનઈ મીસું પછઈ મ દમિ મુહનઈ ॥ ૫૭
 વધી નીંદ્ર માહિ માગઈ ધ્યાન સી કહિ રે ગુઝનઈ ગઈ સાન ।
 જાંહની ધધસઈ આટૂ ભરિઉ લેઈ હાથઈ મારિવા ધરિઉ ॥ ૫૮
 તે ની જટિઉ જીપરઈ જામ તચકે જલિઉં ઈચ સવિ તામ ।
 નાકઉ વિગ્ર જાંધરટિઉ તેહ જાણિઉ શિખિનિ મારઈ એહ ॥ ૫૯
 દામઈ ઈગ નાસતુ જામ જાણુઈ રથે સી મારઈ આપ ।
 બોહતુ પુર બાહિરિ નીકલિઉ શિશુ જીવન જણી તેહ વલિઉ ॥ ૬૦
 ચાકુ દેવ મહારઈ ગયુ જલાધ્યારી જીપરિ શિર ઢિઉ ।
 થઈ સતુ તવ નિદ્રા કુઈ રજની પ્રહર કુહ તવ ગઈ ॥ ૬૧
 ગામમાંહિ ગાયને ધરિ પધસી ચોર લેઈ બહુ પરિ ।
 રત્ન હેમ રાણી કૃંગાર આત્મા અડવડ થિઉ બહુ ભાર ॥ ૬૨
 આવી તે પ્રાસાદમજ્જારિ મિતિઉં જૂઉ વહિચીધ ભાર ।
 લાગા વસ્તુ વહિચિવા જામ મહોમાંહિ કરઈ સમ તામ ॥ ૬૩
 ચોરિઉ ગુપ્ત રાપઈ જે કન્દઈ મદાદેવ પાએ તેહનઈ ।
 કહી એમ પેટીનૂ તાલ લાજેવા લાગા તતકાલ ॥ ૬૪
 આદળુ બોહું મસ્તક જેહ જાણિઉં ઈશિર્મિત છઈ એહ ।
 પાદજુ જાણિ પેટી ફેડિવા લાગા તે જીપરિ ત્રોડવા ॥ ૬૫

તેણુમ સમઠ જિંધિઉ દિજ જેહ દેવઠ સુહણાંભાંહિમ તેહ ।
 તાતી રામ ઝીસઠ આહણી હું દાઝું ન જિમું તેહ ભણી ॥ ૬૬
 આટ લેઈ ધ્યાઈ મારિવા અરે પા તું લાગી ડારિવા ।
 ખસવા લાગુ ન પાછ જામ ખીહનઉ આટૂ દેવી તામ ॥ ૬૭
 અરે પાઉ પાઉ હું જોઈ જવડ ગાદમ જીહિઉ સોધ ।
 જાણિઉં એર હઉ સમ લોપ કપટ માટિ એ ચિઉ રુદ્રકોપ ॥ ૬૮
 ચિંતઈ આકુલા ન લહઈ મારગ ખીહના ત્રાડા તે જિમ કાગ ।
 મોટઉ લાલ જીવીઈ આપણુમ ગયા તદૈત ધન મૂઝી ધણુમ ॥ ૬૯
 ચિર ફૂટઈ દિજ જીહિઉ જામ પેવઈ તિહાં અનુયાસઈ તામ ।
 સોવન મણિ માણિક દિગસાર દોડઉ માયાનઉ ગિઉ ભાર ॥ ૭૦
 ડોડિ પહિરણું ખાંધી મોટ સિરિ ધરતાં જેવડ ચઈ કોટ ।
 લયમય કરતુ ધરિ આનીઉ જાં જીવઈ તાં લગિ ફાવોઉ ॥ ૭૧
 આરતિ કરતી ધરની નારિ જાગૈતી જામડી ધરઆરિ ।
 દૈત આવડુ દોડઉ જિસઈ સાહમી આમી આવી તિસઈ ॥ ૭૨
 માયાતણુઉ જીતારિઉ ભાર પડઈ પાપિ ધન દેવિ તિન્હારિ ।
 ગઈ દગિર અવરજા સદી લગિમી આવી મંદિરિ રહી ॥ ૭૩
 આહણિ તેણિ શ્લોક એ ભણિઉ મુણી સૈત હૃદય રણુમણિઉ ।
 આજ લગઈ ચાલિઉ જઈ તેહ જાણિઉ જુથે દહિઉ તે એહ ॥ ૭૪
 ૭૫ ॥ આકરિમોકા મહાન લાભો નૃણાં લાગ્યોદયે બવેત ।
 પાદમિ પાદમિ ગિગ વિગ્રેણોપાસૈવા લક્ષ્મી ॥ ૭૫
 અણુચિંતિઉ લાગ્યઈ મહાલાલ નરનઈ હુધ વૃષ્ટિ જિમ આજ ।
 પાઉ પાઉ મોલતાં વાણિ ચઈ વિગ્રનઈ દારિદ્રહાણિ ॥ ૭૬
 પરમેશ્વરની જવ હુમ દયા તવ દાનવ દેવ કરઈ સવિ મયા ।

અતિ આરતિ તિહાં આનંદ થાય ચિંતિઉં ફલઈ વિધન સવિ જાય ॥ ૭૭

જે જોવા મુઠ લાલચિ હતી તે તેડઈ પ્રીતઈ ઝંપતી ।

પૂજઈ હેતુ મલયો એહ અંજન ફલખૂ પ્રતિ તેહ ॥ ૭૮

અહો પુરુષ કહઈ તું છઈ કવલુ કુલુ અમરાવઈ કિહાં તસ લવલુ ।

એ ફલ શિસિઉં ભેટિ તું કરઈ સુષુઉ મુજન માલી ઉચ્ચરઈ ॥ ૭૯

ક્ષિતપદ્મનગર તિહાં રાય દેવાદિત્ય ધર પાલઈ ન્યાયિ ।

લીનાવઈ રાણી સુત તાસ સુયુલુકર લલાકર જસ ॥ ૮૦

વડા પુત્ર ને બીજા ધણા ઐતેહરી કુટંબ નહીં મણા ।

એક દિવસ એક રાણી તણુઈ જિમવા પુહતઉ શૃપ અંગણુઈ ॥ ૮૧

બહુ પ્રતિ પતઈ પ્રીણુઉ રાય આપધ ધાલિઉં ભોજનમાંદિ ।

કામણુ દગિઉં જિમિઉં જેતલઈ રાજ શુક હોઉ તેતલઈ ॥ ૮૨

રાજભોક ઐતિહર માંદિ હાહાકર નયરિ સવિ થાય ।

તે રાણી રાધપુત્રે મિલી ધણુઉ વિગાઈ કરી આકુલી ॥ ૮૩

દેસ બાલ તે કાઠી નાગિ મઈલાં રાજમુલખિ ને પ્રકારિ ।

પૈવી થયુ ગઉ કુખ ધરઈ લાગઉ કર્મ ભોમઈ નિસ્તરઈ ॥ ૮૪

નિર્તંબિની પુત્ર પતિ ભાય પીતરીઆ વલ્લભ કણુમાંદિ ।

વિસનિ વિલુધી મારઈ સહી કામાકુલ નહ સગપણુ નહીં ॥ ૮૫

આલિંગઈ અન્ય અન્ય સિઉં રમઈ જોઈ અન્ય અન્ય મનિ ગમઈ ।

શમે અન્ય મનાવઈ રાધ અન્ય પ્રાણિ અન્યસુઉં સોઈ ॥ ૮૬

સુતી ચિત્તિસુ ચિંતઈ અન્ય દોસ અનેરાં દઈ ચલ મનન ।

કણુઈ ધીડિ વિખાતા ધરી અશુચિ જૂદ માયાની મદી ॥ ૮૭

પટરાણી લીલાવઈ જ્યે ઉત્સગિઈ શુક રાખઈ તેષ ।

કરઈ શોક ઉપાય નવિ લલઈ શુક ગાજ તેહ પ્રતિ કહઈ ॥ ૮૮

ક્ષણિ ક્ષણિ કાષ્ટ દેહિ મુક વદ્ય સુણી પુન સદ્ દોષ હદ્ય ।
 વિણ બોગવિહિ ન છુટ્ય કર્મ કિમ કીમય વિષમ એ મર્મ ॥ ૮૯
 કર્મ આગલઈ ન યે સપરાણુદિ દેવ દાનવ અનય રાયરાણુ ।
 નીરૂપ ધરિ વહિહિ હરિચ્છદ્ય લાલડી મગ્ધુ લાધહિ મુદુદ્ય ॥ ૯૦
 કર્મિમઈ રામ મધુ વનરાસિ ચિદ્ર કેનક ખારુ જવરાશિ ।
 નધુષ નાગ કપાલી ઇશ માધવ ઋષિ શ્લી શરિ સીસ ॥ ૯૧
 પીઠપ ભિક્ષા લઈ વનિ લમય બલિ પાપાલિઈ શિપિહિ ખમય ।
 ફિરય સર હગિનઈ અવતાગ તેહ અગણિ ર્મનઈ જુહાર ॥ ૯૨
 શુક રૂપય ગય મરિવહિ રૂપ નારીચગિત વિકટ મનિ ધરય ।
 અતેક ઉપાય જોયા તેણઈ કરી પુરુષ રૂપ નવિ આવિહિ ફિરી ॥ ૯૩
 સવિતાચગિત જાણુય જ્યોતિષો મહચરિત શુષ મૂકય નિષી ।
 તારાચરિત મહજુ જે હોય જાણુય નારિચગિત ન પ્રાય ॥ ૯૪
 મગ્ધુ સન્નઈ રાજા રૂપ ગજવર્ગ વિહવલ ચિહિ ફિગ્ધ ।
 તેતલઈ એક પુરુષ ભિતગ્ધ મનણિ ચિહી જનવિજ્ઞમ ધરય ॥ ૯૫
 આરી ગહિ આગલઈ રહિહિ ૬ કુવચ્છ નામ મુનિ કહિહિ ।
 શોક શમાવહિ રૂપ સાસતા કરુ રાહિ જિમ આગય દતા ॥ ૯૬
 તેહને વચને હરિવિહિ સદ્ કીધી કુલચ્છદિ કારી ખર્ ૧
 દિન સાતમય દેવાદિત શૂપ તતપિણિ હજીહિ મહજ સરૂપ ॥ ૯૭
 રાજબુવનિ નવર સવિ માંહિ લોલાવતી હરિય નવિ માય ।
 મનનહિ ગોક ટલિહિ નૃપ હવય કરજોડો તાપસનઈ સ્તવય ॥ ૯૮
 સદા સાધુનહિ દર્શન લનહિ દર્શન સાધુ તીગય કેવલહિ ।
 કાન કેતવે તીગય ક્ષય કન તતકાલ સંતનઈ મિયય ॥ ૯૯
 બાવઈ મુતિ ગજાઈ કહી તાપસ પ્રતિગોધય નૃપ ગ્હી ૧

શિલાસિરીખી નારી હોય ખૂંધ આપઈ બોલઈ સોય ॥ ૧૦૦

સ્ત્રીકૃપાઈ ગર્ભનઈ વાસિ બાલપણઈ યૌવનનઈ પાસિ ।

વડપણિ રોગ સોગ બય હાણિ સરઈ મુખી જીવનહીં જાણિ ॥ ૧૦૧

જલિ વન્નમય દેહ એ હોય છુદઈ અધિર ચિત્તનું જોય ।

ધન અનિત્ય મરણુ છઈ પાસિ કરિવઈ એક ધર્મ ઉદ્ધાસિ ॥ ૧૦૨

એ ક્ષિયોગ જાણિજો વિયોગ સંપદ સર્વ વિપદનુ યોગ ।

જે આનંદ તે પછઈ વિપાદ જનમ પ્રતિષ્ઠ મરણનઈ વાદ ॥ ૧૦૩

મીની પરિ તાહઈ છઈ જરા હેરઈ રોગ શત્રુ પરિ ખરા ।

ભાગઈ ધડઈ નીર તિમ આય લોક ન ચેતઈ અચિરજ થાય ॥ ૧૦૪

ધમ પ્રતિબોધ સુણી રાજન મનિ વધરાગઈ થિઈ સાવધાન ।

તેડી મુતનઈ દીધઈ રાજ આલિઈ વનિ ધર્મનઈ કાજિ ॥ ૧૦૫

સ્ત્રી સાથઈ તાપસ વ્રત લીઈ વસિવા કાજિ ઉડવઈ કાઈ ।

રહિતાં તાપસનાં કુલભાદિ તપશ્વિની રાણી તિણિ કાદિ ॥ ૧૦૬

આગઈ ઉદરિ અજઈ તસ ગર્ભ પૂરે માસિ થયુ તે વરધ ।

દેવાદિત્ય રાણી પ્રતિ કહઈ લજ્જા કારણુ મુઝ મન દહઈ ॥ ૧૦૭

અપયશ એક ધર્મની હાણિ કહુ સાચૂં મ કરુ મનિ કાણિ ।

કર જોડી રાણીઈ કહિઈ ગજભાદિ ઉદર એ રહિઈ ॥ ૧૦૮

મઈ તપ પ્રહિવા છાજ ધરી ગર્ભવાત તેણુઈ નવિ કરી ।

ઐતરાય ધર્મના માટિ છાજ સાથઈ રહિવઈ અઘ વાટ ॥ ૧૦૯

પૂરા માસ થયા જોતલિઈ પુત્રી પ્રસવી દિન કેતલઈ ।

રાણી સ્વારોગ થિઈ ગૂર્મ કેહનઈ મૃત્યુ ન મેહલઈ સહી ॥ ૧૧૦

મુખઈ દુખિઈ મરણુ તે હોય યોગી નૃપતિ ન છૂટઈ કાઈ ।

મરઈ નહીં અજનમિઈ જોદિ કરુ અજનમિઈ આદર દેદિ ॥ ૧૧૧

સુણી શોક પીડિત હું કરંઈ મધ્યમ આંખિય આંસુ ઝરંઈ ।
 અધમ પેરિ શિર કૂટઈ બાણિ કરંઈ ધર્મ વિવેકી પ્રાણિ ॥ ૧૧૨
 ઈંડી શોક પાલંઈ પુત્રિકા તે મોટી હૃંઈ આત્રમયિકા ।
 અમરાવતી નામ તસ દીર્ઘ રૂપંઈ રતિનું આનંદ થયું ॥ ૧૧૩
 સર્વ કલાઈ સરસતિ હરી લીલા ઇંદ્રાણી અવતરી ।
 કામદેવનું નવયૌવન પામી ઉતમ કે તે દિનિ ॥ ૧૧૪
 તેહનું રૂપ કિસિઈ કવિ કહંઈ દેખી અપહર હારી રહંઈ ।
 વેણુઈ છત્ર વાસિગ નાગ લાગિઈ લીલિ રસાતલ માગ ॥ ૧૧૫
 સીંચઈ પૂરિઈ જે સિદ્ધ રાહુ કેવુ તેણુઈ છના જૂર ।
 શિરિ ગૂંથી સોવનરાષડી જૂઠડિ કામ પડંઈ આપડી ॥ ૧૧૬
 દીક્ષી પીપલિ દેસરિ કરી કદંબવેલિ શયિ પાપત્રિ ફિરી ।
 મત્ત ચકાર નેત્ર દગ સાર ગદ્યસજ્જ નારિંગ રસાલ ॥ ૧૧૭
 નાસા દીપસિખા નિર્મલી શોભંઈ સોવનકૂલી મિલી ।
 કુંડલ મણિમય લહિ કંઈ ધાનિ કામી હરિણુ પાસ તે માનિ ॥ ૧૧૮
 પૂર્ણ ચંદ્ર મુખ અધર પ્રવાલ દેતપીતિ મુક્તાકલ માલ ।
 કિંચુ કંઈ હેમ મણિ હાર દોહા સિરીકંકલડિ સાર ॥ ૧૧૯
 હૃદયચ્છન્ન ગગડુંમાકાર કુચ બિડીકલ ઉપમા પ્યાર ।
 કામરાવ તણી પટકુટી ચોલી રહી જીપરિ પરગટી ॥ ૧૨૦
 જે કુપ વિચિ મુચતાકલ હાર તરિણુ લોક વસિ કરિવા માર
 કિંતુ જાપ કારણિ જપમાલ રાખી જપિવા હૃદય વિચાલ ॥ ૧૨૧
 બાહુબેય કમલનાં નાલ રત્નજડિત બહિરખા વિશાલ ।
 હેમચૂડિ કંકણુ મણિ સાર મુગની ફલો કીચુલિ અનુકાર ॥ ૧૨૨
 પહિરી રત્નખચિત મુંદડી પુદગી કામ જીપરિ ચડી ।

ત્રિવલ્લી ઉદ્ધતિ રામની ગાજિ ગ્લની નીક નાભિસરમાહિ ॥ ૧૨૩
 કટિનું લોક જાણિ કેમરી નિર્તમલાગ મૂકિઉ ડગિભરી ।
 વિદ્ય કમલોદય જગલાગ જીરજીવ દુઝા જિમ નાગ ॥ ૧૨૪
 જીવા દેવિ થીલ આકાર અણુ મેઉ કમલદલસાગ ।
 નૂપુર હંસ અરણિ રણુગ દંસી જિન બુગ્ગિ જણુકાર ॥ ૧૨૫
 પયતલિ અષ્ટઉ અલતારંગ જગ વીજીએ અંતુલિ રંગ ।
 પીતામ્બર પદ્મિરિઉ નવ અંગિ જીપરિ ઘાટ ધરી નવ ડંગિ ॥ ૧૨૬
 મોવનચંપક અંગનઉ વાન પદ્મગંધ રવેદ ઉપમાન ।
 શિરિમાલા આલતી ગ્રીધ કગતલિ કેતકિ પરિમય ઐષ ॥ ૧૨૭
 મુખિ તંત્રોલ કપૂર મહિમદિષ ચંપક દામ ગનઇ લલલહિષ ।
 મૃગમદ કેસગ સુ ધનસાર અંદન લેષ અંગિ છઈ ઉદાર ॥ ૧૨૮
 નિરપતી જન મોહક સર્વ હમતી જીતારક રતિગર્વ ।
 વાણિ સુરસ વદનિ ઉચ્ચક્ર આવીતી હંસગતિ હરક ॥ ૧૨૯
 આગલિ આહુપાસિ લજ ઐધિ કેસપાસિ નગ મૂકઈ રૂંધિ ।
 કણ્ણપાસિ બિહૂં પખિ રૂંધાઈ સુરનગ નમ આમલિ કિમ જન ॥ ૧૩૦
 આલા તેહ વ્યાધ પગિ ગદક જામહિ ધનુષ કટાક્ષ શર મહક ।
 જનના મનમૃગ વેધક રહી કાલગાણુ કામિની કહી ॥ ૧૩૧
 લલિમી નેત્રિ વગી સર્વદા મુખકમલિ એકક સારદા ।
 લીના અંગિ તેહનઈ રમક લજ્જાકાતિ પાપલક જમક ॥ ૧૩૨
 વ્યોમક ધનદિ એકદા દીક કન્યા રૂપિ મોહકિ તે ધી ।
 માયક ધનદ રાજગુણિ દીક કન્યા ધનદિ ન રમક લીક ॥ ૧૩૩
 વલી ધનદ દેખાડક લોભ નરિણુ રત્ન સુરદલ અતિરોભ ।
 દેઈ અગ્નિક કદક પ્રભાવ એકરતિ જલવિધન અભવ ॥ ૧૩૪

બીજા રત્ન અગ્નિભય દલપત્ર ત્રીજા ભૂત પ્રેત નવિ છવત્રી ।
 મનવંચિત દ્વિ દુષ્ટ સિદ્ધિ અમરાવતીનં આપી ઝલ્લિ ॥ ૧૩૫
 ધનદેવ વધ્યાવિઠ તામ કહી કન્યાનં બંધવ નામ ।
 તુ માહરુ સહોદર સહી તિમ રક્ષા કરિ જિમ ભવ નહી ॥ ૧૩૬
 મનિ વિક્રમ ધનદેવ મુકીડે તુ મુઠ બહિનિ પ્રેમ ઇમ શીડે ।
 તેહ તણી રક્ષાનં અર્થે જલ પૂગિત સર કીડે સમર્થિ ॥ ૧૩૭
 મુગશકત તેહ સરમાદિ કરિક માગ પાતાવઈ જાઈ ।
 તિહા વાસાર વસ્ત્રિઈ ભરી મુકયા મણિ માણિક ધન ધરી ॥ ૧૩૮
 પૂજિત ધનદ પાસિ ઝલ્લિનાહ ડુમરીનં કિહા હુસન વિવાહ ।
 અલ્પનં મનિ ટાલઉ સેરેહ અવધિયાનં જોઈ તેહ ॥ ૧૩૯
 મહાકલાધર જગત્ નામિ વગ એહનં હુસન ધણુઈ હામિ ।
 કલપ મુનિ પ્રેમ જણ્યાસન તેહ વલન ધનદ વન કીતરિ જોઈ ॥ ૧૪૦
 જાતી વકુલવૃક્ષ તયિ તેવ રહિઉ દેખિસન કન્યા જોઈ ।
 તે વગ એહનં જાણુ સહી નિજ થાનકિઈ ધનદ ગિહ કહી ॥ ૧૪૧
 વગકારણિ તે અમરાવતી દિસિ સનથઈ હીડઈ જોયતી ।
 કબજ વનમાહિઈ સર પાસિ કદા વૃક્ષતયિ નીચ ધરવાસિ ॥ ૧૪૨
 રમિવા મિસિઈ જોઈ વગ વાટ તેહનુ કુવનં તસ માટિ ।
 આવિઉ અમરાવઈ મોકરિઉ કરી બેટિ દલ તુલનં મિલિઉ ॥ ૧૪૩
 ધનદદત દલ જાણિઉ એહ કરી પસાય પેખ્યારુ ગેહિ ।
 હરિપિઉ ક્ષિપ્ત હર્ષઈ ધણુઈ ચડિઉ પ્રમાણિ ચિતિઉ મનતણુ ॥ ૧૪૪
 ક્ષિપ્ત માલી સ્થાયઈ ગણુ જલિ પાયાલિ પુદગુ થયુ ।
 સનમુખ આવી અમરાવતી દષ બહુમાન અમત જોનતી ॥ ૧૪૫
 સ્વાગત બિદાસન તે રચઈ બેજલિ કરી આનંદઈ મયઈ ।

પ્રેમદષ્ટિં ભેષ પ્રિય રૂપ દિરિ અવતરિકં દેવનું સ્વરૂપ ॥ ૧૪૬

આવહિ બધંસુ લિહિ શીતલ નીર કાં અમૃત નવિ બોલહિ ધીર ।

સેવતિ સાર દીજ્યં દાન વાધ્યં પ્રીધિ જહિ લાધ્યં માન ॥ ૧૪૭

અમરાવતીયં પ્રતિપતિ કરી રચિહિ પ્રણામ હેજ મનિ ધરી ।

શ્ચંદ્ર કન્યાનય કહ્યં વાત ભદ્રે કિહાં ગુહ્યારુ તાત ॥ ૧૪૮

તેહનંદ મિલવા જાજિં અહં કૂલજડ નય સીખ દિહિ ગુહ્યે ।

કન્યા કહ્યં માલીનયં એહ વેગઈ આશ્ચિ પિતા મુખ ગેહિ ॥ ૧૪૯

મૂર્છા રતનધરે સુદરી તિહાંથી ચાલિહિ રવિ મનિ ધરી ।

માલી નીસરયં જલ વચિ ચર્ચ કહ્યં શ્ચંદ્ર આવય વહી ॥ ૧૫૦

આગલિ માલી ચાલિહિ જાજિ આવિહિ અર્ધમાગિ જલમાહિ ।

પૂ કિંઈ શ્ચંદ્ર મત્સ્યઈ ગલિહિ કૂલજડઈ તે નવ કલિહિ ॥ ૧૫૧

ગોઠઈ બક્યં મત્સ્ય તે ગહિહિ ગૃહ્યં ઝડપી બક તે લીહિ ।

તે આકાશયં જાડી ગયુ જાગુ કૂલજડઈ નવિ લહિહિ ॥ ૧૫૨

કૂલજડ પૂક્યં તવ ભેય નવિ દેખ્યં શ્ચંદ્ર જલિ સોય ।

બડૂહિ ભેવા પાછહિ વલય સધલય જલમાંદય આફલય ॥ ૧૫૩

પુલિહિ ધણુહિ ન લાધુ તેહ પશ્ચાત્તાપ ધૃતઈ જેહ ।

પાછહિ વંલહિ કન્યાનય કહિહિ જલમાહિયં વિષન જે થયું ॥ ૧૫૪

મૂર્છા પામી અમરાવતી પાછહિ બડૂહિ ગિહિ અતિગતી ।

સમાચાર રવિનય વીનવય તે આવય અમરાવય કંદુય ॥ ૧૫૫

ઝનિ પેપઈ મૂર્છાગત ચર્ચ ગોચય ધણુહિ જીપરય રહી ।

કૂલજડ લાજુ નેવાય વાલય વેત ચંદ્રનરસ લાય ॥ ૧૫૬

કરી સચેત મૂર્છા નીગમી રાદન કરય દેહનય દમી ।

દશિતલાવિદશિ વનિ લગય દશિનીય લવણિ રહિહિ નવિગમય ॥ ૧૫૭

ભૂષ તરસ નિદ્રા રતિ ગર્ભ ભૂષણ સ્નાન પાન રુચિ નહીં ।
 વિરહ તાપિ આકુલ થઈ ફિરક શીતલ ઉપચારઈ નવિ કરમ ॥ ૧૫૮
 ભોજન ભૂષણ હૃદિ અથ મહઉ પત્રનિ વાસ અથ વન વિચિ રહઉ ।
 પ્રિય સંયોગ જિહ્વાં તિહ્વાં રાજ ગુણવંતાંનઈ અવર ન કાજ ॥ ૧૫૯
 દ્વ । સારસડાં મોતી ચિણુઈ ચિણુઈ છુ મેદલઈ કાંઈ ।
 વલ્લભ માણસ જહિ મિલઈ મિલઈ છુ વિહડઈ કાંઈ ॥ ૧૬૦
 ઈકે વાહલાં માણસ વિના ભેદલગભારિ નેહ ।
 જહિ પુહવીલોકે ભરી અહનઈ અટવી તેહ ॥ ૧૬૧
 જેમ ન વિલગૂં અંબહલિ કિમ લોખઈ વેધ્યાઈ ।
 ભેદક અસિ કમલઈ ભલી આકિઈ કિસઈ મુદાઈ ॥ ૧૬૨
 વરિ એ પ્રાણુ બધા ભલા ગુણવંતાં સું વેધિ ।
 પ્રાણુ ભવંતરિ પામીઈ પજિ લહીઈ તસુ વેધ ॥ ૧૬૩
 આસાલુધ પતંગીયા દીવઈ પડીવ મરિતિ ।
 વેધિ વિલૂધ્યાં માણસાં મરણુ ભયિં ન ખીહિતિ ॥ ૧૬૪
 પાવસકાલિઈ આલિપૂં યૌવન વણુઈ દરિદ્ર ।
 પ્રથમ સનેહિઈ વિરહ જે તપહઈ દુઃખ સમુદ્ર ॥ ૧૬૫
 સજ્જન સહિજઈ દુખખલા જણુ જાણુઈ સીદાઈ ।
 જાસ હઈઈ સારણિ વહઈ તે કિમ મતા યાઈ ॥ ૧૬૬
 રણુપડલડ નઈ ભટકડ વલ્લભતણા વિછોહ ।
 તિન્નિ ધણુકા જે સહઈ તે જાણેવા લોહ ॥ ૧૬૭
 રે વિહિ મગ્ગૂં કિંપિ છુદ જહિ મન વંછિય દેઈ ।
 નેહઈ બાપ્યાં માણુસહ મા વિછોહ કરેય ॥ ૧૬૮
 હમ ભલીલા દેવનઈ દેતી મૂરઈ નિતિ ।

રોતી રાષ્ઠ રાજ્યવિ દહધ દીકુ પતિ ચિત્તિ ॥ ૧૬૯
 દિન ભધ જણુવત્તડી પણિ રત્તડી ન ભય ।
 ધક રાગી નઈ રાગીયાં સહજ સરીયુ ઉભાય ॥ ૧૭૦
 ધમ અમરાવર્ષ કાલ નીમમધ દુકખઈ અન્નપાન નવિ ગમધ ।
 એતલઈ જેલ શુદ્ધઈતે તે પેટ લરધ ચિયુ અતિ દુકખીઈ ॥ ૧૭૧
 વ્વાકુલ ભારિધ મોટધ વૃક્ષિ ખઈઈ કાલિ પસારી પક્ષિ ।
 તેતલધ કોએકે આવિઈ વ્યાધ તેણુધ ધંખી ક્ષયલ લાધ ॥ ૧૭૨
 અતિ મોટઈ તરુ ઊપરિ રહિઈ દિવી આ હેડી મહિમહિઈ ।
 તાકી તાણી મૂઠિઈ બાણુ લાગૂં જૂમિ પડિઈ આ પ્રાણુ ॥ ૧૭૩
 પડતધ ગૂંધીધ તે બક વમિઈ બકધ મત્સ્ય નાખિઈ જે નિમિઈ ।
 મત્સ્યધ નાખિઈ નર તતકાલ મૂઠિઈ પડિઈ ચર્ષ વિકરાલ ॥ ૧૭૪
 વ્યાધધ જલિ ખોણુ તસ કાય પત્રે કીધઈ શીતલ વાય ।
 બઈઈ સાવધ્યાન તવ ચયુ પૂજધ આહેડી આગસિ રહિઈ ॥ ૧૭૫
 તેણુધ વૃક્ષાત આપણુઈ કહિઈ પ્રોતિધ વ્યાધ તેડી ધરિં ગયુ ।
 રનાન કમલી બોજન કીઈ તેણુધ દિનિધ અંબ તિહાં રહિઈ ॥ ૧૭૬
 વિશુ રાષિઈ દૈવથી રહધ રૂઝ રાખિઈ વિધિ તે દહધ ।
 હર્ષવિષાદ ન કીજધ કિસિઈ પૂરવ કર્મ મર્મ છધ ધસિઈ ॥ ૧૭૭
 સધલધ પવિત્ર ધીર તૂ જાણિ પાપી ખીલતકે રહધ નિર્વાણુ ।
 સુખીવા જિહાં જાધ તિહાંસુખ દુખીયા જિહાં રહધ તિહાં દુકખ ॥ ૧૭૮
 સધલધ દેસિ દૃષ્ટ જીજલા સધલધ સિદ્ધ ગુણ્ય આકુલા ।
 સધલધ અર્ધ મરણુ નધ જરા ભોગવૈત નિમ ભોગી પરા ॥ ૧૭૯
 તિહાં વ્યાધિધ આવજિઈ ધણૂં ગિહિ થાનકિ જિહાં સુવાતણુઈ ।
 મધ્યરાત્રિ ચર્ષ જોતલધ જાગિઈ અંબ જોઈ છલધ ॥ ૧૮૦

વ્યાધિમુતા બિ પહુરનમ સમમ ધરખાહિરિ નીસરમ નિમ્મહમ્ ।
 અંબડ જોવા પૂંઠિમ થાય આગલિ દેવમ્ મારગમાહિં ॥ ૧૮૧
 આગમ નારિ ત્રણિયુ છમ મિલી સિતીમુતા નાગિણી એક ભિલી ।
 વણિગમુતા સોહી તિણિ કાય રામતિ ત્રીજી ધ્યાલણિ બપ ॥ ૧૮૨
 રમા વ્યાધની તેડી ત્રણિયુ આવલિ સખી કહું તુલ કણિં ।
 જોહિય વ્યવહારી ધરિ જઈ આપણિ એકડાં પેલું સહી ॥ ૧૮૩
 નવલખપાટણ પાસઠ તિહાં કાજમ અંબડ આવિલિ જિહાં ।
 મનસુ ચિંતમ એ ભલ વાત ઇજા પુહતી મિલિલિ સંધાત ॥ ૧૮૪
 તે સંધી નારી ઇમ ભણુમ એક સખા જોઈમ આપણુમ ।
 તેહ વિના કિમ તિહાં જવાય ઇમ કહિ અખરૂપિ તે થાય ॥ ૧૮૫
 ચારમ આઠી પાછી ફિરમ મનમ જાઈ રામતિ કરમ ।
 જાગી તેણિ અરિત જે કાઢિ અંબડ પેવમ જાનુ રહિલિ ॥ ૧૮૬
 તવ અજરૂપ અંબડમ કીલિ બરખરાટ વિકટ તવ કીલિ ।
 મહાકૂર શખદ તે સુણી ત્રાડી સધલી ગઈ ધરખણી ॥ ૧૮૭
 પ્રાતકાલિ વધી તે મિલી કરમ ગૂઠ માહોમાંહી મિલી ।
 આપણુ રાતિમ રમતાં હતાં પાડિલિ ત્રાસ કેણુઈ અણુચિંતાં ॥ ૧૮૮
 ન જાણીમ ખીલાબ્યાં કેણિ જોવા રહીમ રાતમ તેણિ ।
 સર્વ જાણુસમ જે કુઈ વાત હેરમ રહિલિ સખી સંધાત ॥ ૧૮૯
 અંબડ અલગકે વાત તે મુણુઈ મનમ ભલું મનસું આપણુમ્ ।
 હિવઈ એહનમ વિજોઈ સાય ॥ હું વીર જલિ પાલલિ વાય ॥ ૧૯૦
 વધી તિમ જ તે રાતઠ મિલી દીવી હાચિ રમમ જીજલો ।
 અંબડ ઉતકટ જોકડ રૂપિ સધલી થીની મૈત્ર સરૂપિ ॥ ૧૯૧
 તે કન્યા મનિ વિરમવ હુઈ ખીલની જોલમ સાહમી રહી ।

દેવ મહાપુરુષ તઉં કાવ અઘનઈ સઘ કારણઈ વિગોષ ॥ ૧૯૨

હોસઈ પ્રાત લોક દેવિસઈ તાહડું રૂપ પ્રકાં તૂ ઇસિઈ ।

ફાકટ ડાંઈ વિરૂપિઈ અલ લાગઈ લાજ વીનવઈં ગુલ ॥ ૧૯૩

કહિવઈં કામ કુષ્ઠ તે કહઈ મકઈ દીન અઘનઈ સિઉં દહુ ।

પાપ પડીનઈ મીનતિ કરું દિઉં અનુગા તે સિરિ ધરું ॥ ૧૯૪

અંખડ મીકઈ મોટઈ દેલ ભેઈ હલ્ય રૂપીઈ દુખ ।

પુરુષકપટ લાકડનઈ પોલ પાગ ન પામે કાઈ નિટોલ ॥ ૧૯૫

અજ રૂપઈ અંખડ ઇમ કહઈ હું ભડવીર અરે સહ લહઈ ।

દેઈ ખોલ કરુ જઈ ગુલે મુણુકે કામ દહુ જઈ અહે ॥ ૧૯૬

નવવખ પતનિ બોહિઅ ધરે રૂપિણિ પુત્રી ચૌવન ધરે ।

એકવાર ગિઉં હું તેહ બાગિ રૂડી પરઈ દોડતે તેણિ નારી ॥ ૧૯૭

મુઝ જેવડી અજ તહે યઈ આપણિ એકાં મિલીઈ જઈ ।

તે દેવનાં મુઝ વંજિન કરુ સાથી યઈ એ બોલ દિઉં વરુ ॥ ૧૯૮

તઉં વૈભાણી હોડઈ સડી મઈ એ વાય સાય ગુલ કી ।

તઉં તેણીઈ સવિ ભિગી કરિઈં વસનૂં વચન એહ ઉચ્ચારિઈં ॥ ૧૯૯

તઉં જે કહઈ તે કઠિવઈં અહે વેમઈ બંધન હોડઈ ગુલે ।

તઉં હોડી સવિ નીચ વસિ કરી અજરૂપ તસ કીખાં ફિરી ॥ ૨૦૦

વદઈ અજ વીર મુણી વાત તિહાં જતાં યાઈ તનુધાત ।

પશુ પખી પદસઈ તિણિ ચાર નારી (નર)નઈ નહી પદસાર ॥ ૨૦૧

તઉં અંખડ અજરૂપિ સાથિ સવિહૂનાં મન કીખાં લાયિ ।

વિદ્યાજલિ તિહાંથી નીસરઈ ચારઈ અજ મારજિ સંચરઈ ॥ ૨૦૨

નવવખ પાટણિ કુણુમાદિ ગયા બોહિઅધર દહિઈં તવ યયા ।

તિહાં દાવિઈ રૂપિણિ આવાસ જણે વિમાન દેવતા વાસ ॥ ૨૦૩

પાપાસિ ગઠ છઠ ત્રેઅક તણુઉ દિરતુ જલારીદક તિહાં ધણુઉ ।
 ઉચઉ સપતભૂમિ આવાસ પંચ સહસ સુશટ રહઇ પાસિ ॥ ૨૦૪
 ધજ પતાક બપરિ. બજલઇ ધરમાંહિ મણિ દીપક બલઇ ।
 મોવનતણી ઉરડી જિહાં બાંધી રહઇ માટી તિહાં ॥ ૨૦૫
 હેખી કીઅડ અચિરજ ચાય કિસિઉં ૩૫ કિસઉ ગુણ મહિં ।
 ગુણ માટઇ આથ સદ્ લહઇ નિગુણ ચિકી નર વિરચી રહઇ ॥ ૨૦૬
 જોહ વિના નવિ ચાલઇ કામ બહુ અવગુણનું જુ હુઇ કામ ।
 આણીજઇ તસ આદર કરી અગિ જેમ બોલઇ જઉ પુરી ॥ ૨૦૭
 મોટિમ પામઇ ગુણથી જોય નીચ કુરૂપ વસ્તુ જઉ હોય ।
 કરતૂરી ગૈધ મહિમાય સવિ પરિમલથી અધિકી ચાય ॥ ૨૦૮
 ધાલિઉ હેમધંજરનઇ ધાટિ મિત્રાગમન લહઇ તસ માટિ ।
 કુત્સિત ૩૫ કાક ગુણભણી તિમ માંકડી વાણિ ગુણ તણી ॥ ૨૦૯
 ભણીસઇ એહની કિમ વાત એતલઇ મિલિઉ સર્વ સંયાત ।
 રૂપિણિ સરિસ પ્રેમ સિઉં લિલઇ સહીયર સવિ ગોઠિઉં તિહાં મિલઇ ॥ ૨૧૦
 રૂપિણિ પૂજઇ સહીયર સુણુઉ અભિનવ વેષ કિસિઉં ગુહાતણુઉ ।
 છાલી આરિ ગુહાં પાંચમી મોટી અગ એહ કુણુ દમી ॥ ૨૧૧
 સુખ મોડીનઇ આરઇ હસી તઉં એહ વાત ન ભણુઇ કિસી ।
 હે રૂપિણિ અભનઇ બોલવઇ કરઇ ઉવપતિ અભસિઉં હવઇ ॥ ૨૧૨
 આગઇ તઇ દીડી છઇ એહ હવણાં કહઇ ન બાણું જેહ ।
 અભનઇ વાહઇ તેસ્યા બાણી જે કહઇ એહ ન દીડી સુણી ॥ ૨૧૩
 અમરય સિઉં તવ રૂપિણિ કહઇ અરે કહી ઇ દીડી કુણુ લહઇ ।
 ગુહનઇ હં વાહું તે કિસિઉં અવિચારિઉં સિઉં બોલઉં ધસિઉં ॥ ૨૧૪
 તઉ સખલી બોલી તે સહી સાચ સાચવણી અગી નહીં ।

એ તાહરુ હામ ઇમ જાણી આપિષ લલમ કલમ નીચ વાણિ ॥ ૨૧૫
 વધી રૂપિણિ નવિ જાણુમ કેમ લીલાણુતિ એ સાચઉ એમ ।
 સમયાણી આગણિ તૂં પેટ સિઉ ઉત્તવમ છપમ નહીં નેદિ ॥ ૨૧૬
 એણુમ મેલી નવિ જાણુઉ અલે કુલુ જકારુ કલઉ છડિ ગુલે ।
 વવણુ રૂપિણિ કલિ રે ડિઠિ માહરુ હામ કીકુ તે ભંડિ ॥ ૨૧૭
 ગુલે માલિષ બોલમ સવે જૂકુ હવઇ ધણઉ મ મ લવે ।
 સર્વ વાત એણુમ અમ કલ્પી ગુમ ચરિત્ર ગલિઉ એ લલી ॥ ૨૧૮
 અલનમ ગુલ મરિ સ્વાવિઉ એલ વધી કલિઉ મુઝ વંચિત જેલ ।
 કરિયો સાધી યાધો ગુલે ગુ ગુમ ચંચાં છોડઉ અલે ॥ ૨૧૯
 વધી કલિઉ નામિષ લગવીર તાહરમ ઉલ્લસીતુ હમ ધીગ ।
 એ ગુલનમ વંચિત આપિસમ મનોબિલાપ એલથી પુલચિસમ ॥ ૨૨૦
 એણુમ સવિ અલ આગણિ કલિઉ એલથી અલે વિટંજણુ લલિઉ ।
 વિલ્લપાં કલિઉ ન મૂમ યા બોલ અલારુ લીધઉ તા ॥ ૨૨૧
 સાથિ આવી ગુલે રૂપિણિ ધરે મુઝ મનરંજિન કરિઉ સિરે ।
 ગુલ ચિદુનંઈ ગુ મૂકઉ સહી એ મુઝ બોલ અન્યથા નહી ॥ ૨૨૨
 એલ કારણે તઉ અલે એ સાથિ આઆં હવલ વાત ગુલ હાથિ ।
 સુણી વાત રૂપિણિ જામજીત ચમ બોલક લીપડિ દઈ ચીત ॥ ૨૨૩
 રૂપિણિ મત જકર સિઉ વમ કિલઉ વિલ્લપ ઉપાયુ હલમ ।
 અહો મેવ જઉ તૂ લિડવીર કલિઉ સાચુઉ જિસિઉ જલવીર ॥ ૨૨૪
 મુઝનમ લોકમાલિ કિમ મુખ્યા વિટંજના જિમ લાગી દમ્યા ।
 ગઈ રાતિ હિવમ કુઈ પ્રભાત દીસમ પ્રાણુ ચૂકિયા વાત ॥ ૨૨૫
 પામ પડી વીનવડ અલે રૂપવરૂપ પ્રકટ કહુ ગુલે ।
 પરવણિ અલે હિવલ કર પ્રભાત ગુલ દર્શન હોઉ આલ્લાહ ॥ ૨૨૬

તાહરમ્ વશિષ્ઠ અંતરે હૃદયે સહી તેહનઉ ભાવ સાચઉ મનિ લહી ।
આપ રૂપ પ્રગટિઉં તતકાલ અંખડ દોડઉ કામ રસાલ ॥ ૨૨૭

તેણુમ્ રૂપઇં સુસનેહી ચર્મ રૂપિણિ મોહ પામીનમ્ રહી ।
હે સ્વામી કહિઉં છું છઠ કવણુ અંખડ મોલમ્ વલણું વયણુ ॥ ૨૨૮

ગોરખયોગિણિ તણુમ્ પ્રસાદિહું હૃદયે સિદ્ધ પુરુષમાંહિ આદિ ।
સર્વ વિશ્વ મુઝ કર તલિ અજમ્ અહો સિદ્ધ રૂપિણિ કહમ્ પજમ્ ॥ ૨૨૯

તું સિદ્ધ કહેસિ તેહ મુઝ કહમ્ કહિવા અંખડ અવસર લહમ્ ।
રૂપિણિ મુઝ નવલય માકડી આપુ જઉ તઉ ન રહું થડી ॥ ૨૩૦

તવ મોલમ્ વલણું રૂપિણી સાંભલિ સિદ્ધ કથા એહતણી ।
મમ્ માકડી કિમ પામી દેવ તે સંપદ કહું સંખેવ ॥ ૨૩૧

પહિલું ચંદ્રસાર મમ્ દેવ આરાધિઉ કીધી ધણુ સેવ ।
થયુ પ્રસન્ન આપી માકડી કહિઉ પ્રભાવ સિદ્ધિ એ વડી ॥ ૨૩૨

મુણુઉ વહિ જાં પાસિ એ રહમ્ સુખ સૌભાગ્ય અધિક નિત હુમ્ ।
દુષ્ટ પરાભવ ન કોપજમ્ કદા નિત નવરત્ન દેખ સંપદા ॥ ૨૩૩

એક રત્ન લાખ બે મૂલ્ય ખીજી સિદ્ધિ એ આગલિ તૂલ્ય ।
એહ કારણિ એ માકડિ જિહાં તિહાં હું રહું અવર નવિ કિહાં ॥ ૨૩૪

એહ વિના મરણુ મુઝ થાય તેહ માટિ છુઝ કહું ઉપાય ।
પહિલઉં વિવાહ કરમ્ મુઝ સાચિ પુમાકડી આવમ્ છુલ હાચિ ॥ ૨૩૫

મોલમ્ અંખડ સુણિ સુંદરી છુઝ જનકને વયણે કરી ।
પજમ્ વરૂં પૂજઉ છુલ પિતા ॥ કુમરી કહમ્ રહુ સાંસતા ॥ ૨૩૬

એકાએક કહિઉં કિમ જાય મહાયત્ન કરમ્ મુઝ લાય ।
તુરત કહેતા પડમ વિરામ વિવાહતણાં છમ્ મોટાં કામ ॥ ૨૩૭

નૈવમ્ માંહિ કહિઉં જે સદા અવિચારઇં પામઇ આપદા ।

કમ કામ વિચારી યદા ગુણ કેડમ આવમ સૈપદા ॥ ૨૩૮
 ધમ ભણી અણુકરમ પ્રપંચ કામ મોટાંનઉ ન મિલમ સંચ ॥
 પૂઠમ ઐબડ (ક)વણુ ઉપાય જોણુમ કહિઉ કરમ તુઝ બાય ॥ ૨૩૯
 તુ રૂપિણિ ઐમડનમ કહમ તું પહિલુ મુઝ વિઘા મહમ ॥
 સિદ્ધિકરી નામિમ ઉમ વડી સકલ કાજ કરિવા પડવડી ॥ ૨૪૦
 સાબલિ વલો આ નમરીરાય વિમલચંદન નામમ કહિવાય ॥
 વિમલારાણી તેહની સુતા વીરમની જય બહુગુણુયુતા ॥ ૨૪૧
 પહિયઉ તેહનમ કરી ઉપાય પરિણીનમ મુઝનમ વરિ રાય ॥
 માની વાત તે વિઘા લીધ તેહનમ સાધી હરિખિઉ હમમ ॥ ૨૪૨
 ચિદનઉ અગરૂપ અપહરી સહજ રૂપ દર્શ વસિ કરી ॥
 ઐબડ વચન ચિત્તમાહિ ધરી પુણાવી નીચ ધગિ સંચરી ॥ ૨૪૩
 તઉ ઐબડ મિઉ વિઘા લેય નયરીમાહિ જો તુ ગેહ ॥
 દીકઉ રાય આગલી આવતઉ ચડી અચનમ જોત્સલાલતુ ॥ ૨૪૪
 સિદ્ધિકરી વિઘા તવ ભણી બકર્કર રૂપ કરિઉ પુરધણી ॥
 ઐબડ પુરબાહિરિ વનિ ગયુ બહુ કાલાહલ નયરમ થયુ ॥ ૨૪૫
 અરે અસંભમ હૂઈ એ વાત કુણુ પાપીમ કરિઉ ઉતપાત ॥
 લોખ કહમ કુટિલ એ કારઉ તુરગ બેપરિમ અજતનુ ધરિઉ ॥ ૨૪૬
 મિલિઉ નગર રાજનઉ લોક સન્નન મિત્ર કરમ બહુ શોક ॥
 રાયગોત્રીથી બીહતા માટિ નમરપોલિના દીધ્યા કિપાટ ॥ ૨૪૭
 ધરનુ સૂત સદ્ જન કરમ ઐતેઉરી દુકખ અતિ ધરમ ॥
 સગલી સ્ત્રી પણિ કાયર જાણિ નિબલઉ મ નર સખલ વપાણિ ॥ ૨૪૮
 સ્ત્રીનમ દુષ તે મિલમ જ વાત પતિ વિરૂપ તે નાવમ ખ્યાતિ ॥
 ધમ ચલચિત્ત નયર સહુ થયુ વનથી ઐમડિ સખલ લહિઉ ॥ ૨૪૯

દિન કેતલે વિમાસી મન્નિ બહુરપિણી વિદા તેણુઈ દિન્નિ ।
 જપી સૈન્ય નીપાયુ ધણૂ કીધઉ ચિહુ પવિ રક્ષાપણુઉ ॥ ૨૫૦
 ચતુર્થ સેનમધ્ય તે રૂપ સુલટ આપણા સીપવઘ જૂપ ।
 નગર દ્વાગિ જાઉં તુલે વળી કહુ પ્રસિદ્ધિ અઢારી રહી ॥ ૨૫૧
 નિજ યુદ્ધિઈ અઢા વિદા જેઉ બલસામર્થ જણાવઉ તેય ।
 પછઈ નગર વિચિઈ સૈવરી દાધુ અહા મહિમા વિસ્તરી ॥ ૨૫૨
 જિમ જલમધ્ય તેન વિસ્તાર દુનગણુ ગૂઝ પાત્રિ ધનસાર ।
 દીધઉ બાવિ સુકવિ જિમ શાસ્ત્ર પામઈ વિસ્તર તે અતિમાત્ર ॥ ૨૫૩
 હમ ચતુરપણુઈ સૂર મોકલ્યા જઈ પોલિઈ રક્ષકનઈ મિત્યા ।
 કહઈ સુમટ કીધાડઉ પોલિ સુણી નયરજન મિલીયા ટાલિ ॥ ૨૫૪
 અહા સ્વામી હઈ વિદાવૈત મહાકના ગુણે બલવૈત ।
 રથપુર નયરધણી પથિ જામ સુણિઉ નયરિ કાલાહલ થાય ॥ ૨૫૫
 નવલય પતનનુ જે ધણી વિમલચદ ગામ અતિગુણી ।
 અકસ્માત અગરૂપી હૂઉ લીઉ શુદ્ધિ અહા દીખઉ હૂઉ ॥ ૨૫૬
 દીધી પોલી નગરની સુણી હંચા ધરિઈ જોવા પુર તેણી ।
 આવિઉ નૃપતિ દુખ હેડિવા અઢઈ સમઘ કબૂત બેડિવા ॥ ૨૫૭
 તેહ મિત્ર દુષિ આગઈ જેહ ચિત ઉવખઈ પૈડિત તેહ ।
 થોડઈ ધને દિઈ તે દાતાર સ્વાર્થ વિના હિત તે ઉપકાર ॥ ૨૫૮
 ગુણ જાણુઈ નર વિરલા જેહ વિરલા નિર્દનિ રાપઈ નેહ ।
 કાજ પીવારા વિરલા કરઈ પરદુષ્કર્મઈ દુખ વિરલા ધરઈ ॥ ૨૫૯
 તરુકપૂરના વિરલા જાણિ વિરવી મહામણિ તણી પાણિ ।
 તુછ ચતુર વિદાના ધણી થોડા સૈત ઉપકારી ગુણિ ॥ ૨૬૦
 તુ પોલીએ વીનચા પ્રધ્યાન આવ્યા લોક યઈ આવધ્યાન ।

પોસિ જોડાડી સુભટ નર મિથ્યા પૂછી અમાચા તે વન્યા ॥ ૨૬૧

પ્રધ્યાન ગજ લોક સવિ સાય વનિ આન્યા જિહ્વા ઝીમડનાથ ।

કરી બેટિ તે નૃપનંદ નમદ કં જોડી ભગતિસુ રતવંદ ॥ ૨૬૨

માન્યા આવકાં તસ દીઉં કુચન પ્રમ ભાવમિઉં કીઉં ।

નગર ગય દર્શાત જે દૂઉં તે ઝીમડ આગસિ વીનવિઉં ॥ ૨૬૩

મનિ ભજુષ જ્વામિન સમગથ તઉં કુખ ભજી સધઈ અર્થ ।

નૂ એમંજ વીગ દાતાં મરણુ વિધુ વ કરઈ ઉપમંજ ॥ ૨૬૪

પરોપકાર લાઠિ મૃગાર પુણ્ય મુખ જઈ પ-ઉપગાર ।

પરોપકાર ગજપદ દીધ પરોપકારિ મોક્ષ પામીધ ॥ ૨૬૫

કરુ પસાઉ દયા મનિ ધરુ અઘસ્વામી નિજ રૂપઈ મુ ।

ઝીમડ બલઈ એ થોડી વાત પવિલઈ એથા પ-વીધ ખ્યાત ॥ ૨૬૬

પ્રતીમંજ પજઈ કીજઈ તુ જનમાંદિ મુજસ લીજઈ ।

કૃપા કરી આવડે પુરમાંદિ માંડ માન ઉત્સંજ વિજાદિ ॥ ૨૬૭

ઝીમડ આવિઉં લધુ પરિવારિ કીધઉં ઉત્સવ પુગપછસાગિ ।

પુહતા રાગતથુધ આવાસિ બધડા વિમલમંડનઈ પાસિ ॥ ૨૬૮

મેવરૂપે દેવી કુખ ધરઈ વિષમ કર્મમંતિ મુખિ ઉચ્ચગઈ ।

ધગિ બધડા દેવી લાગઈ મોય કીધઈ મનિ દલઈ નવિ કોઈ । ૨૬૯

૬ । બસ્લા તા ભલિમ કંઈ જા બલ્યા ન મિદંતિ ।

બ વાનઈ બન્યા મિલઈ ભરલા કિસઈ કરંતિ ॥ ૨૭૦

સમય દેવતા સહુ કહેઈ તે જઈ વિદિનઈ હાથિ ।

જુદિ વિખ્યાતા અતિભલઈ આવઈ કર્મનઈ સાથિ ॥ ૨૭૧

કર્મ ન છૂટઈ ભોગ વિષુ નર સમનઈ જુ યાવ ।

રામ મુધિજર નલ નૃપનિ હરિચંદ કિમ પીડાઈ ॥ ૨૭૨

મુ । જોડે કેહનહી કામણુ એહ ધમ હુંકોર કરી નહીં તેહ ॥
 હમણાં એહનહી હું સજ કરું અન્નપાન મુખિ તુ વાવરું ॥ ૨૭૩
 મધ સુખ તુ કિસહી પસાય પુહાથી લહું કહુ જે ન્યાય ॥
 રાજવર્ગ અંતેકર મિલી કરઇ મૈત્ર મૈત્રીસું મિલી ॥ ૨૭૪
 ચિંતિહી તેણિ એ મોટહી રાય દીધહી જોઇછ મહાપસાય ॥
 વલતું કર જોડી કહઇ તેહ કન્યા અરધ રાજરાજિ સિહી નેહ ॥ ૨૭૫
 આપું અહં એહ કુણુ માત્ર રાય હુઇ જહી નિર્મલ ગાત્ર ॥
 સર્વ પુહારું દન જન એહ સેવક જનપદ નવિ સંદેહ ॥ ૨૭૬
 લાઠિ કુલ કસ ચાલી જાઇ લિપી પસાય ન આપીં તાય ॥
 ખડગ પસાઇ જે ભોગવઇ વર્ધુધરા વીરની સવઇ ॥ ૨૭૭
 તહીં અંખડ આડંબર કરઇ શાંતિક હોમ જાપ મનિ ધરઇ ॥
 કરતઇ દિવસ ત્રણિહી ઉપચારિ પાચું પછઇ વાવિનું વારિ ॥ ૨૭૮
 સહજ રૂપિ રાજ તવ થયુ રાણી રાજવર્ગિ સુખ લહિહી ॥
 સર્વ નયરિ આનંદ જાપનહી કામિ કામિ ઉજવ નીપનહી ॥ ૨૭૯
 તુ મૈત્રીય રાય વીનવઇ પરહિહી આપિહી જોઇછ દવઇ ॥
 વિમલચંદ સમગ્રાચુ તદા કન્યા વીરમતી દિધ તદા ॥ ૨૮૦
 અરધ રાજ કરિ મૂકઇ તાસ રાજરાણિજન ધિહી ઉત્કાસ ॥
 મોટહી અંખડિ એ ઉપકાર કીધહી સદ્ કહઇ જાણવાર ॥ ૨૮૧
 જોદિચ વણિગિ વાત એ લહી મહાપુરુષ મનિ જાણિહી સહી ॥
 કન્યારતન સહિત માકડી દીધી વલી ઋદ્ધિ જેવડી ॥ ૨૮૨
 ચારઇ જે રૂપિણીની સહી તે પરિણતાં લાઠિ ધણુ લહી ॥
 સુખઇ રહિહી તિહાં કેવુ કાલ ખટકન્યા ભોગવઇ રસાલ ॥ ૨૮૩
 પૂજી અંખડ સવિ કેદનઇ ચાલિહી લેઇ પરિવાર રિદ્ધિનઇ ॥
 આચુ સુખઇ સુરૂંધ જિહાં વન્ન લેવા અમરાવતી રતન્ન ॥ ૨૮૪

રોતી રહ્ય તેહ વનમાંહિં અણેરાતિ અંબડનમ્ આહિ ।
 દોડી દુખંજી વિરહમ્ કરી આપણુપું નિંદમ્ દુખભરી ॥ ૨૮૫
 ધિગ્ ધિગ્ પાપકર્મ મેહ કીયા દેવઇ પતિસુખ લૂરી લીયાં ।
 આવિઉ દાધિ ગયુ તે સ્વામિ ધનદઇ કહિઉ હતું જે નામિ ॥ ૨૮૬
 કાં દીધઉ દેવઇ અવતાર આગલિ આવિઉ ગિઉ ભરતાર ।
 પુન્વ ભવમ્ મમ્ કીધ્યાં પાપ બાલ વિઠાહિયાં મુનિ સીતાપ ॥ ૨૮૭
 શેડી પાલિસર મોડી ડાલ કેહનઇ પેટિ પાડી મઈ જાલ ।
 સ્ત્રી બાલકની હત્યા કરી પરધનનારી લીધ્યાં હરી ॥ ૨૮૮
 કમ્ મમ્ કીઉ ધર્મનઉ લીગ મિલતમ્ યોગમ્ કીઉ કુરંગ ।
 દેતાં અંતરાય મમ્ કીયા પરનાં સુકમ્ જીદાલી લીયાં ॥ ૨૮૯
 કીધી મિત્ર દ્રોહ વંચના મુણુ કીધ્યા નવિ જાણ્યા ધણુ ।
 વીસાસીનઇ કીધઉ ધાત આસાલિગ ફૂડ ઉતપાત ॥ ૨૯૦
 ગોત્રનિકંદન મમ્ વિષ દીયાં દંદિય હેહ જીવવધ કીયા ।
 બાલ્યા દવ પરનિંદા કરી જૂઠ સાખિ વિત લૂસિઉ ધરી ॥ ૨૯૧
 ચાડી વ્યસન ગર્ભનઉ પાત મહાભલ પરુષિણિનિપાત ।
 ભાગાં નગર બામ મહાઆલ દીધ્યાં નરનારીનઇ આલ ॥ ૨૯૨
 અણુભણી જાણી મમ્ પાપ કીધ્યાંતઉ ધિઉં વિરહ સીતાપ ।
 અક્ષર ધાત્યા વિહિં જીધતી દેવ ઉર્લભમ્ અમરાવતી । ૨૯૩
 એહવી એજા અંબડ દેખી રાયુ રાત્રઇ વન્નિ વિશેષિ ।
 મૂલખડુ તવ આવિઉ નિહાં દેષિ ઉલિલિલિ પાસમ્ રજાં ॥ ૨૯૪
 તે માલી તવ વેગમ્ જમ્ રાજકપિનઇ વરશુધિ કહી ।
 તેડી આવિઉ અંબડ કન્હમ્ મિલ્યા હરિષ હજીઉ બેહુનઇ ॥ ૨૯૫
 ઉત્સવ આજ દીકમ્ તુઝ વીર પુત્રી દુખ દાવાનલતીર ।
 અંબડ પ્રણમમ્ ઋષિના પાપ દમ્ આશી રિષિ ચિર તુઝ કાપ । ૨૯૬

ધન ધન કન્યા અમરાવતી વિદ્યાધર અંખડ જસ પતિ ।
 લીધઈ લગન તરુણિ પરિણવા કરઇ ઋષિ વનિ ઉત્સવ નવા ॥ ૨૯૭
 ધનદ પ્રભાવઇ હૃદિ પીવાહ અમરાવઇ પુહવુ ઉત્સાહ ।
 નવયૌવન ભરિ ક્રીડા કરઇ ઈંદ્ર ચંદ્ર જનનાં મન હરઇ ॥ ૨૯૮
 આર્વતુ યૌવન જવ હોય વિરૂપનઇ શોભાવઇ સોઇ ।
 તરુણપણુઈ જઈ રૂપઇ ભિલિઉ ધિરિ સોવન સિઈ માણિક મિલિઈ ॥ ૨૯૯
 વપુનું જૂષણુ સુંદરપણુઈ તેહનઉં જૂષણુ યૌવન ભણું ।
 તસ શૃંગાર તાસ મધ્યેગ તેહનઉં જૂષણુ વસ્ત્રભોગ ॥ ૩૦૦
 ચિંતારહિત રાજઋષિ હયા ભાગુ વિરહ અમરાવઇ ધૂયા ।
 સુખસંયોગ રંગિસું રહઇ ઇકદિનિ અંખડ ઋષિ નઇ કહઇ ॥ ૩૦૧
 હિઉ આરા અહા જવા ગામિ સુખી હવા ધણું તુલ દામિ ।
 કન્યા પટરાણી તે હઈ ચાલિઉ અંખડ ઋષિનઈ કહી ॥ ૩૦૨
 વેગઇ આઘ્યા રથપુર ભણી વખ્યામણી વહિંચિઈ જય તણી ।
 ઉત્સવસિઈ આવી આવાસિ દિન કેતલા રહિઉ સુખવાસિ ॥ ૩૦૩
 ષટ કન્યા રતનફલ જ્યેષ્ઠ નવલય મર્કટિકનઇ લેય ।
 ધનગિરિ આવિઉ જીલટિ ધણુઇ પછડઉ બારિ ચક્રતિમઠ તણુઇ ॥ ૩૦૪
 ગોરખયોગિનિ આગલિ સર્વ મૂડી પ્રણમઇ ન ધરઈ ગર્વ ।
 યોગિનિ બોલઇ અંખડ વીગ રાજ કરે તું સાહસ ધીર ॥ ૩૦૫
 પાય નમીનઇ આઘ્યા ધરે નિતનિત ઉત્સવ હુઇ બહુ પરે ।
 સતર નારિ સરીસડે રમઇ સુખ ભોગવઇ જ્યેષ્ઠ મનિ ગમઇ ॥ ૩૦૬
 બટીયાનિ નિજજમ પસાય વિદ્યા ભણી બાનુભટ પાય ।
 મિત્ર લાડજી સુણિવા કાજી વાંચી કયા વિગ્રહજી રાજિ ॥ ૩૦૭
 કહઇ વાચક મંગલમાણિક્ય અંખડકયા રસઈ આધિક્ય ।
 તે ગુરુ બ્રહ્મકૃપા આવેશ સાતમાંદિ ચઉયુ આદેશ ॥ ૩૦૮
 પ્રતિશ્રી ગોરખ યોગિનીદત્ત સમાદેશ અંખડ કયાન કેયગુચાદેશઃ સંપૂર્ણઃ ॥ ૩૦૯ ॥

અંબડ વિદ્યાધર રાસ

પંચમ

આદેશ

॥ ૬ ॥ ૐ નમઃ પરમારમને ॥

- ૬ । શ્રી જિનશીકર પદ્ય નમી ભારતિ લગવતિ માય ।
ધ્વાષ્ટ ગુરુ કવિજન સદા તસ ચરણે ચિત્ત લાય ॥ ૧
- પદ્યગ સિરિ મેડક જિમ બપસપ યેપી પાય ।
મેહ સિખ નૃપ રીઝવઈ તે મૈત્ર સદ્ગુરુ મહિમાય ॥ ૨
- એકાક્ષર ગુરુદાનનઈ નિઃક્રિય નવિ કહિવાય ।
એવડ ધન અવનિષ્ઠ નહીં અતી ઝેરણુ યાય ॥ ૩
- ગુરુ ત્રાતા ગુરુ સ્વામિએ ગુરુ માતા ગુરુ તાપ ।
જેહ નરનષ્ઠ મનિ ભાવએ તસ સવિ સિદ્ધિ સખાય ॥ ૪
- ચુ । પ્રસ્તાવષ્ઠ વલી અંબડ તિહાં આવિઉ યોગિનિ બપડી જિહાં ।
ચરણે ચિત્ત લાય નઈ નમિઉ યાપી પૂઠિ પાપ નીગમિઉ ॥ ૫
- સુખ શરીરિ અજઈ દુઝ પુત્ર અંતરણુકજરેણુ પવિત્ર ।
દોષ સર્વ પદારથ સિદ્ધિ હઝ સમાધિ લહી નવ નિધિ ॥ ૬
- માત મોહિ પંચમ આદેશ કૃપા કરીનષ્ઠ તસ ઉપદેશ ।
દેહિ યોગિની કર સિરિકરી સુણિ સાહસ સાગર ચિતધરી ॥ ૭
- ૧ । દેશિ મોરડ દેશિ મોરડ દેવકલિ નામ ।
પતનિ શ્રી દેવચંદ નૃપ કરઈ રાજ જનદેશ હિતકર ॥

હુદ્દિસાગર મંત્રીસ તસ ધરે દીપ રવિચંદ્ર સુંદર ॥
 યત્ન કરી ત્યાનઉ તુલે ઈંમડ એ આદેશ ॥
 કહિઉ સખા દદ ચિતકરિ જાઉ પ્રભાસ નિવેશ ॥ ૮

પ્રણમી પય યોગિનીના વીર આલિઉ સોરઠિ સાગરતીર ॥
 મારગિ વાડવ સનમુખ મિલિઉ વિદ્યાકાનિ જામ એકલલિ ॥ ૯

તવ ઈંમડ પૂજી વિપ્રનંદ કિંકારુ આલિઉ જામ કંદ ૬ કન્દ ૭ ॥
 એ પૂજિવા અચિરજ મુઝ હંદ ૭ વલતુ કારણુ આહણુ વદ ૭ ॥ ૧૦

૬ દેવમ પદ્યુ તિહા ચિક આલિઉ જાઉ જીવ જીવ મોટુ ॥
 ઉતાર દિશિ જિહા જૂધર સૈન તિહા સિહપુર વસ ૭ સલીલ ॥ ૧૧

સાગરદત્ત ગય તસ કામ પટગણી ધરિ સુમુખી નામ ॥
 સમરસિહ પુત્ર તેહનંદ સુરપ સુતા રોહિણિ જેહનંદ ॥ ૧૨

વિદ્યા તે જૂષતિ કાકારિ પ્રવેશ મુલમ પરકાયા નીસાર ॥
 જૂદપણુ તાપસ થિઉ રાય ચાપિઉ પુત્ર રાજિનીય કાપ ॥ ૧૩

રોહિણિ પુત્રિ કંદ ૭ તસ વાત કાંઈ મુઝનંદ આપુ તાત ॥
 રાગ તેહનંદ વિદ્યા દીધ થઈ પ્રસન્ન પુત્રી તવ લીધ ॥ ૧૪

સાંભલિ વત્સિ પિતા જ્ઞંદ ૭ સીખ એહ મનોરથ વિદ્યા દીધ ॥
 જા લગિ કોઈ ગુણી પુરુષનંદ નહી સીખવંદ વિદ્યા તેહનંદ ॥ ૧૫

તા લગિ તાહગ જીવવ વિના મુખ નવિ જોવા પરપુરુષના ॥
 એ વિદ્યા નર જાણુ જોહ તંદ પરિણવઉ સહી નર તેહ ॥ ૧૬

પિતા વચન પુત્રી ગનિ ધગંદ વિદ્યા સાધી પ્રતિખિ કરંદ ॥
 ઈસી પ્રાંચા પાલંદ સુતા દિનકેતે તે તાપસ પિતા ॥ ૧૭

કાલ યોગ તુ પામિઉ મરણુ સમરસિહ થિઉ પટો ધગણુ ॥
 કુમારિકા વેષંદ રોહિણી રહંદ વચનિ પિતાના બણી ॥ ૧૮

કેહવારં વનિ પર્વતિ રમણ વાડી ગુહાનદી તટિ ભમણ ।
 કહય વિપ્ર હું જાણે તિહાં વિદ્યા મહિવા કન્યા જિહાં ॥ ૧૯
 ઐયાઃ ખોલય ધ્યાનણ મુણિ ઉભ પાસય કુણ વિદ્યા ભણુય ।
 જાસ પસાર પામણિ ઉભે તે ઉપાય પૂછઈ જઈ અભે ॥ ૨૦
 કહય વાડવ વિદ્યા મોહિની માહરણ જય વૃંદિતદાયિની ।
 બહુ ધનિ ભગતિય આર્યિ આપણુય ગુરુ પ્રેમિય હુય નવિવપધણુય ॥ ૨૧
 વિદ્યા લહિવા પૈય પ્રદાર ઇક વિદ્યાર્થ વિદ્યા સાર ।
 તે આપી લિઉં વિદ્યા તાસ વલતું ઐયાઃ વદય સહાસ ॥ ૨૨
 પહિલઈ તસ દર્શન કિમ હસય વિણુ દર્શનિ તે કિમ આપિસય ।
 વિદ્યા વિણુ દીકય વિણુ કલિય કિમ આવય હાયિ અણુમિલય ॥ ૨૩
 વિપ્ર કહય એ સાચી વાત ઠિસિઉ ઉપાય કીજીય તાત ।
 ઐયાઃ ખોલય ધ્યાનણ તિહાં જઈય પહિલું જય તે જિહાં ॥ ૨૪
 વિદ્યા એહવી જય મુઠ પાસિ અક્ષય સિખિમી હુય આવાસિ ।
 ઇમ પરડી જૂધર ગિરિ ગયા જિહાં સિદ્ધપુર તિહાં વનિ રહિયા ॥ ૨૫
 ઐયાઃ વિપ્ર પ્રતય ઉચ્ચરય દેઈ સીય કપટ મનિ ધરય ।
 આપણિ આપોપય જૂજૂયા જઈય નગરિ ચાલી છૂઝ્યા ॥ ૨૬
 વિદ્યા મહિવા તણુઉ ઉપાય તેહય જૂજૂકિ કરિવઉ ભાય ।
 જિમ બિહુંમાંહિં કેહેકનય ચડય મહા વિદ્યા એણી પરિઆવડય ॥ ૨૭
 વિપ્રવાચમાનઈ સવિ સાચ કપટી હય જૂજૂય વાચ ।
 દેત મયેદ જિમ દાખય જૂઝ્યા ચાવણુ તણુ અનેરા હૂઝ્યા ॥ ૨૮
 કુણુ તરૂપરનઈ કોટર લહય આયાવી હદય કુણુ મહર્થ ।
 ઐયાઃ ચિત્ત ન જાણુય વિપ્ર તે બેહ ગયા જૂજૂઝ્યા સિપ્ર ॥ ૨૯
 પૂરવ પોલય ઐયાઃ જય પછાઉ નયર માંહિ તે વહી ।

કરી રૂપ પાલટઉ તેહ થઇ મસવાસિણી જોઇ ગેહ ॥ ૩૦
 કહઇ નિમિત્ત તે આગમ નિગમ નગરલોક મનિ રીઝઇ જિમ ।
 નરનારીવૃંદ સિદ્ધિ ફિરઇ દેખત સખલ લોક મન હરઇ ॥ ૩૧
 મધુમાખી મધુ વીંટીઇ જોમ લમરી અંખ મંજરી પ્રેમિ ।
 જલદ દેષિ આણક જિમ ફિરઇ સર્પવૃંદ ચેદનિ ગતિ કરઇ ॥ ૩૨
 સજલ સરઇ પૈખિ નહીં મણા વીંટઇ ટીડ વસ જિમ ધણા ॥
 જિહાં નાદ ગુણી તિહાં બિલઇ કૌતકિ અણુતેડયા જણુ મિલઇ ॥ ૩૩
 તિમ નયર તણી નારિ પરવરી મસવાસિણી ઇ મૌન આયરી ।
 બઇઠી ધ્યાનિ આસન ધિર કરી રહિયા લોક પાપલિ સવિ ફિરી ॥ ૩૪
 આવિઉ વિદ્યા લેખણુ વહી તે આદ્ય મહિમા સાંભળી ।
 તવ તાપસીનઇ જોસ પૂજિવા પુહતુ મનિ સંદેહ ભાગિવા ॥ ૩૫
 સુણઉ સતી સુઝ વિદ્યા ભણી કુસઇ સિદ્ધિ મનચિતિત ધણી ।
 ઠિંવા નહીં કુઇ તે કહુ તુઝે ગાન ત્રિભુવનનઉં લહુ ॥ ૩૬
 કરી વિમાસણુ મસવાસિણી બોલી વિઝ સુણઉ જોહ ભણી ।
 તુઝે આવ્યા તેહથી નહીં સિદ્ધિ કુઇ વિચારી જોજી શુદ્ધિ ॥ ૩૭
 મન વાહી આસિઉ ભૂદેવ વિષુ લાભઇ બિજમ સિદ્ધિ હેવ ।
 તે પાછઉ નીચ યાનકિ ગયુ મસવાસિણી મહિમા બહુ યયુ ॥ ૩૮
 સારઇ નયરિ ગાનની વાત રાજભવનિ તે કુઇ વિખ્યાત ।
 રાજકન્યા ગાન તે તણઉં સુણી બિલટિ તેડાવઇ ધણઉં ॥ ૩૯
 પાંખેડે વ્યામ જઇ મહી ગાડરીયા પ્રવાહ પરિ ધઇ ।
 સહુ સવારયિ ફિરઇ જ દેશ પરમારય નવિ જાણુઇ લોક ॥ ૪૦
 દાસી તેડઈ આવી જોહ તેહનઇ તેડી પૂજિઉં જોહ ।
 રાજકન્યાર્ધ સુઝ નહીં કાજ અલે ન વેંછઉં દર્શન રાજ ॥ ૪૧

ચેડી કર નેડી પપ નમધ વધતું વચન વિનયિ વીનવધ ।
તે છધ રાય કુંવરિ ગુણવતી ચપુર કલાઈ કૌતુકવતી ॥ ૪૨

તુલ દરશનિ ઉતકૃદા ધરધ તુલક વયલુ સુલિવા ખપ કરધ ।
સરિખુ સિરખા ગુણસિદ્ધિ મિલધ દુનગણુ નીચિ ગુણી ગુણિ લિલધ ॥ ૪૩

ગા । હંસા રચ્યતિ સરે ભમરા રચ્યતિ કેતકી કુસુમે ।
ચંદનવને ભુવંચા સરિસા સરિસે દિ રચ્યતિ ॥ ૪૪

દ્ર । રાખ સરીખા ખર રમધ દાદુર કાદવ રંગિ ।
મલકુગીધિ માખી મિલધ દુનગણુ પાપી સંગિ ॥ ૪૫

ગુણગણુલ ગુણિ સિદ્ધિ મિલધ જિમ કમલધ વનદૂગ ।
નિગુણુ સગુણુ સિદ્ધિ દિમ રમધ ભેક કમલ તલિ સંગ ॥ ૪૬

ગુણિ સંગધ નિગુણુ તણુજી મોટક મહિમા થાય ।
નગરી નીર ઝીગા લિલધ તે ઝીગોદક લુધ ભઈ ॥ ૪૭

ન્યુ । વયલુ તણી એહવી ચાપુરી હર્ષિત વદન લુધ મનિ ધરી ।
ચાલી રાજલુવનિ તે ઝઈ રાજકુંવરિની દષ્ટઈ ચધ ॥ ૪૮

સાહમી આવી કુંવરી જિલધ તે ધરમાંદિ પુહતી તિસધ ।
અર્ધપાદ સનમાનધ કરી મસવાસિણિ આવર્જ ખરી ॥ ૪૯

આસન કુશલ પૂર્ણવધ ધણું પવિત્ર કીર્તિ અંગણુ અલ તણુકે ।
મુખ પ્રસન્ન ગુણવર્ણુન કરી સફલ જન્મ અંગઈ ઉદરી ॥ ૫૦

દ્ર । વાણી જેહ તણે વિસહરનાં વિસ જિતરધ ।
તેણિ ન ભેદિયા જેહ તે નર માનકે લાડસી ॥ ૫૧

વાસા વયલુ તણે દિ ભવ લાલોડિ ન ભેદિયા ।
તેહ કેહ કદરિ દિ જિસાસીસુંગધ ભગેત્ર ॥ ૫૨

સુવયલુ સંભાલે દિ પાદ્મજ ને પરકું જોધ તીહ ।

કીર્તિ ક્રિયાણું લેઈ આગલિ જાઈ ભોલઈ ॥ ૫૩

સરસ વાણિ સુણતાં હ ફેરો ફણ મારિહિ નહીં ॥
તે જલસપ જાણેવાહ મણિધર તુહમ મહિનરા ॥ ૫૪

ફિરતા દીસઈ કાર રૂડા નઈ રલીયામણા ।
ભીતરિ ભેદણુહાર વેધક વિરલા પામીઈ ॥ ૫૫

હાસાં સરિસી હોઈ પ્રીતિ જ પાખાસર તણાં ।
તુ ખગ બોલાવઈ કાવ ભેદ વિહણાં ભીમજીત્ર ॥ ૫૬

ધ્યાત જ જાણુઈ જિ કે ધણુ લોચણુ જૂઝઈ સત્ર ।
તાપસુસોઝે સગજને રહિઈ વેધિ મુઝ મેન ॥ ૫૭

મુ । ૫૫ લગી નૃપકન્યા તાસ પીઠ બધસિવા મીડિહ પાસિ ।
આસી રંગિ દીઈ તાપસી બધડી ખેમ પૂછઈ મુખિ હસી ॥ ૫૮

કુશલ પૂછિવઈ હુઈ અતિ પ્રીતિ કરઈ વાત ચઈ એક ચીતિ ।
ભોજન કાજઈ આદર કરી રાખી ભગતિ બહુ મનિ ધરી ॥ ૫૯

અર્થ આપણુક સાધિવા કાજિ વચન વધરાગી બોલઈ માઝિ ।
રાખઈ દંત ચાવિવા જૂઆ હસી દાખિવા અનેરા હૂઆ ॥ ૬૦

હર્ષ વાત અનેરી ધરઈ મુખિ નિરીહ પણુક ઉચરઈ ।
રાજ પ્રતિમહ ન ધટઈ અહ કડું મોગ સ્થાપના ધર્મ ॥ ૬૧

પહિલઈ મધુ ખરિ સરસઈ જાણિ પછઈ વિષ ઉપમ નિરવાણુ ।
રાજપિંડ તેહથી નવિ લીઈ બહુ દોષ માનઈ મનિ બીહ ॥ ૬૨

દય ખાટકી ચાલ સમ જાણિ એક કુંભાર પાપની જાણિ ।
દય કુંભારિ સમ એક કુલાલ દય કુલાલ ધક વિસઈ રસાલ ॥ ૬૩

દય વેસ્યા તોલઈ નૃપ એક કરઈ પાપ સદા અવિવેક ।
દય સહસ ખાટકી પાપ નિસદિન નટવરહ તણું ચામ ॥ ૬૪

લધુ પેખી જાલગાંઠીં ધરઇ તે સુનક મુનિ ઇમ ઉચ્ચરઇ ।
 તેહ સિરોખઉ રાજ કહિઉ તાસ પ્રતિગ્રહ ન ધટઇ ગ્રહિઉ ॥ ૬૧ ॥
 તેહ માટઇ બિહા લિઉં સાર માનું સર્વ અગિર સંસાર ।
 એક ધર્મ સુખકારણુ જાણિ તાસ વિરાધન દુષની ખાણિ । ૬૨ ॥
 જીવ ખેદ મુખ્યા મનિ ધરઇ પર સુખ દેખી ઇછા કરઇ ।
 કરુ પુણ્ય જઉ વૈજઉ ભોગ પુણ્ય વિના સુખ નવિ સંયોગ ॥ ૬૩ ॥
 વલ્લભ નારિ પુત્રના પ્રેમ સ્નેહવંત ઈધુજન હેમ ।
 ધનમંદિર સવિ મૂકી જાય એક જ ધર્મ સવાઈ ચાપ ॥ ૬૪ ॥
 સુણી વચણુ રાજદૂંધરી રૈજ પૂજઇ પ્રીતઇ કરી ।
 કહુ પેડિતા પૂજઉ વાત તુલ નવવૌવન સિઉં તપ માત ॥ ૬૫ ॥
 એ વધરાગનકે અવસર નહીં ભોગ યોગિ કામલ તનુ લહી ।
 વલતું વચન કહઇ તાપસી વછી ન પૂછિસિ ભવપરિ કિસી ॥ ૬૬ ॥
 પૂરવ રાગ સાંભરઇ જોણિ વીસરિવા તપ કાજઇ તેણિ ।
 જે દોસઇ તે વિશ્વસઇ સર્વ અગિર સંસાર ન કરિવઉ ગર્વ ॥ ૬૭ ॥
 વારવાર પૂછીતી વાત એહવી શહિણિ જાણી ખાત ।
 મનિ ચિંતઇ તાપસી ધસિઉં ચડિઉં દૂધ મીનીકરિ નિસઉં ॥ ૬૮ ॥
 એ ભાવ ધરી પૂજઇ મુઝ કયા તુ ગલગલ્લરી કીજઇ યથા ।
 રચી કપોલકલ્પના ઘણી નિમ સમજઇ રોઝઇ આફણી ॥ ૬૯ ॥
 મિથ્યા વૈચન વેલા લહી કિમ ન કાજઇ એ વચિ સહી ।
 ચિંતી ઇમ કહઇ મસવાસિણી સુણઉ કુંવરિ કહું કયા આપણી ॥ ૭૦ ॥
 શહિણી એકમની સાંભલઇ મૂલ રૂપ જાણિવા મિલઇ ।
 અકર્ય કયા પહિલી હું સહુ ભગતિવતી તુઝ આગલિ કહું ॥ ૭૧ ॥
 સુણઉ વહિ સરીપુર ગામિ રાજ સરસેન જઇ નામિ ।

જયવંતી રાણી તસ સુતા નામ માણિકી દીધઈ પિતા ॥ ૭૬
 જાત માત્ર દેવનંદ યોગી માતા મુર્છ સતિકા રોગી ।
 કષ્ટં બાલ પાલન તવ થયું આયુષ્યવંદ તનુ પુષ્ટિં હૃદિ ॥ ૭૭
 હ્રમ લાલતાં હું મોટી હુઈ પંચમ વરસિ શુધિ અંગમ થઈ ।
 નેસાલમ્ બહુવાનંદ કાન્નિ ધરી પડિતા પાસમ રાન્નિ ॥ ૭૮
 ચલિસઈ કલા જે ગુણ નારિના સીર્ષતાં હુઈ નવયૌવના ।
 રૂપમ્ રેખા રતિ ઉર્વસી કિરિ ઈદાણી અપચરહસી ॥ ૭૯
 આગમ્ રૂપ યૌવનિ આવરિઈ વિદ્યા કલા જૂવણે ભરિઈ ।
 માણિક્ય વિદ્યાધરરૂપ દેખી રવિમ્ મોહિત જૂવ ॥ ૮૦
 ઝાલી અગત માગિ જીપાડિ લેઈ ગયુ પર્વત વેતાડિ ।
 રાધી મૈદિરિ હિત અતિ ધરમ્ મોજન જૂવણુ મેવા કરમ્ ॥ ૮૧
 મુઝનમ્ તેણિ બહાવી કલા ચૌરી પ્રગપ્તી નિર્મલા ।
 વિદ્યાકેવી સોલમ્ જેહ પ્રત્યખિ હુઈ સાધતાં તેહ ॥ ૮૨
 જવ ગુણરૂપ યૌવનભર હૃદિ દેખી ચિત્ત ચાલ તસ થયુ ।
 મુઝ પરિણુવા સગ્ગમ્ કરી લીધું લગન રંગ મનિ ધરી ॥ ૮૩
 તેતલમ્ તેહનહિ મુત તિણિ હામિ અદ્વેગ વિદ્યાધર નામિ ।
 મહારૂપ તનુ દેખી મુજ્જ મોહિત કરમ્ પિતાસું ઝુજ્જ ॥ ૮૪
 મેહ કામર્થમ્ આખમ્ લાગમ્ અંગિ ધાય લાયકમ્ ।
 ભરમ્ બાય વિદ્યગી જુઈ પડમ્ ક્રોધમ્ ચડિયા ધણે તનુ ધામ્ ॥ ૮૫
 યૌવનવંત પુત્ર અતિજલી મોગર ધામદીપ જીજ્ઞાસી ।
 પડિત પિતા ધરણીઈ ઢલો ચિપિઉ પ્રાણુ ગયા નીકલી ॥ ૮૬
 હાહાકાર સઘલમ્ પુરિ હુઈ નગર નાચ કહમ્ સેવક જૂક ।
 ડિસિઉ ક્રોધાહલ પુરમાહિ યાય રાય ઉલ્લૂ બેઠવા જાય ॥ ૮૭

તેણે વાત રાધ આગલિ કહી પિતા પુત્ર વેદિ જે દુષ્ટ ।
 વેગિ વિદ્યાધર રાધ આવીઉ જદ્રવેગ શિરઝેદન કીડે ॥ ૮૮
 તે સરૂપ મણ દીકડે જામ ધિગ મુઝ રૂપ નિમ્નજિઉં તામ ।
 ધિગ છવન જનમ ઓતણુઉ એ ધિગ રાગ મરણિ મુણુ ધણુઉ ॥ ૮૯
 કુલિ કલેકન ગણુઈ સુતસંગ ગુરુ ઉપદેશ શીલનઉ લેગ ।
 મારહ પુત્ર ભાત નહ યેધુ ધિગ ધિગ નર રામઈ થિકે યેધ ॥ ૯૦
 મુઝ કારણિ જીપનઉ અનર્થ હવઈ શ્રી સિઉં સાધઉં અર્થ ।
 મરિવા નઈ ધરથી નીસરી પાસઈ વાવિ જિહા જલજરી ॥ ૯૧
 તહના વૃક્ષ જીપરિઈ ચડી હવઈ પ્રાણ નીગમુ પડી ।
 એતલઈ તેહ નગગણુઉ વેગ વિદ્યાધર વહૈત આવીઉ ॥ ૯૨
 કરિ સાહી જીતારી તેણિ મોહવસઈ રાખી ધરિ જણિ ।
 નિત સંસાર સુખ ભોગવઈ મહાપ્રેમસિઉં દિન ભોગવઈ ॥ ૯૩
 નારિ અનેરી મિત્રી અન્યદા થિઉ લેપટ તેહ સિઉં તદા ।
 મુઝ સિઉં નવિ મોહઈ નવિ રમઈ નવી નારિ જીપરિ મન ભમઈ ॥ ૯૪
 મણ ખેચર વારિઉ બહુ વાર ન રહઈ કરતાં અનેક પ્રકાર ।
 તવ મુઝનઈ જીપનુ વિરાગ ભાગ્યયોગિ છટઉ ગતિરામ ॥ ૯૫
 કો કલિનઉ વાલ્હઉ જગિ નહી મીઠઉ આપ કાજ એક સહી ।
 જાં લગઈ અર્થ તામ સહુ મિલઈ સરઈ કાજિ સમપણુથી ટલઈ ॥ ૯૬
 સોવન કાનિ ઝલિ થઈ રહઈ સ્ત્રી કપોલ ચુંબન જવ લલઈ ।
 ગંગામૂલ જનમનઉ કામ નવિ સંભારઈ કહીંઈ તામ ॥ ૯૭
 નારિહદય વિચિ મોતીહાર રહિલિ સીયભાત નીસાર ।
 નવિ જાણુઈ કુચરસ જવ લલિઉ બહુ લાલિઈ મુલમુલુ ગયુ ॥ ૯૮
 બઈં રત્ન મુકટ નઈ કાણિ શુદ્ધિ મૂઝી વર્ષાગર ખાણિ ।

જવ જન અતિ સુખ અંગિકરમ તવ પાછિયો પ્રીતિ વીસરમ ॥ ૯૯
 ધમ ચિંતી કિદાસ મનિ રહી કામ ભોગથી વિરમી સહી ।
 વિદ્યાઓમ ગતમ હું ગઈ એવકાન્નિ ગંગા આત્રથી ॥ ૧૦૦
 કરી સ્નાન તનુ પાવન કીર્તિ મઈ મસ્તકાસી દર્શન લીધું ।
 તિલ્હાર પછી સપ્તમ સંચરું કૌનતિ ભૂમિ નિરીક્ષણ કરું ॥ ૧૦૧
 ધમ વિનોદ જોતી નવનવા આદાં આવી વૃદ્ધ મુખ નીરખવા ।
 મઈ માહરા હર્ષવાનું ગૂઢ પ્રગટિઉં જોહ હવું તે વૃદ્ધ ॥ ૧૦૨
 વૃં તાહરા મન તણી વાત મુઝ આગણિ સવિ કહમ મુગત ।
 પરનર મુખ નવિ જોઈ કિસિઉં કુણુ કારણિ વધર તેહમું ॥ ૧૦૩
 નરમુખ કામિનિ નમ વધકુ વૃદ્ધ નમ કિમ ન ગમમ તે કહૂ ।
 વધવૃ રાજ સુતા તસ કહમ સુચુકિ માત સંકા નવિ રહમ ॥ ૧૦૪
 પિના માહરમ વિદ્યા કહી તવ સીખામણુ મુઝ રહઈ દીર્ઘ ।
 માહાપાત્રનમ વિદ્યા કહે નર મુખ પછઈ જોવા સામેહ ॥ ૧૦૫
 મૂઝ પિતાવચન છઈ એહ વૃદ્ધ દીકમ ગણીમ તેહ ।
 કહી પ્રતિજ્ઞા પૂરી હૂઈ વૃદ્ધ આગણિ તે જોઈમ કહી ॥ ૧૦૬
 વૃદ્ધ સગિમું પાત્ર જી મિલકિ વિદ્યા રસમય વેંછિત ફલકિ ।
 આપું વિદ્યા કિઉં પ્રેમસિઉં કહમ તાપસી નવિ ખપ એહસઉં ॥ ૧૦૭
 કહમ શાસ્ત્ર અણુમાર્ગાં એહ દીગમ ન ભારત નહીં સંદેહ ।
 વિદ્યા અન્ન કન્યા બહુમાનિ દીગમ ત્રવિણુ અર્થાનમ દાનિ ॥ ૧૦૮
 સાચકિ જીખાણુકિ છમ જોહ સિદ્ધ તાપસી ચિંતમ તેહ ।
 રસમાંહિ દાન રોસચિમ ઘાઉં જો અવસર ગિમ ઘાઉં ન ચાઉં ॥ ૧૦૯
 કન્યા કહમ આપણુકિ જીતીત હકસં વિદ્યા દીમ મદીત ।
 વિદ્યા લાઠિ આવતી જોય કોઈ ચપુર નવિ ઠેવમ તેજ ॥ ૧૧૦

કન્યા ૫૫ લગ્ની વીનવધ માત ગાન જોઈ નહ હવધ ।
 ગોક વિદ્યા જાણુ વર મોહિ હોસધ કહધનધ પૂજકે તોહિ ॥ ૧૧૧
 પ્રસન્ન થઈ સાય મુક કહુ મોટધ કાગિ મ વિનંબી રહઉ ।
 તે ચિતધ મીઝરી મુખધ પહિ આજુ આવીનધ મુખધ ॥ ૧૧૨
 તે માવાઈ મૈડી ધ્યાન અતિ આડંબરિ નિરખી ગાન ।
 હસી તાપસી કન્યા પ્રતિધ કહધ વેગિ પરિણે મિતુ યતધ ॥ ૧૧૩
 થોડા દિનમાંહિ તે આવિસધ મહસમૃદ્ધિસુ દણ દવાવિસરધ ।
 આણુધ હામિ વર હુસધ વિવાહ સુણી બાવ હરિખી મનમાંહિ ॥ ૧૧૪
 કુણુ અદિનાણુ જણાસધ તેહ કહધ કન્યા ધ્યાનસુ એહ ।
 જાઈ કહુ તે વલતું વદધ એ અદિનાણુ ગાખિયો હહધ ॥ ૧૧૫
 માતણિ હામિ સુગંધ કૃત્યુલી દેવ કુસુમ મન ભેટણિ વધી ।
 જે મોકવધ તેહ જગતાર લાહરુ સહી જાણે નિરખાર ॥ ૧૧૬
 જનકે હવધ અચિત દહિ પુનઃ હર્ષિધ દેહ અનુગા મુજઝ ।
 કન્યા રાખધ આગ્રહ કરી વદધ આર્વા સુણિ સુરી ॥ ૧૧૭
 અઢા વૃત્તી ન ગહું ઇક દાય સગધ બહુ માયા બંધાય ।
 કન્યા મોહજાવી ધમ કહી આપી વેગિ નહ તે વહી ॥ ૧૧૮
 વધી રૂપ ક્રિયાઝ નિજ ધરી ગિરિ દેવક પદ્મિ સંચરી ।
 તિહા સરસ્વતી સાગર સંમ ખેત્ર પ્રભાસ નામ તે ચંગ ॥ ૧૧૯
 સ્ત્રી ગંગા મુત અમૃત ચેદ લાઠ મુગા જામાત મુકુંદ ।
 વાઙવ વાયુ દૈત્ય ગિરિ દામ ત્રિપ્લુતામ રત્નાકર નામ ॥ ૧૨૦
 વર કૃદ્ધિ નદીસ મીઝીર અનિ વિસ્તાર ઉચ્ચ બહુ નીર ।
 ઉદધિ કૃદ્ધિ આવિકે જોયુ પહિઉ પદ્મિ જન મોહવ ॥ ૧૨૧
 રાજમાવિણી વરિ જાતનિ વિદ્યામોહિની મીત્ર મનિ ધરિઉ ।

મોહનરૂપ કરિઈ તતકાલ પામ્યા મોહ નરનારી બાલ ॥ ૧૨૨

માલાગર સુતા દેમલી તે બાલા મોહી બેયતી ।
સુઅગ રૂપ દેખી નંદ કહઈ મુણિ માતા એક થિતા દહઈ ॥ ૧૨૩

કહિ વણિ તે થિતા કિસી પૂરું વુઝ મન ઈજા નિરસી ।
મુઝનઈ મોહ એહ નર સાથિ પરિણાવઈ માતા નિજ દાયિ ॥ ૧૨૪

કહઈ માત વુઝ વચન પ્રમાણુ જઈ અંખડસિઈ રૂઈ સંધ્યાણુ ।
મુણુઉ વીર શાસ્ત્ર ઈમ કહઈ કન્યા મન વંછિઉ વર લહઈ ॥ ૧૨૫

અંખડ બોલઈ તે સવિ સાચ પુત્રી દિઉં કહઈ માલણિ વાય ।
તઈં સૌભાગ્ય તણુઉ લંકાર અમલકાર દાષિ પુરિ સાર ॥ ૧૨૬

જે રંજઈ નર જોણઈ કરી સહુ રાજ દિક જન જે પુરી ।
દેમની દીધી શોલઈ તોય સર્વ લોકમાંહિ મહિમા હોય ॥ ૧૨૭

વચન પ્રમાણુ કરું માલિની અંખડ દિન બીજઈ આલિની ।
રૂચી ચાલ રાઈ સમા કાજિ અઉરસ કૂચ સેવિવા રાજિ ॥ ૧૨૮

બીજઈ અઉસર ગૂથી હાથિ ફલગ્ધા બેહુ બેચી આથિ ।
તે બિહુ માય રામિણિ લેઈ ગઈ રાજસભાની દષ્ટઈ થઈ ॥ ૧૨૯

અઉસર એક નૃપ બેઠઈ દીજે બીજઈ રિરોચન ધ્રિજિઈ લીજે ।
રાષ્ટ્રમંત્રી તસ પરિમલ્લ લીજે બિહુ નરિ ચૌસર મસ્તકિ ડીજે ॥ ૧૩૦

ઉઅગ કરી રામિણિ ધરિ ગઈ અંખડિ અંખારી કરિ લઈ ।
પુરી મંત્રીસ રાજ ધરિ જઈ ત્રિહુ પોલઈ રાજ તસ મઈ ॥ ૧૩૧

બહુ મહિમા તે રક્ષા તણુઉ નવર લોક દેખઈ તિલાં ધણુઉ ।
ધૂણઈ તણિણુ પોલિ , તવ એમ નદી તડઈ તરુવાલિ જેમ ॥ ૧૩૨

શીતઈ કૃપઈ જિમ સંનિપાત ભૂતઈ ત્રહિકિ ધૂમિણી વાત ।
ચક ડુંભાર ભમરી જિમ નાય ફિરઈવારિ ભમરે પરિ સાય ॥ ૧૩૩

સર્વ લોક કાલાહવ કર્ષ બીરતા દદ દિસિ નીસરષ ।
 સદ્ મિત્રી મનિ ચિનિષ ઈસિઉં વિરું નપરિ દુસષ ને દિસિઉં ॥ ૧૩૪
 બુન પ્રેન રાક્ષસ કો દેવ કુપિતે પિયાય પુર કીજ્ઞ ઓવ ।
 બલિ પૂજા યાતિક જપ કરુ દગ્ધ ક્રોધે પ્રાનનઉ પદ્મઉ ॥ ૧૩૫
 મહા સમય નમરઉ દાર ગાનન મંત્રિ પોલિ જે સાર ।
 કિપઈ ત્રણિય અવર કો નહીં જેમ પતાકા ચરનઈ રહી ॥ ૧૩૬
 જય ક્રોધ નરના લોક રાજ મંત્રી પ્રતર્ષ સગોક ।
 કદષ સ્વામિ કોઈ કરુ સમાધ પોલિ તથા મુખ્યા રખવાલ ॥ ૧૩૭
 રાજ વર્ગ સદુ દગ્ધ ઉપચાર હેમ જપ પૂજા બલિ સાર ।
 ગુણ નવિ પામઈ તે તિલમાત્ર ઓપધ કરષ મિલી ગુણુપાત્ર ॥ ૧૩૮
 બીજઈ દિનિ રાજ મંત્રીય શબ્દ શીવાલમ્ પાઝ ઝીસ ।
 ત્રીજઈ દિનિ નામ પુરિ જમઈ ત્રિકચ્ચરિ ચઉવરે રમઈ ॥ ૧૩૯
 દિન ચઉયઈ રાખગ્જલેપ ક્ષિત્રિઈ મંદઈ કાદવ ચેપ ।
 કેતા નર તિહા કૌતુક જોઈ કેતા પેવિ હૃદયમ્ રાષ ॥ ૧૪૦
 દિન પંચમઈ તે મુદ્દામાહિં નમન ચર્ષનઈ નાયક ગય ।
 માદલ વાઈ તિહા મંત્રીય તાસ શબ્દિ પૂજઈ જન સીસ ॥ ૧૪૧
 માદલ બોલઈ રાય પ્રખ્યાન મહા હોસઈ બેકે નિદાનિ ।
 તે સાંગથી હસઈ પુરતોક જોયો કૌતુક નવ નવ થોક ॥ ૧૪૨
 છઠઈ દિનિ મંત્રી રાજન રોઈ નૃલ કરઈ નહીં સાન ।
 દિન સાતમઈ રૂઝ પાડતા જઈ પયિ રજ ઉડાડતા ॥ ૧૪૩
 હિત વિપ્ર હત નપર સરિ ચયું તવ રામિણિષ કીગડ પ્રતિ કહિઉં ।
 અહો વીર કુટિવ હિવ સાંતિ કરુ સ્વચ્છ ટેલઈ જનમ્રીતિ ૧૪૪
 બોલઈ રાત્ર અતિ હિં આચાર અનાચાર અતિ નિંદાભાર ।

અતિ વધાણુ પાવન અપવિત્ર અતિ સદ્ગુણુ જડિયું મિત્ર ॥ ૧૪૫
 શીતલ હીમ ચિક્ષુ વન બગ્ગુ અતિ વરસાતિ અન્ન સવિ ટલુ ॥
 અતિ આહાર અજીરણુ કરુ અતિ સર્વત્ર વર્ગિવર્તિ સિદ્ધ ॥ ૧૪૬
 મધ્યમપાણુ સદ્ગુણુ જીવ બહુ ધર્મિ અર્થિ કામિ કેવલુ ॥
 દીપ કપૂર લવિષ અતિ ગમ્ય મધ્યમ ભાવિ સિદ્ધિ સવિ યાય ॥ ૧૪૭-
 તુ ક્ષિપ્રક વિદ્યાનક બલક પોષિ ડોલતી રાષિ જલક ॥
 નયરમોહ દેવી દરિયોહિ કોઈકે સિદ્ધ પુરુષ પરપીઠ ॥ ૧૪૮
 દેવ સરૂપ નદી નર એક અકલ રૂપ વિચારી તેહ ॥
 મિલી રાગવર્ગ સહુ ગયઉ ક્ષિપ્રક વીર અજીવિ જિહાં રહિઉ ॥ ૧૪૯
 તુ કરી પ્રજ્ઞામ કહક હો સિદ્ધ તણ આપોપઠિ પરમટ કિદ્ધ ॥
 એ શોભા તુજ મોટિમ યોગ જહિ રાય પ્રધ્યાન કરુ નીરોગ ॥ ૧૫૦
 વલતુ ક્ષિપ્રક તેહનક કહક જહિ સમાધિ ઇલા તુલુ દુહિ ॥
 તુ રાય પ્રધ્યાનનક ઓષધ યોગ આદર કરી કરુ નીરોગ ॥ ૧૫૧
 જહિ મુઝ આપુ અધલઉ રાજ કન્યા રૂપરૂપ ગુણુ ભાજ ॥
 રવિચંદ્ર દીપક દિઉ તુલે તુ કરુ સમાધિ જિહનક અલે ॥
 રાજલોક તે કરક પ્રમાણુ વચનિ વીસસિદ્ધિ ક્ષિપ્રક જાણુ ॥ ૧૫૨
 રાજકુવનિ નિવરુ ધર ભોય વિદ્યા સાધક બાહકે સોય ॥ ૧૫૩
 ખ્યાનાડેજર શીતિક હોમ સુર્ગધ ધૂષિ વ્યાપિઉ ધર વ્યોમ ॥
 જીજી ગયમંત્રિનાં ક્ષિપ્રક યર્ષા નીરોગ બિખનઉ રંગ ॥ ૧૫૪
 નગર મોહિ મહોત્સવ બધુ નાગ પ્રગ્ન દરિય મનિ દુહિ ॥
 રાજવર્ગ સુજન સહુ મિલી પટરાણી આદેશક વલી ॥ ૧૫૫
 કન્યા રાજ દીપકની વાય રાગ મંત્રિ મનાવી સાય ॥
 રાજ સુતા જે મહિરાવતી અર્ધરાજ સિદ્ધિ દિધ બપતી ॥ ૧૫૬

વેગેચ્છત ધૂપ કપુર મેઝરી તે રવિ ચંદ્ર દીપકસં કરી ।
 દીપી પ્રધ્યાનિ ઈગડછ વરી વધ્યારિઉ સવિ ઈતેઉરી ॥ ૧૧૭
 કહિઉ દીપનઉ મદિમા એહ બલક તેવચિથિ અદિનિચિ જેહ ।
 દુષ દાહિદ દૂરથી દલક મદિમા વધઈ વિચન ઊવલક ॥ ૧૧૮
 ગમિથિસુતા પછક દેમતી તે પરિણી મુથિ રંજી હતી ।
 વીવાહિછ જે લાધઈ દમ્ય આપવસાછ કરિઉં તે સર્વ ॥ ૧૧૯
 એકવીમ દિવમ તિહાં રહિઉ સવિ સંયોગ ભોમ ધન લહિઉ ।
 પૂછી મુજન મિત્ર છછ જેવ આવિઉ સર્વ આપણુઈ લેવ ॥ ૧૨૦
 ઉત્તર દિશક સિંદુર જેવ આવિઉ તિહાં સમજ દલ લેવ ।
 તેતલક આવનિ જાતું એક મૃત્યક મિટક દેખક ઉક ॥ ૧૨૧
 પુકિઈ આવક અતિ રાવતી ઈગડ પેવક નારી રાતી ।
 મહા વિલાપ કરતી માગિ દેથી આવિઉ અમ વિલાગિ ॥ ૧૨૨
 ઈગડ તેહનક પૂછક ધસિઉં અરે મ રાઈ મ ધરિ દુષ કિસઈ ।
 એ મિસાર તણી છછ રીતિ જનમ્યાનક છછ ચમની બીતિ ॥ ૧૨૩
 લખિમી દસક ધરા ધાલતાં કુસી પતિનક સંભાલતાં ।
 કાવગનક મરણુ તિમ હસક પુત્ર પ્રેમિ પિતા ચમ મસક ॥ ૧૨૪
 રાવ રંક અનેક છછ કુઆ ગયા જાક જસક જુજુઆ ।
 પવન પ્રચંદિ મેર ધન જેમ હજુ દિતિ જાક સંપત તેમ ॥ ૧૨૫
 દંદ ઉપેંદ સદસ તેહ તણી ચક જીતિ હજુ જાગા ધણા ।
 સદુનક ગિજક એકજઉ કાચ જિમ દીપક વાક વિસરાય ॥ ૧૨૬
 પ્રતિકાચિ પદારથ જેહ નિહુ પુકરે નવિ દીસક તેદ ।
 રાતક જુઉ નવુ હુઈ પ્રાતિ ચમની ઈંદ્રજાલ પગિ જાતિ ॥ ૧૨૭
 ચુડ ઉપદેશક હુક વધરાય વેરાજક ગોકનુ ત્યાગ ।

શોક તનિષ્ઠ હુધ સંતોષ સંતોષ પામી જઈ મોક્ષ ॥ ૧૬૮
 નાથ મોહ વિચાર્ય ભાગ જૂડકિ તત્તુ ધન યૌવન ગગ ।
 નિમ દૃષ્ટીંતિ નટોચી તણુધ બોધ્યા બહુ ઝોલક ધક ભણિષ્ઠ ॥ ૧૬૯
 કવણુ નટાવી બોધ્યા કવણુ પ્રતિ બોધ્યા તે કેહું વધણુ ।
 અવસરિ' કથા' જોઈછિ કહી સંતજને તે હજી ચીમકી ॥ ૧૭૦
 રત્નપુરી નગરી સુનિરાલ ગતમેન ગુણી જૂપાલ ।
 રૂપમંજરી રાણી જાસ અલુલશુદ્ધિ ચીત્રીશ્વર તામ ॥ ૧૭૧
 શ્રી' ગરણાવધ ગરણા જોય સંધિપાલ સેનાની તેય ।
 સેશ્વર' સાથવાહ સામંત મહીધર મંદાજન શ્રીવંત ॥ ૧૭૨
 થઈ યર તસાર વ્યવહારીયા શ્રીજ હિલગૂ બ્યાપારીયા ।
 અધિકાર' સુભેદ મહારથી અશ્વધ્યાર પુતાર સારથી ॥ ૧૭૩
 માંહવીયા કૌટુંબિક ફાત દારપાલ સેઠિ રજપૂત ।
 સેવક રાજકુશી છત્રીસ દેશિ દેશિ વિસ્તારી જગીશ ॥ ૧૭૪
 ધક દિનિ સભા બાઈકે ગય બહુ ગુણુવંત અહર્ષ તાસ કાપ ।
 પેડિત વૈદ જોસી ગારકી મિત્ર ત્રિત્ર મિત્ર જે જડી ॥ ૧૭૫
 તેહના જાણુ ગસાંગી પાત્ર ક્યારંત આલક જે ગાત્ર ।
 વિરાની કૃતિગીયા બેઠ નાટકીઆ બિડક જૂપડ ॥ ૧૭૬
 શરમક શરમ રચક ઇદ્રગત વાજિનીયા ચેટકી રસાલ ।
 અમૃત જોલ નહ વિસવટા કીરતિકાગ વેસગર નટા ॥ ૧૭૭
 નાટક કૌતક કથા વિનોદ હાસ્ય કલા કુસુમ અપ્રમોદ ।
 ફલ નવ ભેટિ સુભેદ અમંગીત મૃદંગ વીણા રસસિંહ શીત ॥ ૧૭૮
 ધમ ઉત્સવ વર્ષતર્ષ રાવ' શીકિરિ છત્ર શરિ ચમર દલાય ।
 તિસક દારપાલ કહઈ નાથ આવિહિ દારિ ક્યાપતિ સાથ ॥ ૧૭૯

દક્ષિણ દેશતણા તે પાત્ર મહાગજ છુટ કરિવા પાત્ર ।
 દિલિ આઠા ગિમ મૂકું દેવ મહાગુણી છુટ વંછછ સેર ॥ ૧૮૦
 તેહુ રાય કહછ તે પાત્ર કલ્યાણત જે સુંદર ગાત્ર ।
 પોલિ પ્રવેશ કરાવકે તિહા આરી રહિયા મજા છછ ગિહા ॥ ૧૮૧
 બેઠિલે રાય સભાસિલે તેણુ રમી ઇંદ્ર પરિ રચના જેણિ ।
 રાગ દષ્ટિ તથુલે દષ દાન દેઈ આસીસ તવ માડિલે ગાન ॥ ૧૮૨
 વીણા વૈત્ર મૂંદગ ઉર્ધાગ જુગન તાવ કુઠ્ઠી સંગ ।
 પડલ તાન માન સિલે ઈ. મોહન રાજ પ્રગ ઓ વૈંદ ॥ ૧૮૩
 નાટકીયા નાટકિણી પાત્ર નવ નાટકરસ વિદ્યા માત્ર ।
 રાગાદિક તેહના જાણુ સણુધ માન તે કરછ વખાણુ ॥ ૧૮૪
 આશ્રમ અન્ન પાન તસ દીધ રાષ અતિ આવજ્ઞન કીધ ।
 તેહનલે નાટક જોવા કાજિ સંધ્યાધ સહ અવિલે રાજિ ॥ ૧૮૫
 મેઢલિક મુગ્ધકિધ્યા જેવ નાચ નિરખવા તેહિયા તેહ ।
 વૃત્ય કલા અવસર થિલે ગિસછ લોક પેવિત્રા આબ્યા તિમછ ॥ ૧૮૬
 પૂરી સખ સંધ્યાધ ગાવિ રંગભૂમિ નાટક રસ યાત્ર ।
 સુંદર પાત્ર કસા બહુ જેવ તૌડવ રંગ ગચછ તવ તેહ ॥ ૧૮૭
 સપ્તસ્વર નઈ ત્રણિયુ ગામ એકત્રીસ મૂર્છના ઠામ ।
 તાન રચિયા હિમણુ પંચાસ ત્રણિયુ ત્રણિયુ માત્રા લય જાસ ॥ ૧૮૮
 ત્રણિયુ ઠામ તવ ચતિ ૫૦ હાસ નવગસ વર્ણુ છત્રીસઈ તાસ ।
 બધતાલીસ લાવ અવિડેદ એમ્મલિ પંચાસી એ બેદ ॥ ૧૮૯
 કંથરથી ભરતછ સાલવિલે પ્રમટિલે મૂર્મીલિ કેવનલે ।
 નાદ આનંદ તથુલે છછ મૂન સુણુર્તા કુષ્ટ દુષ અગુરૂલ ॥ ૧૯૦
 પવન થિકી જીપજછ નાદ નાદ થિકી સપ્તસ્વર વાદ ।

સ્વર ઊપજિઈ રાગ સંપન્ન રાગ જનન જન નીપજઈ ॥ ૧૯૧

નાદ વિના નતી જ્ઞાતા ઇચિ વિના નાદ નહીં હરિ વાગીરા ।

સકલ દેવનં પદ્મજા નાદ નાદ અસુરનર ટલક વિપાદ ॥ ૧૯૨

બાલક હિચિ સર્પ લઈ સુણી નાદ તણા જાણુ એ ગુણી ।

અરૂપનાદ ગણુ હર કહય અવરનાદ રસ કહુ કિમ લહય ॥ ૧૯૩

સુણી બાલ નવિ રાદન કંઈ નાગ નાદથી વિષ અપદરઈ ।

હિચિ બાધનં પ્રાણુ ઉપગરઈ નારી સકલ કામ પરિહરઈ ॥ ૧૯૪

સુખ નિધાન દુષ દુઃખ ઠરઈ કામદૂત ક્યું મન હરઈ ।

ચતુર નર સીના અતિ ગમઈ એ ઉપવેદ જીવનિ ત્રિહુ ગમઈ ॥ ૧૯૫

સુકા તરુ નવપદ્મવ થાય દુષ્ટ દેવ મુગ અહિ વેધાય ।

સુષિ દુષિ મૂક ચતુર જે બાવ શૂદ્ર દેહિ સુષ ઇષ તતકાલ ॥ ૧૯૬

છંદ ગગનં જાસ છીન આગાપી શુભ વેષ સરીસ ।

તત વિતત ધન સુધિ એ ચાર ભેદે વાજઈ વાજિત સાર ॥ ૧૯૭

તેહમાહિ નાટકિ નીસાર રાખઈ રંગ રીઝવઈ અપાર ॥

હાવ બાવ કના ગસિ તાસ દેખી રિજિઉ નગર નિરામ ॥ ૧૯૮

રાગ નિરખઈ જીવટ ધરી પ્રહર ત્રિષિ વીતા સર્વરી ।

અધિક રંગ વાર્ધતકિ જાય તવ અમિ નટાનીનં અમ થાય ॥ ૧૯૯

નિદ્રાવશં અમન ઉલ્લસ થાઇ તાન ચૂકઈ પદરંગ ।

રંગાચાર સચેતન કંઈ તિહા શ્લોક એક મુષિ ઉચ્ચંઈ ॥ ૨૦૦

શ્લો. ગતં વહતરં મદ્રે સ્વર્ણ તદનુત્તિષ્ઠતિ ।

इति चित्ते समाध्याय, कुरुष्व जनरंजनम् ॥ ૨૦૧

મુ । ધણુકિ ગયું મુંદરિ મનિ જાણિ થોડું ચાકઈ છંદ નિરવાણિ ।

એહવું ચિત્તિ વિચારી કરી કરું રંજના જન મનિ ધરી ॥ ૨૦૨

યોગ એહ સુણિ રીઝિયા ગુણી રસિયા ચિત્તિ રહ્યા રણિશી ।
 અર્થઘ અતિ વેધ્યા જણુ ચ્યારિ રાજ કુંચર વહ વ્યવહારિ ॥ ૨૦૩
 નિશિ નાટકિણી તાપસ થતી વાણી શર જિમ વેઝા પ્રતી ।
 મહાઅર્થ નટાવઘ કહિઉ સ્વાતિ ઈંદુ જિમ સીપિઘ પ્રદિઉ ॥ ૨૦૪
 વેષ ઈતિ દાનનઘ કાજિ ધરિઉ ચાલ નટઘ જન માજિ ।
 રાજ કુમર મનિ સમદિઉ ધણુઉ છેલ્લઘ કુંડલ કર્ણુહ તરુઈ ॥ ૨૦૫
 સવા ધાખનું મૂકિઉં ચાલિ બીજાં દાન હુયાં તેણુઘ તાલિ ।
 સયે અર્થે સમઝઘ જૂજૂઉ દાન તણુઉ તર અવસર લહિઉ ॥ ૨૦૬
 વત્સાભરણુ ગર્વાણુ જેહ વણિગવધૂઘ નાખિઉ તેહ ।
 તાપસ દીઘ કછોટઉ દેહ જાગી પાત્ર રમઘ ઉદેહ ॥ ૨૦૭
 તેહવઘ વણિગ તણુઉ સુત એક પિતા કુંચ કાપીનઘ છેહ ।
 ગૂઝલ વાલ તણુઉં તેણુઘ યાનિ વિચઘ પડિઉં જાણે મધુગલ ॥ ૨૦૮
 કુંચગદિત નાખિઉ તવ સેઠિ કર માયઘ ધંક કાધઉ હેડિ ।
 દીઠઉ નૃપઘ દોતુક મનિ ભણું રાવઉ નાચ રાઘ ધમ કહિઉં ॥ ૨૦૯
 તવ નાટક ગણિઉ તંતકાલ માગી ચાલ કરી સંભાલ ।
 કુંડલ ચાલિ પેષિ સુગતણુઉં દેહ કછોટ ગવાલક ધણુઉં ॥ ૨૧૦
 ગૂંઝલ દેશનણું ઇઘ જેહ જૂપતિ દષ્ટિ પડિઉં તવ તેહ ।
 રાગ મનસિઉં કરી વિચાર તેહ તણા તેડિયા દાતાર ॥ ૨૧૧
 રાજપુત્ર વ્યવહારી વહ તાપસ નાટકિણી તે સહ ।
 કુંચ વિના જે નાચણુદાર કઝાર્વત તેડિયા તેણીવાર ॥ ૨૧૨
 દાન જૂજૂળાં કહુ દેહનાં આપ્યાં રૂપ દાણુ તેહનાં ।
 રાજકુમરિ કુંડલ ગે દીજાં તુ રાઘ તેડી પૂછીઉં ॥ ૨૧૩
 કહુ પુત્ર વૃદ્ધે રીઝિયા કિયું કણીભરણું દીઠ જે ધંસિઉં ।

સુત લાજતલિ કહય નહીં વાત તુ અતિ આદરિ પૂજય તાત ॥ ૨૧૪

કહિય ન તુલય રાજકુંવાર હકય જુપ પૂજય બહુ વાર ॥

કહિવા સરિધી નહીં એ કયા સ્વામી મ મ પૂજય સર્વથા ॥ ૨૧૫

રાય ભણુય શંકા મ મ કરુ કહુ બેઠ હૃદય ૫૩ ॥

ધર્મ વાચ માહરી જય એહ મહા અપરાધિ ન દેવલિ છેહ ॥ ૨૧૬

આમ તાતપુત્ર કહય સુણલિ મઠ એપરાધ કરિલિ તુલ્ય ધણલિ ॥

કુસુધી નંદિ કહિલિ મુઝ એમ પિતા તણલિ નહીં તુલ્ય પ્રેમ ॥ ૨૧૭

ધસી વરસ રાજ પાલતાં હુઆં એકાંતય સુપ વિશ્વસતાં ॥

લોભય સુતની ન કરય સાર-તલિ સમરંથ થિલિ રાજકુંવાર ॥ ૨૧૮

એ હવતલિ ન આપય રાજ ગજ તણાં મધંયાં જઇ કાજ ॥

કરમી બંધુ કુમર હુમ બેઠ પિતા વધી રાજ લય તેહ ॥ ૨૧૯

પૌવનિ નામ ન કાલિલિ જોણિ મોટય તણૂં ન નૃત્ય તેણિ ॥

ભીતલિ જે ન તપિલિ મુર તે આશ્રમતલિ તપય ન જુર ॥ ૨૨૦

તેહ પુત્ર જે હૃતય જાપ સીલતણાં પરિ મીઠયં વ્યાપ ॥

જલિ આપો ૧૪ પ્રકટ ન થાય તે સામહુ સંતાપ કહાય ॥ ૨૨૧

આમય એક હુઈ જય વાત પુત્ર પિતાનય દેઈ ધાત ॥

શ્રેણિક વધી કૂણીક રાજ લીધલિ લોક ન આણી લાજ ॥ ૨૨૨

વૈશ્યનિય નેદ મારીલિ રાજમાટિ અપયથ શિરિ લીલિ ॥

ગજભોગ થોગ્ય તું અજય રાજ વિના મું સાધિસિ પજય ॥ ૨૨૩

આ પ્રતાપ વધી નાવિ સય આજ નિશાહિસર જલ્ય હસય ॥

નૃત્ય ભિસરય તેણી વારિ પિતા હણે અગ્નને પ્રહારિ ॥ ૨૨૪

પજય નિશ્ચિત રાજ તું કરે ધર્મે આપણલિ પાટ ઉદરે ॥

શીખ એમ મુઝ દીધી ધણી જિલિ મવલ મન હણિવા બણી ॥ ૨૨૫

બધાંઉ હતુ માંરિવા કાજિ લોજ માટિમઇ લોપી લાજ ।
 નટાચારિં શ્લોક એ બણિઉ એકમનાં તે અવળે સુણિઉ ॥ ૨૨૬
 તેણુમ અચિં મુઝ વેધિઉં મન દિઉ વધગાઠ હું હઉ પ્રસન ।
 મુગજ પિતા જીવિઉ જેતવઉં હવઇ નહીં જીવઇ એતવઉં ॥ ૨૨૭
 ઘણું ગયું થાકઇ થોડિલઉં ચિતિ વિચારિઉં એ નહીં ભલઉ ।
 મહાકલક પિતાવધ્ય પાપ અપયથ નરકિ પાડિવઉ આપ ॥ ૨૨૮
 એ ઉપદેશ સુણી રીઝીઉ તેહ કારણિ કુંડલ મહ દીઉં ।
 સાચી વાત પિતા ગુણ કહી એ અપરાધ ખમેવઉ સહી ॥ ૨૨૯
 સુણી રાય હદયિ સમઝીઉ મુઝ ઉપકાર શ્લોક ધ એ કીઉ ।
 મહાલાલ એ જીવનદાન ખમિકેં આજ મઇ પરમ નિધ્યાન ॥ ૨૩૦
 સુણી વાત સુતની તે સહ તેડી તહાં અવહારી વહ ।
 કહુ વત્તિ ગુણ રીઝિ હુઇ કિસી દીધાં વસ્ત્ર જુવણુ ઉલ્હસી ॥ ૨૩૧
 મુઝી લાજ કહુ સવિસાચ દુહવઉં નહીં ગુણનધ મુઝવાય ।
 હધ્યાતણુઉં હીર સવિ કહઉ સુવધ આપણુ ધ યાનકિ રહઉ ॥ ૨૩૨
 વધુ બજઇ સાંભલઉ તાત માહરા દુકખ તણી જે વાત ।
 ધન શ્રેષ્ઠિ પુત્રી ધનસિરી ચિહું પુત્ર બપરિ અવતરી ॥ ૨૩૩
 કુટુંબ લોક નઇ અતિ વણહી મુઝ વિણુ પિતા ન સકઇ ગહી ।
 પરિણાવીઇ નગરમાંદિ એહ વિરહ માત નઇ નકુર્મ જેહ ॥ ૨૩૪
 ગ્લ મેડિનઉ રૂપકુમાર વિવાહ તેહ સિઉં પ્રીયઉં સાર ।
 મુઝ યૌવન ઉપ ધન ગર્વ કિંતઉં જેહ કુરું તે ચર્વ ॥ ૨૩૫
 દુકખ એક મોટઉં મુઝ આજ ભાર્તા દેહિ નર્પસક રાજ ।
 દુધ્ય શ્વગ તેહનઉં સદા મુઝનઇ એ મોટી આપદા ॥ ૨૩૬
 વચન સંતોષ નહી તેહતણુઉ અહિનસિ ક્રોધ અગિ જઇ ઘણુ ।

તેહથી નવિ પામિછ સુખભોગ દીકઠં રતિનહીં વિધિનુ યોગ ॥ ૨૩૭

ધણુક કાલ ભગતિમઈ કરી ન લલિઉં સુકખઝંભિ દુષભરી ।

આજ વિરાગઈ હું નીસરી સુકખતણી મઈ ઇછા ધરી ॥ ૨૩૮

અતિ સુંદર નાટક સાંભલી રસ જોવા આંહી આવી વહી ।

રંગાચાર્ય સિતોક મઈ સુણિઉ તેણુઈ અર્થિ હૃદય રણુઝણુઉં ॥ ૨૩૯

મુઝ લલાટિ લિખિઉં જઈ ઇસિઉં હવઈ સુકખ દિહાપી પામિસું ।

માતા પિતા સસરાનઈ લાજ કુલિકલેક કરતાં એ કાજ ॥ ૨૪૦

ભર યૌવન ગયું ગઈ હવઈ મન્નિ રહિઉ મનોરથ સવઈ ।

ધણુક કાલ લજગઈ ગયુ થોડઉ યૌવનનઉ વય રહિઉ ॥ ૨૪૧

કામ એતલા માટિ કુણુ ગમઈ કીર્તિ લાજ ધર્મ ભવ લગઈ ।

દીધઉં દાન દર્પ બિડે મલી હજીઉ જોલ જાઉં ધરિ વહી ॥ ૨૪૨

વધૂતણી કયા એ સુણી દેડ કછોટી એ કુણુ તણી ।

પૂજઈ રાય નદ તવ લણુઈ એહ આચ્છિ આ તાપસ તણુઈ ॥ ૨૪૩

મુનિવરનઈ તેડી તવ રાય પૂજઈ ગુણે કિમ દીધ પસાવ ।

કિસી રીઝ ગુઝનઈ મનિપડી કહઉ સાચ દિઉં છઉં આખડી ॥ ૨૪૪

તે તાપસ કહી સુણિ જાપાલ ગુઝ આગલિ નરિ જંપલિ આલ ।

શીકર વ્યવહારીનઉ પુત્ર નયર એહ મોટઉં પરમ્પર ॥ ૨૪૫

એ બેધવ કુટુંબનઉ ધણી એક દિનિ વનિ ગુરુ આચ્યા સુણી ।

યતી વંદિવા અહો સવિ ગયા પ્રણુમી સુણિઉ ધર્મ તિહાં રલા ॥ ૨૪૬

એ સંસાર અસારુ જાણિ સુકખ નહીં રોગ દુષ પાણિ ।

જાણુઈ શ્રવ જન્મ છઈ મરણુ ગુહઈ ધર્મ નઉં લઈ નહીં શરણુ ॥ ૨૪૭

જલ કલોલ ચપલ તિમ રમા સુષ સંગમ સુપર્નરતર સમા ।

વાહિલિ પરિ યૌવન નહિ ભાગ શ્રવેવઈ સંધ્યાનઉ રાગ ॥ ૨૪૮

હું એકલઉ માહરુ કેા નહીં નવિ અનેરા નઉ હું અહીં ।
 જેહનઉ હુંઅ ન દીસઇ તેહ માહરા મુજઝ ન દેવઇ જેહ ॥ ૨
 ઇમ વિચારતાં હઉ વિરાગ જૂડઉ તન ધન યૌવન રાગ ।
 જાણી માત પિતા પારતાં લીધઉ પ્રત સવિ જન પેખતાં ॥ ૨૧
 સવિ કુટુંબ વણી ધરિ જાય મુનિઆચાર કહિન કહિવાય ।
 દૈત મીણુ ને લોકમય ચિણા ચાવેવા કુપ સહિવાં લણા ॥ ૨૨
 હૂં કાયર નવિ પલઇ આચાર પ્રતિ આસિવઉં ધાંડાની ધ્યાર ।
 ગુરુ લગગઇ નવિ ઈંડાય અતિ વિખવાદ ચિત્તઝઉં થાય ॥ ૨૩
 મનિ બાણુઇ ગુરુ ચિરથી ટલઇ મેહલી વેષ જાજી ધર વલઇ ।
 ધન ધર બાગ નારિનઇ લેય સુપ બોગરઉં નવનવે ભેય ॥ ૨૪
 ઇમ ચિંતી છીધઉં એમ કુટુંબ માત મિલવાનઉં લેય ।
 ગુરુ આદેશ લેઇ આવીઉ નાટક જોયા ચિહિ બાવીઉ ॥ ૨૫
 રમ લાગઉ મુઝ જોતા રંગ હજીઉ પાછિલી નિશા પ્રસંગ ।
 પાત્ર સચેત કરેચા બણી બોલિઉ શ્લોક નટાવજી ગુણી ॥ ૨૫૧
 ચણુઉ કાલ વહી ગિહિ હવઇ થોડઇ સમય રોષ રીઝવઇ ।
 સાવધ્યાનિ સમારઉ કાગ અરપ કાજિ કાં ચૂકઉ રાજ ॥ ૨૫૨
 ધરી વિવેક તસ છીઉ વિચાર તપકરતાં યૌવન ગિહિં સાર ।
 જઉ નવિ સરગિહિ પહિયુ બોગ દિવઇ લાપઇ કિમ ઈંડીઇ યોગ ॥ ૨૫૩
 માત પિતાસિહિં કરી વિવાદ ધર ધન લીધઇ કિમિહિ સવાદ ।
 એ ઉપદેશ ચઢુટઉ ચીતિ દિવઇ આચારન ઈંડઉં નીતિ ॥ ૨૫૪
 માહગઇ દુલઇ એહજિ આયિ રીઝિઇ સુખી નટનઇ હાથિ ।
 તપાઇ આપ કયા ઇમ કહી મુણી રાય રીઝઉ મનિ રહી ॥ ૨૫૫
 નટાવીઇ શ્લોક તે મુણી ચઇ સચિત નાચિવા બણી ।

રાગ મન સિદ્ધિ ચિંતક ધસિદ્ધિ સ્લોક વધાણ કીજીક દિસિદ્ધિ ॥ ૨૬૦

જે જીરીક ધર્મ કીજીક સુખ સંયોગ લાહ લીજીક ।

પર ધપકાર દીન જન થાય તે એ સ્લોક તથાઉ મદિમાય ॥ ૨૬૧

કુચ વાલનું ગ્રહ્ય જેહ દાધુ એહનક દાતા તેહ ।

સેષિ પુત્ર લેષ આગનિ ધનિ પૂજી રાય જીનટક લારિઉ ॥ ૨૬૨

સકલ સખા ચેખતા તેય કદુજી કારણ કેહ ગેય ।

વાલી ગાલી છુરીક કરી આપ તણી દાનક લેષ ધરી ॥ ૨૬૩

રીસક રાય આગલિ તે કહક દુષ મોટક મુજ હકકે દહક ।

મહાથનુ મુઝ માહરુ બપ દેખી દાન બપનક તાપ ॥ ૨૬૪

હ લધુ પણિ ન બણાવિઉ એણિ સ્લોકારથ નવિ રામજિઉ તેણિ ।

આપક વધર એ મોટક કીક રીમલ કુચ લુણી વૃક લીઉ ॥ ૨૬૫

હસિઉ રાય તે ઉતર સુણી દીધી દ્રેક સેડિ મુખ બણી ।

નાચતઉ તેડિઉ તે સાહ પૂજિઉ દિમિઉ સામટાઉ ઉત્સાહ ॥ ૨૬૬

લુણક કુચિ નાયક જે તુલો કદક સ્લોક પૂજક હકે અલે ।

સ્વામી કહ વીનતી સુણક પુત્ર પાઠ માનિઉ મર્ષ ધણક ॥ ૨૬૭

જે મુઝ શિર એણક હેદિકે નહી મોટક નિવન મથ એ વરી ।

જક મૂરખ એ મુઝ માગુ કુવ એ પાપીનક કુણ વાગુ ॥ ૨૬૮

એહ રામ પવિ પવિ આવિસક શિર નાવન ગએ વરમમઠ ।

જીવતદાન દુકે મુઝ લાહ નાયક તેણિ સ્મિ ઉત્સાહ ॥ ૨૬૯

હસિઉ રાય વચણ એ સુણી રીઝી સખાએ અચિન્ન લગી ।

કીક નટાવા બહુ પસાય તે ધન કંચન લેષ ધરિ અર ॥ ૨૭૦

નૃપક પુત્રનક આપિઉ રાજ સીધકે તેહ તણા મન કાજ ।

વધુ યતી કામિ આપણક પુહતા મનનિધ બીનટિ ધણક ॥ ૨૭૧

મનનહિ દુઃખ શોક સવિ ટલિહિ રુરુ ઉપદેશ શુદ્ધ જહિ મિલિહિ ।
 તિમ સુદગિ પ્રજનત દિત કહ મ ધગિ દુઃખ મિથ્યા સવિ લદ્ ॥ ૨૭૨
 દેહની માત પિતા સુત કવણુ બંધવ નારિ કેહનહિ ગમણુ ।
 સર્વ મોહનહિ બંધન જાણિ ધર્મ એક આચરિ નિર્વાણિ ॥ ૨૭૩
 બ્રાણુ સંધિધી એ પરિવાર પુત્ર મિત્ર પશુ જન દાર ।
 લલિહિ લેઈ સદ્ગુણ ગર્ભ વેદના કિસી તસ યાય ॥ ૨૭૪
 જે વિક્ર્યા તેદમ્ સિહિ પ્રેમ પગ્નુ વસ્તુ અપણુ ન કેમ ।
 અધિર વસ્તુ તેહની સી આસ નિશ્ચય તેહનુ સિહિ વીઆસ ॥ ૨૭૫
 ઈમડ પ્રતિષ્ઠ નાગિ તવ કદમ્ સુણુહિ વીર એક દુષ દહમ્ ।
 હ માણિ પુત્ર મુઝ ગોક મૂકિ તેહ કુનનહિ ચિહિ હેક ॥ ૨૭૬
 દૈવમ્ દંડી હિવ સુહિ કરુ કેમ કાકે પાપ નર મરુ ।
 પ્રજા મંથનમ્ એ દુષ કહિહિ વિણુ આખ્યારિ ન જામ્ રહિહિ ॥ ૨૭૭
 બાલપદમ્ માતાનુ મગ્ણુ ધૈવનવહિ સું ગે હરણુ ।
 વડપણિ પુત્ર તણુહિ જે શોક એ તણિય મહાદુષ જાણુહિ રોક ॥ ૨૭૮
 માનણિ પ્રતપ્ત ઈમડ ઇમ કદમ્ મૂવિ મગ્ણુ કુણુધ નરિ ગદમ્ ।
 વૃદ્ધ કાવિ મરણુ પામેનિ તે વનતું કદમ્ ચત્ત નગેશ ॥ ૨૭૯
 દીર્ઘ પંથ પરભોમ્હ તણુહિ પ્રેમધર્મ સિહિ ગખહિ ધણુહિ ।
 જીવન ધર સુત મૂકી જાન સચહિ ધર્મ સાચિ ઇક ચાર્ન ॥ ૨૮૦
 મુણુહિ મુર એણુધ સંસારિ પુત્ર સરીવહિ નહી સુખસાર ।
 તેહના વિગદ બેદરહિ દુઃખ જનત દર્મ મ સાવ પતિતિપ્પ ॥ ૨૮૧
 ગમનાગમન સવે જાનમ્ નામ સંસાર કદમ્ તેહનમ્ ।
 વૃ મકણુ સુણિ પુત્રહ તણુહિ મોહ માતનમ્ દુષ ધણુહિ ॥ ૨૮૨
 એક પુત્ર પાસિ હ સદા રહિતી દૈવગોમિ એકદા ।

કાય સમઘ નવિ પાસ / હુઈ મરતાં મુઝ ગિઉ બોલિઉ નહીં ॥ ૨૮૩
 તેણુઘ કાષ્ટ લક્ષ હું કરુ સવિ ઈંડી સુત સાયમ મરુ' ।
 મોહ પિરાયનઉં મોટઉં કષ્ટ ગસઘ ગય રંકનઘ દુષ્ટ ॥ ૨૮૪
 ક્ષિપડ તેહનઘ વલતું કહઘ કિમહઘ તૂ હિવ મરતી ગહઘ ।
 વહઘ નાગિ તઉ દુષનઉ સખા ટાલીવીર વિરહ મુઝ તૃષા ॥ ૨૮૫
 સુત બોલઘ મુઝ સઉ એક વાગ ન લખુ કાષ્ટ ગહું આ કાગ ।
 મૂઠિ ન જીવડ જગમાંહિ કાય જીરી દાન મુઝ વુઝીરી કાય ॥ ૨૮૬
 નારિ તણિ વાણિ એ સુધી ક્ષિપડ મૂઝ બોલિરા લણી ।
 નાધી નઘ પરકાય પ્રવેશ વિઘા બસિ તતુ કાઉ પ્રવેશ ॥ ૨૮૭
 જાઠિઉ પુત્ર મૃતક તેણીવાર માતા પ્રતિ બોલઘ સુવિચારિ ।
 કાઘ રોઘ મુગધ તૂ માત પામિઉ મૃત્યુ હુઅ વુઝ જાત ॥ ૨૮૮
 સુખઈ જીવિ તૂ માઘ મ રોઘ મૂઠિ ન જીવઘ કહીઈ કાય ।
 બાના પડઘ નિશ્ચઈ મનિ ઈસિઉ કરઉ વિચાર રોઘ ફવ કિસિઉ ॥ ૨૮૯
 માતા પ્રતિ બોલી સુત એમ અ ગઘ નિજીત હવુ ચિઉ તેમ ।
 હીઉ દાઘ રંજી રામિણી ક્ષિપડ ચિતિ ચિંતઈ આદુથો ॥ ૨૯૦
 જઉ સંમહી રાધી હદિ માખિ વિઘા આજ આવી તે કાજિ ।
 આગઘ સખં મંદહિયાવતી ગણી ધગિ આવિઉ નરપતી ॥ ૨૯૧
 કયા તેહ કવિ કહઘ વિચારિહુઘ આગઘ જઈ શાસ્ત્ર મઝારિ ।
 કુણુ રાણી સખં કુણુ ગય કિમ સંમહીનઘ કાઉ ઉપાય ॥ ૨૯૨
 પુરો વસુમતી ગય શ્રીપાન પટરાણી શ્રી જ્યાગ્યાલ ।
 રાગ બોગી નાગી ગ્લ જોઈ આણુઘ કરી સહુ યત્ન ॥ ૨૯૩
 ધમ કરતા પાત્રસઈ મિલી અતિ રૂપવતી જોઈ વધી ।
 એક ક્ષિપ્યાસી તેહનઉ મિત ગિઉ યાત્રા કરિવા સર્વત્ર ॥ ૨૯૪

અસહિ તીરથ તહિ બાવીઉ દિન જેતે નૃપ પાસિ આવીઉ ।
 પૂજા તાપસનમ તેણી વાગ રાગ દેશ વિદેશ વિચાગ ॥ ૨૯૫
 કિહી દીડી કન્યા સુંદરી મુઝ તોલમ યુગ રૂપઈ બરી ।
 તવ ઈયાસી બોલિઉ તિસઈ મોરહિ રાજમુના એક અજમ ॥ ૨૯૬
 અગિ ગીજન પ્રતી યુલવતી નામમ યુલરૂપઈ તે સતી ।
 તેજહિ રાણી વ્રમ ધરિ યાવ વ્ર મોટહિ તહિ બોગી માહિ ॥ ૨૯૭
 તેહનમ તોલમ નહી રતિરૂપ નામ ફૂંચરિ અપછગ દૈભ ।
 વ્રમ પોતમ બહુ ભાવગ હોય કન્યા રત્ન લહમ તૂં સોમ ॥ ૨૯૮
 દેખાડિઉં અંતેહર તાસ તાપમનહિ નૃપમનિ વીસાસ ।
 કદમ કુપપતિ યુલવતી તોયિ નાવમ કોઈ ધણઈ મ મ બોલિ ॥ ૨૯૯
 તાલાવેલી લાગી ગય તાપસને લાગહિ તવ પાય ।
 આમી તિહા જઈ નમ અપ કરુ જે માગહિ સુષિ ઉચ્ચરહિ ॥ ૩૦૦
 નાપમ કદમ હું જાગે પછમ રૂપ લિખહિ પટિને વુહ અજમ ।
 તે જાહિ લેઈ કન્યા પાસિ જિમ તેહનમ મનિકુઈ વિસ્વાસિ ॥ ૩૦૧
 મિત્રક પાસિ લિખવિઉ રૂપ સંગલ સાચિ સપા દિઈ ભૂપ ।
 આડહિ લેઈ મોરહિ આલીઉ રૂપ પદ રાય ધરિ આવીઉ ॥ ૩૦૨
 અરિ ગીજન તે દેખી કરી બગતિ જુગતિ તેહની બહુ કરી ।
 મોટહિ રાય જાણી શ્રીપાલ પાંડામ પરિણાવી બાલ ॥ ૩૦૩
 સાથમ કદક લેઈ પરિવાર વિવાહ તણુઈ કીધહિ આચાર ।
 વસુમતીઈ આઝ્યા અહ ઉત્સવ કીહિ અરિગીજનિ બહુ ॥ ૩૦૪
 ગમ્ત રૂપ દેખિ રૂપહિ અનિ આદર તાપસ નમ કીહિ ।
 અહો ગતિ સુખ સેજઈ રમઈ વિવસઈ ભોગ જેમ મનિગમમ ॥ ૩૦૫
 ઓગ્યા પટરાણી તેહ સર્વ કોસ કરિ જેહ ।

તેહનંદ મનિ એ જી ઉપેશ સંપદ કીજઈ વગુ અગેશ ॥ ૩૦૬

તેહ કારણિ સવિ સંપદ કરમ દેખેઈ તે ઘગમાદિ ધન ॥

ગમં સરિસ બધી ધરમાગિ સર્પ પડિહિ વ્યોમથી તિહાગિ ॥ ૩૦૭

સમક્ષીઈ નાપિહિ ભુઈ તેહ ધગમાદિઈ ધરિ રાખિહિ લય ॥

પેપી રાઈ સભાઈ મધુ નવી નારિસહિ પ્રેમ મહુ થયુ ॥ ૩૦૮

તેહને ગુણિ રીઝિહિ ગમન કમં તિહાં ભોજન નંદ પાન ॥

પટરાણી વર્ષં મનિ ધરમં તિહા રાય ગમન નવિ કરમ ॥ ૩૦૯

પાટાધગિ લધુ ગણી કઠી પહિલી ચિત્ત ધિયાં કિતરી ॥

સ્ત્રીનંદં જી એ મોટહિ દંડ જેહુઈ રોમપતિ પ્રીતિ વિહંડ ॥ ૩૧૦

ભર્તાકાગિ રણુહિ મનિ તપઈ એવધ મેર ધેનનંદ જપમ ॥

વસિનાવધ કિમહિઈ જૂપાવ ધણા કરી રહી જંગમ ॥ ૩૧૧

લધુ પટરાણીનંદં ઈકે વાગ મલઈ થયુ મડતણુહિ વિકાર ॥

તેડિયા પૈઘ રાણીસજ કડુ એ મુઝગજ મોટહિ મનિ ધગુ ॥ ૩૧૨

વૈઘ કહઈ રાજન એક સુણુહિ મૂઠિ ભુવમ વગસદિન તણુહિ ॥

આણી તૈલ કાઢીઈ તાસ કંઠ ગેમ તુ હુઈ વિણાસ ॥ ૩૧૨

રાઈ ધુલવા ૫૫ ધણુ કરિહિ મૂઠિ સર્પ ન કિલી નીસગિહિ ॥

તવ રાવનંદ સાંભગિહિ જેહ જૂન પટરાણી ધરિ તેહ ॥ ૩૧૪

તે સર્વ વરતુનહિ સંપદ કમં તિહાં જઈઈ તુ તે નીસરઈ ॥

રાગ લધુ પટરાણી કાગિ ચાવી ગયા વડેઈ ગાગિ ॥ ૩૧૫

દીઠા જપ ગણીઈ રાય નરપતિ પ્રતિ પ્રેમ તવ ચાય ॥

સર્વ રીસ હૃદયની સમી તવ રાપુડી આવી પાંચ નમી ॥ ૩૧૬

તસ જૂપતઈ દીહિ બહુ માન સર્વ કાગિ ગણી સાવધાન ॥

પૂછિહિ આજ પંચારિયા કેમ પડી ચાડ ॥ આગ્યા એમ ॥ ૩૧૭

જૂનઉ સર્પ મૂઠિ દુઘ્ન તણુષ તે આપુ અહનઈ નૃપ બણુષ ।
 ગણી બણુષ પસાઉ મુઠ કીઉ આ ધટ સર્પ નાયજી લીઉ ॥ ૩૧૮
 લેઈ આત્મા કીધઉ ઉપચાર રાણી ઝીંગનઉ ગયુ વિકાર ।
 પહિલી નખી બિદ્ સિંહ પ્રેમ નરપતિ રાજ ભોગવઈ એમ ॥ ૩૧૯
 વડી ગણીઈ શ્લોક એમ કહિઉ તેહનઉ અર્થ ગુણુઈતે પ્રદિઉ ।
 સર્વ વગ્ન સંમહ કીજઈ તેહથી કૂલ આમણિ લીજઈ ॥ ૩૨૦

શ્લો । સર્વસંગ્રહકર્ત્તવ્યઃ કઃ કાલફલદો મયેત્ ।
 ઘટસર્પપ્રસાદેન મર્તાશુ મુહમાગતઃ ॥ ૩૨૧

ચુ । તેહની પરઈ સંઘઠ જે દરઈ હેલાં યસધન લીલા વરઈ ।
 જીવદાન માલણિનઈ દીઉ મૂઠિ પુત્ર ભોલિઉ તિમ કીઉ ॥ ૩૨૨

હરિપી માલણિ કહઈ હોસીત ઝીબડ ઉપકારી ગુણુઈત ॥
 પાઉ ખ્યાડુ મીઠિરિ માહરઈ તુ કી સાથિ તેડી નીસરઈ ॥ ૩૨૩

ધરિ આણી ગુરવ બહુ કીધઉ ભોજન મજનન ભાવસ દીઉ ।
 માલણિ પ્રતઈ વાત ધમ કહી રાજભુવનિ જામસિ કધ નહી ॥ ૩૨૪

તુ માલણિ કહઈ ઝીબડ પ્રતિઈ રામિણિ રાજતણી હ નિતિઈ ।
 જાઉં ગણિ તવ ઝીબડ બણુષ તઉ ધરિજા રાયક-યાતણુષ ॥ ૩૨૫

પ્રવેશ પરદાયા વિખ્યાત મૂઠિ પુત્ર કરાવિઉ વાત ।
 એ વૃત્તાન કન્યાનઈ કહે વલતુ વચન કહઈ તે મહે ॥ ૩૨૬

તવ રામિણિ રાય મીઠિરિ ગઈ કહઈ સંદેશ કન્યાનઈ જઈ ।
 વગ્તી વાન માલણિ મુષિ સુણી હર્ષી હઈ ઈ કન્યા રોહિણી ॥ ૩૨૭

વલ તું રામિણિ હાથિ સંદેશ કન્યા કહાવઈ ઝીબડ રેસિ ।
 તવ ઝીબડ પુષ્પ કુચની માલણિ હાથિ ભેટિ ભોકલી ॥ ૩૨૮

સમરસિંહ કન્યાનઉ ભાવ તે જાણુતઉ પ્રતિજ્ઞા રાય ।

સમાચાર બહિનિ તસ કહિય માહરુપતિ માત્રણિ ધગિ રહય ॥ ૩૧૮

તેહ સાથિ મુઝ કડુ વિવાહ ગિયિઉ સંચ રાય મનિ ઉત્પાહ ।

પુહવુ અવધિ લગન તવ કીઉ ગેહિણિનઉ વગ ઈયડ કીઉ ॥ ૩૩૦

ફઉ વિવાહ વિત જદ દીઉ ચતુર્થ સેન આધિ સુપીઉ ।

આનિઉ તિહાથી રાહિણિઆદિ કન્યા આરિ લઈ આદહાદિ ॥ ૩૩૧

પુહતઉ ધરિ દિન કેતા રહી પછય યોગિની પ્રનિય ગિઉ વહી ।

ભેટિ કાઉ દીવઉ રવિ ચંદ વેદય કન્યાપદ અરનિદ ॥ ૩૩૨

ગોરખ યોગિનિ કન્યા વૃદ્ધ ચેખી પામી પરમાનંદ ।

મગ્તકિ ધમ્મ માતપગિ હાય આપઈ ઈયડ દયા મનાય ॥ ૩૩૩

ભયઉ વીગ તૂ કહય યોગિની રહઉ સિદ્ધિ સદા સંગિની ।

દિઈ આસી ઈયડ પવ નમઈ લેઈ કન્યા ધગિ આલિઉ નિમ્હઈ ॥ ૩૩૪

અનેક વિદ્યા ધનપતિ ફઉ સત્વપણાનુ એ મુખુ જૂઉ ।

યોગિનિ આણુ ધમ્મ અગિયગી સો માવીમ એનય વરી ॥ ૩૩૫

મુખ ભોગવઈ નિરંતર તેહ પૂણુ સિદ્ધિ વસઈ જસ ગેહિ ।

જૈ જૈ મનિ લાવઈ તં કમ્મ યોગિનિ પયપેકજ મનિ ધરઈ ॥ ૩૩૬

ભગીખાન નિજ અમ પસાય વિદ્યા બણી જાનુ બદ પાય ।

મિત્ર લાડછ સુણિવા કાજિ વાંચી કથા ગિઝાંમી ગનિ ॥ ૩૩૭

કહઈ વાચક મંગલ માણિક્ય ઈયડ કથા રસઈ આધિક્ય ।

શ્રી ગુરુ તેહ તૃપા આવેશ સાતમાહિ પૈયમ આદેગ ॥ ૩૩૮

॥ ઇતિશ્રો ગોરખયોગિની દત્ત સપ્તાદિગ ઈયડવિદ્યાસિદ્ધકથાયાં

પ્રિયમાદેશ પરિપૂર્ણા ॥

ઐઞઠ વિઘાધર રાસ

પઠ્યમ

આદેશ

ર્ષ ॥ ઠ નમ પરમાત્મને ॥

- ૬ । શ્રી ત્રિનપદધિક્ક નમી સેરી સારદ માય ।
સદગુરુ કવિજન જે દયા નિત વંદી તસ પાય ॥ ૧
- શતાર્નદ શીનાથ ગુરુ ગુરુ શ્રીકંક મમાન ।
માતા પિતા ગુરુ દેવતા સ્વામી પગ્મ નિધ્યાન ॥ ૨
- રલગુ દ ગિરિદાસ જિમ ગુરુ સત્તારધ જેય ।
દેવ પરધ રંદિત દીલિ જાન ટંકલુઈ ભેય ॥ ૩
- ગુરુ દિનમણિ ગુરુ હિમકિંચુ ગુરુ દિવલિ ગુરુ દેવ ।
અપદ પગલ પડપરા જેણિ પમાતિલિ ભેય ॥ ૪
- તે ગુરુને ચણે નમી કદ જલિ આદેશ ।
કૃપા કરી નિધ જે દીલિ સેવક ઐઞઠ રસિ ॥ ૫
- ચુ । ઇઞા ધરી અર્થસિદ્ધિની સમય લદી આવીલિ યોગિની ।
ચરણે તસ ઐઞઠ આદેસી નમિલિ દેવિ માતા તવ દમી ॥ ૬
- પૂજિલિ કુશલ ઐજિ તુઝાર અજઈ માત રંદીધ પદનીગ ।
કિંકર જીપતિ કૃપા અગેસ કરી દીલિ જલિ આદેમ ॥ ૭

વધનુ વચન યોગિની ભણુછ વડઉરીઁ તૂં સાદમપણુમ્ ।
મત્વસમુદ્ર તુઝ તણુઉં નામ કરુ વેગિ કદં જે કામ ॥ ૮

૧ । મુણુઉ ઈમઃ મુણુઉ ઈમઃ દેશિ મોરીઁ ।
કૂમ્મકેરાડિ પુરી તિહાં દેવચંદ નૃપ જનસાધ્યારમ્ ।
તિહાં મોમેશ્વર વિપ્ર હ્રમ્ દેવદન ઉઁ નામ ખ્યામ્ ।
સરવાગ્ય કીદર તિહાં ચૈદિરિ દીઃ પ્રથિઃ ।
મદાનુલુ સિદ્ધ જ તેદનઉ આણુઉ વેગિ અર્થઃ ॥ ૯

૨ । ગોમ્પ યોગિનીનઉ આગેય લેમ નમી ચાનિઉ પદેય ।
ઈમઃ તેદનમ્ મારગિ જાવ સાધિ સખામ્ સાદમ થાય ॥ ૧૦

આગલિ સગત નદી તિહાં વહમ્ તસ ઉપકંઠ સમીપમ્ રદમ્ ।
તેનયમ્ તિહાં નદીવિચિ માદિ જલકલ્લોલ જપરિમ્ પ્રવાદિ ॥ ૧૧

૩લિથેભ પપર્ણુ બહુપણુમ્ મઠી એક તેણુમ્ હાહી ધણુમ્ ।
દોગી વધી પાસમ્ રવવાવ બમ્મંડલ યોગી જદા કરાવ ॥ ૧૨

આવીઉ ઈમઃ યોગી પાસિ મઠીમાદિ દરિણી હ્રમ્ વાચ ।
ગધી મુવર્ણુ સાંકવમ્ જડી નિગ્ગેતા દષ્ટિમ્ તે પડી ॥ ૧૩

મૃગતીનમ્ તે વસે વાય યોગી કરમ્ મનનમ્ ઉચ્છાદિ ।
તેદ સ્વરૂપ દેરીનમ્ હર્ષમ્ ચિંતમ્ કાર્ષ કામજી શીકીમ્ ॥ ૧૪

એદ બેદ જણુઉ ભેષમ્ સત્તવમ્ સિદ્ધિ બયમ્ લીહમ્ ।
મઠી પામિ માર્ષ તવ રહિઉ યોગી મયવ જુમ્ બસિ મદિઉ ॥ ૧૫

મમ જણુડી ઈમઃ તિહા કર્ષ મદાઉપ મગનમ્ વિસ્તરમ્ ।
ગેપાડી લાખિઉ આકાસિ ચીની મઠી ચીજનલિ પાસિ ॥ ૧૬

ડાકે ડાકવાં તાં લગિ વાય મદાનીસાણુ જ પ્રગટ ન થાય ।
તા તાગ મદનઉ મદિમાય જ ચિદમા ન ગેમમ્ આય ॥ ૧૭

કાગતાં કુણુ કુણુદિ માડમ્ જ પડમ્ ગરુડ ન કાડમ્ ।

તામ હગિત મઠ માયત ગાજમ જામ કેમરી નાદ ન વાજમ ॥ ૧૮

યોગી દુષ્ટ ઈમડમ દેવ આકાશમ આરક્ષણિ ઉ તેહ ।
નવનવ મુદ્ધ મધપરિ કરી તાસ મર્મધાય તનિ ધરી ॥ ૧૯

વયવુ યદિમુદિને ધાય જોગી કીઉ અચેતન કાય ।
તાપમ અતિથિ યમતાણુ જાયુ જયજય નાદ ઈમડનમ દૂઉ ॥ ૨૦

જે યોગી દુષ્ટ સપતાણુ ઈમડિ કિહઉ તેનિ પગણુ ।
પરવંચક કહુ કિમ જીવલમ આવી પાપ પાપીનમ મિલમ ॥ ૨૧

સરજિઉ તે અર્થ નગ લહમ નેવતણુઉ ટાવિઉ નવિ ગહમ ।
મ કરુ હર્ષ જોક તેહચિત્રી જે આપણુઉ તે પરનઉ નથી ॥ ૨૨

શ્વેતરાય હવૂ તે દનિઉ દેવી મદી કરિઉ મોકલૂ ।
મૂગી મદીમાદિમ તે જોય ઈમડનમ અચિરજ મનિ હોય ॥ ૨૩

એક કાકસાકનીમ જડી હરિણી આસનિ મધંગી મદી ।
ઈમડ દેવમ પાસમ તિહા હમપુરુષ ધગિઉ જમ જિહા ॥ ૨૪

દુઃખ રતિનજડિયા તસ કાનિ અહિક હાય પુરુષનમ માનિ ।
સ્વેતરક્ત તિહા કૃપા જોય દેવી મનિ ચિઉ કૌતુક જોય ॥ ૨૫

આપોપમ તવ વિગમલણી ગતી કૃપામ તે હણી ।
હગિણી દયી દુષ્ટ સુંદરી અતિ મુશ્કેલ આશ્રણે લરી ॥ ૨૬

નવગૈવન કન્યા તસ રૂપ દેવી ચિંતમ શ્વેતમ જૂપ ।
વિદ્યાધરી અથ એ કિન્નરી નાગકુમરિ કમ સુરસુંદરી ॥ ૨૭

તેહનઉ રૂપ વણુવઉ એમ મુખ પ્રવિણુમા શરીપરિ જેમ ।
અથ તાસ અમૃતનઉ દામ દૈતપૈકિત મણિ શ્રેણિ સમાન ॥ ૨૮

દેહકાંતિ શ્રી ગતિ ગજરાજ પારિજાત પરિમલ તનુ જાગ ।
વાણી કામધેનુ તસ કહી મન ચિંતિત રસ જોલમ રહી ॥ ૨૯

ધનુસારી ભમદિ વદ્યરી દીક્ર ન સક્ર નર પય જરી ।
 ધન્વંતરિ ક્રમજવર દરક મરિર પરિમદ યૌવન કરક ॥ ૩૦
 ચિત ચપક સામયુષ અશ્વ દીભારૂપક મોદિઉ વિશ્વ ।
 નાલિ પૈચરતે દીપ ક્રમસૌખ્ય પૂરવક અસંખ ॥ ૩૧
 કાલકૂટ વિષ જાણિ કટાક્ષ રત્નરૂપિ જગ પૂરક સાક્ષિ ।
 ઉદધિ મયિઉ મુરઅમુરક મિત્રી સીધે ગત લીધાં સવિ જલ્હી ॥ ૩૨
 ધ્રુમ કન્યાનઉ રૂપવપાણુ વાર વાર કરક ગુ(ણ) જાણુ ।
 વિરમય થયુ ગણુઉ તસ જ્યે આદિ કથા તસ પૂજક મોય ॥ ૩૩
 હે મુંદરિ તાહરુ કુણુ કામ માત પિતા કલણુ તુલ નામ ।
 એહ યોગી હાથક કિમ ચડી કેલિ કીમ(કિસ્મ)દિનિજલિ મડી ॥ ૩૪
 હરિણી રૂપ કરિઉં રવાજણી રાઉક મેવ કરતુ સ્વકં ધણી ।
 કુંડક સહિત પરસુ કેહનઉ સવિ મંમથ કડુઉ તેહનઉ ॥ ૩૫
 લોચન નીર જરી મુંદરી બોલી ગદગદ કુંક્ર કરી ।
 મોટઉં દુકખ માહરઉ ગયુ આજ પ્રુપ્ય મુક પગટ લયુ ॥ ૩૬
 માઆ વિણુ જિમ વરમક મેહ સહજિનિ તિમિર કરક રવિ જેહ ।
 મારગિ વૃક્ષ જાહ ફલ દીક્ર વહક નદી જલ સહુકે પીક્ર ॥ ૩૭
 તુણાં ચરી પથ પય કરક માતપિતા સુતનક દિત ધરક ।
 શ્વેદ અમૃતક પોપણુ કરક જૂ જગ ખ્યારક જગનક લરક ॥ ૩૮
 પરાપકારી જિમ હુક રૂત નિમગ્નાગ્ય વિણુ તુપ મહંત ।
 મુકનક એ ઉપકાર બહુ કાઉ જઉ મુણુક વાત તઉ ચમકક હીઉ ॥ ૩૯
 પૂજક કીમડ આદર કરી વીતક આપ કહક મુંદરી ।
 કલિંગ દેશિ બોજકટ પ્રુગી આનંદ અદિ વૃદ્ધિ સિઉં જરી ॥ ૪૦
 વૈરીએહ રાય તિહાં તપક તસ દરનિ દુષ દારિદ જપક ।

તેહ દેશમાંદિં પારદ્રૂપ તેદનઇ નિસિદિનિ રાપઇ બપ ॥ ૪૧

ગોટઉં દામ યાત્ર તિહાં મિલઇ દેશદેશના નર તિહાં ભિલઇ ।

ઉચ્ચનીચ અસુરસુર બહુ યોગી વૈજય આવઇ સહ ॥ ૪૨

વગસદીસ માંદિંઇ બહુ વાર મહાસુંદરી કરી શૃંગાર ।

પાછે પગે જોળઇં ઘુરો કન્યા કન્દઇ રાખીઇ ધરી ॥ ૪૩

મુષિ તંબોલ ભરી હાથિ ચડઇ નિત જાઇ કુઆ દૃડડઇ ।

કમકમ દ્રૂપ નામ તસ કહિઉં પારદ તિહાં ભરાઈ રહિઉં ॥ ૪૪

કૃપામાંદિં નાપઇ તંબોલ તવ પારદનઇ કહેઇએ બોલ ।

અહો રમેન્દ મુઝનઇ તઉં વરે આવિ વેગિ જાઉં ધરે ॥ ૪૫

ગોહવઉં વાર તરિણુ મુષિ વદઇ તવ માંદિયુ રસ જીકદઇ ।

જિમ કહા ઉપરિ તે ચડઇ તિમ કન્યા પાછી દડવડઇ ॥ ૪૬

સાગરલહરિ પરઇ રસ ધ્યાય તિમ ઘુરેજ પાછે પગિ જાપ ।

કન્પાહયમુષ કૃપા બણી વેગઇ રસ આલઇ આરૂણી ॥ ૪૭

ઇમ કરતાં રસ શ્વાઈ મિલઇ ઘુરીનાગિનઇ લેઇ વસઇ ।

તાણી ધાલઇ દ્રૂપમઝરિ ન નીસરઇ તે ક્રેણુ પ્રકારિ ॥ ૪૮

સખસઉ પાછે પગિ જિજ્ઞય તાણિઇ વાવુ વેગિ ધણુ આપ ।

કન્યા હય ધરિ આવી મિલઇ પારદ ઠાલઉ પાછકે વસઇ ॥ ૪૯

મારગિ ગોપહિલાં નર કરઇ જાવુ વુચ્ચ વુચ્ચ તિહાં ગિરઇ ।

ખીજઉ પૂર દૂઇ વહિ જાઇ જોવા જન ગોપહિલે શ્વાઇ ॥ ૫૦

થોડઉ થોડઉ તિહાંચિ ઉદ્ધરઇ ઇમ પારદ એકકઉ કરઇ ।

હ વિપરીત ઘુરેગમિ ચડી એકદા રહી દૂછ છઉં ધડી ॥ ૫૧

દીંહયિ આવિઉ યોગી પાસિ સખસરૂપ મુઝ દીડઉ દાસિ ।

બ્યાકુલ થયુ દેવતાં વાર મુઝમહવાનઇ રચિઉ ઉપચાર ॥ ૫૨

આતી રાજ્યભાર્થ તેહ જીભઉ ગદિઉ નૃપ આતી દેવ ।
 ગોગખ નામ મુખઈ ઉચ્ચરી અભિનવ રૂપ દેવાડિ પૂરી ॥ ૫૩
 કંથાકોટિ પગે પાછો ઝગકમ દીના જિમ આખડી ।
 ડમર દંડ કગિ ધરિઉ ત્રિગૂલ લખ્મ રારીરિઉ કગિ અદ્ભુત ॥ ૫૪
 શીસિ જટા મૌન મુવિ ધરી મુદ્રા કાનિ સીંગી ઉરિ કરી ।
 કંઠિ મેખલા અધ્યાગી માલ કગિ કિન્નરી પીઠ જમાન ॥ ૫૫
 કોટક ઉઠિઉ જક અર્ધ મીન મીનના જલધુધ મર્મ ૧
 સર્વાભરણ યોગના ધરી જમકઉ આસન પૂરી કરી ॥ ૫૬
 ભક્તિઈ આનંદાવ જલધરિઉ ગય મોગિનઈ આદર કગિ ૧
 અમરકાઠ પ્રગટ તેલુધ કાઉ જોડદેવ ગીઝિઉ નૃપ દમ્ભ ॥ ૫૭
 સભામાહિ કેવિનુ યેલ પ્રન્ટ કરિયુ વિદ્યામણિ દેભ ૧
 યોગીનઉ જોદરઉ ગરૂપ દેવી લોક વિરમયઉ ભૂપ ॥ ૫૮
 વિદ્યા યોગ પ્રન્ટ તવ કરી મૂકીવ દેહ પવનસૂ ભરી ૧
 બાહિરિ માયા એણિ પરિ રચી મગ કપટિ મૂકઉ ઇર્ષ્યચી ॥ ૫૯
 જિમ શુક મુપિ ઉચ્ચર્ધ રામ હાથિ આપીઈ શાનીમામ ૧
 કરકઈ ચાચઈ વણુદેહણુદ દેવપણુઉ મનિ મિહાં તેહતણુઈ ॥ ૬૦
 પોપટ પગિ તે યોગધારણા વિના તરવ તે વિપ્રતારણા ૧
 દેભકપણુઉ દાવનઈ લોક કપટ અજઈ અભ્યંતરિ ગેક ॥ ૬૧
 મહિના મયગવ જે નર હુત દીસઈ શાત માહિ મદમત ૧
 બાહિરિ જૂયા દાવવઈ દેત માહિ તણા ચાવી લિઈ અંત ॥ ૬૨
 રાગન પૂજઈ ભાવઈ કરી ગુહ શુભિગાહ ગુ સવિ કિરો ૧
 દો એક અમરકાઠ જે નવઉ કૃપા કરી અભનઈ દાવવઉ ॥ ૬૩
 કદમ યોગી નગ્નાથક સુણુઉ ચેલ વિદ્યારુ કદવી તણુઉ ૧

વેગમ યમ ચીરિઉ તેહ પ્રકી માહિચિત્રી નવ દેહ ॥ ૬૪

યૌવનવયિ કન્યા સુંદરી દેષમ જન નૃપ વિગમ ધરી ।
પ્રત્યષિ દીલા રૂપ ગ્માલ કરી યોગીમ અદ્ભુત ચાવ ॥ ૬૫

યોગીનમ તવ પૂજમ ભૂપ દંદમય કમ અત્યસ્વરૂપ ।
મદમ યોગી ગજન એ સાચ સુણુઉ કથા નહીં જૂની વાચ ॥ ૬૬

ગિગિ વૈતાલચ નગપુર નામ નૃપ મણિવેગ વિલાધર કામ ।
એદ નનમાના ધૂય તામ મઇ આણી પરિવા દુઝ પાસિ ॥ ૬૭

તુહ હધિષ્ઠ વાચા કરો દયા યુ દુઝ યોગ્ય જઇ પરી ।
દુઝ વિવાહ એહનઉ દુહ એણુમ અર્થિ ૫૫ કીધઉ અહે ॥ ૬૮

પણિ પલિવડ મુજગાજ ધક કડુ દુહિ પિતા બોન દિઉ પરુ ।
લીતન વચન તેહનાં સુણી યોગીસ બોલિઉ ધરધણી ॥ ૬૯

હે યોગિન દુઝ જઇ સુકાજ કહમ તે મુઝ પૂજમ નરરાજ ।
તવ કપરી બકચેષા ધરી કમમ રૂચના માયા કરી । ૭૦

મિનતાસુ ધૂરત અતિમિલમ મધુર દીપી માહિ બિલમ ।
અઠતે ગુરો પ્રદીસા કરમ ખ્યાન એહ અર્થ નિજ સરમ ॥ ૭૧

કમન પગિમ વિહસમ જાસ વાચા સીતલ ચૈદન વાસ ।
ાતી પગિમ હૃદય ગતિ ધરમ દેષ ચિત વિત અપહરમ ॥ ૭૨

મોલઉ થમ કાજ પગ કરમ આગિમસુઝ ધન વાવગમ ।
ગુરુ દેવની ભગતિ આચમ કાગલુ વિણુ આદર અતિ ધરમ ॥ ૭૩

મહા ધૂતના લક્ષણુ એહ તે સર્લા યોગીનમ દેહિ ।
નાન પ્રતિ બોલિઉ તેણિવાગિ કદ વાત રાગન અવખ્યાગિ ॥ ૭૪

આવડ કાવી આદમી દિન સન્ને સમયિ તૂ થમ પ્રસન્ન ।
એહ નદી શ્રી પણુણી નીગિ દુઝ પુત્રી રત્નવતી તીરિ ॥ ૭૫

આણુડિ સાથિ વેશ શુભ કરી પાસિ ગહિછ તૂ સાહમ ધરી ।
 વિદ્યા સાધકે અરસરિ અહા ઉત્તમ સાધક યાદ વલિ દુબે ॥ ૭૬
 કહ્યું જુપ સર્વ કગિસિહ સાય વદ્ય નાય તુ દિહિ નૃપ વાય ।
 રાગ મુગધ વાય તુ દીર્ઘ કપગી યોગી હરખ્યહિ હર્ષ ॥ ૭૭
 કહી રાયનમ યોગી ગયુ સભા લોકનહિ અવસર દુહિ ।
 દીધી વાય પ્રધ્યાને મુણી ઉતાવના આના નૃપ ભણી ॥ ૭૮
 મીત્રી વીનવર્ધ કગિહ પ્રણામ સ્વામી કિમિહ કરિહ એ કામ ।
 પડિહ વરાસહ મોટહ એહ દીધ વાય યોગીનમ જેહ ॥ ૭૯
 કપિય મ્હ નાણીમ વિસાસ કાલહિ વિમ્ર સપ્પ પશુ ગશ ।
 નહરી નદી રોગ રાગન દુર્ગર્જન ગિયુ નારી અચાન ॥ ૮૦
 તિમ યોગી કુટિનો જી એહ ન ધીરીમ ધૂરતિ મતિ જેહ ।
 દુભ પુત્રી જે સાયમ લીધ વિચાગિની વાત એ હર્ષ ॥ ૮૧
 રાગ બોલમ મુણુહિ પ્રધ્યાન મધ દીધહિ વાચાનૂ નાન ।
 કહહિ કેમ તે પાછહિ થાય લોપિહ વાય પુણ્ય સવિ જય ॥ ૮૨
 સૈતતણુહિ જી એ આચાર નિદ્રાવશિ બોલમ તે સાર ।
 પાહણિ રેખ પડી કિમ જાઈ વચન લોપ ધીરનહિ ન થાય ॥ ૮૩
 સાહ વાણુ જેમ ગર્જન નીસરયા પાછા નવિ જૈત ।
 ગિરિથી વાકુલ જે નીસરિહ દલમ નહી તે પાછન કિયુ ॥ ૮૪
 કાલકૂટ ઇશમ આદરીહ કજવિધર મૈકલ શિરિ ધરિહ ।
 વડવાનલ સાગનમ દહમ ઈગિકરિહ ઉત્તમ નિર્વહમ ॥ ૮૫
 અષ્ટ કુનાયન ચનઈ કિન્હારિ ચવમ શેષ જુમિનમ ભાગિ ।
 સાગ સીમા લોપમ કદા સૈત ન લોપઈ વાચા તદ ॥ ૮૬
 રાગ જાઈ જહ લચ્છી જમ પ્રાણુ ઈગથી અલગા યાદ ।

ઉત્તમ મુષિ જે બોલી વાય મ મ જાઉં વચન એ સાચ ॥ ૮૭

એહ ન્યાય નવિ મૂકેઈ કહી વાચનઈ દિમ ચૂકેઈ ।
એતલઈ આઠમી દિન આવીઉં તવ રાઉલઈ દિપાડઉં દીઉં ॥ ૮૮

આસી દેઈ તેડિઉં રાય સજ્જ દુહિ લેઈ સમુદાય ।
મુજ્જ પિતા સાથે સાંચરઈ ગય પ્રતિઈ યોગી ઉચ્ચરઈ ॥ ૮૯

ગજન ગ્લનવતી તવ સુતા કિમ આવઉં એહનઈ મૂકતા ।
રાઈ કહઈ રાઉલ ગુહી મુલુઉં તેહનઉં કામ કિસિઉં તિહાં બલુઉં ॥ ૯૦

તે આવીનઈ કરીસઈ કિસિઉં સર્વકાજ કરિવા હ અજઉં ।
યોગી કહઈ રાય ગુઝ વાય તું ચૂકઉં મતવૈત ઇહી સાચ ॥ ૯૧

મુષિ ઉત્તરઈ ઉન્નમઈ મેહ તે વરસઈ એ નદી સંદેહ ।
સુપુગિમ વયલુ તેહ ઉચ્ચરઈ સરઈ નિર્વાહ જેહનઉં કમઈ ॥ ૯૨

એલુઈ ન્યાયિ સૈતનાં વચન દુષ પ્રમાલુ જે દુલ્લખુ જન્ન ।
કાઠમ કોટ પરઈ તેહનાં બિહાં અધિક લીપટ ચિતના ॥ ૯૩

જઉં ગુજ્જ પુત્રી નાવઈ સાથિ મુઝ વિદા કિમ આવઈ હાથિ ।
અત્ર સરીધાનઈ જૂઠા બોલ રાગન દીગિઈ નિટોલ ॥ ૯૪

દીધઈ બોલિ કામ કીજઈ કીધઈ કામિ સિદ્ધિ લીજઈ ।
જઉં તઉં કુશલ વાંછઈ રાગિ ગુ મ કરિ વિદેખ અહારઈ કાગિ ॥ ૯૫

મુલ્લી વયલુ યોગીનઉં એહ કાંપિઉં બપથી બૂપતિદેહ ।
ચકિત ચિત્ત હ લીધી સાથિ ચાલિઉં રાય રાઉલ સંપ્રાથિ ॥ ૯૬

અપણુઈ નદી તદિ ગયા પાસઈ વન્ન તિહાં જઈ રહિયા ।
તવ યોગી વનમાંહિં જઈ બિઝકયા દ્યાવિઉં કરિ પ્રદી ॥ ૯૭

તિહાં પાસઈ એક પર્વત અજઈ આગલિ ગુહા અમિકંડ ઝઈ ।
પાસઈ મદી પાહણુની જિહાં હ લેઈ તેણુ રાધી તિહાં ॥ ૯૮

પછં સ્વેત કુંભાર્ધ દણી તેતવર્ધ દ્વિત્રી દુષ આશ્વી ।
 અગ્નિકુંડ તિલા સપિંડ ગગ યોગી હોમ કર્મ તીર્થી ઠાય ॥ ૯૯
 દેવી હોમ ગગ ચિંતવર્ધ એ વિરૂઢ સિંહિ કરિવરૂ હવર્ધ ।
 હાથિ વિસાર્ધ લોધર્ધ જેઠ કેઠનર્ધ દૂપણ દીગર્ધ તેઠ ॥ ૧૦૦
 કપિવ ચદ્ર એ યોગી જાણિ રાક્ષસ રૂપ ન જવૂ પ્રાણિ ।
 કિસરૂ કરૂ હવર્ધ એકવરૂ એઠનરૂ જાપ ન દીસર્ધ જાવરૂ ॥ ૧૦૧
 અર્પ્પ જ્યૈષ્ઠીરની પરિ ત્રિવી સરૂ પેટ ધટમાહિં ગદી ।
 જરૂ મૂર્ધ તરૂ લોચન જાપ વિષમ કર્મગતિ મિદુ પગિ યાય ॥ ૧૦૨
 રાજ વિગ્ર ચિત્ત તવ જાણુ એતવર્ધ હોમવિધિ પુરૂ ધણુ ।
 અનમુપ દેવિ યોગી બોલીરૂ ગગ ચૌન ધરી જરૂ ગદિરૂ ॥ ૧૦૩
 હે રાજન ગુટિકા લિરૂ ત્રણિજા જાહરી હોમ કરૂ એણુર્ધ વહિ ।
 રૂઢી એમ નર્ધ કરૂ પ્રણામ અગ્નિદેવ સિદ્ધિ ગિરૂ કામ ॥ ૧૦૪
 મુજ સાહસથી યોગી તણી વિદ્યા પ્રગટ થારૂ આશ્વી ।
 દીધી સીપ યોગીર્ધ ધરી મુણી ગદિરૂ રાય સ્વહસી ॥ ૧૦૫
 રૂઢિરૂ યોગીર્ધ બીજી વાગ હોમરૂ ગુટી મ લાજી વાર ।
 વેગીર્ધ વગી આહુતિ દરૂ ગગ નીચરૂ શુભિ નમેરા જાપ ॥ ૧૦૬
 તવ યોગીર્ધ માગીરૂ તત્કાલ નાપિરૂ કુંડિજા જાળતી જાપ ।
 તતપિણિ સોવન પુરિસરૂ દુરૂ પિતા મોહિ એણિ પગિ મૂરૂ ॥ ૧૦૭
 સ્વપણુ પ્રુરૂસ થિરૂ કુંડલ સહિત કાઢિરૂ કુંડચક્રી તે વહીત ।
 મઢીમાહિ મુઝ પાસર્ધ ધરિરૂ વિદ્યાજાણિ તિલાયુ નિસરિયુ ॥ ૧૦૮
 વ્યોમમાગિ આવી એણુર્ધ કાહિ જલ ઉપરર્ધ મઢી તે માહિ ।
 મુઝનર્ધ રાપિ પાત્રર્ધ રૂઢિરૂ અહનિસિ દમર્ધ પોલી યયુ ॥ ૧૦૯
 એહવા કર્મ તણા અવદાત વીર સુણુરૂ રૂઢ ગુહા વાત ।

આહીરણી તણી પગિ દુધ ગયુ જાસિવટ રાઈ નહી ॥ ૧૧૦

પૂજઈ ઈમડ તે કુણુ નાગિ આહીરણી દુધ સંભાગિ ।

■ મનવધ વનવુ કદઈ સુણી ઈમડ વિરમય થઈ ગદઈ ॥ ૧૧૧

હાથિમી પુરી રાગ ઓચિંદ પ્રજનમ હિ અભિનવઉ ઈં ।

નાડીમ ગિમવા ઇક વાગ હય પેનવઈ થઈ અસાર ॥ ૧૧૨

ઐપિઉ દુરો અઉહટા મુઝાગિ સાત આઠ આહીરી નારિ ।

દુધ દહીં જાસિ ઘટ જરી સાહસી આવઈ આદિંઈ પુરી ॥ ૧૧૩

દુરગ દૂકડઉ આવિઉ જામ બીહની સવિ આકુલ હુઈ તામ ।

દહીં દુધ જામિના માટ સવિ ફૂટી ગાં ગારે વાટ ॥ ૧૧૪

રોવા લાગી સવિ સુદરી હેલિ નારિ તવ હવિંઈ કગી ।

હસઈ ધણુઉ તવ પૂજઈ રાય રાપિ દુર્ગમ તેણુઈ કાપ ॥ ૧૧૫

આ નારી ગઈ દહીં માટ ફૂટઈ વુ વુદનઈ નહી ઉચાટ ।

રોધવા થાનડ હાસુ કિસકે કારણુ કહુ સાચુ હુઈ નિસકે ॥ ૧૧૬

તે બદા આહીરી બણુઈ રાઈ કિરયું તક ગ્રાપણુઈ ।

મહાદુષઈ જઉ રાઈ નહીં તે કહુ કયા જૂપ કહિ સહી ॥ ૧૧૭

શ્લો । હતા નૃપ પતિમવેદ્ય સુર્ગમદ્ય

દેશીતરેવિધિવશાદ ગણિકારમ જાતા ।

પુત્રે સુર્ગમ ધિગમ્ય ચિતા પ્રવિષ્ટા

સોચામિ ગોપગૃહિણી કથમથ તર્ક ॥ ૧૧૮

યુ । વહિવઉ રાય હણિઉ રૂઠ જેહ

સાપઈ કસિઉ દીકઉ પતિ તેહ ।

વલિ દેશીતરિ ગણિકા ભઈ

પુત્ર ભોગવિઉ જાણિઉ નહી ॥ ૧૧૯

પાપ માટિ પછડી ચિદિમાદિં પૂર થડી કાદી ધરિ યાદિ ।
 થઈ આદીરતણુઈ વસિ આગિ હિવ સિઈ રોઈ ળાસિનઈ કાગિ ॥ ૧૨૦
 રાઈ રહી પૂજઈ તેદનઈ માંડી કયા કહુ મુંદનઈ ।
 વલતી તે આદીરી કહઈ રાગ મર્મ કમ્મનઈ મદઈ ॥ ૧૨૧
 પહિયું હં વિવહારીવહ ધનદપુરીઈ મણઈ સહ ।
 પતિમું પ્રેમ પ્રથમ અતિ દણ હમ પુત્ર ઈક જનમોદણ ॥ ૧૨૨
 હું ભર્તાર કહિઈ નવિ કહુ સામસસરાનઈ નવિ કહુ ।
 તનુ ધન ધોવનનઈ મુઝ ગર્વ તણુવત ગર્હ તેહ તઈ સર્વ ॥ ૧૨૩
 મૂળી પતિઈ તવ પીઠરવાસિ રહી પુત્ર મેહલી પતિ પાસિ ।
 લેવા સુજન આઘા બહુ વાર દડ મારઈ ન ગઈ એકિ વાર ॥ ૧૨૪
 વરસ દીસ જવ પૂરુ થયુ મિત્રે મિલી કંતનઈ કહિઈ ।
 પાપી અરે વિશુ અપરાધ પત્ની કાં ઊઠી તઈ સાધ ॥ ૧૨૫
 એકવાર કુટુંબે મિત્રો દીપઈ જીર્ણમઈ તસ વધી ।
 દિન કેતે આવિઈ રચિ કેહ મુઝનઈ આણુઈ દરિવા તેહ ॥ ૧૨૬
 માપનાપ મુઝનઈ ઇમ કહઈ નિસુણિ વત્સિ અતુર જઈ દુઈ ।
 આવિઈ જમાઈ જઈ તેહિવા જવઈ સમવ નહીં જેડિના ॥ ૧૨૭
 સપત્રે પ્રેરી જવ હં કણુઈ ઊઠી મનનું કામલીપણુઈ ।
 રચિ બઈડી આલી પતિ સાથિ થણુઈ પ્રેમ ધરિઈ મુગ નાથિ ॥ ૧૨૮
 આઘા પુરનઈ પાસઈ જામ કહિઈ પતિઈ મુઝનઈ તામ ।
 રથ વડાસિ રાવિયો છલો મેઠું મોકડઈ માદિં જઈ અલો ॥ ૧૨૯
 ઇમ કહિ કંથ ધરે જવ ગયુ કટકસમૂહ મકટ તવ થયુ ।
 એતલઈ કે એક મોટઈ રાપ નીચ ધરિ વાટઈ આસિઈ જાપ ॥ ૧૩૦
 તેણુઈ નપઈ હં હોળી જિતઈ અતિસુરપથી મોહઈ તિસઈ ।

બપાડી પાલખીઈ ધરી કટક ચલાવિલે વેગઈ કરી ॥ ૧૩૧
 પૂડિય દેલેર સેવા કાળિ આવિલે પડિય કટકનય માત્રિ ।
 નત્રિ દેવય રથ નારી કાય પાછલે વલિલે ડિરીનય સોય ॥ ૧૩૨
 વધી ભતાર જોઈવા લણી આવિલે જૂમિ પડી તોણિ ધણી ।
 નવી દોઢી નારી જોયણ આવિલે કટક પૂંછ પુણ્ણ ॥ ૧૩૩
 વિદ્યાનયરિ કટક તે ગયુ અહ આપણે ચાનકિ થયુ ।
 તે રાઈ પટરાણી કરી રાંધી રાજિ પ્રેમ બહુ ધરી ॥ ૧૩૪
 ભતાર યોગી વેશય ભમય દોહરાનિ સોધતુ ગમય ।
 એક વાર રાય મીઠિરિ ગયુ ભિક્ષા મસઈ તિહાં બીજુ રહિલે ॥ ૧૩૫
 ગુપય બધી તે સુંદરી નિરવિલે પતિ તિહાં દબ્દય કરી ।
 દારી હાથિ તેડિજી તામ યોગીનય પૂજિલે કુણુ નામ ॥ ૧૩૬
 યોગીઈ તે ઓ ભમયા દેવિ ગુઝ વિરહય ચિયુ દુધી ।
 પહિલલે સમાચાર તેણુઈ કહિલે રાણીય તે સુલલે લલિલે ॥ ૧૩૭
 રાણી કદય પરવસિ સિઈ કરુ' ગુઝ સાયય હલે' કિમ નીસરુ' ।
 નગર બાહિરિ દેવપ્રાસાદ ગુઝનય મુઝય કગિસિઈ' સાદ ॥ ૧૩૮
 મારી રાય અવિસિઈ' તિણિ હાય ઈમ તેહનય કહિઈ' સમઝાય ।
 યોગી જિમ તિહાં જઈ રહિલે પૂડિય ઓય અવસર લલિલે ॥ ૧૩૯
 રમી રાય નિશિ સુતલે જામ તત્ત્વવરણ લેઈ રાણી તામ ।
 હણિલે રાય લેઈ હયિવાર પછઈ નીસરિ નયરનય બારી ॥ ૧૪૦
 પ્રાસાદિય પછી જોતલય સુણ દોહલે પતિ તેતલય ।
 ઘણુલે જગવિલે ન જાગય તેહ સાપિઈ ડસિલે તેહનય દેહ ॥ ૧૪૧
 મૂકે જાણીનય પતિ મૂકિલે વેશ પાલટી મારજ સીલે ।
 ગઈ પરદેશ લણી તે દુરિ પ્રજન્ન રહી જાગતિય સરિ ॥ ૧૪૨

વહી રાતઝ તે ચાલમ જામ પશુ જીમિ વહી વન કાદિ ।
 મોમપુરી આગલિ ઇં જોડ આવી રદી વેગી ધરી તેદ ॥ ૧૪૩
 ગણિયા કમ્મ કરી તિહાં રહું નદી કા સગુ જાસ કુખ કદું ।
 વરસ કેતલાં ગયાં જોતલમ રાતઝ નર આવિઉં તેતલમ ॥ ૧૪૪
 જોગ સેજિ તેદસિડં કિયુ દેધ હુલ્ય આલિંગનિ લીડે ।
 તય કુચથી મુઝ પાકનકે ઝરિઉ તેતલમ તે મઘ દુરિમ્મ કિરિઉ ॥ ૧૪૫
 પૂઠિડે દેધ વાસ કુલ હામ માતપિના કાલુ તુઝ નામ ।
 તેલુમ્મ કિંમ્મ આપયુકે કલિઉ તઉ મઘ પુન પેટતઉ લલિઉ ॥ ૧૪૬
 મતિ વધરામ જીપનઉ મુજ્જાં પાપ કીડે અણ્ણમ્મુર્ધ મુજ્જાં ।
 માદરમ્મ મનિ દીધા નવિ જાપ વાવા કાડ આવિ નદિમાલિં ॥ ૧૪૭
 રચી ચિતા જવ પહાડિં માલિં આવિઉ પૂર તાણિ પરવાદિ ।
 જલિ વિલગી કાડ ચિદિ તણુમ્મ ઇમ દેલાની ગર્મ દં ધણુમ્મ ॥ ૧૪૮
 રિન ત્રીજમ્મ નદી વનમાલિં જિહાં આહીર નેમ્મ તિહાં જામ્મ ।
 મિલી રહિયા જનટ નદિકિં પૂરિ આવતી પડી દૂ દેલી ॥ ૧૪૯
 પહાડા કાદિવા પાણીમાલિ તાણી લીધી સાદી જાલિં ॥
 તેલુમ્મ ધરિ રાપી ઓ કરી દહીં જાસિ વેચઉં દં ફિરી ॥ ૧૫૦
 કમ્મવિટ્ઠાન કેતી કદું વીતુ ઈયિ કલિકાં તે સહ ।
 આવી વુહા નગરીમ્મ આજ કિસિઉ રાઉં જાસિનમ્મ કાજિ ॥ ૧૫૧
 શ્રીચંદ્રાધ કથા તે સુણી કમ્મંતણી ગતિ વિસમી બણી ।
 તે સંતોષી સધલી નારી સદુ આપણા ગણુ ધરણારિ ॥ ૧૫૨
 આહીરણી ચરમ્મ મુઝ વુઝ રત્નસુંદરીમ્મ વીનતી દહી ।
 સુણિ મ્મગ્ગ મનસિઉં ચિંતવમ્મ ગદન કમ્મંતણી ગતિ સવમ્મ ॥ ૧૫૩
 તઉં આવિઉં મુઝ ભાવગ કલિઉં વુઝથી વધર પિતાનઉં વલિઉં ।

વા હર્ષ ગયું તે અજ્ઞાન તીર તઉં ઉપકારી સાહસ ધીર ॥ ૧૫૪
 તુ ઈચ્છા કહ્યું આદર કરી તુજ પદોત સુધિ સુદરી ।
 હવયું કુંડલ મૂલ પદોત કહું તે પુરુષાક્ષર દીપ્ત ॥ ૧૫૫
 તવ રત્નવતી કુંડલકથા કહ્યું ઈચ્છા આગલિ સર્વથા ।
 વાટય લેય આવૃત્તી સુભગ કહ્યું યોગી શીવ દિઉં તુભગ ॥ ૧૫૬
 કાલી દેવતા તઉં આરાધિ આપડું મૈત્ર એકમતા સાધી ।
 મર્ષ આરાધી વિદ્યા તેહ યજ્ઞ પ્રસન્ન આપું મુખ એહ ॥ ૧૫૭
 મોદન કુંડલ બે કલકૃત કહ્યું દેવી એ હજી મુલ્યવૃત ।
 જઉં મૂળક એહ આકાશિ દ્વિપર્યં હજી તેજ પ્રકાશ ॥ ૧૫૮
 સધની ભૂમિ કિરણ વિસ્તરય નિશાલણી તિમિર સવિ હરય ।
 એહ વાત ઈચ્છાકુ સુણી નિજ રવરૂપ પ્રકટિઉં આરણી ॥ ૧૫૯
 અતિસુદર ઈચ્છાકનઉં રૂપ દેવી ચિત્તય મનિ ડા બૂપ ।
 કઈ વિદ્યાધર વક્ષ ઉદાર નવિ સામાન્ય સત્વલકાર ॥ ૧૬૦
 તુ કન્યા ઈચ્છા પ્રતિ વદ્ય તું સ્વામી સુખ બધાઉં હદય ।
 ભવિ આપણુક એક તઉં ભર્તાર વૃદ્ધિ મીઠર હેલુહાર ॥ ૧૬૧
 સુખનય ઈચ્છીઠરિ દિવ એમ મયૂ વાલી રાપીય જેમ ।
 ઘણી પ્રાર્થના વરવાતણી પ્રેમપણુક કીધી તિહાં ઘણી યા ૧૬૨
 કરમહણુ ગંધર્વવિવાહિ કન્યા રત્નવતી ઉત્સાહિ ।
 કાઉં ઈચ્છાકિ અવસર હઠી મુખસંયોગ ખામ્યાં બે સદી ॥ ૧૬૩
 રત્નવતી વરનય ધીનવય સ્વામિ કામિ પિતાનય હવય ।
 જઈય સમરસિંહ સુખ હણ્ય સવિ સંયેય જણાવીય તાય ॥ ૧૬૪
 કરી પ્રમાણ રત્નાવતી લેય ગગનમાર્ગિ ચાલી ગણ બેય ।
 પુરપાસય વનિ રજાં કિતરી સીઠી કટકે વીઠી પુરી ॥ ૧૬૫

જાણ્યું રિપુ આઘ્યા લેખવા દેશ ગામ લોક લુસિવા ।
 રત્નાવતી દ્વંધ વધરી નહીં ગાત્રીએ પુર વીટીઉં સહી ॥ ૧૬૬
 રવામી રાવ મૂઠિ સાંભલી લેવા રાજ આવિયા સવિ મિત્રી ।
 તાહરા સખલ પરાક્રમ માટિ હે પ્રભુ એ વધરી નિર્ધાટિ ॥ ૧૬૭
 શ્રીમત્ પત્નીઈ પ્રેરિઉં વિદ્યાજલિ મોગર કરિ બોલિ ।
 મ્યામુ વેગિ ગગનિ જીજ્ઞાસી ભયંકર દેહિ કરી કપકલી ॥ ૧૬૮
 રાક્ષસરૂપિ દાક મૂઠુ અતિ જાંચઉં બ્યોમિ વ્યાપતઉં ।
 મુષિ મૂઠુ દાવાનલ ઝાલ ચિહ્ન દિસિ દેવઈ દેતઉં ફાલ ॥ ૧૬૯
 ત્રાકા કાકપરઈ સવિ તેહ વાનરની પરિ ફાગા દેવ ।
 હરિશ્ચુગતઈ ગયા હાલતા શયકપરઈ જલે પદસતા ॥ ૧૭૦
 અલુક પરઈ જાલવઈ આપ સુદરપરિ મનિ પરઈ ગૈવાપ ।
 રોઝપરિઈ નાસઈ નઈ જોઈ દુરિ સિયાલ પરઈ કે રાઈ ॥ ૧૭૧
 તવ આકાશિ વાણિ જીજ્ઞાસી જિડયાઈ રિપુ આ નીસલી ।
 જય જય શબ્દ અજાનનઈ ફઠિ પુણ્યસંતનાં પોરુષ જોઈ ॥ ૧૭૨
 નગરખાર મોક્ષાં હુઆ રત્નાવતી નગરીમાંદિં ગયા ।
 જાહ સમગ્રસિંહનઈ મિત્ર્યા પિત્રુષિઈ બાંચ અતિ દર્યા ॥ ૧૭૩
 હથિઉં યોગી શુદ્ધિ તે શુણી ધરિઉં કુપ મનિ વેગા ધણી ।
 પૂછી બહિનિ જે વીતી વાત ફેણીપરિ હણ્યુ ખાપીઈ તાત ॥ ૧૭૪
 તે વીતક નીપનઈ લલિઉં વણવું સમરસિંહિ ધમ કલિઉં ।
 મોટઉં પુરુષ કિસિઈ જલ કરઈ પ્રેરિઉં દર્મિ નીપજઈ સરઈ ॥ ૧૭૫
 શુદ્ધિ તેહવી અંગિ જાપજઈ તેહિનિ વાસના અતિ સંપજઈ ।
 તેહવા નરનઈ મિયાઈ સખાય જેહ હુણારઈ હુઈ તે ચાપ ॥ ૧૭૬
 જેણી વેલાઈ જેણુઈ દેશિ જેણી ધડીઈ જેણુઈ નેશિ ।

હાથિયો વદિ સુખ મથ નઈ લાભ તેણી વેળા તે કુછ જીતાભ ॥ ૧૭૭
 મૂઝી પિતાતણુડે તે ગોક દીઁધ મહિનઈ થયુ સંતોષ ।
 પૂઝીઈ ગુઝ કંઈ ઇષ મિદા રિપુલ્લંઘનણુ જઈઈ તિહા ॥ ૧૭૮
 કહઈ મહિનિ પૂર્વ વનમાહિ સમગ્લંદિ ગુ મેરી પાહિ ।
 સભજ કનરી મે ॥ બહ અતિગોવટિ મિલવા જિહે સહ ॥ ૧૭૯
 અનેક ઉત્તમ સિદ્ધિ કલ્યાણ બંદિનન બહુ કમઈ વનાણુ ।
 તત્તીઆં તોગણુ પુઝ શૃંગાર કીઈ ઈમડઈ પુગીપઈ સાગ ॥ ૧૮૦
 અતિ આદરમાનમિહિ ધણુઈ તેડી આર્યા ધગિ આપણુઈ ।
 ભક્તિભાવ કીધઈ તિહાં ધણુકે યાપિહિ ગજિ સાલક આપણુકે ॥ ૧૮૧
 રત્નનતીનદિત તિહાં ગદિઈ કેવુ કાવ સુખઈ નિર્વદિહિ ।
 એઁ દિનિ પુકુતકે નિજ આવાસિ પુકેડી ગલવતી ઇષ પાસિ ॥ ૧૮૨
 રાતિ પાઠિલી દૂઈ જમ મૂઝી રત્નનતી ધરમમ ।
 વિષુ મોનાવિઈ નારી બપુ તિહાથી નદીનકે મારજ મદિહિ ॥ ૧૮૩
 પૈથિ ચાલતા દૂર્મકરોડિ પુકુતુ નયરિ જિહા મેદિહિ કોડિ ।
 વનપાનક ઇ વનમાહિ હવુ પૂર્વ તેહનઈ થઈ માંસવુ ॥ ૧૮૪
 ધ્યાલણુ મોમેશ્વરનકે ગેહ અભનઈ કામ વતાવકે તેહ ।
 વનવુ માવિ મહઈ સુણિ ભાવ સોમેશ્વર સરિયા દિજરાય ॥ ૧૮૫
 અછઈ નયરિ તેહવા અનેઁ તે ન મિનઈ જોતાં વગેકે ।
 મંઈ અદિનાણુ કહિઈ ગુ લહુ પછઈ વિચારી ચાનક કહું ॥ ૧૮૬
 ઈમડ નવિ નણુઈ અદિનાણુ અપુમોલિહિ પુરમાહિ જિહે જણુ ।
 કામદેવજીવનિ તે રાતિ સવુ વાન મિલી તે ધ્યાતિ ॥ ૧૮૭
 નયરો નિદા આવી નહી સોમેશ્વર ચિંતાઈ સહી ।
 તેતવઈ તે પ્રાસાદમઝારિ દેવઈ આવી કે એક નારી ॥ ૧૮૮

જાનઉ રહિઉ તેહનુ ચરિત્ર જોવા લાગઉ બપઠઉ તન ।
 એતલખ ત્રવિણુ પ્રાસાદમાદિયાં પ્રગટ પૂતલી થઇ કીલ્લી ॥ ૧૮૯
 આવી રૂપ નારીનઉ લેય ઓતઇ કદમ કન્યાસિઉ તેહ ।
 ચૈદ્રકાતા રાતઇ આજ મૂડી આવી રહી સઠે કાગિ ॥ ૧૯૦
 અઘતે કદમ તે વસતું વદઇ ધણુઉ આવિવા વિભાસિઉ હદઇ ।
 પણિ ચુ કડુ માદરઉ પિતા મોગેશ્વર રાજમાદિ હતા ॥ ૧૯૧
 તે હવણાં આઘ્યા જઉ ધરે તેણુમ વિદ્યમ દૂઉ બહુ પરે ।
 તે કન્યા ત્રવદઇ પૂતલી કરઇ નાચ રંગિ સિઉ મિત્રી ॥ ૧૯૨
 કામવેતા આમનિઇ મુદા કરઇ વિનોદ સંભવિણુ તદા ।
 અમડ સમયઉ કરી દુઃખ જીઉઉ અદુઃખ ઉચ્ચાર ॥ ૧૯૩
 તુઝે હવણુ રે હાઠી આરિ ત્રાડી દૂગિ ચર્મ મડ બારિ ।
 બીહંતી માંહોમાંહિ કદમ પ્રગી દાક કિમી મે લલઇ ॥ ૧૯૪
 તે હણુ માત્ર રહીનઇ બાગિ ચૈદ્રકાતા દેઉર મનગારિ ।
 આવી કદમ હવણુ પ્રાસાદિ મખ્ય રાતિ બપૈકર સાદિ ॥ ૧૯૫
 બીહાવઇ હઇ અઘનઇ જોહ માઉ પ્રકટ નામ કડુ તેહ ।
 અમડ વદઇ બાનિકા સુણુઉ પૈથી દ પશિમ દિશિતણુઉ ॥ ૧૯૬
 પૈયશીષ માદુ નામ દેઉરૂણિ રહિઉ એણુઇ કામિ ।
 ચૈદ્રકાતા પ્રતિઇ પૂતલી જાની મનિ કદમ તે વતી ॥ ૧૯૭
 વાસવદતા આપણી સહી ગિરીઇ આજ રસાનલિ જઇ ।
 તેહનઇ મિલઇ ધણુ દિન કુઆ જવઉ જઈઇ કહઇ દિગ્ધૂઆ ॥ ૧૯૮
 સાચિ સખાર્ધ લીજઇ કાપ તેડુ પશિક દેઉવમાંદિ મોય ।
 એક કદમ પૈયશીષનઇ અહે સાચિ તેડઉ વૃહનઇ ॥ ૧૯૯
 સારચિ થઈ આરિ પાતાવિ જઈ આવિસિઉ એકદુ તાવિ ।

પેયશીર્ષ તસતુ બોલોઉ તઉ આવઉં માગિઉં જઉ દિઉ ॥ ૨૦૦

માગઇ કિમ્ કન્યા ઇમ વદઇ સધી વિદ્યા ને તુલ્ય હદઇ ।

તે આપુ તઉ ઊલમ કડું વૂં કહેસિ તે દેસિઉં પડું ॥ ૨૦૧

કહી એમ જાહિરિ નીસરી બાલકની શકટી કરિ ધરી ।

સપત્ની બપડી તેજુઇ ચડી વાહનવિષુ ચાલઇ દડવડી ॥ ૨૦૨

ક્રમઃ અચિરજ્ય એઈ રહિઉ જાસઇ રથ કિમ વાટઇ વહિઉ ।

તે કહઇ પૈયિ બઇસિતું આવિ શકટ ચલાવઉં મનનઇ બાવિ ॥ ૨૦૩

કહઇ પથિક એ ખોરી વિના કિમ નિર્વાહ કરઇ પૈથના ।

બોલઇ તે વૂં કિસિઉં કરેસિ પુહચાડું પાતાલ પ્રદેશ ॥ ૨૦૪

તેહને વચને બઈઉ તેહ હાથિ પગુલુ આપિઉ કૈવ ।

ચૂકે ધૂસરનઇ બિહુ પાસિ એ શકટી ચાલિસઇ અસાસિ ॥ ૨૦૫

એ સારથી નહીં સામાનિ આપલુધિકીન જીહમ મન્નિ ।

બળી મૈત્ર રથ કૂંકિઉ નારિ ચાલિઉ વેગિ રસાતલ જારિ ॥ ૨૦૬

ચૂકઇ ધૂસર તવ સારથી વાયુવેગિ શકટી ત્યાંકયા ।

ચાલી કુમરીને મહિમાય રૈમઇ અખોસોકિ તે જાઇ ॥ ૨૦૭

અહાંપૈયિ જવ શકટી ગઈ કૈલી વિદ્યાબદ્ધઇ તે રહી ।

પથિકઇ જવ કીધી એ ચાલ નવિ ચાલઇ જુલુ પ્રેરઇ બાલ ॥ ૨૦૮

કરઇ વિમાસજુ કન્યા તેહ લલિઉં કામ સારચિદ્રું એહ ।

બોલઇ કન્યા સારયિ કિરૂ કરિઉં વિંન અધિવચિ કાં ધરિયું ॥ ૨૦૯

કહઇ સારયિ તુલે ને કહી દિઉ વિદ્યા તઉ ચાલઇ સહી ।

બીલુ પરઇ ન ચાલઇ કિન્હઇ જુ બલવૈત ધજુઉ ઉચમઇ ॥ ૨૧૦

તુ સપત્ની વિમાસઇ મિલી કરિવઉં કિમ્ અજઇ એ બતી ।

આપ્યા તજુઉ સમય એ અજઇ રજની વહી જાઇ જઇ પજઇ ॥ ૨૧૧

ચિંતી એમ તેદનઇ દીધ વિદ્યા ધીજિન મનની લીધ ।
 તુ સારથિ મેનજય કરઇ કહિઉ આથિ રે વેજિ નીસરઇ ॥ ૨૧૨
 તે જિહા વાસવદત્તા મહી મોહી તેદનઇ ધનિ જઇ રહી ।
 ચિંતઇ આરઇ કેન્મા જોઇ દીસઇ અધિક આપણી એહ ॥ ૨૧૩
 આયેતા અધિવચિ આપણી વિદ્યા લઈ સિદ્ધ નગ બણી ।
 મતિ ઇમ ચિંતી આવી તેહ વામવદત્તા મેડપિ જોઇ ॥ ૨૧૪
 દીડી હજીઇ સહીયર મિલી વાસવદત્તા ગેતાવણી ।
 સાદામિ આવી ઉલટિ ધણુઇ અતિ આદર કીધઉ તેહતણુઇ ॥ ૨૧૫
 પૂછિ મેમ આલિંગન દીઉ સુખાસ્નાન ઠિગિ અંગઇ કીઉ ।
 ખીડાં દીધ અડાગર તણા વામવદત્તાઇ રૂઢ ધણા ॥ ૨૧૬
 તેણીઇ અંબડ કનિ ત્રિપા લેઈ આપણુ પાસઇ મહિયા
 દેખી ગહિઉ મહીવગનઈ પાસિ વાસવદત્તા કહક વિમામિ ॥ ૨૧૭
 કુણુ નવીન પુરૂપ જઇ એહ કહઇ પંથી જઇ મહીયર તેહ ।
 તેતયઇ વાસવદત્તા તણુઇ આવી ઘાસી ધનિ નુહવણુઇ ॥ ૨૧૮
 બોલઇ તે નામશ્રી પરે સ્વામિનિ આવઉ જિનટબરે ।
 મહામંડપિ બધી રેહિ મિલવઉ વૈજઇ ગુણનઇ જોઇ ॥ ૨૧૯
 તે જીલટિઇ સગી યગિ ગઈ નામશ્રી મીટઇ મવિ ચઈ ।
 સાચિઇ અંબડ જઈ તસતણુઇ સદ્દ પુહવ તેદનઇ અંગણુ ॥ ૨૨૦
 નામશ્રી જીરી સનમુખી આવી સ્વાગત કીધઉ મપી ।
 હર્ષઇ મેડપિ બધી મિલી કરઇ વાત તે મનની રુલી ॥ ૨૨૧
 ચંદ્રકાન્તા તુ અંગડ પાસિ માગઇ પાન-ગીડાં ઉઠાસિ ।
 પધમાહિ રૂઢચૂરણુ ધરી આપઇ પતિ જિન પ્રીતઇ કરી ॥ ૨૨૨
 ચંદ્રકાન્તા બોડુ લીધ ચોડુ આવી સપિનઇ દાઈ ।

મીતમ નાગસિરી સવિ લેય સઇ હચ્છિય મુવિ પાધઉં તેહ ॥ ૨૨૩
 નાગસિરી રાશભી હૂમ ધલસુતા વ્યાકુલ તવ ભઈ !
 રવેત કમ કમક તવ લેય આરમ સટકાવી તેજુઈ લેઇ ॥ ૨૨૪
 આપોપમ શકરીઇ ચડી પાછઉં નગરિ ગમુ દડવડી ।
 કીતુક જનનમ ઉપજવતઉં રસિક લોકનમ મન લાવતઉં ॥ ૨૨૫
 હરિણી આરિ નારિ તે હૂમ નાગશ્રી રાશભી જૂઈ ।
 દેખી રસાતલમ ઉતપાત કુટિલ કરિ ફૂલમ કિધુ ધાત ॥ ૨૨૬
 સવિ પાતાલતણી તવ નારિ શોધતી હીંડમ ધરખારિ ।
 ન જાણુમ કારણુ તેહનઉં જોણુમ રૂપ ફરિઉં દેહનું ॥ ૨૨૭
 વાસવદત્તા ચિંતી હૃદય ચિદ્રકાતા પ્રતિમ ધમ વદઈ ।
 કિહાં શકરી તહમયઉં સારથી નવિ દીસમ કિમ ગિઉં આંહથી ॥ ૨૨૮
 જાણિઉં કુટિલ તેહનઉં એહ પૂરત વિદ્યાનઉં તે ગેહ ।
 પૂછઈ સહીનમ કીજમ કિસં ધણુઉં વિગોણુઉં ચિઉં એહસં ॥ ૨૨૯
 ભસ્માનમ નર ભસ્મા મિલમ મહાધૂત પૂરતનમ જલમ ।
 મયગમનમ સિંહ જિમ દમમ સિંહમાન અષ્ટાપદ મમમ ॥ ૨૩૦
 અષ્ટાપદનમ મેઘ સમહમ મેઘમાલ પવન નિમહમ ।
 જેમ તિમિર લોકનમ મસમ તમનમ સૂરકિરણુ જિકમમ ॥ ૨૩૧
 રાહુ સૂરજિયનમ ગિલમ રાહુદૈત્યનમ કેશવ કલમ ।
 જિમ પાવકિ વનમાલા જલમ પાવકનમ જલધ્યારા જલમ ॥ ૨૩૨
 જલનમ પવન પીમ તત્કાલ પવન નિમહમ નાગકરાલ ।
 મહાનાગ નાગનમ ગિલમ તેહ જુગજનમ ગરુડ નીગિલમ ॥ ૨૩૩
 નગરનીર વાહુલીઆ ગિલમ વાહુલીયા નદી લેમ વલમ ।
 નદીનીર સાયર સવિ વલમ સાગરજલ વડવાનલ ગિલમ ॥ ૨૩૪

પછં વિભાસી મગની આરિ પાતાળથી નીસરી આગિ ।
 દૂર્મકરોડિ નયરીઈ જઈ કામગેવજુવનમાહિ રદી ॥ ૨૦૫
 ચંદ્રકાતા મૂળી થઇ જોડ સોમેશ્વરિ પગિ પુદતી તેહ ।
 વેળી પૂરતિ થઇ નીચ દામિ દરિણી ત્રણિણુ ગદો સુગંધામિ ॥ ૨૦૬
 ભોલ કોતુકઈ જોઈ તિહાં અંતઃ સમટિઈ બહુકિ જિહા ।
 વિશુ વાદન વેગિઈ ત્રેરુ દસઈ લોક લોડઈ ફેરુ ॥ ૨૦૭
 મોટકિ પુરુષ ચિતિ ચિંતવઈ નયરીચોક વિચાઈ સવઈ ।
 એકવઈ મોમેશ્વરની પૂજા મૂળી સુણી તે વિરમવ દયા ॥ ૨૦૮
 તે વૃત્તંત જૂપતઈ સુણિહિ પીડિહિ દુષિ નીચ મિત તવ ધુણુકિ ।
 પૂજ્ય પુરોહિતની તે સુતા મગી દઈ એ મોની પતા ॥ ૨૦૯
 જોડ ચતુઃ એકનઈ સજ કમ્પ તે મુજથી મુષિ માગિહિ વરઈ ।
 લોકે મિની વાત તવ કહી રાજ પંચશીર્ષ સુધી વહી ॥ ૨૧૦
 જઈ નગ તેહ કૃપા મનિ ધરઈ મોમેશ્વરધૂનઈ સજ કરઈ ।
 સુણી નાચ મનિ વિગ્મવ હૃદિ આઘી પંચશીર્ષ તિહા ગયુ ॥ ૨૧૧
 કરી સ્તવન મોસિહિ જૂપતિ મુણુકિ મિદનર અલ વીનતી ।
 નયરીમાહિ પ્રગટ સુહૃદઈ વિશુવાદન ચક્રી જીમટઈ ॥ ૨૧૨
 અણુપેડઈ વાકુનઈ વેગિ તતપિણી જઈ જોગ્ય અજોગિ ।
 એહ શક્તિ નવિ માણસતણી દોસઈ કે વિઘાધર મુણી ॥ ૨૧૩
 કઈ તૂ નગ સિદ્ધ દેવતા નાગકુમર પરિ નિ શેકતા ।
 વેલઈ નિજ ઇલાઈ બહો કૃપા કગડે દિવઈ પ્રીતઈ મિની ॥ ૨૧૪
 રાયવચન સુણી સણુ એક મૌન કરીનઈ જોલિહિ છેક ।
 રાજન દ વિઘાધર વીર ઇલા આપણી વેલકિ ધીગ ॥ ૨૧૫
 સુણી એમ રાયપરિવાર પપ લગા પુરજન જે સાર ।

જપઈ રાય રૂપ આપણું કૃપા કરી દાણ અજ ઘણું ॥ ૨૪૬

સુણી ઐબડ આપણું સ્વરૂપ પ્રકટ કીર્તિ દેવમય રૂપ ।

એ વિદ્યાધર સાચું હોય રાજગ્ન જિતિ સહુ કાય ॥ ૨૪૭

બોલઈ રાય અહો નર સિદ્ધ પરહિતકાન્તિ પ્રતિગાનહ ।

તેણું ટુલસું કરૂં વીનતી દેવતણી પરિ વિનયસંયુતી ॥ ૨૪૮

પ્રગ્ભતી આદિ જસ હોય વિદ્યાધની નાણિવડિ સોય ।

બીજાં ધન પૂટાં પરચતાં વિદ્યાધન વાધઈ વિલસતાં ॥ ૨૪૯

ન લીધ ચોર રાગ નવિ મહાં વિદેશિ અગિ ભાર નવિ રહ્ય ।

એ ધન ધૂરત નવિ છતરઈ મોટું સર્વ સારમાંદિં સરઈ ॥ ૨૫૦

માનિઉ રાગાં નર જેહ વિદ્યાધત ધન હુમ ગેદિ ।

રણિ સુરઉ તપસી દાતા નાદના નહીં એ મોટિમધ્યાર ॥ ૨૫૧

કહઈ રાગ મુઝ વલ્લભ છટ સોમેશ્વર પરાહિત શિષ્ટ ।

ક્રિદ્ધાંતા સુતા તસતણી વધી સધી તેહનીં તણિ જણી ॥ ૨૫૨

તે આરઈ હરિણીનઈ રૂપિ કુણું કરી ન જણાઈ વિરૂપિ ।

ઠરુ સ્વભાવ રૂપિસિઉં તહે વંજિત વસ્તુ આપસિઉં અત્તે ॥ ૨૫૩

ગજદન્થા રાજનઉ આધ દેવસુંદરિ દિગિ ટુમ સાધુ ।

સુણી વયણ રાયનઈં એહ વડાં સિદ્ધ દેવાડિ તેહ ॥ ૨૫૪

રાગ કહઈ પધ્યારુ તિહાં સોમેશ્વર વિપ્ર ધર ગિહાં ।

સુતા કુશંગી ચર્ચ હાં રહી મુણે સિદ્ધ ગગિઉં ગદિગતી ॥ ૨૫૫

બધાઉ યકતીઈ તે સિદ્ધ પરાહિત પોણિ પ્રવેશ હ દિહ ।

સાથમ રાય સરિસ પરિવાર આબ્યા કુવરીનઈ ઘરમારિ ॥ ૨૫૬

હરિણિ તેણિ ઉત્તપિઉં તેહ સોઈ જ પેયશીર્ષ સ્વમિદેહ ।

અહો વીર કુંભરીઈ કહિઉં બાવડે કુકબ તઈ અગ્નનઈ દીડે ॥ ૨૫૭

સભાગતી લોકમાર્હિ ધણુ ઉં કિસિઉં ચરિત કહુ ગુણતણુઉં ।
 વલણું કદમ ઈઅડ સુંદરિ સુણુઉં કહુ વાત ગુણ પરિ ॥ ૨૫૮
 જઉં સરનારથ શીકર દંડ સર્વ કાળ સાધતુ અપીડ ।
 આપઉં મુઝાઇ બેલદ ધરી ગુ ગુણનઇ મૂકઉં સજ કરી ॥ ૨૫૯
 વલતી ચંદ્રકાતા વદમ કદમ કપટ મૂઝી તૂં હુદમ ।
 કિમ જાણુઇ દંડ મુઝ પાસિ વદમ વીર તવ ગુજા અકાસિ ॥ ૨૬૦
 ગોરપયોગિની વચને કરી જાણુઉં દંડતણુઉં સવિ ચરિ ।
 સુણી ચમત્કરી બ્રાહ્મણી બોલી ઈઅડ જાણી સુણી ॥ ૨૬૧
 અહિલઉં પરણુઉં મુઝાઇ નથ પછઇ ત્રવિણ પૂતસિ સાય ।
 પ્રાણનાથ અજ તૂં ચિરંજીવ જિહ્વા કુષ દંડ તિહાં મુઝ છવ ॥ ૨૬૨
 આપ સરપઇ સાજી કહુ મૂઝી રૂપ ચિહુનઇ અપહરુ ।
 એહ વિગોણુઇ લાજઇ અહે ઇમ અન્યાય કરિઉં કાં ગુણે ॥ ૨૬૩
 અહે ન કીધઉં ગુણ વિણુસાડ દેતા વિદા ન કરિઉં તાડ ।
 જઇ તઉં ગોરપયોગિનિદાસ અજ પ્રીતઉં કિમ કરિઉં વિણુસ ॥ ૨૬૪
 એહ વપણુથી આણી કૃપા ઈઅડ તસ બેતારઇ તૃપા ।
 આણી ફરિણી દેઉંથી યિજી અહિમાહીં જોઇ તે મઝી ॥ ૨૬૫
 ઈઅડ ધ્યાન ત્રિવિણુ દિન ધરી કંબા રક્ત પ્રકટ તવ કરી ।
 પૈઅશીર્ષ સુપિ મૈત્ર ઉચ્ચરી કીઉં ધ્યાન જિરિ પાછલિ ફિરી ॥ ૨૬૬
 ચંદ્રકાતા ત્રવિણ પૂતલી મૂઝીતણુઉં રૂપ જિઉં દલી ।
 દિવ્ય રૂપ થઇ કન્યા ત્યારિ ઈઅડ ઈગ્રિકરિઉં તિહ વારિ ॥ ૨૬૭
 વિવાહ લોકસાધિ તવ કિઉં સર્વાંથ સિદ્ધ દંડ જ દિઉં ।
 થયુ પ્રસન્ન પુરોહિત તદા રાય સ્ત્રીગિઇ ત્રોમિચિઉં મુદા ॥ ૨૬૮
 વિદાધર જાણી જલવૈત 'નિજ મુઝી નૃપ દેઇ ગુરંત ।

પરોહિત રાષ્ટ્ર વચન જે કહિઉં કન્યાદાન કરી નિર્વાહિઉં ॥ ૨૬૯ ॥

દીધઉં દાન ઈશ્વરનંદ ધણું સુખ વિલસનં સ્ત્રી પંચમ તથું ।

બહુ પરિવાર નિર્દત્ત ભોગ સુખ સંયોગ દુકલ નહીં રોગ ॥ ૨૭૦ ॥

ચંદ્રકાંતા કહધ એક વાર સુણુઉ વીનતી પ્રાણાધ્યાર ।

પાતાલનં સહિયર માહરી અતિ લજ્જા પામનં સુંદરી ॥ ૨૭૧ ॥

ધરી રૂપ દેહ પરવશનં અસર્મજસ દોષિ જન હમર્ષ ।

નાગશ્રીનં નિજ કરિ ધરુ મહારૂપવંત તનુ ઠરુ ॥ ૨૭૨ ॥

ઈશ્વર તેહના આદર વતી સાચનં ચંદ્રકાંતા સતી ।

લેઈ ગયુ પાતાલનિવાસિ રાતિ રહિવાં નાગશ્રી પાસિ ॥ ૨૭૩ ॥

વાપીજલ તસ પાપઉ જામ રાસલ રૂપ ટાલિઉં તામ ।

આપ રૂપ પામી તત્કાલ કીધી દેહ તથી સંભાલ ॥ ૨૭૪ ॥

હર્ષદંડ ભેટિ તસ ધરી ઈશ્વરનંદ બહુ પૂજા કરી ।

કંઈ માલ રાપીનંદ વરિઉ નાગશ્રીનંદ કંઈ તે કરિઉ ॥ ૨૭૫ ॥

આગનં જ્યેષ્ઠ તસ વીવાહ પરિણેવા નુહનઉ ઉચ્છાદ ।

જોનલનં પામી ઈશ્વર યોગ કન્યા વરનં તે મહી સંયોગ ॥ ૨૭૬ ॥

લોકમાહિં અજનં એ વાત જાં ચક્રિયઉ પ્રેમલ નહીં જાત ।

તાં કૌમારપણુઉં નર લહી કન્યા વરનં સહિ ધર નહીં ॥ ૨૭૭ ॥

તે વાસવદત્તાઈ સુણી વાત નાગશ્રી વરિવા તથી ।

સહિયરમાહિં રહેવા લણી હવઈ વરું ઈશ્વર વર ગુણી ॥ ૨૭૮ ॥

ઈમ વાસવદત્તાઈ વરિઉ તે ઈશ્વર પ્રીતઈ પતિ કરિઉ ।

પુણ્યનં સર્વ પદારથ રૂલનં લિપિમી લિપિમી જાપર મિલન ॥ ૨૭૯ ॥

વેગનં નાગકોટથી વહિઉ આવિઉ નવરિ નારિસઉં મિલિઉ ।

દિન રેતે મોકલાવનં શૂન કહિઉ પરોહિત ગમન સરૂપ ॥ ૨૮૦ ॥

સાત સુકંખ વિવસતઉ વધી સાતઠં નારી સરિસી મિત્રી ।
 પછઠં ભોગદે દુઝાઠં મયુ કેતા દિન ઉઘટી તિહાં રહિઉ ॥ ૨૮૧
 પૂછી સમરસિંદ તિહાં રાય ગ્લવતી લીધી તેણુઠં દાય ।
 બેદ દેડ સદિત આલીઉ આઠિ રથપુરો ઉત્સવ કીઉ ॥ ૨૮૨
 પછઠં બેગિ ધનગિરિ તે મયુ સિદ્ધ યોગિનીદ્રષ્ટઠં મયુ ।
 સરવારથ સીકર જે દેડ બીજઉ હર્ષમઠં દેડ અરેડ ॥ ૨૮૩
 ગોરખયોગિન આગિસિ તેહ બેટિ કરી નારી સવિ નેહ ।
 પ્રણમી માતતણા તવ પાદ ધ્યમનનઝ બહુ કીઉ પ્રસાદ ॥ ૨૮૪
 મહાસત્ત્વ ધ્યમઝ ત્વં વીર ધન્ય ધન્ય પુદરીતલિ ધીર ।
 મહા યોગિનિ દીધં આસીસ મુખ અપૂટ ભોગવિ નિશિદીસ ॥ ૨૮૫
 એ વાણી વેદિ પય નમી યોગિનિકૃપાદદિ સિઉ રમી ।
 આવિઉ કામિ રિખિ લઘ સવઠં ત્રીમ નારિસિઉ સુપભોગઠં ॥ ૨૮૬
 બહીધાન નિજ જામ પસાય વિલામણી જાનુમદ પાય ।
 મિત્ર લાડજી સુણિવા કાગિ વાંચી કથા વિઝાર્યખી રાગિ ॥ ૨૮૭
 મહઠં વાચક મંગલમાણિક્ય ધ્યમઝ કથા રસઠં આધિક્ય ।
 તેહગુરુકૃપાતણુઉ આવેશ સાવમાહિ છંદિ આદેશ ॥ ૨૮૮
 ॥ ઇતિશ્રી ગોરખ યોગિની દત્ત સપ્તાદેશ ધ્યમઝ કથાનકે પદ્યદેશ ॥

ઐબૃડ વિઘાધર રાસ

સપ્તમ

આદેશ

પ્રથમ ॥ હૈં નમઃ પરમાત્મને નમઃ ॥

૬. વૈદી સ્વામી જિનતણા પવપૈકજ નિશિદીસ ।
જગમાતા સ્વરસતિ તણે ચરણે નામી સીસ ॥ ૧
- અવિરલ શબ્દ તણે જલે જ્યોત્સાં ધરા કદીક ।
મહાતીર્થ સેવક થતી વાણિ હરુ કલિ પ્રેક ॥ ૨
- અજાનક નર અંધ જે જાન સિધાકા સેવ ।
જેઠ નવન નિર્મલ કરક થી ગુરુ અણુમૂં તેઢ ॥ ૩
- ભાતુ તિમિર જિમ પાપહર સસિથી સાપર વૃદ્ધિ ।
પુણ્ય મિલક કૌશલ દક્ષક સુમરુ તત્ત્વ દષ સિદ્ધિ ॥ ૪
- અ. ૧. ધ્યેયક અતિ આનંદિષ્ઠ ભરિંકિ ધનગિરિ ભવા ઉદયમ ધરિંકિ ।
પુકૃતક ગોરસ યોગિનિ પાસિ પવપૈકજિ લાગુ ઉત્કાસિ ॥ ૫
- મસ્તકિ હાથ ધરી કદક માત ગુણ પરિવાર કુશલ જી તાત ।
સ્વામિનિ સમાધિ દુષ અંકડી જગ લક દષ્ટિ ગુણ પ્રેમકી ॥ ૬
- માત સાતમુ સ્થિ આદેશ ગુણ ગુણ ચિંતનિ સિદ્ધિ અરોસ ।
દુષ વંજિતની નદી કદક ગુણ દશન ગુણ સંપદ ગેઢ ॥ ૭

લલિત ભક્ત અંબડ પરતિષ્ઠ સકલ કાજ કરિવાનઇ દક્ષ ।
સત્પત્રેત નર માંહિ વિશેષ ॥ યોગિની દીધ આદેશ ॥ ૮

૧ । દેશ દક્ષિણ દેશ દક્ષિણ વસઇ સુવિશાલ ।
શ્રી સોપારઇ પદ્મિણ પ્રજા પાલ નરપત્ની ગણુલિ
શ્રીશ્વર નામઇ તિહાં મહાગુકુલ તસસિરિ પવાણુલિ ।
તેહ માંહિઇ પછે વડલિ તસ મહિમા નહિ પાર ।
આણુલિ તે અવિદ્યજ સિંહ સકલ વરણ માંહિ સાર ॥ ૯

મુ । મહા સદાય તેહ આદેશ લેઇ આલિલિ છઇ દક્ષિણ દેશ ।
ધણુલિ' રૂપ ઉત્કૃષ્ઠિણ જૂલિ તે સોપારા પાસઇ ગયુ ॥ ૧૦

વાપી કૂપ કુંડ વિશ્રામ ધોડા પલી નદી સર કામ ।
ચિહ્ન પખિ વનવાડી અભિરામ અનેક વૃક્ષ દીસઇ આરામ ॥ ૧૧

અગર અંબ કમળર અપોક અરોક અમૃતફલના છોક ।
અમૃતૌષધી આક મીઠાર અર્ચુન અરૂસા અમીયાર ॥ ૧૨

અમથીયા અપનસ આમથી રાષ આમઘાં આલિ આંબિલી ।
અરણુ અરણી એરડ આટ આક ઇગારિ અરોકા ધાટ ॥ ૧૩

અંકુલ આસંદા કરણ વીર કેસર કરણી કચર કરીર ।
કર્મદ કર્દામ કુરુબક કુલિક કૃષ્ણાગર કપ્પટ કૌકલ ॥ ૧૪

કાલીયા કંતાપથુ કાસ કલ્લી બેલિ કેતકી વાસ ।
કુચેરીયા કીર કણીવાર કંઠણિ કાપફલા કચનાર ॥ ૧૫

કાલલિ ચિત્રક કાલુ બરૂ કલ્પક કાંબર કુદર ।
કંઠ બદામ કમલ કુચેરિ કૌળ કર્કક વાંકલ બેરિ ॥ ૧૬

કાસંદા કાસીયા સંકાલ કંઠ જંજૂક મરય કંકાલ ।
કલ્પવૃક્ષ કાર્દા કંઠલ કંબોઈ કાંકની કસેલ ॥ ૧૭

કાલિ કારણીયા પીરણી બજારિ ખિરણી ખારિકિ ધણી ।

ખજૂર ખુરસાણિ ચોહગે ખુરસાણિ આબિલિ ખીજડી ॥ ૧૮

ખડચીયા ખઈ ખરડીયા ગોટા વડ ગુસ્લાલ ઝીંદીયા ।
ઝીંદા ઝીંગેટી ગૂઝલી ગોરડીયા ગિગિમાલા ગુપી ॥ ૧૯

ગજ પૌપરિ ગિરિમરિ ગહિંગડી ધૂવટ ઘૂટ સોપારી વડી ।
ઘન સાગ હચુલા યેન્ન ચિલુમોરો ચારુલી વજ ॥ ૨૦

ફૂલ પાત મિત સદાફલ જૂઝપકા એ ચ્યારઈ લખા ।
એલ મોપારી ચિત્રક ચિથ્થી ગૂદિ એણિ હાયા તરુ તણી ॥ ૨૧

જંખુ જંખીરી જયવન જાલિ જામ જૂહી જસન ।
જરદાલુ જામફલી ઝીઝ ઝીંઝણિ ટીજઈ તરુ રીઝ ॥ ૨૨

ટીટૂ દૂઢણીયા તિહા ટેક તગર તમાલ તાલ વન તિલક ।
તુવજી તિમિર તણ્ણિ તજવનિ ચોહર દૂધી દ્રાવ પ્રસતિ ॥ ૨૩

દારુ હવલ દાડિમ દેવદાર સ્વેત બીજવિણ દાડિમ સાગ ।
દમણઉ ખ્યામણ ધવ ખ્યાકુડી ધૂહરલા ધમાલી બિડી ॥ ૨૪

ધેતૂરા નાયણિ નારિય નાવેરી નીસાણી યેમ ।
નગુડિ નીમાલી નેઉને નાગનિ નામ નેત્રડોપગી ॥ ૨૫

નરાજ પારધિ પારિજાતિ પુનાગ પારસપીપલ લાપતિ ।
પીપરિ પિસ્તા પીલુ જાડ પલાસ પાકલ પાનલ વાડ ॥ ૨૬

પનાસી પીઝવણી પ્રિયંગુ પતીજવ પીડવણિ પતંગ ।
પદમ પીપલ ફણસ ફાલસા ફેફલ બરે જોરડી તિસ્યા ॥ ૨૭

નિયેલ બીજૂરી બાઉવી જોલ બજૂવ બકાવણિ વણી ।
બીયા બાવનચેન્ન બાણુ નિપુટીયા બહેડ બદામ ॥ ૨૮

બિરોલ બોજપત્ર બિસ્લામ બીડા મસક મહડા નામ ।
મીઠણિ મીંતી મરમિ માવણી મિલોવાગિરિ મર્યા મરિક્ણી ॥ ૨૯

માદવ મદંદ મોવઈ મૂંબધ મોગર મયકુંદા મંદાર ।
 રાવજી તાડ રસાધ રાવણી રતંજણી રોહીં સરોદિણી ॥ ૩૦
 રૈહીડ રાશિમ ગિધ લીંબઈ લોદ લવંમ લીંગ વુણિ લઈ ।
 વડલા વુજસિરી વાસલા વડબદામ વગદ વણુપડા ॥ ૩૧
 વાયમ વીટુધ વાઉધવેલ વરુણુ ઉ વરણુઈ વેરણિ વેલ ।
 વજગોટ વિરદલ વેતસા સરસ સવનિ વાનીરા તિસ્યા ॥ ૩૨
 સૈતાનક સોવનકેવડી સકરબદામ સેવમેણડી ।
 સાલઈ સરઘૂ સીસમ સાગ મેવનકેધિ સદાદલ નાગ ॥ ૩૩
 સપતાલુ સર સાગુલી મુકડિ સેવંત્રી રાંબણી ।
 સિલ્લ વિશલ્યા નઈ સરકડા મુરબી સંચે સર સિણુકડા ॥ ૩૪
 સાદરીયા સંમતિ રાસાલ મુખ્યાસાવ વની દંતાલ ।
 હલદુ હોરવુણી તરુ દિંચુ હરઈ દ્રાપ યેગ હોરવો ॥ ૩૫
 જાણ્યા બિસઈ અડસડિ તે કદિયાં તરૂપર અવર પાર નવિ લહિયા ।
 જાલક વેલિ ઓપધી નિવાસ પંખી જનની પૂરઈ આસ ॥ ૩૬
 પત્ર પુખ્ત જાયા ફલ ફૂલિ શાપા જાલિ પલ્લવ યુડ મૂલિ ।
 મુખ્યા તૃપા તાપ શ્રમ હરઈ રામોળ છેદઈ ઉપકરઈ ॥ ૩૭
 ફૂલ્યાં વન ફૂલ દેખી કગી ઈક નાલીવરઈ બિડે તે ફિરી ।
 ફલ લેવા કર વાહઈ જામ ગાલઈ વાનર દીડઉ તામ ॥ ૩૮
 બધીઉ કપિ બોલઈ તેંદ પ્રતિઈ હું જે વચન કંદું વુઝ દિતઈ ।
 તે પહિલઈ સંણિ ફલ લિધ પજઈ ન સુણઈ હુ ફલથી મરણુ છઈ ॥ ૩૯
 ઐહ વાત માને તઈ સાચ વલતીં બેગડ કહઈ તસ વાચ ।
 અહો સાધુ કપિ કારણુ કિસિઈ તે મુગનઈ કહઈ હુઈ જિસઈ ॥ ૪૦
 કદઈ વાનર સાંલલિ તે વીર બેધને સાહઉ ચઈનઈ ધીર ।

આગવિ વાડી દીસઈ તેહ પાસઈ છઈ યમ પર્વત જોહ ॥ ૪૧
 તેહ પૂડિઈ એક તરુ સહિકાર તેહનહિ નલ આશુઈ મુ સાર ।
 જુ એહ ફલ તુ પામઈ સહી જૂષ તરસ તુઝ પીડઈ નહો ॥ ૪૨
 ધમ માલલી અખડ તિહા મયુ તે સહકાર તલઈ જઈ રહિઉ ।
 ધાલિઉ હાય ફલ લેવા જમ સાપા જીચી ચાલી તામ ॥ ૪૩
 તવ તે આંખા જીપરિ ચડિઉ એતલઈ વૃક્ષ આલ સિઉ આડિઉ ।
 આનિઉ વેળિ જીતરિઉ ફૂરિ રહિઉ જઈ મહાવન પૂરિ ॥ ૪૪
 તઉ ઈન્દ્ર તિહાથી જીતરિઉ અચિરજ દેખી મનિ ગહિનરિઉ ।
 અમિફુડિ જીમટઈ ઝાલ તેહમાહિ પથ છઈ પાતાપ ॥ ૪૫
 ફેષઈ નગનાગી તેજુઈ માનિ પમસઈ આવઈ માહિ આગિ ।
 તેહમાહિથી મુગજ ધ્યોકાર નીસરતુ મુશ્ચિઉ તેજી વાર ॥ ૪૬
 અદ્ભુત દેખી અચિરજ મયુ અફુ પદુ જોઈ તિહા રહિઉ ।
 નવિ દીમઈ વાનર સહકાર શબ્દ અનાહત પગિ ધ્યોકાર ॥ ૪૭
 એહ કિસડે દીઠઉ દંદ્રનલ દણ્ડ ચઈ મયુ તતકાલ ।
 એતનઈ પુરુષ એક અતિરૂપ રીઘારિઉ જૂલો સ્વરૂપ ॥ ૪૮
 હસિવા સરિખુ દોવક દેખિ તે પૂજિઉ ઈન્દ્રક્રાંત પેવિ ।
 અહો મહાપુરુષ તઉ કવચુ કિસિઉ અમિફુડન જુવજ ॥ ૪૯
 નાદ મૃદંગ સિઉ નાદાકલ કલુ સાચકે મુકોનઈ જા ।
 તે નર હકઈ હે ઈન્દ્ર મુગજ પૂજઈ સાચ કહ મુશ્ચિ તુગજ ॥ ૫૦
 એ પાતાનિ પસઈ મુશ્રીક લપિમીપુર પતન નિર્ભીક ।
 ગાનદેસ વિવાધર નામિ વૃક્ષ રુપિ આદિઉ એજુઈ દામિ ॥ ૫૧
 તે તરુ જીપરિ વાનર સોપ વિવાધર રૂપઈ તે દોપ ।
 બધ-ઉ તુઝ તેડિવા ઝાળિ વાડી ઈન્દ્ર દાવિઉ વન આજ ॥ ૫૨

દવધ વૃત્તાત વૃત્તનઉ મુલુઉ ધુરથી તુઝ કઈ તેદતલુઉ ।
 આગઈ આઠાં મુંદરપુર દવું તે વિઘાધર વાસધ ગોલતઉ ॥ ૫૩
 રાજ કરધ વિઘાધર ધણી શિવંકર નામધ રધિ ધણી ।
 તે અપુત્રોઉ લોકમાહિં લાજિ બહુ ઉપાય કરધ સુત કાજિ ॥ ૫૪
 મૈત્ર વૈત્ર સાધધ દેવતા ધણુઉ કાલ ગિઉ ધમ મેવતાં ।
 તુઝધ પુત્ર પણિ લાભઈ નહી વિષુ દીધ્યા પામધ કિમ સહી ॥ ૫૫
 તાપસ કોઈ આવિઉ ઇશ્વાર વિશ્વદીપક નામ વિસ્તાર ।
 તેણુધ પુત્ર કાજિ કલ ઝોક આપિઉ મહિમા કહિઉ વિવેકિ ॥ ૫૬
 ભૂપ શિવંકર તુ તુઝ નારિ વહિંચી કલ ખાવઉ નિરખ્યારિ ।
 નિશઈ પુત્ર પામિસઉ તુઝે ન ચલઈ વચન કલુ જે અઝે ॥ ૫૭
 શિવંકરિધ આપોપધ લેય દર્મવશધ કલ પાધઉં તેય ।
 ભરીત યતા કિન્દધ નવિ ટલધ જઉ ચકી અસા સુર મિલઈ ॥ ૫૮
 ગાન ઉદરિ દવઉ આખ્યાન વાવિઈ પેત્ર વધધ જિમ ખ્યાન ।
 દિનિ દિનિ ગર્ભાં પુટ ધમ થાય હઉ કુખી વિઘાધર ગાય ॥ ૫૯
 બોલિઉ શાસ્ત્ર માહિ ઇધ એમ ભાનુ પશ્ચિમધ ઊગઈ જેમ ।
 ચમધ મેરુ અગ્નિ હિમ થાય કમલ શિયા ઊગી વિક્રમાય ॥ ૬૦
 એહ જોગ જઉ આવી મિલઈ વિહિનું લપિઉ તુઝધ નવિ ટલધ ।
 રાજિઉ રાય ધગમાહિ ગઢઈ અસંભવ કહધ નઈ કહધ ॥ ૬૧
 આવી વાત લોકમાહિ ગઈ જાની વણુઉ રાખી નવિ નહી ।
 રાજ વગર દેશ પુર લોક અદ્ભુત સુણી ધરઈ મનિ ગોક ॥ ૬૨
 જાની ગમતિ ચંદની કલા ખુર મુંકિત ચોરી જે હવા ।
 રાજ મ ગુરતિ ધણુ દાંડીધ ત્રીજઈ દિવસિ તુઝધ પ્રગટીઈ ॥ ૬૩
 સાત માસ કુવા ગર્ભાંનધ ધણી બાધાવાધી દેહનઈ ।

ભોજન શિયા રામતિલાણી બાઈડાઈ રતિ નહીં તનુતણી ॥ ૬૪

બહુ પીડા જીવની જામ નૃપસરૂપ ન રહિયો તવ હામિ ।
કેંકિ પ્રાણુ આપ્યા જિલ્લિ કાલિ વિદ્યાધર મિલ્લીયા રેણુક તાલિ ॥ ૬૫

વિમાસઘ માહોમાહિં તેહ લોકિ થઈ લજ્જા ધણુ એહ ।
કહી ન જાઈ કેહનઈ વાત અણુચીતવિહિ હૃદિ ઉતપાત ॥ ૬૬

અસંભવ વાત કહી નવિ જાવ કહિયો લોક દુર્ઘ ન પતીઆવ ।
સાચ તણી જોડવી જઈ વ્યાત અસંભવ ન કહિયો વાત ॥ ૬૭

શ્લો ૧ અસંભવ ન વક્તાવ્ય પ્રત્યક્ષ મદિ દરખતે ।
મથા વાનરકેમીતે તથા તરવ સા શિલા ॥ ૬૮

શુ । આગઈ કથા વણિનની કહી વાનર નાટકની પરિ રઈ ।
શિલા નોરમાંહિ જિમ તરી દીકી વાત ન માની જરી ॥ ૬૯

મણિચંદ્રા નગરી સુવિશાલ દનકેટુ નામિય બુધાસ ।
પ્રેમાવઈ રાણી ઇઈ રાજિ વિમલ સુદિમિત્રી તિહાં કાજિ ॥ ૭૦

વરણુ અકાર તણુ તિહાં વાસ અવહારી રહઈ લીસ વિલાસ ।
સાહ શ્રીપાલ પુત્ર ધનપાલ કરઈ પ્રવહણુ પૂરણી આલ ॥ ૭૧

મદુરત જોઈ આવિહિ પુત્ર સાયઈ પિતા અછઈ વાણુત્ર ।
આપ્યા સમુદિ સેતુનઈ ઐશિ ગયા વિકૂટ સૈનની કૃપિ ॥ ૭૨

સાપર માંદિ આવિહિ ઇક બેટ તિહાં પર્વત આવિહિ સઈકેટ ।
વારિ જરેવા રાખુ નાવ જોવા જતરિયા સાગર જાવ ॥ ૭૩

જલ વિચિ અચિરજ દીકઈ એક સવિ જન જોવા આપ્યા ઉકે ।
બાવન હાથ ખાહણુની સિદ્ધા ઠેલઈ નીર લોહ નીકલ્યા ॥ ૭૪

હાલીતી તરતો તિહાં ફિરઈ દેપઈ નીમન દોતુક ધરઈ ।
કહઈ ધનપાલ પિતાનઈ તામ આપણિ જવ જાસિઈ નિજ દામ ॥ ૭૫

કહીસજ વાત અપૂરવ યદા ગુણે સાચી ભરેલી તદા ।
 સધને જને દીકુ પડવડૂ આગમ નવિ દીકઉ એવડૂ ॥ ૭૬
 તિહાંથી ચાલ્યા વાકણુ વેગિ વાઈ જોવણુ જામ અણેગિ ।
 થોડે દિનિ મરિયિદા પાસિ વાહણુ તડિ આગ્યા ઉઠાસિ ॥ ૭૭
 નમરમાહિ દુર્ધ વદામણી સદ્ગુન આવિઉ મિથના ભણી ।
 વરણુ જીતારિઉ નવરીમાહિ સવિ કુટંગ દગિવિઉ ઉઠાહિ ॥ ૭૮
 દિન ચડયમ રાહિસિ તે ગયા કરી ભેટિ જૂપમ તેડિયા ।
 પેમ કુશલ પૂજીઆ બ્રહ્મ બધા રામસભાર્થ સહ ॥ ૭૯
 પૂજમ રામ કહઉ ગુણ વાત પરચેયની નવી વિખ્યાત ।
 તવ ધનપાલ વીનતો કરમ સાગરમાહિ સિદા જે તરમ ॥ ૮૦
 ખાવન કર નામીકિત જેહ દીડી શિલાજલ જીપરિ તેહ ।
 અહિ બેટ વચિમ જવ રહિયા પેપી કૌતુક વાટમ વહિયા ॥ ૮૧
 સુણી વાત સભા સદુ હસી અનાહન રામ આગલિ ધસી ।
 વાત કહી કહી તપે મૂઠ કહમ નિચારી જલે કુમ જૂઠ ॥ ૮૨
 જે મુવાન હમ વાહિલા અવિચારિઉ જોયમ આકુલા ।
 વાલ એક પાયઁ આકરુ ન તનમ કિમ્બમ નીરિ કાકરુ ॥ ૮૩
 ખાવન હાય શિલા કિમ તરમ કિસિઉ અગાસમ સદુ સિરમ ।
 મહિલઉ કમ સુ ભંજિ વાવરી અવિચારિઉ રહિઉ ઉચ્ચરી ॥ ૮૪
 કહમ રામ વ્યવહારી જેમ અણુમીઝિઉ નવિ જોવિમ તેમ ।
 કુમર ભણમ અવખ્યારુ નાય એહ વાત જાણમ મુઝ સાય ॥ ૮૫
 રામ ભણમ જલે સ્વયઉ હોય પૂરમ સાવિ ભવઉ નર કોય ।
 ગુણે ગુણનમ વાહણુ ભરી આપઉ નવઉ પ્રતિયા કરી ॥ ૮૬
 જલે ગુણ જોવિઉ જૂઠઉ હોય વિઉ વાહણુ ગુણે લાગ્ય સોય ।

કુંવર પ્રમાણુ વદઈ એ વાત સાધિ પૂરિસઈ તુલ મુઝ તાત ॥ ૮૭
 બલઈં કહિઈં રાય ઇમ બલુઇ પૂરી સાધિ પિતા તુલ તલુઇ ॥
 તુ તુલ નિષ હોઠ દીજીઇ જઈ ન કહઈ તુ નાવ લીજીઇ ॥ ૮૮
 ગાય બલુઇ તેડઈ તુલ પિતા ગયુ કુંવર નજક જિહાં હતા ॥
 નૃપ વૃત્તાત બાપનઇ કહિઈ સુણી વણિમ ચિર ધૂણી રહિઈ ૮૯
 વલતુ કહઇ વ્યવહારી તેહ બોલઇ ઈસિઈ મૂઠ હુઇ જેહ ॥
 હં તુઝ વાત બપરઇ સાધિ માને નવિ પૂરું મમ બાધિ ॥ ૯૦
 પુત્ર બોલ કિમ વેલઇ બાપ સદ્દ કરિસિઇ એકવલિ થાપ ॥
 આમ એક પ્રવહણિ છૂટીઇ નહોંતરિ રાઇ ધર ભૂટીઇ ॥ ૯૧
 નીમમીઇ એઉ વાત ન પૂત્ર શુદ્ધિ એણીઈ રહઈ ધરસૂત્ર ॥
 જઈ અવિચારિઈ બોલ્યા તુલે તુ હિવ ડહાપણુ કરિવઈ અભે ॥ ૯૨
 બેહ જણુ રાઉલિ તવ ગયા તેડી આવઘર તસ દીયા ॥
 બધાં જવ ભૂપતિ કહિ વાચ પૂરક સાધિ સેઠિજી સાચ ॥ ૯૩
 સાધરિ તરતી દીડી સિલા કહઈ સાચ તુલે જઈ બલા ॥
 તઈ શ્રીપાલ રાય પ્રતિ વદઈ નહોં સાચઈં એ માનઈં હદઈ ॥ ૯૪
 અણુ પ્રીતિઈં એણુઇ બોલિઈં બાલિજલિ પાપાણુ તરિઈં એણુઈં મલિ ॥
 રાય બલુઇ બલઈ તઈં આહ કીઈ સાચ બોલ નિર્વાહ ॥ ૯૫
 સુતનઈં પોત બીદાલી લીજીં શ્રીપાલનઇ બહ્ હિત કીજીં ॥
 ઘરિ આબ્યા બેહ જણુ તેહ પોહિઈં વાહણુ રાખિઈં જેહ ॥ ૯૬
 વધી કેતે દિનિ પ્રવહણિ ચડિયા વાનર દીપિ જલઇં જમ પડિવા ॥
 ભૂલા સાગરમાહિ તેહિ દોઢઈં મંદિર તમનઇં છેહિ ॥ ૯૭
 નાવ નાંગરિઈં સદ્દ જિતરિઈં દેવોઇ ભૂમિ સરોવર બરિઈં ॥
 બાંધી પોલિ સિલાઇ કરી વન આરામ રહિયા વિસ્તરી ॥ ૯૮

વરી પોલિ ભોયેતુ જય આગલિ દેષધ નયરી હાય ।
 પોલિ પગાર વડઉ વિસ્તાર સખલી રચનાનઉ પધસાગ ॥ ૯૯
 પધહઉ પોલિમાહિ તે વહી હદ ઓણિ અવાસધ ગહી ।
 રાગભુવન દીઠાં અતિ ઐગ ભોવા પધહઉ મનનધ રંગિ ॥ ૧૦૦
 જય આગઉ ભોયે તઉ જય સિવપ્રસાદ દીઠઉ તિણિ હાય ।
 નમસ્કાર કરિવાનધ ગયુ પૂજાહુ પેવિઉ માહિં રહિઉ ॥ ૧૦૧
 બીજઉ અવર પુરુષ કો નહોં પુરની શુદ્ધિ પૂજધ જસરહી ।
 હર પ્રભુમી પૂજારા કન્હધ જધ મિલિઉ પૂજધ તેહનધ ॥ ૧૦૨
 આ કુણુ નયરી રાજા લોક સમલ વાસનઉ હીસધ દ્રોક ।
 સર્વ વસ્તુ રિદ્ધિ સવિ ભરી પ્રત્યપિ લવિમી હીસધ ધરી ॥ ૧૦૩
 માણુસ કો નવિ હીસધ માહિ નારી બાલ કોધ ધર હાહિ ।
 કહઉ વિપ્ર મુજનધ સેદહ બોલિઉ વિપ્ર કુમર પ્રતિ તેહ ॥ ૧૦૪
 અહો પુરુષ આંહાં કોધ આવીઉ ભોવા કૌતુક યધ બાવીઉ ।
 આ નયરી હનુમાન કુટંબ તેહનઉ રાજ દેવ છધ પ્રદીપ ॥ ૧૦૫
 પ્રાનકાલિ રાધ રમિવા જય નહ નવર જન સામધ થાય ।
 સ્વાવધ રથ ફૂલફૂલે ભરી આવી આહા રહધ જીતરી ॥ ૧૦૬
 શિવ પૂજિવા પ્રસાદમઝારિ આવધ રાય સહિત પરિવારિ ।
 પૂજા નાદક નવ નવ પદે ગીતનાદ રચી ભાઈ ધરે ॥ ૧૦૭
 હવણા આહા આવેસિધ રાય દેવી ગુઝ ભારિસધ હાય ।
 કુંયર કદમ ચરણિ હુ ગુન્ઝ આવિઉ બાવધ તે કરિ મુજઝ ॥ ૧૦૮
 બલઉ વિપ્ર કદમ તઉં મુઝ બાવ રાવઉ ગુઝનધ કરી ક્રિપાય ।
 ફૂલ નિર્માલ પુજા છધ જિહા તે ધનપાલ દક્ષિ લેધ તિહા ॥ ૧૦૯
 એતલધ વાળ્યાં બહુ વાજિત આવિઉ રાજ યધ પવિત્ર ।

પૂજા નાટક કીલટ હારે શીતાગાન કરિ જાણે હારે ॥ ૧૧૦
 તવ પૂજારુ વાનર રાય પ્રતિષ્ઠ કરઈ વીનતી આપ ।
 સ્વામિ ખાસિ માળઈ હું માન આપુ મુઝ ઇક મોટઈ દાન ॥ ૧૧૧
 રાય અણુઈ તુઝ દૈજિત દીગે શિવ સ્ત્રાનિધિઈ વચન સ્ત્રાણીઈ ॥
 આણુઈ પુરુષ બેટિ તુઝ પાપ તઉ અનુમત દીવઈ કપિરાય ॥ ૧૧૨
 વાનર કહઈ વિમ્ર તે હ્યાવિ કહું તેહ આવઈ તુઝ લાવિ ।
 કાઠિઈ માહિચિત્રા નિર્માણ રાયપાવિ પાડિઈ ધણુપાલ ॥ ૧૧૩
 કપિરાય કર પૂઠિઈ ધનિઈ સાહીનીય કરિ બર્હણ કરિઈ ॥
 પૂઠિ સાનઈ તેહનઈ વાત વિમ્ર લહઈ બોલેવા ધ્યાત ॥ ૧૧૪
 કુંવર કહઈ વિમ્ર તે સહઈ વિમ્રબુપ સમગ્રાવી કહઈ ।
 પૂઠિઈ કામ દેશ તથાનામ કહિઈ સર્વ આવિઈ બેણુઈ કાસિ ॥ ૧૧૫
 રાગઈ માનિઈ તે અહ ગમ્ય આપણે કામે સહ ।
 વિમ્ર તણિગ વાહણુ તિહા જઈ વસ્તુ ફૂલફલચેટણિ લઈ ॥ ૧૧૬
 આવી રાઈ આગવિ તે ધરી ક્ષીધી કપિ પતિ જીક્ષટિ કરી ।
 આપિઈ તિહા નઉ વસ્તુ જે સાર મિત્રી પ્રીતિ જુપસું અપાર ॥ ૧૧૭
 તવ ધણુપાલિ વીનતી કરી સ્વામી અહો જઈ જવ પુરી ।
 આ કૌતુહલની કગિસિઈ વાત રાજ તુઝારા પ્રરની જ્યાતિ ॥ ૧૧૮
 રાય અજારુ તિહા જે લોક કહિઈ માહું કરિસઈ કૌક ।
 આગઈ શિક્ષા તરેતી કહી નવિ સાની લવિમી અહ લઈ ॥ ૧૧૯
 હમઈ નાથ તુઝ કહિસિઈ કયા નહી આનઈ પાપી સર્વથા ।
 જઉ પૂરણુ કૃપા અહ કરુ તઉ મુઝનઈ બોલ દિઈ પરુ ॥ ૧૨૦
 જવ સમરુ તવ તિહા આવિઈ એહ સ્વરૂપ સવિ દેખાડિઈ ।
 વાનરેશિ સત્ત દીધી ત્રાય જવ સમરઈ તવ આવઈ સાય ॥ ૧૨૧

મોકલાવી તિહાંથી ચાલીયા મણિચંદ્રાઈ વેળિ આવીયા ।
 હુઈ વધાવી નવરોમાંદ વાહણુ વરણુ ધરિ લ્યાવ્યા સાહ ॥ ૧૨૨
 રાય મંત્રિ સવિ જણી વાત દેહિઉ કુમર પિતા સવિ સાય ।
 બેટિ કરી ભૂપતિનંદ મિલ્યા બધકા પ્રધાન સરિસ તે બિલ્યા ॥ ૧૨૩
 પૂજઈ ગગ્ગ પરદેશની કદઈ વાત જે તિહાં નીપની ।
 કદઈ વણિગ નવિ માનઉ તુલે તુ કિમ કોણુક કહીઈ અલે ॥ ૧૨૪
 કદઈ રાય જઈ કહિચિઉ સાય તઉ માનસિઉં તુઝારી વાય ।
 દીગી હુઈ તુલે તે કદઈ તઉ પસાય મુઝથી બહુ લહઉ ॥ ૧૨૫
 તઉ નરેન્દ્ર સુણુઉ અઠા વાત એક વાર સાગરમાંહિં પ્રાત ।
 હુઈ વેણા તવ મંદિર એક આવિઉં વાહણુ રાષિઉં છેક ॥ ૧૨૬
 અલે ઊતરિયા બેટિ તિહાં મયા સરોવર કોટ પ્રગટ તવ થયા ।
 દીકઉ નગર રાય કપિ તિહાં વ્યાપારી જન બહુ ધન ગિહા ॥ ૧૨૭
 શીશુ ભગતિ નાટક રસ થાવ બેટિયા અહા તિહા કપિરાય ।
 વસઈ વાસિ ધમ્મં વ્યવહાર વેચી વરણુ લીધ તિહા સાર ॥ ૧૨૮
 વાનર રાય વિમ્મ પરધ્યાન નિત ઉતસવ દીજઈ બહુ દાન ।
 સુણી સબા નાવિ માનઈ વેહ કિમ તાયઈ વાનર પશુ જેહ ॥ ૧૨૯
 પૂજા પુણ્ય દાનનય કિસિઉ કિમ આચાર માનવના નિસઉ ।
 પહિલી વાત સિરીળી એહ અણુમિલતી માનુ કિમ તેહ ॥ ૧૩૦
 ગાય કદઈ કો પૂરઈ આપિ કદઈ વણિક દાણું તુલે આપિ ।
 જઉ પ્રત્યક્ષ દેખાડિઉ મોહિ તુ પ્રથમ પોત પાછઉ દિહિ તોદિ ॥ ૧૩૧
 દેપાકુ નહીં પ્રત્યપિ સાય તુઝ વાહણુ નિહિં માને વાય ।
 માંહોમાંહિ પ્રતિયા કરી સાઝઈ વાત દેપાકું પરી ॥ ૧૩૨
 જઈ જનવૈદ ઘરે આવીજીં વણિક કટુંજ સાધિ સવિ લીજી ।

નગર વનિ પાધર ભૂ જિહાં સહ આવી નષ મધકઉ તિહાં ॥ ૧૭૩
 આન કરી આબુ ધનપાવ વસ્ત્ર પવિત્ર લેઈ જપમાલ ।
 બધકઉ ઉતરિ કરિવા જપ કષિદ્રીય મીડાણકિ વ્યાપ ॥ ૧૭૪
 યથા મહાસર પોણિ પગાર નગરી દેવભુવન ધરસાર ।
 વાનર રાય મીત્રિ પરિવાગ આવ્યા નાટક મીડકિ સાર ॥ ૧૭૫
 પેષઈ રાગ પ્રજા સહુ લોક ધણ પાલઈ તવ જોઈ દ્રોક ।
 કનક કેતુનઈ વણિક વીનવઈ આવિઉ કષિપતિ નિરણિ હવઈ ॥ ૧૭૬
 રાય પ્રધ્યાન વણિગ તિહાં ગયા કરી ભેટિ પ્રણીનઈ રહિયા ।
 વ્યવહારીઈ હગિનાથ વીનવિઉ સ્વામી સાથ વચન અઢ કહુ ॥ ૧૭૭
 શિયા તરંતી દીઠી અઢે તે સાચઈ કઈ જૂઠકિ ઘૂઠે ।
 કહુજી રાયમીત્રિ જિમ સુણઈ વલતું વાનરપતિ ધમ જણઈ ॥ ૧૭૮
 સેતુબંધની શિલ જીવડી અલગી થઈ ભુઈ જીપરિ પડી ।
 તિહા જગી તુ બિણ્ણિ બહુ વેનિ તે સીચાણી વરિષા રલિ ॥ ૧૭૯
 પોતાં તુંમ અનંતા થયા તે સિધસું વેને વીટીયાં ।
 જિન્હા લઈ ઐશુધિની વેલિ ધાની શિલ સાગરમાદિ ઠેલિ ॥ ૧૮૦
 તે તુંમડે વીટાણી તરી માનઈ જૂપ વાણિ તે પરી ।
 કુમર રાયની આગ્રા લહી વાનરેય હામિ આ વહી ॥ ૧૮૧
 ગાંધ અચિગજ દીઠી વાત તેડાવિઉ વ્યવહારી સાથ ।
 આપિઉ વાહણ લીધઉ જોહ વધી અધિક ધન દીધઉ તેહ ॥ ૧૮૨
 નગરસેઠિ પદિ થાચિઉ વહી ધનપાલની આસ સવિ દહી ।
 અર્ચનમ વાત કહિઈ તે તણકિ પામ્યુ બહુ વિગૂવણપણકિ ॥ ૧૮૩
 તેહ દારણિ અતિ અદ્ભુત વાત દીઠી હુઈ વાર જઉ સાત ।
 નરિ કહીઈ તે લજ્જમણકિ વિદ્યાધરા વિમાસઈ ધણકિ ॥ ૧૮૪

મોટક કૌતુક લક્ષ્મી ધણી જે આધ્યાન ઉદરિ ધર ધણી ।
 મિલી સને ભડા ધમ કહઈ કોપરિ કુંચ હઉ કીલી દુષ ॥ ૧૪૫
 એમંદ હિલિ મ મ ચિંતા કરુ એહ વિમાસણ સવિ પરિહરુ ।
 વિદ્યાપતિ નામંદ જઈ જેહ સેવક કષ્ટ છોડવઈ તેહ ॥ ૧૪૬
 શિર ભમેલઈ ગૂતા જેહ વિગ્ધા દતકંકસ પરિ તેહ ।
 સરલ દેશિ પદસઈ તે ધણી શંકટ ભંજણ ચોડા જણા ॥ ૧૪૭
 સખલી વિદ્યાનક જે મૂન તે ધરણેંદ્ર કરુ અનુકૂલ ।
 તે આપણુ સ્વામી થુડ હંડિ કે વિનગઈ તરુ સાષા વંડિ ॥ ૧૪૮
 અવર દેવતા જપિઈ સુકાજ પૂજક વિદ્યાધર ગુરુરાજ ।
 એહવકિ વલી બીજકિકા અજઈ એકમનાં ધ્યાએવકિ પછઈ ॥ ૧૪૯
 ધ્યાન મૂલ તે ગુરુનકિ ઈગ પૂજમૂલ પામ ગુરુ ઈગ ।
 મેત્રમૂલ તે ગુરુની વાણિ મુક્તિ મૂલ કૃપા ગુરુ જાણિ ॥ ૧૫૦
 વિદ્યાધર સધના જે અન્ય સુણી વાત કહી રહ્યા મૌન ।
 જાસન દૂષઈ પાછા પેટ હાસ આવઈ તેહનઈ તેટિ ॥ ૧૫૧
 તિહાં શુભિકર સોદર ભામ તેણુઈ મુણિહિ ધ્યાનનકિ ઉપામ ।
 ધ્યાકિ હ વેગઈ ધરણેંદ્ર કાલી જકિહિ નિર્મલ મુખચંદ ॥ ૧૫૨
 નિધિઈ કરી સાધતા તેર પ્રત્યપિ હોઈ નામપતિ જેહ ।
 ત્રૂડા એહ કૃપા મનિ ધરુ મુઝ બંધવ નીરોગી કરુ ॥ ૧૫૩
 જેણુઈ વૃક્ષિ ગરુડ વિદ્યામ તિહાં ભુજંગ રહઈ કિમ નામ ।
 રવિ ભગિર્ધ રાતિ કિમ ગહઈ સાગરિ રેણુ ભરણુ કિમ વદઈ ॥ ૧૫૪
 અમૃત કુડિ ત્રિષ કિમ નીકનઈ જાનઈ કિમ સંશય નવિ દલઈ ।
 સરવ માહિ કિમ દવ જલઈ કિમ હિમ કિરણુ સર પરિજનઈ ॥ ૧૫૫
 જેહનઈ શિરિ ઠાકુર ઘુઝ જિહિહિ હર્ષ તાસ પરાભવ કિસિહિ ।

જિમ શુભ સ્વામિઈ પૃથિવી સુખી જઈ તુક મેવક તુકિમ દુખી । ૧૫૬
 ધરણ અધીગ મયા અલ ધરુ દાસ શિવંકર નમ સુષ કરઉ ।
 ગર્ભાધ્યાન વેદના દરુ આપી સૌખ્ય ભગત ઉદ્ધરુ ॥ ૧૫૭
 તવન કરી સ્તોત્રા સ્વામિ પાએ પાડિઆ સહુ સિર નામિ ।
 તઉ વેદન ટાલી તતદાલ દેવરાજ મનિસિઈ દુષ જાલ ॥ ૧૫૮
 અચ્ચિત્ત ઇક્તિ દેવતા તણી પંડિત કે ન સકઇ મુહિ બણી ।
 કોડા કોડિ જોયણી સુણુઇ દેવઇ તલિણુ લોક તે તણુઇ ॥ ૧૫૯
 નિમેષમાહિ જગિ આવઇ ફિરઇ જે ચિંતઇ તે તત પિણિ કરઇ ।
 સાપર શોધી ભરઇ આકાશ તોલઇ ધરા નદી ચિરિરાશિ ॥ ૧૬૦
 દ્યાવઇ હેમ રચણુ મણિપરા આકર્ષઇ વરણુ સવિ ધરા ।
 જાણુઇ આગસ નિર્ગમ સર્વ વિકટ જંતુ જીતારઇ મર્વ ॥ ૧૬૧
 દશ્ય અદશ્ય અણુજતૂં કરઇ વિષમ દુકખ રોગ અપહરઇ ।
 બૂઝાં વન નીલાં કરિ ધરઇ મુખાં સજ્જવ પડયાં ઉદ્ધરઇ ॥ ૧૬૨
 આપઇ વિદ્યા લવિમી દેહ મુક્તિ ભક્તિ દઈ નહીં સંદેહ ।
 માનવ મનિ જે અચિરજ હોમ તે પ્રતિજ્ઞ દેવાડઈ સૌધ ॥ ૧૬૩
 અનૈત રૂપ તેજ બલપણુઈ જિમ મોટા સુર તિમ બલ ધણુઈ ।
 તેણુઈ સૈસારિ સરાહિઉ કિંસિઈ નહીં બીતરુઉ વણિઇ જે હસિઈ ॥ ૧૬૪
 બીતર બાવઇ આગમ નિગમ આકર્ષઇ ધન નારી અગમ ।
 રાજપ્રભ શત્રુ વશિ કરઇ મનચિંતિઈ સર્વિ આગણિ ધરઇ ॥ ૧૬૫
 વલી પ્રસન્ન પયા ધરણિદ દહૂં વચન તુલ સુણુઉ નરિંદ ।
 જનમ સમઈ સમરિજ્યો વલી કરિઈ પ્રમાણુ વિદ્યાધરિ મિલી ॥ ૧૬૬
 સ્વસ્થાનકિ પુહતઉ અસુરેશ સુખી શિવંકર દૂઉ નરેશ ।
 અમતણી ભવિ વેદ ન મર્ધ વાધિઉ ગર્ભ ઉદેસુ રહી ॥ ૧૬૭

ગર્ભ પુરુષનં લાંઘન ભ્રેય મનિ આનંદ નારિનં છોય ।
 નિમ નિમ વાધનં તિમ મદ અડનં નર સમર્થ કલાં ધમ પડનં ॥ ૧૬૮
 વિધાધર જ્ઞા દર્શિત દુયા વિસ્મય ચિત ચિંતવં જૂજૂયા ।
 આગતિ કિસિદિ ફલોદય દુસર્થ સવિ જનમન્નિ વિમાસણુ વસનં ॥ ૧૬૯
 ચિંતાચિતા બિદુ સરિષનં જાણિ ચિંતાચુન્યં અધિક વપાણિ ।
 ચિતા અગ્નિ નજવનં દહનં ચિંતા જીવંતાં તનુ મહનં ॥ ૧૭૦
 વધરણિ ચિંતા જીવમનિ વસનં નિમ ધણુતરુ તિમ કલિજ અસનં ।
 પૈજરમાર્દિ કલારો ધાય મૂકનં કમલ્ જીવિ લેનં જાય ॥ ૧૭૧
 ધમ નવ ગ્રાસ ગર્ભનં દુયા જીપરિ વધી આઠ દિન ગયા ।
 સમરિદિ વલી નામનં નાથ આવિદિ નેગિ દરિવિદિ સવિ સાય ॥ ૧૭૨
 દેવ તણુદિ મહિમા તસ દીવિ સુષ પ્રસવ રાયનં કીવિ ।
 મમલ શક્તિ મુરતણી જાણિ પ્રસવિદિ નૃપનં પુત્ર નિર્વાણિ ॥ ૧૭૩
 વધ્યામણી કુર્ષ તતકાલ ભેષનં તોરણુ વજરવાલ ।
 દહનં પિતા ભેષ જોતલનં પ્રાણુ ચિવંકર ગ્યા તેતલનં ॥ ૧૭૪
 ધક ઉત્સવ નં બીજનં શોક એ સંસાર કારિમુ શોક ।
 મહામુનીશ્વરે નવિ કલિદિ અજનં હર્ષ શોક તિદુ બિલનં ॥ ૧૭૫
 કીંકી યાનકિ વીણા રસનાદ કીંકી એક શેદન અતિ દિ વિષાદ ।
 કીંકી એક નારિ રૂપ મુદ્દરી કીંકી એક જસર્થ તનુ જનજરી ॥ ૧૭૬
 કિંકી એક ચતુરતણી ગુણગોઠિ મદદથી કિંકી લાલ મુષિ કોઠિ ।
 ન જાતીષ સંસાર સ્વરૂપ કંઈ અમૃત કંઈ વિષમય રૂપ ॥ ૧૭૭
 અતિ વિસમુ સંસાર નિ એહ સાર એક ધર્મ જન દેહિ ।
 તેહ કારણુતલિ કીજર્થ ધર્મ નવિ કીજર્થ શોક નં કુદ્ધર્મ ॥ ૧૭૮
 ધમ ધરણિદ પ્રમોધી કરી ટાલિદ શોક આરતિ સવિ હરી ।

જાત માતૃતઈ તેહ જિઆલ કોધઉ ખિતાપાટિ જુપાલ ॥ ૧૭૫
 ધરિઉ ધરણ્ડિદિ ધ્યાવિનઈ રૂપ રહ્યા પાલવા બાલક જૂપ ।
 તણિયુ વરસ માતા પરિ બાધ પાલિઉ પ્રોતઈ ઘઈ કૃપાલ ॥ ૧૮૦
 દોધઉ નામ ચૂડામણિ તેહ ધરણ્ડિદિ નિજ મુવિસું લેય ।
 તેહતણી રક્ષાનઈ કાજિ વાસિઉ નવર રસાતલ માજિ ॥ ૧૮૧
 અસિદ્ધિ પાતાલહ બાર કરી વાટ રચી નરનારિ ।
 ગોત્રીશત્રુ તણુઉ પધસાર નવિ હુઈ કા લહઈ ન પાર ॥ ૧૮૨
 તે પાતાલ નગરનઈ માજિ ચૂડામણિ જૂપ જઇ રાજિ ।
 મુકી સુંદરપુરનઈ વાસ લોકે સર્વ તિહા કાઉ નિવાસ ॥ ૧૮૩
 તે પુરમાહિં રચિઉ પ્રાસાદ દોઠઈ મનિ બિપજઈ આહવાદ ।
 જાંચાં તોરણ જિમ કલાશ યાખ્યા ધરણ્ડિદિ તિહા પાર્શ્વ ॥ ૧૮૪
 અગાદિ સિદ્ધ જગમાહિં પ્રસિદ્ધ મહિમા બહુ પૂરઈ નવનિધિ ।
 દિઈ આનંદ વિવન સર્વિ હરઈ પાર્શ્વ દેવ દોઠઈ જય કરઈ ॥ ૧૮૫
 વિદ્યાધર પ્રતિ કહઈ ધરણ્ડિદિ અહો સુણઉ સન્નન જનનીદ ।
 પ્રતિમા તીર્થનાથની પાસ એ પૂજવી નિત નિત હિન્દાસિ ॥ ૧૮૬
 જનમ લગઈ વૃદ્ધ નર બાલ યૌવનવૃત લોક નરપાલ ।
 આકમિ ચૌદશિ દિન પૂર્ણિમા પૈચઈ પર્વ પૈચમી અમા ॥ ૧૮૭
 એણે પર્વે પૂજા રનાવ ભક્તિ વિશેષિ નચાવો પાત ।
 નાટક રચિસઈ ભાવઈ જેહ સુખ સમ્રાજ કરેસઈ તેય ॥ ૧૮૮
 વિવન ન હુઈ પ્રવચઈ કરી વાઈ રેણુ ભઈ જીતરી ।
 જિર્માતમ ભસઈ સધલા દોષ ધમિ ધરણ્ડિદિ કરિઉ અતિપ્રીય ॥ ૧૮૯
 વિણુ પૂજા વિણુ નાટક જેવ બોજન કરિસઈ લહિસઈ તેહ ।
 કુષ્ઠપણુઉ વિઘાની હાણિ મહાકુખી ચાસઈ નિરવાણિ ॥ ૧૯૦

ઇસિઉ તેહ પામેસર્મ દેડ દેઈ શીખ ધરણિદ પ્રચંડ ।
 સુણ થો સહ થઈ એક ખ્યાન જેમ પ્રભાનઈ કહઈ રાગન ॥ ૧૯૧
 વહી ધરણિદ મહા હિતપણઈ આપઈ ચૂકામણિ ગુપતણઈ
 મહા સિંહાસન બઈસણિ કાજિ ચંદ્રકાંત મણિનું તિહાં રાજ ॥ ૧૯૨
 ખમ ધરણિદ કરી ઉપકાર પ્રહુતા હામિ જિહાં પરિવાર
 તે આજલગઈ વિદ્યાધર કરઈ નાટક સ્નાત્ર તવન વિચરઈ ॥ ૧૯૩
 તે મૃદંગ સુણીઈ ખોંકાર પાસદેવ જીવનિ હુઈ સાર
 પૂરવ વાત વિદ્યાધર હંસ કહઈ ઈખડ આગલી સર્વશ ॥ ૧૯૪
 ઈખડ હંસ પ્રતપ્ત ધમ વદઈ તે જોવા મુઠ જીલટ હ્રદઈ ।
 આપણિ બે જઈઈ તેણઈ હાથ કરી પ્રમાણુ કુંડ તિહાં જાઈ ॥ ૧૯૫
 દોહઉ વહ્નિ કુંડ વિકરાલ પછકા એઉ જણા દેઈ કાલ
 ગયા પાતાલ આગિ તે વહી પુરપ્રાસાદ ચેખિઉ તિહાં સહી ॥ ૧૯૬
 પ્રતિમા દેખિ હર્ષ મનરંજ ઈખડ પ્રજ્વાલ કરઈ અર્પીંગ ।
 પૂછઈ હંસ પાસિ તે વાત એ કુણ દેવ અછઈ વિખ્યાત ॥ ૧૯૭
 એકનઉ લક્ષણુ કુણ તે કહુ મુઠનિઈ શુદ્ધ ગુણે જે લહુ ।
 વસતુ ચરિત પાસનઉ હંસ સુણિ ઈખડ ઈદવાકુ સુવશિ ॥ ૧૯૮
 અમસેન કાશીપુર રાય વારાદેવિ તણુઉ એ જાય ।
 મહાસ્વપ્ન ઔહ ચેષેવિ સર્વજણુ મુણુ જનમ્યા દેવિ ॥ ૧૯૯
 નીલ વણ્ણુ ઉચ્ચ તવ હાથ કીધઉ જેણિ કમડ મઠ ધાત ।
 સ્વામી સર્પ લાંછન દેહ લોફાતાર ગુણનું એ ગેહ ॥ ૨૦૦
 તસ અવતાર જન્મનઈ દીપ કેવલ મુક્તિ ધર્મ જસ સીય
 પૈયકલ્યાણ વાર્તા કહી પાસ તણી હંસઈ જે લહી ॥ ૨૦૧
 સુણી ચરિત તવ ઈખડ રાય ભગતિઈ નમઈ વહી જિન પાયા ।

ભાવધ પૂજન નૃત્ય ઉત્સવે કર જોડી સ્તવન નવ નરે ॥ ૨૦૨

કરુણા સમુદ્ર લહરિ જસ દષ્ટિ પ્રકટ સૌમ્ય વદનની સૃષ્ટિ ।
સકલ લોક મનોહર રૂપ મૂર્તિમત શીતરસ ભૂપ ॥ ૨૦૩

આપદ જન્મ જરા દુષ ખેદ હરધ અર્થિત્ય ચિંતામણિ વેદ ।
તે શ્રીપાસ ગિણેસર દેવ જયુ ત્રિલોક કરધ જસ સેવ ॥ ૨૦૪

ધમ ધ્યંબક હર્ષધ જિન સ્તવધ મહાદેવ એ મનિ ચિંતવધ ।
અપૂર્વ નાટક મિડિલિ તિહાં સવિ વિદ્યધર મોહિયા જિહાં ॥ ૨૦૫

તઉ ઐયક પૂજધ દસનધ દિસિધ કામિ દયાવિહ મૂલનધ ।
બોલિહ હંસ સાંભલિ ભાય એક વાર ચૂડામણિ રાય ॥ ૨૦૬

વિદ્યુ જિન પૂનિયધ બોજન કરિહ ધણ સંભારિહ તુલધ વીસરિહ ।
પ્રમાદ વધરી પ્રાણી તણુહ અદોરાતિ ઇશ જોધ ધણુહ ॥ ૨૦૭

મઘપાન વિષયની સેવ કયાય નિદા વિકયા એવ ।
સેવ્યા ધણુહ ઇશધ દેહનધ એ પ્રમાદ પાંચધ જીવનધ ॥ ૨૦૮

તતપિણિ ચૂડામણિ રાધનધ મધ વિદ્યા ફૂંતી ને કન્દધ ।
હાહાકાર હઉ પુરમાંદિં મધુ આખ્યાર મોટમિનુ પ્રાપિ ॥ ૨૦૯

વલી ધરણુંદ્ર તિણિ આરાધીઉ આપરૂપિ પ્રત્યપિ આવીઉ ।
મૌનપણુધ ધેમ પરિ રહિઉ નવિ બોધધ તે કાપધ મહિઉ ॥ ૨૧૦

અદશ દઉ દેવ તતકાલ રોપધ વદન કીઉ વિકરાલ ।
તઉ રાણી ચૂડામણિ તણી અનશન લીજીં મરેવા બણી ॥ ૨૧૧

પ્રીણધ પિતા કહીધ મુત જેઠ પતિદિત વૈજધ નારી તેઠ ।
મિત્ર તેઠ સુનિદુપિ મિર રહધ એ તણિધ સુકૃતી જન લદધ ॥ ૨૧૨

એકવીસ ઇમ થયા ઉપવામ રાણી એમ રહધ ઉાસ ।
મરણુ દુષ્ય રાણી દુધ યદા દીજીં સ્વપ્ન ધરજેદિધ તદા ॥ ૨૧૩

નિદ્રાભાલિ દેવ કલ્પ ઇમ તણ નૃપકાન્તિ લીલિ હિમ નીમ ।
 કુરં સાર તાદરા તપરતી દલિવા ક્ષેષ સુલુલિ ૧૬૫ ॥ ૨૧૪
 સોપારા પાટલુનમ પાસિ દેવમમ વન તણુમ સકાસિ ।
 તિદાં આલિલિ હમ અનડવીર આંહાં આલુલિ દુષ તૂલ સમીર ॥ ૨૧૫
 પ્રતીકાર જલિ કરિસમ તેહ નિરાખાધ હોંસમ તપદેવ ।
 હરી ધરલિંદ્ર ઇમ અતરિ થયુ રાણી સ્વપ્ન રામનમ કલિલિ ॥ ૨૧૬
 રાઈ મુજનમ આતા દીધ તુલ અલિવા ઉપકમ કીધ ।
 આલલિ આપણિ જઈય રાજિ વિલેખ ન કીજઈ સીધઈ કાન્તિ ॥ ૨૧૭
 મારગિ અગનિમાલિ તે ગયા આલો તુપ મંદિરિ જઈ રવા ।
 દેવી વિદ્યાધર સવિ મિલ્યા કિવમ આપણા મનોરથ ૧૬૬ ॥ ૨૧૮
 અતિ સત્કાર દેઈ બહુમાન ચૂડામણિ નિરખિલિ ઇક પ્યાનિ ।
 આલ્યા કરિવા પાસ પ્રસાદિ અષ્ટાક્ષિ મહોત્સવ નાદિ ॥ ૨૧૯
 કુન્નમ દેડ તે અંગડ વીગિ લેઈ પલાલિલિ ગંગાનીરિ ।
 પાપલિ જલ ચૂડામણિ રાય નિગખાધ લોલિ તસ કાપ ॥ ૨૨૦
 વિદ્યા અગિ પ્રગટ સવિ હુઈ જપજપ કરઈ પ્રભ ગલિગદી ।
 વધિલિ મહિમા અંગડ તણુલિ ઉત્સવ કીલિ વખાવી ધણુલિ ॥ ૨૨૧
 રાણી કરમ પારણૂ વધી વિદ્યાધર અંગડ સવિ મિલી ।
 સહ સંતોષિલિ દેઈ દાન અંગડ ભક્તિ કરમ દેઈ માન ॥ ૨૨૨
 મોટલિ મંગલ ધર્મ જ એક મોટલિ જિન પૂજના વિવેક ।
 મોટલિ જીપર દેવલ તણુલિ પરલલ સુપ મોટલિ લણુલિ ॥ ૨૨૩
 તલિ ચૂડામણિ ચિંતા ધરી પુત્રી દીગે મન મેજરી ।
 અંગડનમ વિદ્યા આપણી આપુ પ્રેમ ધરી ગુરુ તણી ॥ ૨૨૪
 મહા સંયોગ મું કીલિ વીવાલ વિદ્યા બહુ દીધી જીમલિ ।

અનેક વસ્તુ સિંહાસન તેહ ચંદ્રકાંત મણિમય છંદ જેહ ॥ ૨૨૫
 ધગેલું દ્રઘ બેરિ જે કાજે તે સવિ ઈળડનાં કરિ દીગે ।
 કરી ભક્તિ ચૂડામણિ ઘણી માગિઉં દીધ જમાઈ બણી ॥ ૨૨૬
 દેતુંકાલ રહી પાયાલિ મોકલાવી સસરુ બૂપાલ ।
 સરિ પરિવાર આપણુ ઉલેખ ગયુ સોપારમ પાટણિ તેય ॥ ૨૨૭
 સર્વ સૈન્ય વનિ મૂકી કરી યોગી રૂપ ઈગિ નિજ ધરી ।
 આલી આવિઉ નગરી મધ્ય જે દેવમ તે બળુમં સિદ્ધ ॥ ૨૨૮
 ઇમ રીઝિઉ લોક સવિ મિલી આપકાજ પૂજમં સહુ લલી ।
 પાર્વત ઈળડ મેડમ ધણુઉં કાજ કરેવાનમ આપણુઉં ॥ ૨૨૯
 ગુહમ નૃપ મંદિરિ પાપસાર નવિ હુમ મનિ કરમ વિચાર ।
 આસતાના પ્રસાદ આલીયા ઉતાવલા ના હુમ પ્રાલીયા ॥ ૨૩૦
 ધીરકપણુમ કામની સિદ્ધિ કાલ ગમમ ઇમ ચિંતી છુદ્ધિ ।
 તેતકર્મ વર્મત ઝગુનુ રામ પ્રકટ હુઉ સુદર વન કાપિ ॥ ૨૩૧
 ગણી રામ સકલ પુર લોક નરનારી બાલકના થોક ।
 આલ્યા વનિ કોડાનમ કાજિ જિહાં વસીતિ કુલી વનગાનિ ॥ ૨૩૨
 અન્ય દિવસિ રામની મુતા મુરા સુદરી સખી સંયુતા ।
 વનિ જામ વસીત ખેલિવા નાટક નાદ દોષ ઝીલિવા ॥ ૨૩૩
 કૂપ ક્રોધિ બર્ષસીમ જિહવારિ વારુ આવર્ષ રહમ કિચારિ ।
 ઈળડ એહવઉ મનસિઉં ક્રોધિ ચાલિઉ રાજકુંવરિની પૂઠિ ॥ ૨૩૪
 રાજકુંવરિ આગાતલિ રહી યોગી ઈળડ કેડમ જિઉ વહી ।
 જપી મોહિની વિદ્યા તિહાં બમંઉ જમ કુંવરિ છંદ જિહાં ॥ ૨૩૫
 અતિ આશ્ચર્ય કરીઉં રૂપ પ્રાગી મોહ રૂંચરી બૂપ ।
 કર જોડી જવ કીઉ પ્રણામ કહમ આદેશ યોગી મુખિ તામ ॥ ૨૩૬

ધીમ ધીમ કુરુ કરસલાટ કુમેર કલિંગ કીર કલ્યાટ ।
 મહુ કાશ્મીર કાસી મરદક માધવ મેદપાટ મોરક ॥ ૨૩૭
 મુર્દાર નિગલ કુંકણ ગૌડ કોરાલ કાદલ કુતલ ચૌડ ।
 કષ્ટ વિરાટ તિલિંગ નેપાલ કનુજ ખુરાસાણ પાંચાલ ॥ ૨૩૮
 એ દેવની આરંભી વાત જે જે હતી કહી રિખ્યાત ।
 તાસ વાણિ કાનિ મુવ દીધ યોગી વસિઉ કુંપરિનધ દર્ધ ॥ ૨૩૯
 આસિઉ અવધૂત જિહાં નિજ કામ કેડધ ચર્ધ કુંપરી તામ ।
 વારી સદિપરની નવિ રદધ દાસી જર્ધ રાવનક કદધ ॥ ૨૪૦
 સ્વામિ મુતા યોગીનધ સાધિ બર્ધ ન રદધ વિલગિય દાધિ ।
 કેપિઉ મુણી બપ ધમ કદધ કોઇ અજધ જોગીનધ મહધ ॥ ૨૪૧
 કપરી દીનરૂપ કુણુ તેદ મુઠ પુત્રીનધ વાહધ જેહ ।
 ધાઉ મુભદ સર જે બધી આણુઉ આહાં તેહનધ જીહી ॥ ૨૪૨
 ઠામિ ઠામિથી ખ્યાયા મુર આત્મા જિમ વાહિલિનાં પૂર ।
 જે જે આધઉ જર્ધ વહી યોગી પાસિ તે બધસધ જર્ધ ॥ ૨૪૩
 મોહનધ પાખ્યા સેવા કરધ બધીયા યોગીનધ નવિ ધરધ ।
 છુ આપણુઉ સેનાની રાખ કુપધ મોહવિઉ યોગી દાપ ॥ ૨૪૪
 દીકઉ સેનાની આવણુ રૂપ વેનલધ બીહાવતઉ ।
 સાહમુ ખ્યાયુ છૂટી કરી મુભદ ન જોધ પૂઠ ઢિરી ॥ ૨૪૫
 અરે છવણુ બધસિ કીમ પૂઠ યોગી હાકણુ ધમ ।
 નાહઉ સેનાની ધૂજણુ પુદ્ગલ રાજ પાસિ હાકણુ ॥ ૨૪૬
 રાગ સંમુખધ ખ્યાયુ તામ હણુઉ હણુઉ યોગીનધ ઠામિ ।
 કહિઉ રાધ તર મુભટે બાણુ મુક્યાં યોગી હરિવા પ્રાય ॥ ૨૪૭
 તે શર વજ્રદહિ નવિ અડધ લાગધ જે તે ભાજ પડધ ।

નહીં સામાન્ય ભૂપ થીતવઇ કેા એક સિદ્ધ પુરુષ સંભવઇ ॥ ૨૪૮
 પુત્રી કાજિ નગપતઇ બાણ મૂકયા સુર કરી સંધ્યાણુ ।
 તે યોગીઇ સુભટ ચંબીયા વૃક્ષતણી પરિ નિશ્ચલ કીયા ॥ ૨૪૯
 દીમઇ સુભટ ધ્યાનિ જિમ - દિયા કિરી ચિનામિ નિખ્યા તિમ યયા ।
 સેવા કરતા મેવડ નિરયા યોગી આગલિ ઉપઇ ઈસ્થા ॥ ૨૫૦
 તેણુમ્ પ્રસ્તાવિદ્ધસિઉ યોગીદ મગટ ગ્રહિઉ નિરખતા નરિદ ।
 પડેવડઉ કાઠીનઇ લીઉ નવિ મારિઉ જીવિત તસ દીઉ ॥ ૨૫૧
 કરી કાજ તવ પાછઉ વલિઉ ચિંતિઉ ચિત મનોરથ ફલિઉ ।
 આવી નઇ બમ્હઉ નિજ કાહિ પેવઇ જન કૌતુક પુરમાહિ ॥ ૨૫૨
 મોટઉ દંભ વિભવ એહનઉ ચંચિઉ નૃપ જગિ જસ જેહનઉ ।
 ખીળ સુર એ આગલિ કિસ્મા દૃષ્ટ જેઇ લોક મૃગ નિરયા ॥ ૨૫૩
 ચંચિયા સુભટ નરપતિ એમ મૂક પારદ પીધ્યા જેમ ।
 ટગમગ જેઇ ન ચલઇ પગદાય પાત્યા સંપર્શિઇ નૃપસાય ॥ ૨૫૪
 અન્ય લોક સવિ ભીલુવિ કરી માગઇ માન મુપિ કીશુલિ ધરી ।
 અહો સિદ્ધ પ્રગટી નિચ રૂપ કડુ મોકલા મેવક ભૂપ ॥ ૨૫૫
 હંડી રૂપ યોગીશ્વર તણુઉ પ્રકટ રંગિઉ રૂપ આપણુઉ ।
 દેખી મોહ પામી કુચરી નિરપિ પ્રેમિ લોચનઇ ભરી ॥ ૨૫૬
 દહઇ નાથ મૂકી સુઝ તાત પ્રેમઇ કરુ સુઝ વાત ।
 એવડ દન્યાવાણી સુણી સુભટ સદિત છોડિઉ ધરધણી ॥ ૨૫૭
 મૈત્ર બવઇ ક્રાધ્યા મોકલા સિદ્ધતણી દાવી ઈમ કયા ।
 લોક સવે મનિ વિસ્મય દુગ્ધ ભૂપતિ સુર રીઝિયા જૂજૂયા ॥ ૨૫૮
 અદ્ભુત મહિમા દેખી કરી ગઈ દીધી સુર સુંદરી ।
 પરિણી તા આધ્યા બહુ દાન પહિરામણી પામ્યા બહુ માન ॥ ૨૫૯

સેના તેડી જે વનિ દત્તી સાયધ મદનમંજરી સતી ।
 સોપારધ પુરિ શોભા ધણી પામી ગિધિ દીધી નૃપ તણી ॥ ૨૬૦
 હપ ગપ રથ દાન સનમાન મળ્લન બોળ્લન ધન અગમાન ।
 પ્રોણિઉ ઈઅડ વરસ દિન રહિઉ સુખ ક્યોગદરિય મનિ બાયુ ॥ ૨૬૧
 મોક્ષાવી અવસગિ રાગ્ગન મેના સ્ત્રી મિહુ રૂપનિધ્યાન ।
 ક્ષમિષ રથપુરિ આવિઉ તેહ યદી નન બોવઈ પણ જોહ ॥ ૨૬૨
 કેતા દિવસ રહિઉ નિજ કાવ સર્વ પ્રસુ લેઈ સમુગાય ।
 જિહા ગોત્ર યોગિની પાવ આની પ્રબુમઈ ઈઅડરાય ॥ ૨૬૩
 દેવ પછેડઉ યોગિનિ તણુઈ આવી સર્વ કહિઉ બેટણુઈ ।
 અતિહિ પ્રશંસિ ઈઅડવીર ચિડિજીવિ મેડુ પરિ ધીર ॥ ૨૬૪
 શત યજ્ઞેર કલ આદિષ જોહ ગન વસ્તુ પછેડકે છેહ ।
 જે જિમ આણિઉ તે તિમ દીઉ ઈઅડનિષ યોગિનિ હિત કીજે ॥ ૨૬૫
 નારી બત્રીસ સહિત તે સુકળ ત્રિલસઈ સદા કદા નહી દુકળ ।
 યોગિનિતણી મૃપાઈ કરી અષ્ટ સિદ્ધિ મીદિરિ અવતરી ॥ ૨૬૬
 લેઈ યોગિનીનહિ આદેશ ગમપુગિ ઈઅડિ કાઉ પ્રવેશ ।
 માનઈ આણુ સવે રાગ્ગન ધરિ વિદ્યાનઈ લાઉ નિધ્યાન ॥ ૨૬૭
 સમ સૌખ્ય ધરિ વા સઇ સાત વ્યસનતણી નવિ જાણુઈ વાત ।
 સમ દ્રીપ પૃથિવી વિખ્યાત હોઉ પ્રમાદિ યોગિનિનઈ માત ॥ ૨૬૮
 વિક્રમર્મિહ રાય છલે સુણુઉ તે ઈઅડ પિતા મુજ તણુઉ ।
 વિદ્યા સિદ્ધ બીજઈ તમ નામ વિશ્વમાદિ દલિઈ અભિરામ ॥ ૨૬૯
 નિતનિત ગોરખ યોગિનિ પાવ નમઈ ત્રિકાલ નિત્ય મુજ તાય ।
 પ્રથમ નારિ ચૈદ્રાવતિ તણુઈ હઉ પુત્ર હર્ષિ માતિ ધણુઈ ॥ ૨૭૦
 તે હું સુત છુજ કુરબક નામિ નહીં બાગ્ય કર્મનઈ વિરામિ ।

અનુક્રમિ આઠ વરસતુ બધુ પિતા સિદ્ધિ કરિ પોટઉ હઉ ॥ ૨૭૧

એકવાર જનક મુઝ ગયુ કરી પ્રણામ યોગિનિનંદ રહિઉ ।

અતિ સ્નેહ ઈબડનંદ ધરી ધ્યાન કુડિકા પાછી કરી ॥ ૨૭૨

શ્રી હરિચંદ રાવ લીડાર દેવાડિઉ ઈબડનંદ સાર ।

તેહ નિધિ તેણુઉ અમિ વેતાલ સદા રહંદ તિહા રચાલ ॥ ૨૭૩

સાનિધિ ગોરખ યોગિનિતણુંદ સિદ્ધિ હુંંદ સાધના પણુંદ ।

પ્રગટ હઉ અમિક વેતાલ કહિઉ માગિ વૈંજિત બુપાલ ॥ ૨૭૪

ઈબડ પંચ લગ્યુ તેણુંદ વાર આપિઉ રાય હરિચંદ લીડાર ।

વસતુ ઈબડ વેતાલનંદ આપિઉ સિંહાસન જે કહનંદ ॥ ૨૭૫

ચંદ્રકાંતનંદ સસરંદ દીધ તે બંદસિવાનંદ બેઠણુ કીધ ।

દેનાં લેતાં વાધંદ પ્રીતિ મિત્રપણાની એહજિ રીતિ ॥ ૨૭૬

દીજંદ મિત્ર પાસિ લીજંદ પૂછી ગૂઝ તેહસ કીજંદ ।

નિમીંદ નિમાડીંદ નિત જેહ જંદ લક્ષણુ મિત્રનાં એહ ॥ ૨૭૭

વેતાલનંદ પિતા મુઝ દીંદ દિન બત્રીસ સુકિતબલિ લીંદ ।

તેણુંદ મૃતુજ હઉ વેતાલ દાનિંદ વસિ સુર અસુર બુપાલ ॥ ૨૭૮

સોંવન પુરખ યોગિનિનંદ કહી તેણુંદ લીડારિંદ મુકિઉ સહી ।

નદી નીરિ મહીમાંહિ હવ જે લીધઉ યોગી પાસિયુ ॥ ૨૭૯

વધી ડોર તિમ જ પૂરિઉ દદ પાપાંણુ શિલા બૂરીઉ ।

ધ્યાન કુડિકા બપરિ ધરી જે યોગિનીંદ આસનિ કરી ॥ ૨૮૦

વિક્રમસિંહ રાજન મુઝ માત બત્રીસંદ કહિતી ધંમ વાતે ।

કાલંદ યોગિનિ સ્વર્ગિંદ ગર્હ સહિજંદ ગ્રાણુ વિનંધર સહી ॥ ૨૮૧

નિન ચઢી હરિ હર રવિ ચંદ ઘઠા રામ હધી સુર ટંદ ।

અકલ કાલ નવિ જીવુ જીવુ ત્રિણુ લોક વસિ કીધ્યા જેણુ ॥ ૨૮૨

અવિનાશી એક છંદ ધર્મ પદ પરલોકિ સખા એ મર્મ ॥
 ડાટા ડાટિ ભવે દોહિલિઉં પુણ્યર્થ તે પામઇ સોહિલિઉં ॥ ૨૮૩
 તિહાં જિન વચન સત્ય ધર્મ જાણિ લહી આલસ મ કરુ નિર્વાણિ ॥
 સ્વામી માત પિતા સુત ગેહ મિત્ર મહિલી સવિ દિઈ હેહ ॥ ૨૮૪
 ઈશ ગોરખ યોગિનિ વિના વિરહઈ બાલ જિમ રહઇ માતના ॥
 તિમ અનાથ થયુ કુપ ધરઇ એ ભવની મતિ કહુ કિમ કરઇ ॥ ૨૮૫
 શોક નિવર્તાવિઉ માતનઉ ગુણ સંભારઈ નિત તેહનઉ ॥
 ઈશ એકવાર વનમાંહિ નારિ સહિત રમિવા વનિ જાઇ ॥ ૨૮૬
 તિહાં રમતાં વનિ દોહા યતી કેશી ગણધર જે મહાવતી ॥
 તે શ્રીપાસતથા બાણગાર કરઈ પ્રણામ તસ સિઉં પરિવાર ॥ ૨૮૭
 ઈશ બપોહા આગલિ જામ ધર્મ દેશના ગુરુ દઇ તામ ॥
 શ્રી જિનવરનઉ બાખિઉ ધર્મ તેહ તણુઉ જણાવિઉ મર્મ ॥ ૨૮૮
 ધર્મધિકી કુલ ઉત્તમ હોય દેહ અરોગ આયુ યસ જોય ॥
 વિદ્યા સંપદ અર્થ સોહાગ કુલ કંઠાર મહા ભય ત્યાગ ॥ ૨૮૯
 સ્વર્ગ પવર્ગ દેઇ ભવ પાર જીતારઇ જગનઉ આખ્યાર ॥
 એહવઉ ધર્મ માનુષ ભવ લહી સિદ્ધિ દાયક તે કરિવઉ સહી ॥ ૨૯૦
 બોલઇ ઈશ જે ગુણ કહિઉ જૈન ધર્મ બેદ સવિ લહિઉ ॥
 મોટઉં દર્શન સાંખ્ય જે અજઇ બીજા ધર્મ સવે તે પછઇ ॥ ૨૯૧
 ઈશ પ્રતિ કેશી ગુરુ કહઇ બિંદુ પરઇ સાંખ્ય મત રહઇ ॥
 જિન જલરાશિન જાણુઇ વાત તઉ તઉં કૂપ બેક સાક્ષાત ॥ ૨૯૨
 પરમાર્નદન જાણિઉ જોણુ ભલૂ વિષય સુખ માનિઉં તેણુ ॥
 તિલનુ તેવ મધુર તેણુઇ કહિઉં જોણુઇ ધૃત દર્શનિ નવિ લહિઉં ॥ ૨૯૩
 જિમ પ્રભાત જૈન મત જૂઠે કેવલ જ્ઞાન ઉદય રવિ હઉ ॥

દીસઈ વગ્નુ પગ્ન નવ તત્ત્વ જાણી પાઠ લહઈ સવિ તત્ત્વ ॥ ૨૯૪
 જીવ અજીવ પુણ્ય નર્મ પાપ ઈવર સર્વ નિર્જનરા વ્યાપ ।
 બંધ મોક્ષ કહઈ જિનરાય એ નવતત્ત્વ છૂટિવા ઉપાય ॥ ૨૯૫
 ઇમ પ્રતિમોધ ઈન્દ્રિય મનિ સુણી ચયુ પ્રસ્થ લઘુકર્મા ભણી ।
 મિથ્યા તત્ત્વ શિલ્પ નીકલિઉ ઈન્દ્રિય આસ્તિકમાહિષ લિખીઉ ॥ ૨૯૬
 આદર કરિ તેડિયા નીચ ઘરે પૂજા ભક્તિ કરી બહુ પરે ।
 સમ્યક તત્ત્વ તણુઉ તમ બેદ કહિઉ વિવેક કરી અવિષ્ટેદ ॥ ૨૯૭
 શૂત પિશાચ પ્રેત જે સક્તિ કરઈ દાસ ચઈ તેહની ભક્તિ ।
 સાચઉ તત્ત્વ એક ચિતિ ધનઈ શૂદ્ધી તણી સુઝ મેવા કરઈ ॥ ૨૯૮
 ઈન્દ્રિય કહઈ પૂજ્ય તે કહઈ કુણુ સમ્યક્તા વદઈ જે લહઈ ।
 બોલઈ ગુરુ સુણિ વૃ મહાભાગ મેવઈ સુર શ્રીજિન જિતગગ ॥ ૨૯૯
 ઈમ કૃપ્ય ગત પ્રકાર તેહમાહિષ પદમામૃત ખ્યાર ।
 રાગાદિક દોષ નહીં જાસ જીવ તણિણુ શાંતિ ચહિમુષ જાસ ॥ ૩૦૦
 પ્રતિકાર્ય આઠ સંયુક્ત સર્વ જાણુ સવિ દર્શી મુક્ત ।
 ચહિત્રીમઈ અતિરાય નહિ ધણી પૈયત્રીસ વચન ગુણિ ગુણી ॥ ૩૦૧
 સર્વ જીવ જીવરિષ પ્રસન્ન દેવતણુઉ દેવ ભગવન્ન ।
 તેહનહિ શરણુ શુદ્ધ મનિ જેહ સાચઉ પ્રથમ તત્ત્વ તે એક ॥ ૩૦૨
 દયા મૂલ તસ બાપિઉ ધર્મ જીજ્ઞ તત્ત્વ તણુઉ એ મર્મ ।
 ધર્મોપદેશ તણા દાતાર તે ગુરુ પૈય મહાન્નત ખ્યાર ॥ ૩૦૩
 ત્રીજઉ તત્ત્વ એ સમકિત કહિઉ સુધઈ મનિમં જોઈઈ પ્રહિઉ ।
 એહનઈ વિષઈ માણસિ ઈદેહ જહિ શિવ પદિ વૈજઈ નિજ દેહ ॥ ૩૦૪
 તે પ્રત્યક્ષ અજઈ જિનરાય જેઝે હવઈ ચિતિ સું ખ્યાય ।
 શ્રી મહારીર નામ જઈ જેહ અનંત ગાન ઝહિનું જેહ ॥ ૩૦૫

ગુરુ વચન સત્ય મનિ જાણિ અંમડ મોત્ય વલતી વાણિ ।
દંદમય વિષ્ણુ ક્રિમ એ ચિત્ર દુષ્ઠ તે કહ્યું પ્રભો પવિત્ર ॥ ૩૦૬

૬ ગુરુ કહ્યું આવિ મુજ સાથિ દાણે તુજ દષ્ટિ નિજ દાણિ ।
મહા ચિત્ર મન મિત્ર બાવતરે દગીરે ગુરુ સાથે આનત્ર ॥ ૩૦૭

તિમ્બ વિશાળા નયરી પામિ સમો સગિયા થીવીર વિમાસિ ।
સેવક ચરિતકે દંદ નરિંદ ગુપ્ત પ્રસન્ન ક્રિતિ પૂનિમચંદ ॥ ૩૦૮

અંમડ ચિંતણ ગુરુ જે કહિતે તેદથી અધિકુ મહિમા લહિતે ।
અતિ વિરગપુ સાચગે માનવુ દુષ્ટ વિતિ જિન ગુપ્ત બાવત્રુ ॥ ૩૦૯

જહ મેલીક વિદ્યા બહુ સાર એવડી રિદિ ન દુષ્ટ વિસ્તાર ।
નાવક સમોસગળની છલા જહ અનેક પરિ કીજક કલા ॥ ૩૧૦

નેત્ર યુગલ પ્રશમ રસ બિયલે વદનકમન પ્રસન્ન તા કનિહ ।
નારી સંગ શૂન્ય ઉત્સાહ બે કરપંકજિ રાજ ન સંગ ॥ ૩૧૧

એહવલે વીતરાગ તૂ દેવ અજક એક જગ વૈજક એવ ।
સ્વામી કપ વાણિ નક તેજ અદ્ભુત દેવિ જીવજક હેજ ॥ ૩૧૨

અમૃતથી અધિકા જિનવચન સુણિ અંમડિ માનિકે મનિ ધન્ય ।
દેવ મુગુરુ ધર્મ જક જેહ તવિષ્ણુ તત્ત્વમય દેવ જ એહ ॥ ૩૧૩

સાચકે સર્વ સૌખ્ય દાતા અનોપક પગ તાગશુદાર ।
મહા ભાગ્ય નક યોગિષ્ટ મિલિલ મિથ્યા મોહ હૃદયનકે દલિલ ॥ ૩૧૪

જૈનધર્મ પ્રગટ સંપદા સાધુ સંગ પંકિત રતિ સત્ ।
નિર્મલ વાણિ અગિ બહુ કલા ન્યાય લહિ ગુરુ ભક્તિ કેવલા ॥ ૩૧૫

શુદ્ધ શીલ પવિત્ર મતિ જેહ મહા પુણ્યક પામીક એહ ।
એહવલે મનિ અંમડ ચિંતવક સક્ષલ જન્મ થયું મુજ હવક ॥ ૩૧૬

મુજ્જ પિતાનઉં દલિઉં મિથ્યાત સત્ય ધર્મ જિન જાણી વાતે ।
અસૌચપુદ્ગલજિમસવિટલઇં ગોમય પવિત્ર જવ આવી મિથઇ ॥ ૩૧૭

દિન આતલા અજાણુઇં મયા શુદ્ધ ધર્મ વિણ નિષ્કલ થયા ।
પથાતાપ સુ ધરધ ઈખડ જિનમત ઈગીકરઇ ॥ ૩૧૮

કેતાં એક ગામનઉં ધણી દીગઇં પ્રાણુ તમ ઉલગ ધણી ।
કરતાં પ્રસન્ન હોઇ નવિ હોઇ ઈખડ બુદ્ધિ વિચારઇં સોઇ ॥ ૩૧૯

પ્રથમ ન જાણિઉં ત્રિબુવનધણી બુદ્ધિઇં સેવિઉં ગિધિ આપણી ।
લેલાં હેતુ ન લલિઉં એહ આથઇં દિન પોહિયા કુખ તેહ ॥ ૩૨૦

પિનઉં પાદેણુ પીધખ મુજ્જ પિતા માનઇં મનિ મુકખ ।
લીઇ સમ્યક્ત્વ વીર જિન પાસિ ઈખડનઇં દિધં જિન ઉદ્ધાસિ ॥ ૩૨૧

કર્મ ભારિ હં ભારિઉં હતુ ભવસાગર માંહિઇં ખડતઉં ।
પ્રવહણુ પરિ પ્રભુ તંઇ ઉદ્ધરિઉં ઇંમં કેમી યુરુ વણ્ણન કરિઉં ॥ ૩૨૨

કરી ઈજસિ સ્તવિઉં પય નમી યુરુદ્ધનિ પાતક નીગમી ।
સમ્યક તત્ત્વ રત્ન લેઇં ગેહિ આવિઉં પિતા રામિમિઉં રેહિ ॥ ૩૨૩

વળી વિટઇં ઈન્દ્રિય બલ માટિ કામાકુલ મન નાવઇં ધાટિ ।
મૂકઇ વલી કીઇ સમ્યક્ત્વ એણુઇં સંસારિ કુલજ એ તત્ત્વ ॥ ૩૨૪

પાપ કરી પુણ્ય આચરઇં તિજઇં પુણ્ય વસિ પાપ આદગઇં ।
ઝીલી જવિ શિરિ ધાલઇં ધૂતિ ગજપરિ મુગધ જાણિવુ મલિ ॥ ૩૨૫

ઇમ મૂકઇ હુઇ વાર અઘાર પુણ્ય સમ્યક્ત્વ લેઇં બદુવાર ।
વલી વીર બેટિદ્ધઇં જિસઇં બોલઇં જિન ઈખડ પ્રતિ તિસઇ ॥ ૩૨૬

અહો વીર સુલસાનઇં જોઇ જિમ વ્રત મિતિ ધર્મ ધિર હોઇ ।
ઈખડ મનિસિઉં ઈનઇં ઇસિઉં વીર નિદ્ધન દહઇં મુઝ કિસિઉં ॥ ૩૨૭

મહાસતી નિજ ગજિટ કરી વીતરાગ ઈજિઉં મનિ ધરી ।

નર સુર અમુર સભામાંદિ જોદ કરમ વધાણુ આપમુખિ તેદ ॥ ૩૨૮
 સુલસા કીખડ જોવી તુલે કહિઉં પારિ તુ જોવી અહો ।
 ધમ ચિંતી રાજગૃહિ ગણુ સુલસા પરીધિવા સજ થયુ ॥ ૩૨૯
 નયર પાસિ વાડી જઇ જિહાં રચીઉં જ્યજિ આવી તિહાં ।
 બ્રહ્મારૂપ જોદવઉં અજઇ આવઇ જન જોવા સહ પછઇ ॥ ૩૩૦
 કિસિઉં રૂપ બ્રહ્મા તિહાં ધરમ ચિહુ મુખિ વેદ પૂનિ ઉચ્ચરઇ ।
 સાવિત્રી અર્દાંગિઇ રહઇ બધડઉં કમલિ હંસ તનુ વહઇ ॥ ૩૩૧
 દેહ કમીડલુ કંદિઇ સૂત જપમાલા કરિ કમલ પવિત્ર ।
 પુસ્તક બહ વિદ્યાનઉં લેવ ચિહં છુતે ઉપરકર જોદ ॥ ૩૩૨
 સનકાદિક મુનિ સેવઇ પાપ મુતા સારદા તિહાં જગમાય ।
 બહ અમુર સુર ઉલ્લખ કરઇ નાદક પૂજ આગસિ ધરઇ ॥ ૩૩૩
 નગર લોક વૃદ્ધ સ્ત્રી બાલ રાજવર્ગો રાણી મૂપાસ ।
 બ્રહ્માર્ધ સહ દર્શન દેખિવા કૌતુક લાવિ આવઇ પેપિવા ॥ ૩૩૪
 સુલસા રહઇ જઇ જોણુઇ કાઇ પાડોસી તિહાં તેડઇ જઇ ।
 આવુ સુલસા જોવા તુલે બ્રહ્માવેદનિ જાગે અહો ॥ ૩૩૫
 વડઉં લાગ્ય નગરનું જોદ બ્રહ્મા આબ્યા જઇ સ્વર્ગદેહ ।
 મહલ લોક ઉદ્ધરિવા કાજિ દરશનિ તવનિ દેઈ સમ્રાજ ॥ ૩૩૬
 સુલસા લેતઇ મનસિઉં ઇસિઉં કપટ હૂઈ કેહકનઉં નિસિઉં ।
 શ્રીજિન વિના ન માનઉં કેહ જાં જગમાંદિં ધરું જો દેહ ॥ ૩૩૭
 વધતુ પાડોસિણિનઇ કહઇ અહો જાઈ જુ આજ તઉં રહઇ ।
 કરિવઉં જઇ સવિધરનું કાજ નિવરી નહીં આવું કિમ આજ ॥ ૩૩૮
 દિન પૂરઉં જોઈ ધમ વાટ દીસઇ લોક તણા બહુ ચાટ ।
 જોક ન દીડી સુલસા સતી જોહનઉં યથ બોલઇ જગપતી ॥ ૩૩૯

વલી ક્ષિપ્ત મનિસિંહ શ્રીતવધ વિષ્ણુરૂપ નીપાજી હવધ ।
 પદ્મિલકે રૂપ સૈવરી કરી ચિત્ત અદૃષ્ટિ વલિ આચિત્ત ફિરી ॥ ૩૪૦
 નીપાયું નારાયણ રૂપ શ્યામ શરીરિ સુંદર સ્વરૂપ ।
 મસ્તકિ મુકુટ તિલકસોહે લાલિ કુંડલ કાનિ નેત્ર મુવિશાલ ॥ ૩૪૧
 કૌસ્તુભ ગલધ લલધ વનમાલ દાયિગદા ચક્ર કરવાલ ।
 શીખ સ્થમીતક મણિ છંદ બાંધિ ઝીંગદ કંકણ લિપધ હાલિ ॥ ૩૪૨
 ધનુષ સારંગ વૈશલી વાય પીતાંબરિ બહુ શૌભિનકાવ ।
 અર્ધંગધ રહી દેવી રમા અકૂર ઉદ્ભવ છંદ બિહુ ગમા ॥ ૩૪૩
 અલિભદ્ર ક્ષિપ્ત ઉલ્લસ કરધ નારદ પુંચર જય ઉચ્ચરધ ।
 ખેલધ રાસ ગોપ ક્ષિપ્તના ધણુ ધુગ્ધર ધમકધ પામના ॥ ૩૪૪
 બિહુ ગોપી વચિ વચિ હરિરૂપ વેલધ સોલસહસ સિંહ જૂપ ।
 ગસ રમીના પપ્પ જન મોહિયાં લગત તણાં સચિ મન ॥ ૩૪૫
 તેહ વાત નગરિ વિસ્તરી હરિ જોઇવા જીલડી પુરી ।
 વલિ સુલસાનધ તેડધ સહી જાણી કપટ ગર્ધ તિહાં નહીં ॥ ૩૪૬
 અહોરાત્રિ હરિ યાત્રા હૂધ પછધ વિષ્ણુકામિ ગ્યા વહી ।
 વલી દિવસ ત્રોજઉ વિસ્તરધ અગદરૂપ સંકરનકે ધરધ ॥ ૩૪૭
 આવી રક્ષા અવર વનમાંહિં લોક મિલી નિરપવા જાધ ।
 દેવધ મહાદેવનધ ધણુકે સૂર્યકાંત પરિ તનુ તેહતણુકે ॥ ૩૪૮
 દેવન જટા વિચિ ઝીંગ સહસ રૂણુ સિરિ શેષ ઉર્ધ્ધવ ।
 ત્રિણુ નેત્ર લલાટિ ચંદ્રમા ભસ્મધ લેપિઉ સર્વોત્તમા ॥ ૩૪૯
 સર્પામરણુ કાલ વિષ દીડિ સુકમાલ સદ મેવધ કીડિ ।
 હરિ પિનાક પડવંગ ત્રિશૂલ પરશુ કપાલ ચર્મ ગજચૂલ ॥ ૩૫૦
 વૃષ વાહન નિધિ સેવધ પાસિ અર્ધશ્વિ કુચ્ચરિકધ વાસિ ।

નુપુર ઘૂપર ધમકક પાન જૂત પિયાત્ર પ્રેત સમવાય ॥ ૩૫૧

નંદિ ચંદિ કુંગી કુંગાલ પાર્ષદ પ્રમથગણ સિદ્ધિ વેતાલ ॥

ગણપતિ કાર્તિકેય પરિણત અકલરૂપ ઈશ અવતાર ॥ ૩૫૨

નિગ્ધ સદ્ બાલ ગોપાલ પ્રભયોક આવર્ષ જૂપાન ॥

આદૃશ સિદ્ધિ નાટક રંગિ મૃદ્ધ તિલા અપત્સગ સંગિ ॥ ૩૫૩

રંગશ્રુતિ પાઉ તવ દીઉ નરમોહન નાટક વગ્ કીઉ ॥

આવિઉ નગગ્ગન જોવા સદ્ સુવસા સખીએ તેડી નહ ॥ ૩૫૪

જાણી કામ લીઉ નિજ હાથિ જનગ કીઉ ન ચાલી સાથિ ॥

સારુ દિન ઇમ જોયું ગ્હી ગુહક સુવસા દીડી નહીં ॥ ૩૫૫

તઉ ધ્યનક ચિંતવક એમ હવર્ષ પાન્યું કાલકે રેમ ॥

જિન ધર્મની એકનક વાસના ખીજ પગિ ગુ નાવક આસના ॥ ૩૫૬

વિમાસી ગિયુ ઈતરિ ચર્ષ ચલિયક દિનિ વલિ આવિઉ વહી ॥

ધરી રૂપ તીર્થક તણુઉ પૈયવીસમુ આડંબરિ ધણુઉ ॥ ૩૫૭

ભાવદેવ તીર્થકર નામ સમોતરણ પ્રગટિઉ અભિરામ ॥

હેમરૂપ ગ્ધણમય ત્રણિણ જાયા ગદ ચિકુ પોયે વર્ણિણ ॥ ૩૫૮

મણિમય સિંદાસન ત્રય છત્ર શિરિઅશોક આમર મુપવિત્ર ॥

દિઈ ઉપદેશ સખા સવિ સુણુક દેવ દેવ નગ્ જય જય કણુક ॥ ૩૫૯

વ્યોમ માગિ કુંદુકિ ગદઅકક પુષ્પ વૃષ્ટિ ધર જીપરિ પડક ॥

દેવક આર્ધતી દેશીગના પૂરી ઇંદ્રજાલ મૈત્રી ॥ ૩૬૦

ગાની આબ્યા જાણી લોક સવિ આવર્ષ મૂકી મદ્ગોક ॥

ભાવ ન ભાવક પૂજા કરક રત્ન મિત્ર સમ લાયક ધરક ॥ ૩૬૧

સખી મિલી સુલસા તેડિવા આવકિ દિવ જિનજી વાડિવા ॥

ભાવ દેવ તીર્થક દેવ વનિ આબ્યા સુર સારક સેવ ॥ ૩૬૨

ત્રિગદામાહિ દેષ દેશના મોહા દર્શનિ જન આસના ।
 જહિ વૃદ્ધે આવહિ કરુ પ્રણામ તહિ જાણીય સવિ કૌશ્યાં કામ ॥ ૩૬૩
 સુલસાઇ મનિ જાણિહિ કપટ જિન પૈય વિશમ એ જિવટ ।
 આગમ નવિ કૌઝે નવિ હસઇ એ સવિ ધૂર્ત ચિદ્ધ મનિ વસઇ ॥ ૩૬૪
 સ્તમ્બિનઇ ઠહિઉં જાહિ સવિ વૃદ્ધે ધરને કામિ વિલુધ્યાં અહે ।
 વહી જાણીસઇ આગલી વાત તિહાયુ ગયુ સહિયર સાવિ સાય ॥ ૩૬૫
 મારા દિન લગઇ જોયું સદ્દ નવિ સુલસા દીડી કુલવદ્દ ।
 સાચઉ કહિઉં જિનેં દ્રષ્ટિ જિસિઉં તેમઇ દષ્ટિઇ દાહઉં તિસિજે ॥ ૩૬૬
 દિન એકનહિ વહી અંતર કરી આવિહિ સુલસા ધરિ તે ફિરી ।
 તાપસ રૂપઇ અંબડ તિહાં આવી જાજહિ સુલસા ડમ્બ જિહાં ॥ ૩૬૭
 તવ સુલસા જિન પૂજા કરઇ આગલિ દાસી ઉલ્લગ ધરઇ ।
 દાહઉ કૈન્યાસી અંગણુઇ સુલસામિહિ જોડી તવ લણુઇ ॥ ૩૬૮
 એ જાગવાન ભિક્ષા દીજેં ધમ સુલસાનું અનુમત લીજેં ।
 ભિક્ષા લેઇ મુનિનઇ જવ દીઇ તે કુળગ કરથી નવિ લીઇ ॥ ૩૬૯
 પૂજઇ દામિ કા લિઇ નહીં અજ તવ કૈન્યાસી દહઇ વચન ।
 એક કુળડી વહી વું દાસિ મહા અમૌચ આવી મુઝ પાસિ ॥ ૩૭૦
 અહે નીચના દાચનઉં અજ નવિ લિઉં લાપ મિલઇ જઇ જન ।
 તાહરી ઠકુરાણી જહિ દેઈ તહિ ભિક્ષા લિઉં આણુઇ એહિ ॥ ૩૭૧
 દાસી દહઇ સ્વામિનિ મુઝ તણી હાંડી જાજિ જીય વુઝ જાણી ।
 સહી દેવા આવેમઇ વુજાં કપટ વચન એ ન જમઇ મુજાં ॥ ૩૭૨
 ધક ભિક્ષાચર જિન્હા જિમુ એ આચાર નહી વુઝ સમુ ।
 અભિમાનીનઇ ભિક્ષા લમઇ ચાલઇ તિમ વું આપમનિ જમઇ ॥ ૩૭૩
 સુણી તાપસઇ ક્રોધ તવ ધરિહિ મુટિ પ્રહાર દાસિનઇ દરિહિ ॥

ચમત્કાર દાખિવા કામ વાગઉં મૂઝકે વાંસઠ તામ ॥ ૩૭૪

તવ કુમર અંગ દાસિનઉં દસિઉં પૂરવ જન્મ પુરવ તસ ફસિઉં ।

સુદરૂપ થયું તતકાલ નવતૌવના દુર્ધ તવ બાલ ॥ ૩૭૫

જીભણી ધરમાંદિં મઠ કહી વાત ડુલીવાઈતિ ધઈ ।

સુલસા આગસિ દુર્ધ જે કયા સ્વામિનિ જાણિએ દેવ સર્વયા ॥ ૩૭૬

મદા સિદ્ધ પુરુષ જઈ કાવ માહરા અંગમણી તું જોય ।

એક કપરસ અંગણુ ઓવિઉં સ્વર્ગ દેહિ આપણુ ॥ ૩૭૭

નહીં આપણે ધરે સૈતાન એહની ભક્તિ કરી બદુમાન ।

જઉં મામઉં તુ પામુ પૂત જિમ આપણુઉં રહઈ ધરસન ॥ ૩૭૮

વસતું સુલસા તેહ પ્રતિ વદઈ એ નિશ્ચય આણે તું હૈયિ ।

તાહરું અશુભ કર્મ જઈ દસિઉં મહાદેવિણિ ઓવિઉં એ મિસિઉં ॥ ૩૭૯

માહરા કૈતરાવ ક્ષય હસઈ તવ આપણુ પુત આવિસઈ ।

કર્મ ઊપરુ સગલ નવિ હોય દાનવ માનવ દેવ ન કાવ ॥ ૩૮૦

સૈન્યાસીઈ સુણી એ વાચ એહની ધર્મ તણી જે ખ્યાત ।

સંતી સમક્તિથી નવિ દલઈ દંદ ઉર્ધ્વ મુરસુર મિલઈ ॥ ૩૮૧

ચિંતી મનિ અંગ આપણુ આવક રૂપિ આડંબરિ ધણુ ।

નિસ્સહી ઈમ ઉચ્ચરણ તિહાં ગયુ પાસિ સુલભા જઈ જિહાં ॥ ૩૮૨

ઈલાકારિ વાંદ્ર ઈમ કદઈ સુલસા સાજી જીબી રહઈ ।

વધણુ અંગ વેદઈ સતી પૂજી સમાધિ અજઈ ગુણવતી ॥ ૩૮૩

સુલસા વદઈ ઘણે કુણુ વીર હં અંગ વિવાધર ધીર ॥

કિસઈ કાન્તિ પધ્યારિયા દેવ અંગ વનણુ જોલઈ હેવ ॥ ૩૮૪

તું મહાસતી ગુહ ઈમ જાણિ જસ ગુણુ બોલઈ જિનવર વાણિ ।

ધન્ય તુઝ સમ્મતવ ભચાર હેથા જીવ તઈ સંસાર ॥ ૩૮૫

તાલગી જિનમ પ્રસંસા કરી મુઝ આગા દીધી એ પરી ।
 અમઝ સુવસા જોઉં વીર ધર્મિય દદ દરિવા જિનવીર ॥ ૩૮૬
 દુઈ આવિઉં દુહા પુરપાસિ સુવસા પરિપુ રહી વનવાસી ॥
 પૂછી બાલ વિષ્ણુ શિવ રૂપ દેખાડિઉં વસિ જિન રવરૂપ ॥ ૩૮૭
 સદૃશ જિન જોવા નમ મિલિઉં પશ્ચિ તાલુકું ચિત્ર નવિ અવિઉં ।
 ધર્મ વિષય સુધઉં વિશ્વાસ નવિ લાગ્યું કપટ જૂમ વાસ ॥ ૩૮૮
 એકમનઉં સુવમાર્ગ લલિઉં ધર્મધેનુ આવક તું દલિઉં ।
 સુશુઉં સુ એકમનાં સિદ્ધિ ડોવય તે હૃદ્ય જડ બુદ્ધિ ॥ ૩૮૯
 સમી જૂમિ જાતાં આપડય કરકડિ પદ તુ જાણ પડય ।
 જે પશ્ચિ મેઠા ગિરિથી ગિરય કહુ મિ તે આપુ જિગરય ॥ ૩૯૦
 તુ મહાભાગ આણિ સમ્યક્ત્વ જઈ તણ જાણિઉં સુધઉં તરવ ।
 સદયુરુ પરમ તસ સમકિત દીઉં નિશ્ચલ ચિત્તઈ અંનડિયં છીઉં ॥ ૩૯૧
 સમકિત ખ્યાગે આવક દુઉં પૂછી ધર્મથી ન પડિઉં જૂઉં ।
 ધરિ આગે ગજસુખ યોગ વિવચ્છ સવિ નાગેસિઉં ભોગ ॥ ૩૯૨
 મનિ વધરાગ વસિઉં ઈશ્વર સુત મુઝનમ સૂંપિઉં ધરભાર ।
 નારી બત્રીનમ નમ લજી ધર્મ ખ્યાન રહિઉં મન જણ ॥ ૩૯૩
 સેવક ગોરવ યોગિનિ તણુઉં તેહ જિપરય પ્રેમ અતિ ધણુઉં ।
 તેહનઉં દર્શન દેખ્ય તે ધરય આવક ધર્મ ચિત્તઈ કરય ॥ ૩૯૪
 મત બાગ્ય મદા ઉચ્ચનમ શ્રીવીર સિઉં પ્રતિગા કરય ।
 સચિત્ત ગંગાજલ મોકલઉં કહિયા વિના લેવા નરિ વણ ॥ ૩૯૫
 ગુરુ સાંનધિય અગઝ એ વહય અમલિઉં અદત વસ્તુ નવિ અકઈ ।
 દેડ દમીડલુ પીછી હાથિ કીધ્યા સિખ સાતસઈ સાથિ ॥ ૩૯૬
 એક વાર કંપિલપુર ચિટી કરી પ્રતિગા અનનીરૂપી ।

આત્મા પુરિ મતાલપુર ભણી ગુરુ પ્રતિ વેદા મીઠ્ઠમન્ત્રણ તણી ॥ ૩૬૭

વારિ કમીડવ પૂર્ગ તિહાં આત્મા ગંગાતટ છબ જિહાં ।

તગસગ પીડિઉ સવિ પગિવાર દીકઉ સવિ ગંગાજલ સાર ॥ ૩૬૮

કેદના કલ્યા પેચ તે નીગ લીધ નહીં તે સાકસ ધીર ।

સત્તા તટિઈ સાયરા કગે જલ લિઉ નવિ વાણી ઉચ્ચારી ॥ ૩૬૯

માહોમાહિં કહમ તુલે કહઉ ગંગાનીર પીવાનમ મદઉ ।

તે સન્યાસી સરતા કહમ ન કહું અહો ભંગવત કુદ ॥ ૪૦૦

પ્રાણ ત્યાગિ ન મુકું ધમ્મ આપમુવિઈ કિમ કરુ વિકમ્મ ।

લીઉ નીગ ઈમ કોઇ નહિ કહમ તે ગંગાતટિ તરસ્યા રહમ ॥ ૪૦૧

પછગ કીઉ અનશન ઉચ્ચાર એકમનઉ સધવઉ પરિવાર ।

પૈયમ લોકિ મરિ તે ગયા એકાવતારી સાતસઈ હુઆ ॥ ૪૦૨

એચાર નગનઉ જન લહી મુમનિઈ જસિધ દીક્ષા મહી ।

ઉપારજિઉ ઈમડિ જિનપણઉ જીઆં ફન મોત્ર નિમ પણુજી ॥ ૪૦૩

પછઈ એકવઈ કરમ તપ સહ મહા લખિધ જીવની સહ ।

ધરમ બહુ રૂપ એકવઉ તાર સુઉ પરિ સમ લીધ આદાર ॥ ૪૦૪

સુધિ પૂછમ ઈન્દ્રાણી જેહ બહુ મદમ મુઠ ધગિ છત તેહ ।

સર્વવ્યાપી રૂપમ ધરે તિહાં જોયુ તિહાં દીકઉ ધરે ॥ ૪૦૫

અતિ આશ્ચર્ય લોક મનિ ધમ્મ મહાવની ઈમ વર્ણવન કરમ ।

દેખી મહિમા રોઝયા જન જેમ કમનિ ભમરના મન ॥ ૪૦૬

દેખી લોક બહુ મેવક હુઆ તાપસ યયા તે સાતસઈ જુયા ।

મહાવીર તવ આત્મા તિહાં રહમ ઈન્દ્રા નગરીઈ જિહાં ॥ ૪૦૭

લોક મુખિધ ગૌતમ સોલની જિનનમ પૂછઉ કૌતુક વધી ।

જઈ પૂછના વીર જિન તામ શતરૂપી ઈન્દ્રા અતિ નામ ॥ ૪૦૮

લેણ કહ્યું તે સાચી વાત કંઈ જૂઠી સંશય કદુ તાત ।
 વદ્ય વીર એ સાચું જાણિ મહા તપ તણી લગધિ મનિ આણિ ॥ ૪૦૯
 ઝંખડનંદ આગણિ ગતિ કિસી હોસિય કદુ વીર કહ્યું હસી ।
 માસ એક અનશન ઉચ્ચરી ઘણ લોકિ રહિસય અવતરી ॥ ૪૧૦
 ઘણ લોકિ દય સાગર આપ સુખ ભોગી સુર તેણુ ઠાય ।
 તિહાંયુ જંભુ દીપિ અવતરી વહી પાલિસય સંયમ સિરી ॥ ૪૧૧
 જે ચઉવીસી આવતી હસય હોસય બાવીસમહિ જિન તિસય ।
 દેવ નામિ જિન ઝંખડ જીવ લવિખ્ય બીજ જિન કહ્યું સદેવ ॥ ૪૧૨
 શ્રી જિન વીર કયા એ કહી ઉવવાઈ સુખ તે મહી ।
 એ પ્રપણા સવિ ગણધરે કરી સદહી આવકિ ધરે ॥ ૪૧૩
 તે ઝંખડ અનશન ઉચ્ચરી ઝંખડાણિ શુભ લેખ્યા ધરી ।
 પૈયમ દેવલોકિ ધમ ગયુ દેવગનાસુખ ભોગી કુહિ ॥ ૪૧૪
 તસ બત્રીસ નારિ બર્તારે તેણુ વિયોગિ આકુલી અપાર ।
 તે મુઝ માતર રવજંદ ગઈ નારીનું જીવન પતિ સહી ॥ ૪૧૫
 ભાગ્ય સમૂહ હવુ તે ગયુ હું નિર્ભાગ્યણુઈ આહાં રહિઉ ।
 રાજ્ય સૌખ્ય મઈ સવિ નીમમિઉં લાઠિ રહ્યું ભાગ્ય ધમ કહિઉ ॥ ૪૧૬
 ભાગ્ય વિના લવિમી નવિ હોય વિશ્વ અભ્યાસિ વિદ્યા મ મ જોય ।
 વિશ્વ સંતોષ ન સુખ જીવજંદ ઉપયમ વિના ન મોક્ષ સંપન્ન ॥ ૪૧૭
 અપય હીડાર મુઝનંદ સાંભરિઉં અનેક રત્ન દ્રવ્ય તે ભરિઉ ।
 કિમ હું હવય દરિદ્ર ભોગવઉં તિહાં યુ ધન કાઢી વિદ્રવઉં ॥ ૪૧૮
 ધર્મ ચિંતી ધનગિરિ હું ગયુ જિહાં માતા મઠ તિહાં જઈ રહિઉ ।
 ધરી ધ્યાન બલિ પૂજ કરી નિધિ પશુવાની ધણ ધરી ॥ ૪૧૯
 ધ્યાન કુડિકા યોગિનિ તણી પાછી કરિ નિધિ લેવા બણી ।

ભિક્ષાક્રિ મઠ નિધિ જોતલ્લ માત જનીમ દીની તેતલ્લ ॥ ૪૨૦
 તવ રાજન મુઝ અચિરેઝ લયુ ૫૫ જગી માતા પ્રનિ કલિહિ ।
 મૂયા પઠી કિમ પાન્યુ દેહ આદાં ગલા મિઠે કલ્લુ સંદેહ ॥ ૪૨૧
 ચંદ્રાવની મોલી મુઝ માત મની જ્યેતરી થઈ સવિ જાત ।
 પતિ સિંદાસનિ મોહ જ વતી થઈ પૂતલી રહી સવિ સની ॥ ૪૨૨
 આદાં આવિહિ પુત્ર મધ કાજિ તે કલ્લ અજાનઈ તું મ મ લાજિ ।
 ખોદિહિ રાજ દ્રવ્ય સવિ ગયું આદાં ધન લેવાનઈ આનીહિ ॥ ૪૨૩
 વનતી મધની મોલી માત તાહરુ ભાગ નથી સુષ્ટિ તાત ।
 ભાગ્ય વિના નવિ લહીઈ ધનન જાઉં ધરિ ઘિર રાખઉં મન ॥ ૪૨૪
 ભાગ્ય ભોગ્યતા નહીં જુઝ કર્મ જુઝનઈ રવસિત કુળયો મહુ સર્મ ૧ ।
 પછઈ નમી માતાના પાવ આવિહિ જાદિરિ ગદિહિ તસ મડા ॥ ૪૨૫
 લેઈ આશીશ દાકિહિ લેડાર જીપગિ ધની કુડિહા ભાગ ।
 પાછઈ ધરિ આવી ચિંતવિહિ ધન લેવા હું મતિ કેનવઉં ॥ ૪૨૬
 ભાગ્યવંત નગ આગવિ કરી કાલિ ધન દિવ એ પગિ ધરી ।
 ખીજ પરમ ન આવઈ હાથિ ભાગ્ય તણુઈ વસિ સધલી આથિ ॥ ૪૨૭
 તે માટલ આદાં આ યુ આજ વૂ જઈ ભાગ્યધણી મહાગજ ૧ ।
 મઠ જાણુહિ દીકહિ લેડાર કુરુ વિચારી જે હુઈ સા ॥ ૪૨૮
 વિકર્મસિંહ સરૂં એ વાત કુરનક સહિત લેઈ સહ માથ ૧ ।
 ધનગિરિ ગયા યોગિની દાહિ કાચ દખાડિહિ ધન જે માર્દિ ॥ ૪૨૯
 જીપગિ જ્વાન કુડિહા ધરી જેતનઈ તે મેઈ પાળી કરો ૧ ।
 તવ અનાહત ચન્દ નીસરિહિ જુલે હો જુઝ પ્રયાસ કાં કરિહિ ॥ ૪૩૦
 જીજ્ઞેણીઈ વિકર્મ ન૫ હસઈ એ લેડાર તેહ વિનમમઈ ૧ ।
 એહવઉં ભાગ્ય ધણી નહીં કાય ખીજઉં જે ધન વિનસઈ લોઈ ॥ ૪૩૧

એ સવિ વાત જાણીવી સાચ એકવી હુઈ દેવતા વાચ ।
 સણી વાણિ પાઠઉ નૃપ જાવ વિક્રમસિંહ આવિઉ નિજ ઠાય ॥ ૪૩૨
 જીવન વૃત્તિ કુરબકનઈ કરી કાઉ સુખ પ્રેમ મનિ ધરી ।
 દુર્બલનઈ બલરાજા જાણી એકહ અઝઈ શાસ્ત્રની વાણિ ॥ ૪૩૩
 જે વિજયી જાણેણી ઠાય હઉ સાહસી વિક્રમરાય ।
 વડઉ જમ અમિ વેતાલ સોવનપુરસઉ દીધ વિશાલ ॥ ૪૩૪
 મણિમય સિંહાસન પૂતલી બત્રીસઈ જટિત તે વધી ।
 આપિઉ પાટિ બધ સિવાશનિ કરો બેટિવે તાલઈ રાજિ ॥ ૪૩૫
 જીપરિ વિક્રમાદિત્ય તે રાય બઈકઉ મસ્તક છત્ર ધરાય ।
 પંચદંડ છત્રનૂં નામ રિદ્ધિસિદ્ધિ દાયક જાવ ઠામ ॥ ૪૩૬
 તેણુષ્ટ પૃથિવી જીગણુ કરી આજ લગઈ રહિઉ તે ચરી ।
 સંવત્સર આંક તેહતણુઉ આણિઉ સચય દેશિ જઈ ધણુઈ ॥ ૪૩૭
 વિક્રમ પછી જૂમિ ગત કરિઉ તે પીઠ બોજ વાગઈ નીસરિઉ ।
 સિંહાસનિ બધ સણિસજદઉ પૂતલીએ વારિઉતઉ રહિઉ ॥ ૪૩૮
 પૂતલીએ વિક્રમરાયના સુગુણતણી કાધી વર્ણના
 કથા બત્રીસઈ પૂરી હુંધ પછઈ પીઠ અદશ ચિઈ જઈ ॥ ૪૩૯
 એ બત્રીસ પૂતલી ચરિત્ર જે સિંહાસનિ હતી વિચિત્ર ।
 આદિ ચિકી જાણીવી કથા વિદુષે કહી પ્રથમ સર્વથા ॥ ૪૪૦
 ધમ શ્રી ગોરખ યોગિનિતણી પામી કૃપા કૈબલઈ ધણી ।
 હુઉ સિદ્ધિ ક્ષિત્રી તેણુષ્ટ સાત કરિયા આદેશ વિષ વિખ્યાત ॥ ૪૪૧

વ । એહ કૈમલ એહ કૈમલ સાત આદેશ ।
 ફલ શત શક્તિ વૃક્ષનૂં કૈમ્યારી યોગી વખાણુઉ ।
 વિમલ રત્નહાર જ સુગુણ વધી નવલખી માંકડી જાણુઉ ।

રવિ શ્રેષ્ઠ દીપક સરવ અરય ન શેકર દેહ ।
 મુકુટભાદિ પછે વડે એ સવિ ક્રીયા અર્ધક ॥ ૪૪૨
 યુ । એ ચિત્ર રૂપ આગઈ નવિ દુઆ હોમઈ નહીં તે ક્રીયા જુજુઆ ।
 સીધા જે જે વિકટ ઉપાય તે સવિ સરવતરુ ઉ મદિમાય ॥ ૪૪૩
 મુવિદિત ગજ આગમીવા નામ વિદ્યાર્થી પાટનઉં કામ ।
 તે અણુદિસપુર પદ્મ પાસિ ગુજર્ દેસિ મધ્યનઈ વાસિ ॥ ૪૪૪
 શ્રીમુનિ રત્નસુરિ ગજ ધણી આનંદરત્નસુરિ પદિ ગુણી ।
 શાન રત્ન ગુરુ ગણુ કૃતાર ઉદય સાગર વાયક પરિવારિ ॥ ૪૪૫
 તાસ પદિ મંગલભાણિય વાયક વિદ્યારસિ આણિકપ ।
 પંડિત આગસિ તે મતિમીદ જાનુભદ્ર ગુરુ વિદ્યારૂદ ॥ ૪૪૬
 રચી ચક્રપર્ષ તાસ પ્રસાદ ક્રિયાકકયાતજુ ઉ અનુવાદ ।
 બાહ્ય સુત દરીયાતજુ ઉ કોષ ઉ સાબલિવા વપ ધણુ ઉ ॥ ૪૪૭
 શિષ્ય સાધુ વાચિવા કાજિ જણિવા સન્નતણી સમાજિ ।
 જીમાદ ઉ અગઈ અતિ ધરી ગુરુ કવિ સંત ચરણ અણુસરી ॥ ૪૪૮
 ગદ્યમંથ ચક્રપદ નમ બીધિ કાષ્ઠ મિલી નવે સંમંધિ ।
 જીજી અધિક કહિ ઉ મઈ જેહ શુદ્ધ કરુ સંત ગુરુ તેહ ॥ ૪૪૯
 સાત આદેશે ક્રિયાક પર્વ દ્વહા ચુપઈ વસ્તુ ચઈ સર્વ ।
 મ્લોક સહિત સર્વોકઈ સહી બાવીસસઈ સવા તે હર્ષ ॥ ૪૫૦
 બ્રિસઈ ચક્રરાસી પ્રથમાદેશ બીજઈ નિસઈ અકસઈ અસેસ ।*

*સ પ્રત (૨૦૦ પાનાં ૧૦૦ પાન એટલે કે લિંગોના અંત) એટલા
 લગીની જ છે. પાનું ૨૦૧ણુ કેલિયો ૧૦૧ મુ ખોવાયું છે એટલે
 ૪૫૧મી કડીના ઉત્તરાર્ધથી જે ઉપર આપ્યો છે તે ગ્રંથ ભાગ સ
 પ્રતમાંથી ઉતાર્યો છે.

મિસિ ગ્યાસી ત્રીજઈ જાણિ ચઉથઈ ત્રણિ સઘ છક વખાણિ ॥ ૪૫૧

ત્રણિ સઈ પીત્રીસ પૈયમઈ જોઈ છટ્ટઈ મિસઈ ગ્યાસી હોઈ ।
ચઉસઈ પૈયમઈ સાતમઈ ચઉપઈ સાત આદેસે સવઈ ॥ ૪૫૨

શંવત સોલ ઉગણગ્યાલીસ કાર્તિક સુદિ તેરસિના દીસ ।
સિદ્ધિ યોગ નક્ષત્ર અશ્વિની ઈગડરાસ ચઉપઈ નીપની ॥ ૪૫૩

ભણુતાં બુદ્ધિ સરીરિઈ જોય બુદ્ધિચકઈ સિદ્ધ સવિ હોય ।
સિદ્ધિઈ દેવધર્મ ગુરુ ભક્તિ ગુરુભક્તિથી પામીઈ મુક્તિ ॥ ૪૫૪

નવ રસમય ઈગડરાયની ઓતા વક્તા જન પાવની ।
વીર કથા ભાવિ જે કહિઈ ચારિ પદારથ સદ્ગુણ લહઈ ॥ ૪૫૫

જા' રહઈ ઈશ્વર અવની ચંદ્ર જા' રવિ તારા ગિરિ ઇંદ ।
સાગર સેષ દ્વીપનહિ વાસ તાં લગિ રહુ એ કથાપ્રકાશ ॥ ૪૫૬

ભીજેણીઈ રહી ચઉમાસિ કથા રચી એ શાસ્ત્ર વિમાસિ ।
વિનોદ બુદ્ધિ વીરરસ વાત પૈડિત રસિકમાંદિ' વિખ્યાત ॥ ૪૫૭

ભટ્ટીખાન નિજજામ પસાય વિદ્યાભણી જાનુભટ્ટ પાય ।
મિત્ર લાડજી સુણિવા કાજિ વાંચી કથા વિડાલેખી રાજિ ॥ ૪૫૮

કહઈ વાચક મેગજમાણિકવ જીગડ કથા રસિ આધિક્ય ।
તે ગુરુ કૃપા તણુઉ આદેસ પૂરા સાત હઆ આદેસ ॥ ૪૫૯

(જ્ઞાનો ઈતિલેખ) ઈતિશ્રી મુનિરત્નસરિ વિરચિતે શ્રીગોર-
વયોગિનિદત સપ્તાદેસ ઈગડકથાનકં ચતુષ્પદિકા સંપૂર્ણઃ ।

શબ્દકોશ

[શબ્દની સાથે નોંધેલા અંકમનિ પહેલો અંક આદેશ અને બીજા ,
અંક એ આદેશમાંની કડીની સંખ્યા સૂચવે છે.]

અઠેઠ	સાડાત્રણ, ૩-૧૩૯
અડાગર	એક પ્રકારનાં પાન, ૩-૧૦૩, ૬-૨૧૬.
અફૂ	અરીણ, ૨-૨૫
અભિધ્યાન	અભિધાન, નામ, ૧-૧૦૩
અરહું પરહું	આમ તેમ, અરુંપરું, ૧-૨૨૮
અલૂક	ઊલૂક, ધ્રુવક, ૬-૧૭૧
અવદાત	વૃત્તાન્ત, ૧-૧૮૦, ૬-૧૧૦
અસંભવ	અસંભવ, ૩-૧૦૫
અંજલિ	અંજલિ, ૭-૨૫૫
અંતેઉર	અંત:પુર, રાણીઓ, ૧-૨૬, ૨-૮૫
અંતેઉરિ	અંત:પુરમાં, ૨-૧૫૫
અંતેઉરી	રાણી, ૪-૮૧
અર્થ	અર્થ, સમૃદ્ધિ, ૪-૨૦૬
આર્થિ	અર્થ, ધન, ૧-૪૩, ૧-૧૦૫, ૨-૨૫૨
આધ્યાર	આધાર, ૧-૧૭૫
આધ્યારિ	આધાર, ૧-૧૦૩
આફૂણી	પોતાની મેળે, ૨-૨૨૨
આલિ	શંકિત, ૧-૧૫૪
આહેડી	શિકારી, ૪-૧૭૩

ઈતિ	અતિ, ૧-૨૦૧
ઉપાણ્ડ	કાપડો, ૪-૨૧૬, જુઓ ઊખાણ્ડ
ઉડવર્ણ	ઉટળ, ઝૂંપડું, ૪-૧૦૬
ઉમાહ	ઉત્સાહ, ઉમંગ, ૨-૨૨૪
ઉરડી	ઝોરડી, ૪-૨૦૫
ઉલગ	સેવા, ૩ ૩૧૯-૩૩૩-૩૪૪, ૫૧૩૧
ઉલગૂ	સેવક, ૫-૮૭
ઉલપતિ	શુષ્કતા, છૂપી વાત, ૩-૯૪, ૪-૨૧૨
ઉલવર્ધ	છુપાવે, ૪-૨૧૬ જુઓ ઊલવર્ધ
ઉલંભાઉ	ઉપાલંભ, ઠપકો, ૧-૧૬૮
ઉસર	સમારભ, અવસર, ૫-૨૨૪ જુઓ ઊસરર્ધ
ઊખાણ્ડ	ઢહેવત, ૫-૧૦૯ જુઓ ઉપાણ્ડ
ઊછર્ણ	ઝોણું, ૭-૪૪૯
ઊછલર્ધ	ફરકે છે, ૪-૨૦૫
ઊજમ	ઉઘમ, ૧-૩૭
ઊજર્ધ	દોડે, ૬-૪૩
ઊઝવ	દોડે, ૬-૪૯
ઊદાલર્ધ	ફકી દે, ૧-૯૩
ઊદાલી	ઝૂંટવી, ૪-૨૮૯
ઊમાહ	ઉત્સાહ, ૨-૯૧. ઊમાહઉ ૭-૪૪૮
ઊરણ	અનૃણ, ઋણવિનાનું, ૫-૩, ૭ ૪૩૭
ઊલવર્ધ	સંતાડે, છુપાવે, ૬-૧૭૧. જુઓ ઉલવર્ધ
ઊલલર્ધ	દૂર થાય, ૫-૧૫૮
ઊસરર્ધ	સમારંભમાં, અવસરમાં, ૫-૨૨૪. જુઓ ઉસર

ઊલ્લસ	દૂર જાય, ૩-૨૬૩
ઊંઘાં	મહેણાં, ૧-૨૩૦-૨૬૭
ઠંજ	કમલ, ૫-૬
ઠંનક	ધંતુરો, ૨-૨૫
ઠંથાવંત	ઠલાવંત, ૫-૧૮૧
ઠાંકર	ઠાંકરો, ૨-૬૦
ઠાણિ	ચિન્તા ૪-૧૦૮
ઠાણિટિ	ઠાણાશ, ૩-૧૬૦
કિંભાણિ	કવારે, કેવારે, ૭-૨૩૪
કુમલાઈ	કરમાય, ૧-૧૮૩.
કુંચ	દાદી, ૫-૨૦૮-૨૧૨.
કેલવટિ	સંસ્કારું, ૭-૪૨૬.
કોટીધન	કરોડના માસિક તરીકેની સૂચક ધન પોતાના મકાન ઉપર બાંધનારા, ૩-૧૨૪-૧૬૭.
કોડા કોડિ	કોટાકોટિ, એક કરોડને એક કરોડે ગુણિએ તે સંખ્યા, ૭-૧૬૦
કંમ	ચરણ, ૧-૮
પહિલી	ખોળા, શોધ કરી, ૬-૧૩૩
પડાપલી	નાનો કુંડ, ૭-૧૧
ખપ	ખખા, ૫-૪૩
પાસર	ખાસકું, ૨-૫૫
પીંપ	હરકત, ૨-૨૧૧
પેલા	ખેલ (નાટકના), ૩-૬૩
પેલી	ખેલી (નાટકની), 'ખેલ'ની નારીજાતિ, ૩-૬૩

ગદહઉ	ગદ્દો (પ્રદાર), ૭-૨૭૮
ગપ	ગજ, દાપી, ૧-૨૬
ગવાહુ	ગવાગો, સરસામાનનો પોટલો, ૫-૨૦૭
ગારડી	મારુડી, ૫-૧૭૫.
ગુરુડ	ગમ, ૧-૧૭૫.
ગુપ	ગોખ, ૧-૧૩૭
ગૃહ	ગુગ, ગુપ્ત વાત, ૭-૨૭૭
ઘઈસઈ	ધેસધી, ૪-૫૮
ઘરદ	ધંડી, ૪-૨૨
ઘારિઉ	ધેનમાં પળો, ૧-૨૫૬
અક્ષવધ	અકવર્તી, ૨-૧૯૮
અરી	અરિત, ૧-૧૬૮
આકૃતઉ.	આકળો, ૧-૨૭૮
આદ	આટવો, ૪-૫૮
આહિ	આહે છે, ૪-૨૮૫
ચિડી	અકલી, ૨-૫૮
છપઈ	છૂપે, ૪-૨૧૬
છખઈ	અટકાવે છે, ૩-૧૧૭
છપ	છે, ૪-૨૪૧
છાલી	ખડરી, ૪-૨૧૧
છેહ	ખોટ, ૨-૨૩
જમસઉ	પાસે, ૨-૫૪
જલસપ	જલસર્પ, ૫-૫૪ .
જવરાઈ	જવાપ, ૩-૩૦ .

જાજરી	જાજરિતા, ૭-૧૭૬
જિહ્વારિ	જે વારે, જ્યારે, ૭-૨૩૪
અપર્ધ	અતે, ૧-૬૮
અપણ	અત, ૧-૧૪૬
અપણહાર	અતનાર, ૧-૫
જુલિ	જળમા, ૨-૬
જે ડિવા	વિવંમ કરવા, ૬-૧૨૭
ટકોલ	તમામો, ૨-૧૨૧
ઠેણકઉ	ઠીપનું ઓકું, ૪-૫૩-૫૬
ધૂંમ	અંત્યજ, ૪-૯૦
તસાર	ઠાટવાય, ૫-૧૭૩
તવન	સ્તવન, ૭-૧૬૩
તાવડ	તડી, ૧-૭૭
તણિણ	તણેય, ૧-૧
તસ	તરસ, ૨-૧૮૦
તહુમચઉ	તમારો, ૬-૨૨૮
થધિયાર	રાજને તાણુય આખનારો, સ્થગીધર, ૫-૧૭૩
થાકધ	ભાકી, ૫-૨૦૨
થાહરિ	સ્થાને, ૧-૨૬૭
દસાહીઈ	દસેયામા, લગ્ન પગી જમાઈને સાસરે જમવા તેડે તેમા ૨-૬૨
દાઘ	દાહ, ૫-૨૬૦
દાલિદ	દારિદ્ય, ૨-૨૦૩,
દેવકઉ નામ પતન દેવનું પાટણ, પ્રભાસ પાટણ, ૫-૮	

દેવક પટ્ટણિ	પ્રભાસ પાટણમાં, ૫-૧૧૬
દેવકા પટ્ટણ	પ્રભાસ પાટણ, ૫-૧૧
દેવારી	દેવરાવી, ૨-૨૩૭
દ્રામ	દ્રમ્મ, ધન, ૧-૨૪૯.
ધૂઆ	ધુત્તી, ૬-૨૩૮.
ધૂનિ	ધ્વનિ, ધૂન, ૭-૩૩૧.
ધ્યાત	ધાતુ, પ્રકૃતિ, હકીકત, ૨-૫૩-૭૪, ૩-૨૧૧
ધ્યાતુ	ધાતુ, ૧-૩૨.
નઘુષ	નહુપરાગ્ન, ૪-૯૧.
નટમાઝિ	નટોની વચમાં, ૩-૬૫.
નટાવઈ	નટવાએ, નટે, ૩-૮૮, ૫-૨૦૪.
નટાવઈ	નટવો, ૫-૨૫૫
નટાચીનઈ	નર્તિકાને, ૫-૧૬૬
નતિ	નિલ, ૧-૫૪
નપુંસ	• નપુંસક, ૨-૯૨.
નવુંસક	નપુંસક, ૨-૯૧.
નાચ	નૃત્ય, ૫-૨૦૯.
નાટક	નૃત્ય સમ રૂંઝ, ૧-૧૧૭, ૩-૬૧-૬૨-૬૪-૬૬-૬૭-૭૦-૭૪- ૭૭-૮૪-૮૬-૮૮-૯૦-૯૨; ૩-૧૭૨; ૫-૧૭૮-૧૮૫-૧૮૭- ૨૧૦-૨૮૯-૨૫૪; ૭-૧૦૭-૧૧૦-૧૮૮-૧૯૦-૧૯૩-૨૦૫, ૨૨૩-૨૮૭-૩૫૩-૩૫૪
નાટકરસ	નૃત્યરસ, ૫-૧૮૪.
નાટકિ	નાટક કરનાર, નટ, ૫-૧૯૮.
નાટકિણી	નટી, ૫-૧૮૪-૨૦૪-૨૧૨.

પાપલઈ	આસપાસ, ૪-૧૩૨.
પાત્ર	નટ, ૫-૧૮૦-૧૮૧.
પાત્ર	નર્તિકા, ૭-૧૮૮.
પાયાલિ	પાતાળમાં, ૭-૨૨૭.
પાવસિ	શ્વેતમાસામાં, ૨-૧૮૦.
પાસિથુ	પાસેથી, ૭-૨૭૯.
પીપાણુ	પ્રયાણથી, કૃત્ય કરતા, ૨-૮૪, ૨-૧૦૮.
પુગ્યા	પહોંચ્યા, ૨-૨૧૨.
પુંતાર	હાથીના મહાવત, ૫-૧૭૩.
પુંહક	પહોંક, ૧-૨૬૮.
પૂગી	પહોંચી, ૨-૬૫.
પેપણું	પેખણું, તમાસો, ૨-૨૫૫.
પેધ્યાડુ	પધારો, ૪-૧૪૪.
પ્રતિખિ	પ્રતીક્ષા, ૫-૧૭.
પ્રધ્યાન	પ્રધાન, ૨-૪૭, ૫૦-૫૧.
પ્રાણીયસ	પ્રાણિકુલ, પ્રાણીઓનો સમૂહ, ૨-૧૯૦.
ફાર	પુષ્કળ, ૫-૫૫.
ફૂલબદ્ધ	ફૂલ સુંદનાર બદ્ધક, ૪-૭૮-૧૪૩.
બકારું	બકાવવાની-ભોળવવાની વાત, ૪-૨૧૭.
બદ્ધિનરિ	બહેને, ૨-૧૯૬.
બૂઠ	મૂર્ખ, ૩-૨૩૪-૨૭૩.
લમહિ	લગર, ૧-૮૬.
લામણા	આવારણાં, ૨-૨૬૩.

લાવઠિ	દુઃખ, ૧-૯૨.
સિલઈ	ભળે છે, મળે છે, ૪-૨૧૦, ૫૪૩.
સિલિલિ	ભણ્યું, ૪-૨૯૯.
ભૂયાણુ	ભુવન, ૧-૧.
ભૂઈ	ભૂમિ ઉપર, ૩-૧૭૮.
ભૂંહિરઈ	ભોંયરામાં, ૨-૬૩૭૮.
મથ	મક, ૨-૯
મસવાસી	એક પ્રકારની તાપસી, ૫-૧૦૧.
મસવાસિણી	એક પ્રકારની તાપસી, ૫-૩૪-૩૭-૩૮-૪૬-૭૪.
મહૂઆલ	મધપૂડો, ૩-૧૭૫, ૪-૨૯૩.
માઝિ	મધ્યમાં, ૪-૧૨૩.
મિસિવાન	મધીવણું, મેસના રંગનું, કાળું, ૧-૧૭૮.
મિમાસણુ	વિમાસણુ, ૨-૯૮.
મીનતિ	વીનતી, ૪-૧૬૪.
મુધ્યા	મુધા, ફેક્ટ, ૪-૨૨૫.
મોકલાવી	વિદાય આપીને, રજા આપીને, ૭-૨૬૨.
યાત્ર	નાટારંભ, ૫-૧૮૦.
રંપણાયર	રત્નાકર, સાગર, ૧-૧૦૧.
રંવાડીઈ	સવારીમાં, ૬-૧૧૨.
રહઈ	ચતુર્થાંશ અનુગ, ૫-૧૦૫.
રંગભૂમિ	રંગમંચ, ૩-૬૫.
રાઉલી	રાજકુલમાં-દરબારમાં, ૭-૭૬.
રામિણી	રમણી, ૫-૨૬૦-૩૨૫.
રૂલીયાઈતિ	હવિત, ૭-૩૭૬.

રેસિ	ચતુર્થોના અનુગ, ૨-૪, ૬-૫.
લાપીણા	લાખ રૂપિયાના માલિક, ૩-૧૨૫-૧૨૬.
લાછિ	લક્ષ્મી, ૩-૧૫૦.
લાહુ	લાભ, ૧-૨૦૦.
લુકી	ધુપાર્ધ, ૩-૧૭૪.
લુણ્ડ	કાપે, ૫-૨૬૩.
લુણી	કાપીને, ૫-૨૬૫.
લૂધ	લુબ્ધ, ૪-૧૬૪.
લેશાલઈ	લેખચાળામાં, નિચાળમાં, ૨-૧૮૭. જુઓ નેસાલઈ.
લોધીઈ	લુબ્ધકે, પારધિએ, ૨-૧૦૨.
વધગરણા	વ્યય ઉપર દેખરેખ રાખનાર રાજ્યનો અધિકારી, ૫-૧૭૨.
વધરાગર	વજાકર, રત્નની ખાણ, ૫-૬૬.
વછિ	વત્સે, ૪-૨૩૩.
વન્નરવાલ	લીલાં તેરણ, વન્નમાલા, ૭-૧૭૪.
વંચિત	વાંછિત, ૨-૧૧
વંશલી	વાંસળી, ૩-૩૬, ૭-૩૪૩
વાણકિત્ર	વાણીતર, ૩-૧૬૬
વાણુત્ર	વાણીતર, ૩-૨૧૪
વારઈ	સમયમાં, ગુજ-‘વાસમાં’ ૧-૨૨
વાસિગ	વાસુકિ, ૧-૪૨, ૩-૭૬
વાહર	સદાય, ૨-૧૩૪
વિગોઈ	પીડાકરું, ૪-૧૬૦
વિગોણુઈ	વગોણું, ફજેતી, ૨-૨૫૮, ૩-૭૨
વિકુ	વડું, મોટું, ૧-૪૮

વિધાતા	વિધાતા, ૨-૧૦૧
વિલુધી	વિલુખ્ય થયેલી, ૪-૮૫
વિસની	વ્યસનમાં, ૪-૮૫
વિશ્વાધાર	વિશ્વાધાર, ૧-૨૦૨
વિસહસનાં	વિષધરનાં, નાગનાં, ૫-૫૧
વિહુહઈ	વિખૂટા પડે, ૪-૧૬૦
વૃહંદ	બૃહન્નસા, નપુંસક, ૩-૨૦૫
વેઢિ	ચુદ્ધ, ૫-૮૮
વેધિ	પ્રેમથી, ૪-૧૬૪
વૈતાહિ	વૈતાલ્ય પર્વત ઉપર, ૫-૮૧
શિપર	મુષિર, મોહું-ફૂંકથી વગાડવાનું વાનિત્ર, ૩-૮૧
શીકિરિ	મોહું છત્ર, ૫-૧૭૬
શાવક	શાવક, બાળક, (૧) ૩-૨૦૬
શ્રીગણ્ણા	ખજાનાનો વહીવટ કરનાર, ૫-૧૭૨
સહ્યાણી	સૂચાણી, ૪-૨૧૬
સપાઈ	સહાયક, ૧-૧૧૦
સણીળં	રનેહીજનો, ૧-૨૪૫, ૨-૯૪
સત્રૂકાર	સદાતત, ૩-૧૨૭-૨૦૩
સદઈ	સ્વાદથી ખવાય, ગુજ-સંદે, ૧-૫૬
સમવડિ	પાસે, ૨-૫૬
સાર	સહાય, ૧-૯૨
સારણિ	શારડી, ૪-૧૬૬
સાલહી	મેના, ૧-૧૧૬
સાવધ્યાન	સાવધાન, ૨-૨૨૨

સાંતિઉં	રાખ્યું, ૧-૬૬
સાંચિઉં	સાચવી રાખ્યું, ૩-૨૭૮
સાંસતાના	ધીરજવાળાના, ૭-૨૩૦
સાંસતી	ધીમી, ૧-૧૭૮
સીથ	સીધું, રાંધ્યા વિનાનું બનાજ (!) ૩-૧૭૩
સુગાલ	સુકાળ, ૧-૨૪
સુધ્ય	સુધા, અમૃત, ૧-૧૭૬
સુધઉં	શુદ્ધ, ૭-૩૯૧
સૂંબ	સુમ, કંઠૂસ, ૩-૧૬૭-૧૭૪-૧૭૮
સૂંબહુ	કંઠૂસના, ૩-૧૭૨
સેઠિ	શેઠ, ૫-૧૭૪
હેલાં	હેલયા, રમતમાત્રમાં, ૧-૮૦-૨૨૨

પાઠશોધન

આ 'અંબડ વિદ્યાધર રસ' ન્યારે જાણતો હતો ત્યારે પ્રો. હાકારને આંખની ભારે તકલીફ હતી. એ કારણે એના મુદ્દણમાં મૂંઝવણનની ઘણી અશુદ્ધિઓ રહેવા પામી છે. આ અશુદ્ધિઓ મોટે ભાગે પદ્મજેદની અને કવચિત્ મુદ્દણદોષ છે. આ બધાં સ્થાનો એટલાં સ્પષ્ટ છે કે મૂળ હસ્ત-લિખિત પ્રતો જોયા સિવાય પણ સન્દર્ભ ઉપરથી સુધારી સકાય વિદ્યાર્થીઓ અને અભ્યાસીઓ. ભવિષ્યમાં આ સપાદનનો સારા પ્રમાણમાં ઉપયોગ કરે એવો સંભવ છે, આથી આ પ્રકારનું પાઠશોધન આપતું જરૂરી લાગ્યું છે. એની યાદી ઘણી લાંબી થઈ છે, તે પણ આ દૃષ્ટિએ વાચકો એ ક્ષમ્ય મણુશે એવી આશા છે.

— લો. જ. સાંડેસરા

પાન	પંક્તિ	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૨	૧૦	નીરિકલુપ	નીરિ કલુપ
૩	૨૩	સાયતર્ધ	સાય તર્ધ
૫	૪	વાસિગતુહર્ધ	વાસિગ તુહર્ધ
૬	૫	ગજબ હુ	ગજ બહુ
૮	૧૧	અપૂત્રીવાં નર્ધ	અપૂત્રીયાંનર્ધ
૧૨	૮	કહિતાવેવિ	કહિતા વેવિ
૧૩	૭	જોષપુર	જોષ પુર
૧૫	૧૨	દુકિખહં	દુકિખ હં

૧૫	૧૬	કરુંતે	કરું તે
૧૬	૩	મંત્ર હ	મંત્રહ
૧૭	૫	તું હ	તુંહ
૧૭	૬	મનસિઉલહિઉ	મનસિઉ લહિઉ
૨૦	૧૬	કહુતે	કહુ તે
૨૦	૨૩	મિત્યા	મિત્યા
૨૨	૧૨	અઝા ધ	અઝાધ
૨૨	૧૫	પોહીસ કપૂર	પોહી સકપૂર
૨૩	૧૮	ચાલીઉંભય	ચાલીઉં ભય
૨૪	૮	દષ્ટ ઇ	દષ્ટઇ
૨૪	૧૮	ચંદ્રા નઇ	ચંદ્રાનઇ
૨૫	૧૧	જીતાપપધ	જીતા પપધ
૨૮	૧	અનાથ	સનાથ
૨૯	૧૮	કેસરીમું	કેસરીમું
૩૪	૧૯	દલલેય	દલ લેય
૩૪	૧૯	પીચાણે	પીચાણે
૩૫	૧૬	ધણુઉંરાય	ધણુઉં રાય
૪૭	૧૫	ગુતિહાં	ગુ તિહાં
૫૨	૧૯	દમણુ ઊમરુઉ	દમણુજી મરુઉ
૫૩	૨૩	સુણિમાત	સુણિ માત
૫૭	૧૩	ધમકહધ	ધમ કહધ
૫૯	૨	મુઝએ	મુઝ એ
૬૧	૨૦	હુધરાય	હુધ રાય
૬૧	૨૦	નદધ	ન દધ
૬૨	૩	કોટી ધજ	કોટીધજ
૬૨	૧૬	મે દ્ધધ	મેદ્ધધ

૬૨	૧૮	મા થઇ	માથઇ
૬૩	૧	એકલ	એ કલ
૬૩	૫	તેજન	તે જન
૬૪	૧૫	કર્મિ ધ	કર્મિધ
૬૭	૨	ધરિતેય	ધરિ તેય
૬૭	૩	નકરધ	ન કરધ
૬૭	૭	કોટી ધજ	કોટીધજ
૬૮	૮	ના સહિ	નાસહિ
૬૯	૨૩	વશિલીઆ	વશિ લીઆ
૭૧	૪	જૂનઉંચંકર	જૂનઉં ચંકર
૭૧	૧૭	આગ લઇ	આગલઇ
૭૧	૧૭	ખોરસ્થાં	ખોર સ્થાં
૭૧	૨૨	ગલહત્ય	ગલહત્ય
૭૨	૯	કોટી ધજ	કોટીધજ
૭૩	૨૧	વીસ સિહિ	વીસસિહિ
૭૪	૪	આગલિજે	આગલિ જે
૭૪	૧૨	ના લૂધ	નાલૂધ
૭૪	૨૩	સાંસ હિહિ	સાંસહિહિ
૭૫	૫	સીપમઇ	સીપ મઇ
૭૬	૫	વનગાદી	વન ગાદી
૭૬	૮	દોહિ લઇ	દોહિલઇ
૭૬	૨૨	તેહઉં	તે હઉં
૮૦	૧૦	કણુઆ વધ	કણુ આવધ
૮૦	૨૧	જુભાધપિણિ	જુ ભાધપિણિ
૮૧	૧૬	પડ વજિહ	પડવજિહ
૮૨	૧૦	ની જટિહ	નીજટિહ
૮૪	૭	કામાકુલનધ	કામાકુલનધ

૮૫	૪	નીરફૂળ	નીર ફૂળ
૮૭	૬	કે તે	કેતે
૮૭	૧૨	ગદલસ્થલ	ગદલસ્થલ
૮૭	૧૪	લહિ કર્ષ	લહિકર્ષ
૮૭	૧૭	હૃદયગ્ધ	હૃદયસ્થલ
૮૭	૧૯	મુચતાફલ	મુક્તાફલ
૮૮	૩	ઊરસ્થલ	ઊરસ્થલ
૮૮	૮	પદ્મગંધ	પદ્મગંધ
૮૮	૧૫	નસ આગધિ	તસ આગધિ
૮૯	૮	વસ્તિર્ધ	વસ્તિર્ધ
૯૦	૩	પ્રીધિ	પ્રીતિ
૯૧	૨૩	ધમ	ધમ
૯૨	૮	આ હેડી	આહેડી
૯૩	૧૧	મનધ ઝાઈ	મન ધજાઈ
૯૫	૨૦	તેસ્થા	તેસ્થા
૯૬	૬	તુતે	તુતે
૯૭	૧૮	તુમાકડી	તુમાકડી
૯૮	૧૨	જો તુ	જોતુ
૯૯	૭	ધનસાર	ધનસાર
૧૦૩	૧૦	ઋપિ નધ	ઋપિનધ
૧૦૫	૨૦	ગનિ	મનિ
૧૦૫	૨૧	દિનકેતે	દિન કેતે
૧૦૬	૧૯	વિપ્રવાચમાનર્ધ	વિપ્રવાચ માનર્ધ
૧૦૯	૨૩	નટવરહ	નટવરહ
૧૧૧	૨૦	ધાયદીર્ધ	ધાય દીર્ધ
૧૧૨	૯	તાડના	તાડના

૧૧૨	૧૬	રતિરાગ	રતિરાગ
૧૧૩	૫	દોતતિ	દોતગિ
૧૧૪	૬	પરિણે સિતું	પરિણેસિ તું
૧૧૪	૭	સ્વાવિસરધ	સ્વાવિસધ
૧૧૫	૧૦	રાગ દિક	રાગદિક
૧૧૬	૧૫	મુદટામાદિ	મુદટામાદિ
૧૧૬	૨૩	અતિ દિ	અતિદિ
૧૧૬	૧	પામી જઇ	પામીજઇ
૧૧૬	૮	શ્રી ગરજાવધ ગરજા	શ્રીગરજા વધગરજા
૧૧૬	૧૦	ચર્ધ પર	ચર્ધપર
૧૨૧	૧૩	મુધિર	મુધિર
૧૨૧	૧૮	અંગન ઉતંગ	અંગનઉ ભંગ
૧૨૩	૨૦	નાવિ સધ	નાવિસધ
૧૨૪	૧૮	માત નધ નદુધ	માતનધ ન દુધ
૧૨૬	૬	લોકમય	લોકમય
૧૨૬	૨૦	આચારન	આચાર ન
૧૩૨	૧૨	પાઉ ખ્યારુ	પાઉખ્યારુ
૧૩૨	૨૦	હર્ધ ધ	હર્ધધ
૧૩૨	૨૧	વલ તું	વલતું
૧૩૩	૧૬	નિજ જામ	નિજજામ
૧૩૭	૨૩	દરનિ	દરસનિ
૧૪૨	૧૧	મુપુરિમ	મુપુરિસ
૧૫૦	૭	પુરીપધ સાર	પુરી પધસાર
૧૫૨	૧	વલતુ	વલતુ
૧૫૨	૧૨	આપજુચિકીન	આપજુચિકી ન
૧૬૧	૬	પછે વડિ	પછેવડિ

૧૬૧	૧૦	પડે પત્રી	પડેપત્રી
૧૬૫	૨૩	બાધાવાધી	બાધા વાધી
૧૬૮	૩	તુલ નિષ	તુલનિષ
૧૭૨	૧૮	વ્યવહારી	વ્યવહારી
૧૭૩	૯	સૂકાજ	સૂ કાજ
૧૭૩	૧૦	બીજઉકો	બીજઉકો
૧૭૩	૧૪	જામન	જાસ ન
૧૭૪	૧	તુકિમ	તુ કિમ
૧૭૪	૬	દકિત	દકિત
૧૭૬	૧	નિબાધ	નિ બાધ
૧૭૭	૨	સૂણુ થો	સૂણુથો
૧૭૭	૧૬	આજ નગધ	આજ લગધ
૧૮૧	૨૩	વજ્રદેહિ	વજ્રદેહિ
૧૮૫	૧૫	સ્વર્ગ પવર્ગ	સ્વર્ગપવર્ગ
૧૮૭	૫	સમો સરિયા	સમોસરિયા
૧૯૦	૫	હાથિગદા	હાથિ ગદા
૧૯૫	૪	સાકસ	સ હસ
૧૯૬	૨૦	નિહા યુ	નિહાયુ
૧૯૮	૮	બધ સિવાકાનિ	બધસિના કાનિ
૧૯૮	૮	બેટિવે તાનધ	બેટિ વેતાલધ
૧૯૯	૨	પટે વડિ	પટેવડિ
૧૯૯	૧૨	બાડજ્ય	લાડજ્ય

